

Kiezers stemden  
tegen Europa  
**PAGINA 4**

D66 op herhaling  
**PAGINA 4**

Britse conservatieven  
compleet weggevaagd  
**PAGINA 5**

Oranje aan het  
werk in Canada  
**PAGINA 19**

Poelnikov wint  
zware Alpenrit  
**PAGINA 19**

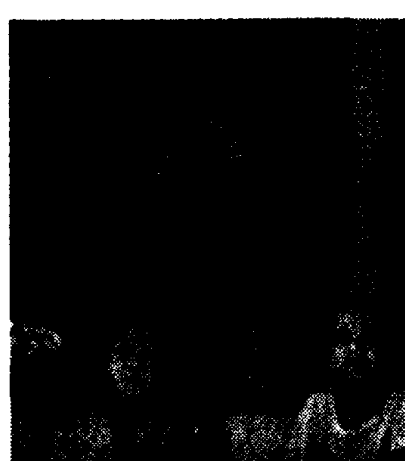
Orlando klaar  
voor WK-invasie  
**PAGINA 22**



● Vladimir Poelnikov

Heerlen  
House  
in India  
**PAGINA 23**

● Jeugdige inwoners van een Indias kinderdorp dat vanuit Heerlen gesponsord wordt.



Tot in de ziel verkracht  
**PAGINA 25**

Hoe haven van Maasbracht  
in een kerkhof veranderde  
**PAGINA 26**

Les kopen met je streepjescode  
**PAGINA 27**

De fijne neus van  
kunstliefhebber Eyck  
**PAGINA 32**

Meubels als  
sieraden  
**PAGINA 33**

Praag decor van  
duurste tv-serie  
**PAGINA 37**

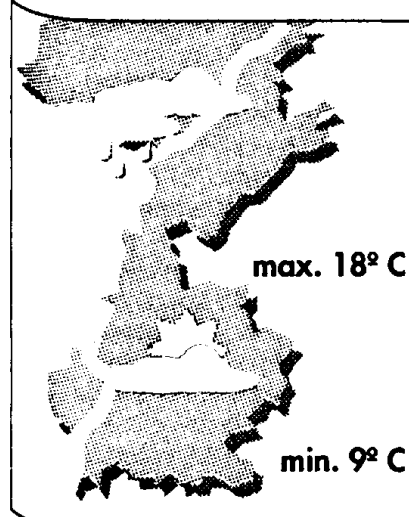
Programma's voor  
het weekeinde  
**PAGINA 39 en 41**

## Wöltgens en Willeme in race voor Kerkrade

DOOR BENTI BANACH  
EN THEO SNIKERS

KERKRADE - Tweede-Kamerlid en oud-fractievoorzitter Thijs Wöltgens (PvdA) en burgemeester mr. F. Willeme (CDA) van het Overijsselse Denekamp zijn de grote kanshebbers voor het burgemeesterschap van Kerkrade. De vertrouwenscommissie uit de gemeenteraad heeft hen in het advies aan gouverneur Van Voorst tot Voorst bovenaan het verlanglijstje gezet zonder een voorkeur uit te spreken. Andere kandidaten, die evenwel weinig kans maken, zijn de burgemeesters Van Goethem van Beek en Meijer van Stein. Dat een politicus van formaat als (Kerkradenaar) Wöltgens niet de nummer één van de vertrouwenscommissie is geworden, mag zonder meer opvallend worden genoemd. Naar verluidt heeft de uit Limburg afkomstige Willeme een uitstekende indruk achtergelaten bij de vertrouwenscommissie. Het advies, dat beide kandidaten op een gelijk voetstuk zette, weerspiegelt de verdeeldheid binnen de commissie. Het kabinet zal echter nauwelijks om Wöltgens heen kunnen, wordt in Haagse kringen opgemerkt.

Zie verder pagina 13  
● Commissie verdeeld over de kandidaten



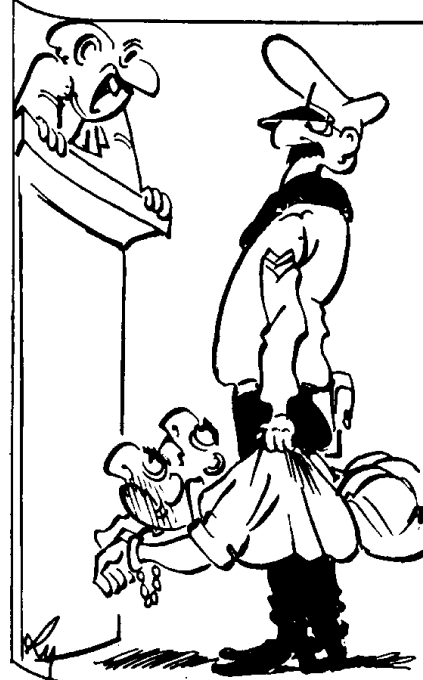
max. 18° C

min. 9° C

MEER ZON  
Een uitloper van een hogedrukgebied, ten zuidwesten van Ierland, bepaalt bij ons het weerbeeld. Naast wolkenvelden zijn er zonnige periodes, met nog een kleine kans op een bui. Morgen is de buienactiviteit geheel verdwenen en krijgen we flinke periodes met zon. Ook de temperatuur wordt geleidelijk hoger, vandaag 18 graden en morgen 20 graden. De wind is zwak uit noordelijke richting. Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:  
zon op: 05.18 onder: 21.57  
maan op: 07.23 onder: 23.17  
MORGEN:  
zon op: 05.17 onder: 21.57  
maan op: 08.28 onder: 23.48

Justitie wil andere  
aanpak van misdaad



...Ja, goed zo...

## Kort geding over overdracht vertrouwelijke informatie Minister wil snel opvolger Riem

DOOR ROB PETERS

BRUNSSUM - Het ministerie van Binnenlandse Zaken zoekt naar wegen om Henk Riem als burgemeester van Brunssum snel te kunnen ontslaan. Het ministerie wil, zo bleek gisteren, liever vandaag dan morgen een streep zetten onder de bestuurscrisis in Brunssum die al langer dan een jaar duurt.

Riem wordt, zoals bekend, verdacht van ambtsmisbruik, het aannemen van steekpenningen en valsheid in geschrifte. De met buitengewoon verlof zijnde burgemeester wijst alle aantijgingen van de hand. Riem wil zijn post straks gewoon weer innemen.

Daarom heeft hij samen met zijn advocaat gisteren de bestuursrechter gevraagd te verbieden dat Binnenlandse Zaken vertrouwelijke en volgens mr. J. Marchal 'zorgvuldig in de richting van Riem geselecteerde en gemanipuleerde' informatie over strafrechtelijke verdenkingen van Justitie onder ogen krijgt. De minister had om informatie gevraagd nadat in april het hele college van Brunssum in de boeien was geslagen op verdenking van valsheid in geschrifte.

Vice-president mr. H. Martens van de rechtbank sector bestuursrecht in Maastricht wijst mogelijk al over een week vonnis.

„Ondanks de aanwezigheid van waarnemers sinds 22 april 1993 werkt het gebrek aan duidelijkheid over de positie van burgemeester Riem verlamdend op de gang van zaken binnen de gemeente. Om uit die crisis te komen is het noodzakelijk informatie te verzamelen of Riem zijn ambt wel consequent en integer genoeg heeft uitgeoefend,” aldus de minister.

### Al eerder

Met het oog daarop ook heeft de inmiddels afgetreden minister Van Thijn al op 8 april toezending gevraagd van een, zo blijkt nu, speciaal door de rijksrecherche in opdracht van officier van Justitie mr. H. van Atteveld opgesteld dossier over de rol van burgemeester Riem in de affaire rond de al dan niet vervaste collegebesluiten.

Zie verder pagina 13  
● Riem wil dat inhoud dossier geheim blijft



Mgr. Gijsen op bezoek

● Geheel in de stijl van mgr. J. Gijsen verliet zijn bezoek gisteren aan bisschop Frans Wiertz in het bisschoppelijk paleis in Roermond: zonder mededelingen naar buiten. Het was het eerste bezoek van Gijsen aan Roermond sinds zijn aftreden als bisschop. Vriendelijk begroette hij het bisdompersoneel, maar het bleef bij een hand en een enkel woord. Het onderhoud met Wiertz duurde ongeveer een uur.

Foto: JAN-PAUL KUIT

Zie verder pagina 13  
● Plannen Gijsen nog onduidelijk

(ADVERTENTIE)

### HET COMPLETE REPRODUKTIEBEDRIJF

#### VOOR AL UW ORIGINELLEN



- LICHTDRUKKEN • COPYCATERING
- GROOT- EN KLEINFORMAAT KOPIËREN
- KLEURKOPIËREN • RESTAUREREN
- SCANNEN • PLOTTEN • ARCHIVEREN
- FOTOGRAFISCHE REPRODUKTIE

SITTARD: STEEGSTRAAT 46, TEL. 046-518839  
MAASTRICHT: HOOGBRUGSTRAAT 50, TEL. 043-259282

QS GRAPHICS. UW TEKENINGEN IN VERTROUWDE HANDEN

Nu bij **Dino** Kindermode

**30% tot 50% korting**

OP DE VOORJAARSCOLLECTIE (op enkele uitzonderingen na)

**HOENSBROEK: TOTALE LEEGVERKOOP**

Extra restantenverkoop, o.a. 3 stuks voor 100 gld.

LANDGRAAF: Kerkstraat 6 (winkelc. Waubach) 045-326219  
HOENSBROEK: Hoofdstraat 23 (winkelcentrum) 045-232057  
VALKENBURG: Lindelaan 23 (naast postkantoor) 04406-12794

### MORGEN EXTRA KOOPZONDAG

van 10.00 - 18.00 uur

**I.V.M. OPRUIMING**

**RENE PANS**

MAASTRICHT

MIEBELBOULEVARD

CABERGERWEG 10, BOSSCHERVELD Wijk 17

## DE KRANT VAN LIMBURG

Naam: .....  
Adres: .....  
Postcode: .....  
Plaats: .....  
Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): .....

(IVEX44)

Hiervoor betaal ik

automatisch: ☐ 25,- per maand

☐ 36,90 per kwartaal

via acceptatie: ☐ 36,90 per maand

☐ 38,40 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische

betaling is: .....

Handtekening: .....

Als beloning voor automatische betaling

kies ik voor het volgende cadeau:

☐ badhanddoek ☐ Parkerpen

☐ reiswekker ☐ pocketcalculator

Stuur deze aan in een open envelop,

zonder postzegel, op naar:

Limburgs Dagblad,

antwoordnr. 48, 6400 DP Heerlen

(ADVERTENTIE)

### ZOMERTOPPERS!

Grote collectie

VRIJE TIJD SETS...

Alle maten reeds vanaf...

**22.50**

HEREN OPGLET!

WIJ HEBBEN WEER VOLOP

ZOMER KOLBETS..!

In de moderne kleuren.

**HENDRIKS TEXTIEL**

HEERLEN SCHELBERG 88, TEL. 045 72 11 24 ('s MAANDAGS GEOPEND VANAF 10.30 UUR)

SITTARD BRUGSTRAAT 1, TEL. 046 51 56 56, VAALS KERSTRAAT 4, TEL. 04 45 46 36 36

TEXTIEL, SCHOENEN EN SPORTARTIKELN... NERGENS BETER, NERGENS GOEDKOPER!

imburgs agblad









Van onze redactie binnenland

## Klachten over optreden Stadswacht Amsterdam

het dient te hebben voor de burgerij.

De misdragingen zullen harder worden aangepakt, kondigde de directeur in de brief aan. „Maar er is absoluut geen sprake van een structureel probleem, het gaat om een enkeling,” aldus Van Eijk.

De gemeentelijke politi-

tie in Amsterdam is opgeschrikt door de berichten over de misdragingen. De verantwoordelijke wethouder werd reeds verzocht de zaak tot op de bodem uit te zoeken. Hem is opgedragen de boosdoeners hun uniform te ontnemen en ze terug te laten keren tot de gelederen van langdurig werklozen waaruit zij

eerder werden gerekruteerd.

De klachten bereiken de leiding vooral via de Amsterdamse politie. Zo kregen dienders die een arrestatie verrichtten, ongevraagd hulp van een bemoeizuchtige Stadswacht. Die meldde met zijn portfoon op de politiefrequentie dat assis-

tentie voor de dienders niet nodig was. Een ander achtte een bekeuring wegens rijden onder invloed voor zichzelf niet nodig, aangezien hij bij de Stadswacht werkte. Directeur Van Eijk heeft zijn gelederen de wacht aangezegd. „Als we vrij waren om te rekruteren, zouden we deze problemen niet hebben. Maar Stadswachten zijn voordien langer dan drie jaar werkloos geweest. Zij zijn gewend met hun vriendjes op straat te slenteren. Als ze als Stadswacht die vriendjes tegenkomen, gaat het al snel mis,” aldus Van Eijk.

## VN toch optimistisch over vredeskansen Staakt-het-vuren Bosnië al gebroken

Van onze redactie buitenland

SARAJEVO - De wapenstilstand die gisteren van kracht is geworden tussen de strijdende partijen in Bosnië-Herzegovina is voor het vallen van de avond al op diverse fronten geschonden. Twee uur na het ingaan van het staakt-het-vuren om 12.00 uur, hadden de VN-blauwhelmen al zo'n 100 schendingen van

het bestand genoteerd. Woordvoerders van de VN zeiden echter toch hoopvol te zijn dat de wapenstilstand het houdt. Nog vóór het ingaan ervan zei de commandant van het VN-leger in Bosnië, sir Michael Rose, de eerste volledige wapenstilstand voor geheel Bosnië te zien als 'het begin van het eind' van de al 26 maanden durende strijd. „De vereisten voor vrede zijn aan beide kanten aanwezig. Ik denk dat er een sterke vredeswil aanwezig is onder de bevolking,” aldus Rose.

In tegenstelling tot het optimisme in VN-kringen, die ondanks de schendingen nog niet spreken van mislukking van het bestand, toonden de leiders van de moslims, Kroaten en Serviërs zich vanaf het begin minder optimistisch over handhaving van het vorige week in Genève ondertekende akkoord. De partijen zijn nog steeds in een hevige strijd verwikkeld over de verdeling van het grondgebied, dat voor zeventig procent in handen is van de Bosnische Serviërs. De voor vier weken ingestelde wapenstilstand moet een adempauze opleveren, waarin onder leiding van de VS en Rusland verder kan worden gewerkt aan een politieke oplossing voor de oorlog.

De moslims keerden zich tegen het aanvankelijke voorstel van de VN voor een bestand van vier maanden. Zij vreesden dat de Serviërs blijvend recht zouden laten gelden op door hen veroverde gebieden. Generaal Rose zei dat pogingen doorgaan het bestand alsnog te verlengen tot vier maanden. Het Internationale Rode Kruis in Genève heeft de strijdende partijen in Bosnië opgeroepen vandaag bijeen te komen op het vliegveld van Sarajevo om te praten over de onmiddellijke vrijlating van 900 politieke gevangenen. Volgens het akkoord zouden de partijen hiertoe overgaan.

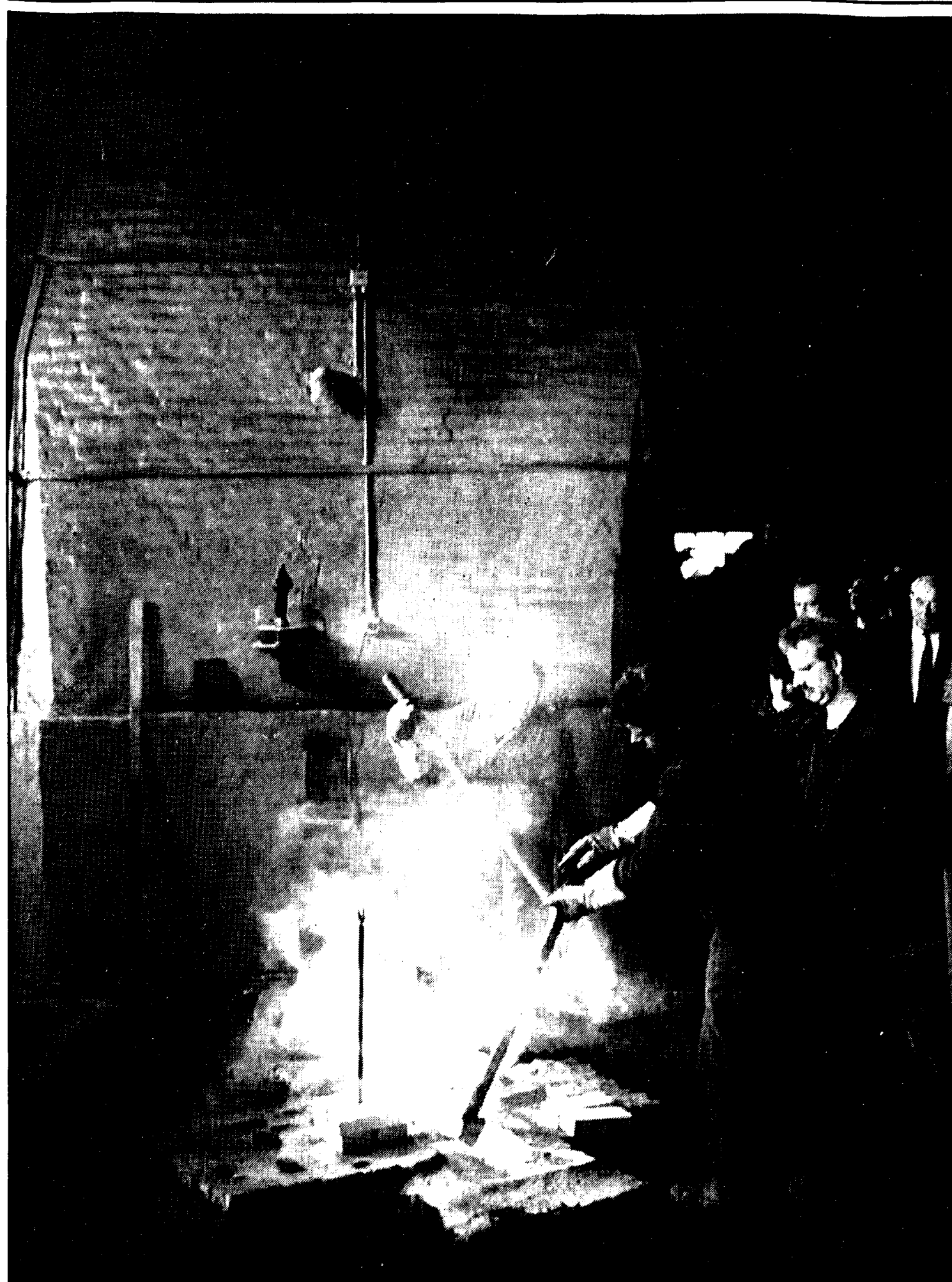
Zie verder pagina 5  
● **VS voor opheffen wapenembargo**

## N-Korea slaat terug na eerste strafmaatregel

WENEN - De internationale gemeenschap heeft gisteren de eerste strafmaatregel genomen tegen Noord-Korea. Het Internationale Bureau voor Atoomenergie (IAEA) in Wenen heeft de technische bijstand aan het land ingetrokken. De technische bijstand van de IAEA had in 1993 een waarde van rond 270.000 dollar ofwel krap een half miljoen gulden. Noord-Korea wordt ervan verdacht een atoombom te maken en weigert inspectie van zijn kerninstallaties.

Noord-Korea sloeg gisteren na de eerste strafmaatregel onmiddellijk terug. Zijn gezant bij de vergadering van de IAEA zei dat twee VN-inspecteurs Noord-Korea moeten verlaten en „dat zijn land niet langer de continuïteit van nucleaire waarborgen kan garanderen.” De volgende stap komt van de VS en Rusland. Zij leggen in de komende dagen een ontwerpresolutie voor aan de VN-Veiligheidsraad. Daarin wordt Pjongjang met sancties bedreigd. Ook komt er misschien een internationale conferentie. Dit zeiden de Amerikaanse en Russische minister van Buitenlandse Zaken, Christopher en Kozyrev, gisteren op een gezamenlijke persconferentie in Istanboel.

## Ambachtelijk



● In de klokkengieterij Petit en Fransen in het Brabantse Aarle-Rixtel werd gisteren de vierde en laatste klok voor het carillon van de Eusebiustoren in Arnhem gegoten. Met 9.100 kilo is het gevaarte de zwaarste ooit in Europa gegoten klok. Het gieten gebeurde bij een temperatuur van 1.100 graden in een met de hand en met hout gestookte ondergrondse oven. De klok moet nu nog twee weken afkoelen.

Foto: ANP

## Verstrooiing crematie-as mag voortaan

DEN HAAG - Verstrooiing van de as op een voor de overledene of nabestaanden bijzonder plekje op het land of het water wordt mogelijk. Uit onderzoek is gebleken dat er uit milieuhygiënisch oogpunt geen bezwaar bestaat tegen het verstrooien van crematie-as. Dat blijkt uit een brief van de minister van Binnenlandse Zaken aan de Tweede Kamer.

Voormalig minister Van Thijn heeft op verzoek van de Tweede Kamer laten onderzoeken of er

milieuhygiënische bezwaren bestaan tegen het verstrooien van as op een bijzonder plekje of stromend water, anders dan op open zee.

Uit het onderzoek van DHV Bouw BV in Amersfoort is gebleken dat er geen milieuhygiënische bezwaren bestaan. Ook niet als de as op een hoogte van minder dan een kilometer in de lucht, in water met een oppervlakte van minder dan 1.500 vierkante meter water of op een oppervlakte van minder dan 10 à

290 vierkante meter grond zou worden verstrooid.

Van Thijn concludeerde dat de resultaten van het onderzoek aanleiding zijn het verbod van incidentele verstrooiing van as op een bijzonder plekje op te heffen en de Wet op de lijkbezorging daarvoor aan te passen. Er moeten wel voorwaarden worden gesteld aan openbare orde, aspecten en ethische of godsdienstige overwegingen van bepaalde bevolkingsgroepen.

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - VVD-leider Bolkestein vindt dat PvdA en D66 onvoldoende willen bezuinigen onder een volgend kabinet. Hij vindt het te vroeg voor besluiten over het door de paarse coalitie te voeren financieel en sociaal-economisch beleid. Dit in tegenstelling tot Kok (PvdA) en Van Mierlo (D66). Die willen komende week op dat terrein knopen doorhakken.

De juiste bedragen zijn nog niet gevonden,” aldus Bolkestein gisteren over de bezuinigingen. „Wij zijn er nog niet uit.” Dat de fractiespeelsters van PvdA, VVD en D66 een akkoord zouden hebben bereikt over een bedrag van zestien miljard gulden, deed de liberaal af met: „De collega's in de fracties maken geen afspraken. Dan doen wij.” Over de zestien miljard merkte hij op: „Dat is niet mijn bedrag.” De liberale voorman weigert zich ook rijk te rekenen nu de economische groei lijkt aan te trekken. Bolkestein houdt vast aan een groei van zo'n twee procent per jaar. Dat is het Centraal Planbureau (CPB) inmiddels voor 1995 een hogere groei voorziet, is voor de VVD'er van onbegrijpelijk belang. „Ik ga niet af op één document,” zei hij. In ieder geval ziet hij geen reden de door de VVD gewenste bezuinigingen (22,6 miljard volgens het verkiezingsprogramma) te verlagen.

Van Mierlo verwacht dat de beoogde coalitiepartners begin komende week knopen op financieel en sociaal-economisch terrein kunnen doorhakken. Kok liet zich in soortgelijke bewoordingen uit. Volgens hem moeten de onderhandelaren elkaar begin volgende week eens goed in de ogen kijken en beslissen over de hoofdzaken van dat beleid.

De fracties van PvdA, VVD en D66

zouden daar dan, aldus Kok, het groene licht voor moeten geven. „Het is hoog tijd voor een eind-sprint,” aldus de PvdA'er. Kok zei dat het kabinet er ruim voor medio juli moet zijn, wil de nieuwe ploeg nog een goede begroting 1995 kunnen maken. Haast is dan geboden.

Informateur Van Aardenne (VVD) erkende de verdeeldheid tussen de onderhandelaren. De liberaal gaf aan dat sommige onderhandelaren komende week de eindbalans al willen opmaken, een andere in de week erna. De informateurs hebben een samenvattend overzicht gemaakt over de stand van de besprekingen. Dat stuk is aan de gesprekspartners meegegeven. Na intern beraad moeten zij maandag laten weten wat zij ervan vinden.

### Gasheffing

De onderhandelaren hebben besloten een heffing op gas en stroom in te voeren, ook als de EU daar niet toe besluit. Afspraken over de hoogte van die heffing zijn er nog niet. Wel staat vast dat de opbrengst gebruikt wordt om het laagste belastingtarief te verlagen. Duidelijk is ook dat er bezuinigd zal worden op Defensie door de uitgaven voor internationale hulp (VN-vredesoperaties) bij Ontwikkelingssamenwerking onder te brengen.

## Toch nog hoop op voortzetten moratorium Verdeelde reacties op Chinese atoomproef

Van onze redactie buitenland

PEKING - China's ondergrondse kernproef van gisteren heeft deels negatieve reacties opgeroepen. Australië veroordeelde de test en zal een officieel protest bij Peking indienen. De grootste oppositiepartij in India zei dat het land nu kernwapens moet gaan bouwen en zich niet meer moet aantrekken van Amerikaanse druk om het verdrag tegen verspreiding van kernwapens te ondertekenen. De VS, Japan, Groot-Brittannië, Rusland, Canada en de regering in Den Haag en Bonn zeiden de proef te betreuren en riepen China op er niet meer te nemen.

## Honderd miljoen handtekeningen tegen kernwapens

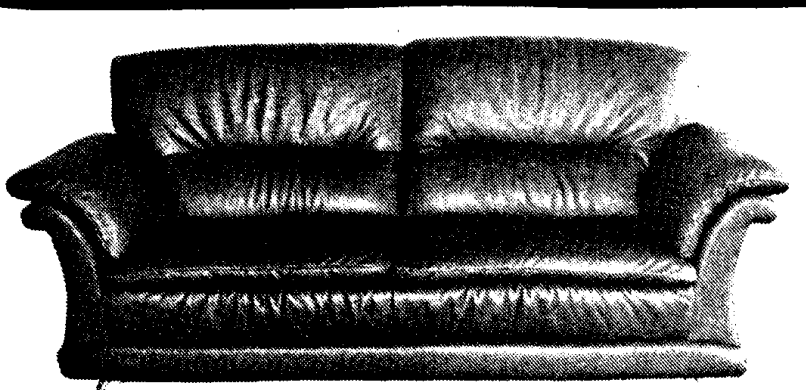
DEN HAAG - Organisaties van voornamelijk medici en juristen hebben gisteren meer dan 100 miljoen handtekeningen tegen kernwapens aangeboden aan het Internationale Hof van Justitie in Den Haag. Ze willen dat het Hof zich buigt over de vraag of nucleaire wapens toelaatbaar zijn met het oog op de internationale gezondheidswetgeving.

Algemeen wordt gehoopt dat de kernwapenstaten die een moratorium hebben afgekondigd - de VS, Frankrijk, Rusland en Groot-Brittannië - in de Chinese proef geen aanleiding zien hun testprogramma te hervatten. Sinds januari wordt in de Geneefse Ontwapeningsconferentie onderhandeld over een internationaal, verifieerbaar verdrag over de stopzetting van kernproeven. Van die conferentie zijn 38 landen lid waaronder Nederland en de kernwapenstaten. De regering in Den Haag hoopt dat de Chinese proef van gisteren deze onderhandelingen niet frustreert. Ook Washington riep China onmiddellijk op te blijven samenwerken in de conferentie. China's argument is dat het slechts een klein kernarsenaal heeft en dat het tot dusverre slechts veertig proeven heeft genomen. De VS hebben 950 proeven genomen, Rusland rond 600, Frankrijk 200 en Groot-Brittannië 60. Frankrijk neemt zeker totdat president Mitterand afreedt in mei 1995 geen proeven meer, tenzij de VS of Rusland dit doen. Rusland is volgens wettelijke informatie gestopt om voornamelijk financiële en milieutechnische redenen.

Washington reageerde ook bij de vorige kernproef van China in oktober 1993 betrekkelijk mild. Toch was die met 80 tot 90 kiloton veel krachtiger dan de proef van gisteren, waarvan Australië de kracht op tussen tien en 40 kiloton schatte.

(ADVERTENTIE)

## Kwaliteitsmeubelen



STOFFELS

interieurverzorging

BORN

3.000 m² woonideeën

Tel. 04498 - 51867

Openingstijden  
ma. 13.30 - 18.00 uur  
di. - vr. 9.00 - 18.00 uur  
za. 10.00 - 17.00 uur

Van onze redactie buitenland

ISTANBOEL - Verzet van Rusland tegen de uitbreiding van de NAVO en scherpe eisen van Moskou aan de toekomstige samenwerking met de alliantie hebben vrijdag geleid tot een openlijke diplomatieke confrontatie tussen de twee voormalige vijanden. Moskou zal alleen toetreden tot het 'partnerschap voor vrede', het samenwerkingsprogramma met de NAVO, wanneer tegelijkertijd zwart op wit de rol van Rusland als supermacht wordt erkend.

De Russische minister van Buitenlandse Zaken Andrej Kozyrev heeft die voorwaarde gisteren opnieuw geformuleerd. Hij deed dat tijdens een volgens minister Kooijmans „soms grimmig verlopende” bijeenkomst in de Turkse stad Istanboel. Daar vergaderden de zestiende ministers van Buitenlandse Zaken van de NAVO met hun collega's uit 22 Oost-Europese landen.

De Russische eisen leidden tot urenlange onderhandelingen over de slotverklaring van de bijeenkomst. Daarbij schrapte de NAVO onder zware druk van Rusland zelfs een passage waarin stond dat deelname aan het

'Onrustbarende kentering in relatie tussen Moskou en NAVO'

## Harde ruzie over eisen Rusland aan Alliantie

'partnerschap voor vrede' op de langere termijn kan leiden tot een volwaardig NAVO-lidmaatschap voor landen als Polen en Hongarije.

In een poging de diplomatieke schade te beperken, probeerden Kozyrev en zijn Amerikaanse ambtgenoot Christopher tijdens een gezamenlijke persconferentie vragen over de aanvaring zoveel mogelijk te vermijden. Minister Kooijmans sprak echter van een „onrustbarende signaal van een veranderend klimaat” in de relaties tussen Moskou en de alliantie. „De betekenis van dit incident kan

ik nu nog niet duiden. Het kan een spierbal-venteronting zijn geweest waarin Kozyrev duidelijk wilde maken: vergeet niet dat wij er ook nog zijn.”

Volgens NAVO-functionarissen blijft de alliantie openstaan voor nieuwe leden en zal ze niet zwichten voor het Russisch verzet. Maar op de vraag of Kozyrev niet feitelijk nu al een veto heeft uitgesproken, zei Kooijmans enkel: „Nog niet.”

De confrontatie met Rusland betekent een zware tegenslag voor de NAVO. Daar leefde de hoop dat Rusland bereid was zijn eisen

aan het 'partnerschap' af te zwakken, nadat de alliantie donderdag had aangeboden voortaan uitgebreider met Moskou te overleggen over de militaire en politieke ontwikkelingen in Europa, zoals de Bosnië-crisis. De NAVO hoopt deze zomer met de Russen tot overeenstemming te komen.

Het 'partnerschap voor vrede' is een programma voor militaire samenwerking waarover de NAVO al met twintig landen uit de voormalige USSR en Warschaupact overeenstemming heeft bereikt. Het biedt mogelijkheden voor militaire samenwerking, terwijl het door landen als Polen en Hongarije wordt opgevat als voorportaal voor een volwaardig lidmaatschap van de NAVO.

De Poolse minister Olechowski maakte in Istanboel duidelijk de Russische verlangens met argusogen te volgen. Hij zei te vrezen dat de kleinere landen opnieuw worden weggedrukt als de NAVO en Rusland in onderonsjes zaken gaan doen over de veiligheid in Europa.

De NAVO wil de erkenning van Ruslands status als supermacht absoluut niet zwart op wit zetten, en gunt Moskou zeker geen 'partnerschap' dat inhoudelijk veel afwijkt van de afspraken met andere landen.

punt

uit

### ● Spooknota

Justitie zal geen onderzoek instellen naar inbraak op telefoonlijnen. Een groep van 750 abonnees met extreem hoge telefoonrekeningen, zogeheten spooknota's, had Justitie daar om verzocht. Bij PTT Telecom had de groep geen gehoor gevonden. Justitie stelt echter dat misbruik door derden heel moeilijk te achterhalen is omdat de inbrekers vaak van lijn zouden wisselen.

### ● Auschwitz

De Bondsraad heeft vrijdag een wetsvoorstel afgekeurd waardoor ontkenning van de Holocaust strafbaar zou worden en neo-nazi's strengere straffen zouden kunnen krijgen. Het verzamelwetsontwerp bepaalt verder dat er strengere straffen zouden komen voor aanslagen. De sociaal-democraten, die een meerderheid in de Bondsraad hebben, keurden het wetsvoorstel vooral af vanwege de bepaling dat de veiligheidsdienst in het vervolg internationale telefoongesprekken zou mogen af luisteren in opdracht van het openbaar ministerie.

### ● UV-stralen

Australische wetenschappers hebben een speciale textielverf ontwikkeld, die bescherming moet bieden tegen de schadelijke UV-stralen van de zon, die huidkanker kunnen veroorzaken. De Australiërs worden meer dan anderen getroffen door deze vorm van kanker doordat de ozonlaag, die beschermt tegen de ultraviolette stralen, steeds dunner wordt boven het gebied. Deskundigen vrezen dat twee op de drie Australiërs huidkanker zullen krijgen.

### ● Toch Lubbers

De Spaanse premier Gonzales staat toch nog steeds achter de kandidatuur van premier Lubbers als voorzitter van de Europese Commissie. Als er echter een duidelijke voorkeur onder de lidstaten van de Europese Unie bestaat voor de Belgische premier Dehaene, zal Spanje een dergelijke keuze niet blokkeren, zo verklaarde de Spaanse minister van Buitenlandse Zaken Solana gisteren.

### ● Hond

Een Rotterdamse politieman heeft gisteren een hond moeten doodschieten, omdat het dier zich stevig had vastgebeten in het linkervoerbeen van een paard van de bereden brigade. De hond, een Staffordshire terrier, werd in een park uitgelaten en rende op het paard af. Pogingen het dier van het paard los te trekken, mislukten. Daarop werd besloten de hond neer te schieten.

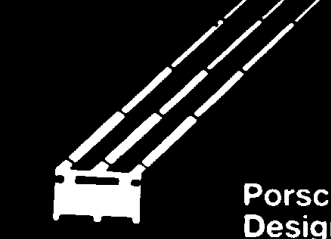
### ● Jemen

Troepen van Noord-Jemen hebben gisteren de zuidelijke hoofdstad Aden beschoten met zware artillerie. Door de aanval met als doelwit de haven en het vliegveld, kwamen zeven mensen om het leven en raakten 22 personen gewond. Tegelijkertijd probeerde het leger van Noord-Jemen met tanks tot in Aden door te dringen en de controle over de elektriciteits- en watervoorziening in handen te krijgen.

(ADVERTENTIE)

Licht-Studio  
2000

NU:  
AKTIEPRIJS



Porsche Design

Heerlen, Spooringsel 1a  
tel. 045-729735



# D66 op herhaling

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG - D66 heeft sinds zijn oprichting drie keer deel uitgemaakt van een kabinet. De eerste keer was in het kabinet-Den Uyl (PvdA, KVP, ARP, PPR, D66) in de jaren 1973-1977. Dat was geen succes. Interne verdeeldheid, verbloedend door eindeloos discussiëren en uitstel van besluiten kenmerkte de ministers-ploeg. Van de door D66 gehoopte progressieve doorbraak kwam weinig tot niets terecht.

In het najaar van 1981 ging D66 onder leiding van Jan Terlouw opnieuw deel uitmaken van een kabinet. Dit maal in een coalitie met CDA en PvdA: het tweede kabinet-Van Agt. Ook dit kabinet viel echter ten prooi aan onderling geruzie. De PvdA verliet na ruim acht maanden het bondgenootschap. De Democraten kozen ervoor om met het CDA door te regeren in een derde kabinet-Van Agt. Je kunt het land niet in de steek laten, luidde het excuus. Het werd echter geen succes en de kiezers straffen de Democraten eind 1982 genadeloos af: van de zeventien zetels hield D66 er nog maar zes over.

Nu, in 1994, doet D66 onder leiding van Hans van Mierlo een hernieuwde poging deel uit te gaan maken van een kabinet. Daarbij dringt zich hetzelfde beeld op als in 1981. Ook toen wilden de Democraten koste wat kost in het kabinet. De toenmalige partijleider Jan Terlouw poende toen de stelling dat D66 een brugfunctie zouden kunnen vervullen tussen beide grote machtsblokken: CDA en PvdA. D66 zou de uiteenlopende standpunten van die grootmachten bijeen kunnen brengen.

## Fijngemalen

Terlouw's droom werd geen werkelijkheid. In feite werd D66 fijngemalen tussen CDA en PvdA. Dat werd echter mede door D66 zelf veroorzaakt. Zo bleek Terlouw dermate belust op het regeren dat hij bereid was daarvoor zo ongeveer alles op te geven, inclusief keiharde partijstandpunten. Zo kon het gebeuren dat D66-minister Zeevalking (Verkeer) het Utrechtse landgoed Amelisweerd als 'een stel



● D66-leider Hans van Mierlo: ten onder gaan in het PvdA- en VVD-geweld. Foto: KLAUS TUMMERS

waardeloze struiken' omschreef toen hij er zo nodig de A27 doorheen wilde aanleggen. Terwijl zijn partij tot op dat moment voor bescherming van het landgoed was. Binnen het kabinet zelf schrompelde het gezag van vice-premier Terlouw snel ineen. De man bleek inhoudelijk slecht en veel te onzeker. Verder dan futuristische beschouwingen over technologische vernieuwing kwam



de Democraat niet, terwijl hij bijna dagelijks - als minister van Economische Zaken - moest beslissen over steun aan bedrijven die nog dezelfde dag het loodje dreigden te leggen.

Er gebeurde echter meer. Terlouw en de zijnen waren zo bezig met het regeren dat de relatie tot de D66-fractie in de Tweede Kamer totaal werd verwaarloosd. Zo wist de fractie niet meer waar haar partijgenoten in het kabinet mee bezig waren. Onduidelijkheid en verdeeldheid waren het gevolg. De steun vanuit de fractie voor het kabinetsbeleid brokkelde af. Daar kwam nog bij dat D66 alle kwalitatief goede mensen in het kabinet had moeten laten plaatsnemen.

De huidige situatie bij de Democraten vertoont veel overeenkomsten met de jaren 1981-1982. Van Mierlo wil hoe dan ook dat zijn partij deel gaat uitmaken van de paarse coalitie. Het is immers zijn eigen droom: een kabinet zonder CDA. De D66-voorman is daartoe bereid alles op te geven. De formatie-onderhandelingen worden vooral gevoerd door de leiders van PvdA en VVD, Kok en Bolkestein. Van Mierlo is tevreden met de uitkomsten.

De inbreng van de D66-voorman bij de discussies beperkt zich tot filosofische beschouwingen over de verloederdering van de maatschappij. Zodra Kok of Bolkestein de D66'er dan vragen wat dat nu concreet voor het aan de orde zijnde punt betekent, een half miljard meer of minder, zwijgt Van Mierlo. Financieel en sociaal-economisch is hij slecht op de hoogte. Het is ook de Democraat die al van het begin af aan roept dat de onderhandelingen over paars gewoon doorgaan totdat het eindpunt is bereikt. Op zijn verzoek is besloten 's ochtends niet te vroeg te starten, om de paar uur praten te pauzeren en de avonden vrij te houden.

Zonder echt inhoudelijke inbreng dreigt D66, net als onder Terlouw, het slachtoffer te worden van z'n eigen ambities. PvdA en VVD maken samen de dienst uit en gebruiken de Democraten alleen als dat echt nodig is. Van een brugfunctie is dan opnieuw geen sprake. Zeker niet als de beide grotere partijen bereid zijn hun eigen achterban

tegen de haren in te strijken: de PvdA die afstand neemt van de vakbeweging door te tornen aan de sociale zekerheid en de VVD die de rechttervleugel van zich vervreemdt door een sociaal-liberaal beleid te voeren, met aandacht voor de sociaal zwakkeren en niet alleen voor de hoogste inkomensgroepen.

## Eenzaam

In de formatiebesprekingen gaat het steeds meer die kant op en raakt Van Mierlo steeds eenzaam. Geen wonder dat hij recent het 'maatschappelijk middenveld' opriep vooral binding te zoeken met de nieuwe coalitie. Waarbij hij vooral zijn eigen partij bedoelde. Want D66 is de eni-

ge partij die er prat op gaat juist niet afhankelijk te zijn van een achterban van tientallen organisaties en instellingen wier belangen verdedigd moeten worden. Ook met steun van het middenveld zal Van Mierlo echter ten onder gaan in het PvdA-VVD-geweld. Tenzij de inhoud van zijn boodschap beter en harder wordt, waarbij de kwaliteit van de D66-bewindslieden en de realiteit met de Tweede-Kamerfractie ook nog van grote betekenis zijn. Alleen zo zal een echte herhaling van 1981-1982 kunnen worden voorkomen. En blijft D66 een toekomstige afstraffing door de kiezer bespaard.



# Kiezers stemden tegen Europa

DOOR HILDEBRAND BUILEVELD

DEN HAAG - Nederland en Denemarken hebben donderdag tegen Europa gestemd. De Denen deden dat iets overzichtelijker door twee min of meer anti-Europese partijen bijna de helft van de zetels te gunnen. In Nederland kon dat eenvoudigweg niet. Behoudens de SGP/GPV/RPF-fractie van Leen van der Waal spreekt geen enkele partij zich tegen verdergaande eenwording van Europa uit. Dus restte de kiezer niets anders dan thuis te blijven.

Voor de nationale verhoudingen kan over de uitslag slechts één ding gezegd worden: niets. Alle interpretaties falen door een lage opkomst, afwezigheid van politieke strijdpunten en de stuitende lauwe verkiezingscampagne na het hoogtepunt van de Kamerverkiezingen. Zonder de kandidatuur van Lubbers voor de hoogste Europese post zou Europa al helemaal geen interesse hebben gewekt.

Mogen de gekozen Europarlementariërs zich nog volksvertegenwoordiger noemen nu slechts één of de drie kiesgerechtigden de stembus heeft bezocht? In dat opzicht kon de SGP/GPV/RPF-europarlementariër Leen van der Waal nog wel eens de beste afgevaardigde voor de gemiddelde kiezer zijn. Hij is tegen verdere bevoegdheden van de Europese Unie en voor meer samenwerking op terreinen waar

minste gezegd dat ze echte toespraken hield. Gijs de Vries van de VVD deed noeste zendingsarbeid in eigen huis waar helemaal geen grote eurovlag uithangt en Jan Willem Bertens (D66) mocht op de slippen van zijn succesvolle partij wat aan eigen naamsbekendheid doen.

Tenslotte moest Nel van Dijk voor GroenLinks haar dissidente aartsrivaal Herman Verbeek (kansloos kandidaat voor De Groenen) van het lijf houden.

## De weg kwijt

VVD-leider Bolkestein kwam eerlijk uit de hoek. Met zijn nationale besognes in de aktentas, op pad van de informateur naar zijn werkkamer permitteerde hij zich precies één treffende opmerking: „Europa is de weg kwijt. Laat men zich daar eens

tiegang. Maar wat moeten die kiezers van niet-gereformeerde huize die niet bij Van der Waal terecht kunnen, maar toch tegen verdergaande eenwording willen stemmen? Die kunnen alleen maar thuisblijven.

Het bewijs dat Nederland heeft tegengesteld ligt in Denemarken. Dat land kent doorgaans vergelijkbare opkomstcijfers van 48 procent voor de Europese verkiezingen. De Denen lijken daar nu in tegenstelling tot de Nederlanders weer redelijk bij in de buurt te komen.

Het verschil is verklaarbaar uit de mogelijkheid voor de Denen om - in tegenstelling tot Nederlandse kiezers - tegen Europese eenwording te stemmen. Daar hebben twee partijen die duidelijk tegen verdere Europese inte-

gratie zijn sterk gewonnen. Zij hebben bijna de helft van de Europese zetels voor Denemarken veroverd.

## Gerechtigheid

In Nederland is met een beetje inlegkunde diezelfde uitslag te construeren. Naast de 7,5 procent die de 'anti-Europeaan' Leen van der Waal aan stemmen verzamelde vertelde nog eens 27 procent van de thuisblijvers aan opiniepeilers dat hij Europa niet ziet zitten. Opgeteld is die 34 procent bijna gelijk aan de totale opkomst van gisteren.

De oerhollandse ambities voor handel (koopmansgeest) en defensie- en buitenlands beleid (domineesvingertje) blijven Europese samenwerking vragen. Andersom wordt echter met

moeite commerciële televisie geaccepteerd.

Per saldo leidt vijftig jaar integratie in 1994 bovendien tot herstel van de slagbomen aan de grens met vliegende brigades om asielzoekers tegen te houden.

Tot voor kort werd het gebrek aan interesse voor Europese verkiezingen toegeschreven aan het machteloze parlement dat geen vuist kon maken, wegens tekort aan bevoegdheden. Dat excuus gaat niet langer op. De vraag is namelijk niet langer: wat is de plaats van Nederland in Europa, maar wat is de plaats van Europa in Nederland.

Dat debat vindt helemaal niet meer in Straatsburg plaats, maar in Den Haag. Voor de thuisblijvers toch nog gerechtigheid.



● Drie Euro-lijsttrekkers en een 'tweede man' hielden donderdagavond een tv-debat over de Euro-verkiezingen. Van links naar rechts: Jan-Willem Bertens (D66), Gijs de Vries (VVD), Frits Castricum (2e op de PvdA-lijst) en Hanja May-Weggen (CDA). Foto: ANP

## lezers schrijven

### • Ambtenaren

Met verbazing heb ik het artikel gelezen 'Ambtenaren gemeente Landgraaf zijn racisme beu'. Op de eerste plaats wil stellen dat men racistische opmerkingen niet goed kan praten. Maar ik vraag mij wel af waar men mee bezig is. Als ambtenaar kan ik makkelijk een grote mond opzetten. Men vergeet echter dat mensen aan de onderkant van de maatschappij maar moeten zien rond te komen van een bijstandsuitkering of aow. Vindt men dit allemaal maar normaal of wil men de werkelijkheid hier niet van inzien?

Denkt u eens in als u met uw gezin in deze zelfde situatie zou komen te verkeren; is het dan geen normale reactie dat het u te veel wordt? Deze uitlatingen direct als discriminerend opvatten ligt ook een beetje aan het feit dat wij allemaal maar aan ons zelf denken en eraan voorbijgaan dat er aan deze kansloze groepen burgers in deze maatschappij geen aandacht wordt besteed. Want stel je voor dat we ons daar ook nog druk om moeten maken! Als we ons eigen bedje maar gespreid hebben. Dit alles wil er bij mij niet in! Als er dan door deze uitzichtloze groepen burgers uitlatingen worden gedaan, kan men het woord discriminerend op twee manieren samenvatten: deels door onvrede doordat men het niet meer ziet zitten om altijd maar afhankelijk te zijn van anderen, deels doordat men voor zich zelf geen toekomst meer kan opbouwen. Verder wil iedereen zijn plekje vinden in ons land. Dit geldt voor allochtonen, asielzoekers, maar zeker ook voor Nederlanders die hier geboren zijn!

BRUNSSUM

H. Popma

### • Euthanasie 1

Hierbij een reactie naar aanleiding van de publicatie van pater Concetti over de Nederlandse euthanasieregeling (Limburgs Dagblad van 6 juni jl.). Pater Girolamo Concetti maakt zich in de L'Osservatore Romano van 4 juni druk over 'moorden'. Hij herinnert zich kennelijk niet meer de moorddadige eeuwen der kerkgeschiedenis.

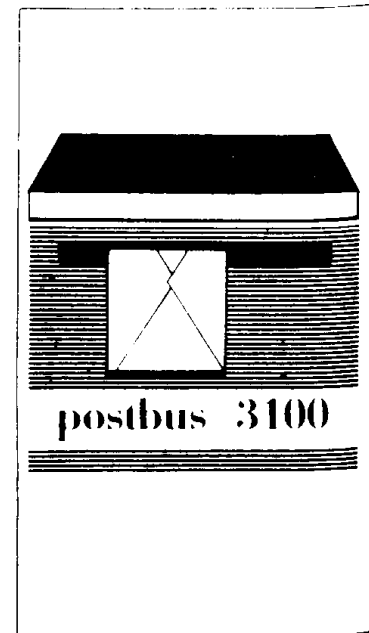
De vroege christenen, de Ariënen, de kinderkruschten, de inquisitie, de heksen- en jodenvervolgelingen, de godsdienstoorlogen in Europa met vele miljoenen slachtoffers, tot en met recentelijk Noord-Ierland, waar God zelfs niet weet bij welke christelijke kant Hij is ingedeeld!

Het moorden was het gevolg van het theologisch beteren van de kerk zonder overtuigingskracht, in samenhang met een mateloze intolerantie. De kerk moordde zonder permissie van de slachtoffers. In Nederland is in de Euthanasiewet als voorwaarde opgenomen de vrije wilsbeschikking van de patiënt en, waar dat niet meer mogelijk is: zorgvuldige regels waarnaar de artsen moeten handelen. Dat is het verschil tussen moorden en 'moorden'!

HEERLEN H. Bost

### • Euthanasie

Elke burger in een vrije democratische staat heeft het grondrecht zijn onvrijwillig begonnen leven zo in te richten zoals hij dat zelf wil, mits hij de wetten van de staat respecteert en voor zover de algemeen geldende mensenrechten door zijn gedrag niet in het geding komen. Onze, in het verleden zwaar bevochten democratische vrijheid



houdt ook in dat de door de wetenschap mogelijk gemaakte humanitaire euthanasie een persoonlijke beslissing is, die door eenieder dient te worden gerespecteerd en waarmee zich niemand heeft te bemoeien en zeker geen binnen- of buitenlandse kerkleiders! Het is derhalve uiterst misleidend om 'het recht op sterven', als het begin van een tweede Holocaust te omschrijven en zodoende argeloze burgers een huiveringswekkende angst aan te praten omtrent een toekomstige volkerenmoord.

Zulke ziekelijke ideeën kunnen alleen maar ontstaan in het denken van die kerkleiders, die het verschil niet willen of kunnen inzien tussen een vrijwillige humanitaire dood en de gedwongen dood in de Hitleriaanse gaskamers, omdat ze het kennelijk vergeten zijn, of omdat ze niet weten dat de verschrikkelijke Jodenhaat uit de schoot der kerk is voortgekomen, met alle gevolgen van dien.

Het is juist daarom een monsterlijke misstap om vrije Nederlanders bij de humanitaire euthanasiewetgeving te vergelijken met de mensonterende wandaden van het Hitler-regime. Het Hitler-regime dat de leiders in het Vaticaan maar al te graag gebruiken om tegenstanders in een dode hoek te drijven, terwijl diezelfde kerk in het verleden meerder malen op een geniepige wijze onderdak bood aan vertegenwoordigers van het nazidom en ze schuil hield.

LANDGRAAF F.H. Witteveen

### • Beveiliging

Hierbij wil ik reageren op het artikel 'Beveiliging via tv-kabel-aansluiting' van 4 juni jl. Voor een tientje de woning tegen diefstal, brand en rook beveiligen. Kan ook gebruikt worden voor afgeven signalen bij nood. Alarmsignaal allereerst via minimaal zeven buizen. Daarover de volgende opmerkingen. Te nemen maatregelen bij achterlaten woning voor kortere en/of langere tijd (brandpreventie en voorkomen waterschade). Schakel elektra uit, sluit hoofdkraan gas en waterleiding. Trek de tv-antennekabel uit. 1. Vraag. Hoe zit het dan met het geven van signalen naar de zeven buizen? In Sittard bijvoorbeeld staan de kastjes waarin de kabelaansluitingen zitten op korte afstand voor telkens een groep huizen. 2. Personen, die voornemens zijn zich toegang te verschaffen tot een woning, breken zo'n kastje simpelweg open, onderbreken de kabel van de woning van hun keuze. Het systeem werkt niet. Wat nu? Voor mij betekent het een nog grotere flop dan het kopie Deel III.

SITTARD A.A.J. Schöppink

(ADVERTENTIE)

**LIEFHEBBERS**  
2- en 2½-zits bank samen  
**NU 4.995,-**

*Topform, dan wordt er niet*

Onbezorgd genieten van natuurlijk Mustang-leider of luxueus Derby-leider? De Sunday zit-combinatie heeft een eigenzinnige vormgeving voor puur woonplezier. Exclusief gereserveerd voor liefhebbers. Introductieprijs t/m 25 juni f 4.995,- normaal f 5.380,- (\* In Derby-leider nu f 5.590,- normaal f 5.995,-). Ook met bijpassende lauleu en 3-zits bank leverbaar.

**Topform meubelen**

**VAN DEN KOMMER WOONGROEP B.V.**

Woonboulevard Heerlen, in de Cramer 168, 6412 PM Heerlen. Tel.: 045-75 42 92

## nieuwsanalyse

nationaal beleid nauwelijks zodanig aan de dijk zet, zoals defensie en milieu.

Wat treurigheid betreft spant de campagne van Hedy d'Ancona de kroon. De PvdA-lijsttrekker heeft het Europees Parlement uitgekozen om haar politieke carrière uit te zetten. Haar nietszeggende toernooi eindigde in het onsterfelijke citaat: „Ik wil een context creëren waarin bepaalde oplossingen acceptabeler worden.” Met zelf niks in de aanbieding begon ze te kluiwen aan anderen door systematisch in de campagne te suggereren dat het CDA sympathieën zou hebben voor neo-fascistische Italianen.

Van Hanja Maji-Weggen kan ten-

op bezinnen.” Dat is inderdaad de enige boeiende beschouwing die mogelijk is.

Wil Nederland zich wel zo graag verliezen aan een hogere politieke macht? Leen van der Waal had het antwoord klaar: de Nederlanders willen dat niet. En de vraag is of hij ongelijk heeft. Want alle treurnis over de lage opkomst doet de andere politieke partijen kennelijk niet twijfelen aan hun opvattingen.

De lage opkomst wordt betreurd, de presentatie was niet wervend, Europa is machteloos op het punt waar iedereen het macht gunt (Bosnie-Herzegovina) en het Europees Parlement is een machteloos front van recep-



Van onze parlementaire redactie

## 'Aanslagen op migranten al lang geen incident meer'

Het Turks-Nederlands ontmoetingscentrum in Terneuzen is deze week al drie keer doelwit geweest van racistisch geweld. „Als dit de trend is dan moet iedereen zich toch duidelijk zorgen gaan maken,” zegt Oukbih.

De oorzaak ligt volgens het NCB in

het slechte klimaat dat door politici en de publieke opinie is geschapen. „De laatste tijd is er een sfeer gecreëerd waarin niet meer wordt gekeken naar oplossingen, maar waarin politici zich verschuilen achter de versimpeling van boodschappen. Bij sommige mensen klinkt

dat als muziek in de oren. Het lijkt soms wel of alle problemen van Nederland voor een groot deel te wijten zijn aan migranten en asielzoekers.”

Het klimaat moet volgens Oukbih snel worden verbeterd. „Politici

hebben daar een grote verantwoordelijkheid in,” zegt hij. Een grootschalige actie van het NCB zelf is echter niet te verwachten. Ook een herhaling van de actie 'Ik ben woevend' van Radio 3 zit er niet in. Na de aanslag in Solingen, een jaar geleden, startte Radio 3 een briefkaartenactie onder de luisterraars. Producter Brian Hoolahan: „Wij zijn een radio-zender en geen actie-zender. Destijds waren we zo geschrokken dat het idee om in actie te komen spontaan opkwam,” zegt hij. „ Bovendien was de actie was niet zo zeer tegen Solingen gericht, maar bedoeld om de hele wereld bewust te maken wat er aan de hand was.”

## Criminelen controleren helpt privé-sector

### Jeltsin gaat Russische maffia flink aanpakken

Van onze redactie buitenland

MOSKOU – President Boris Jeltsin heeft zijn veiligheidsdiensten gisteren opdracht gegeven Rusland te verlossen van het 'criminele vuilnis'. Hij zei dat ministers de persoonlijke verantwoordelijkheid krijgen voor het slagen of mislukken van de nieuwe maatregelen tegen de criminaliteit.

„De misdaad is de pest van Rusland geworden,” zei de president tijdens een persconferentie in het Kremlin die was gewijd aan het uitroepen van de soevereiniteit van Rusland, vier jaar geleden. Hij wees erop dat

de Russische regering nieuwe wetgeving heeft voorbereid om de georganiseerde misdaad te bestrijden. De criminaliteit, die vaak verband houdt met de corrupte bureaucratie, floreert in Rusland sinds eind jaren tachtig de ijzere greep van de Sovjet-staat op het openbare leven losser werd.

Jeltsin zei dat criminele krachten in de economie van het land zijn geïnfiltreerd en ook in de politiek doordringen. „Ik heb het ministerie van Binnenlandse Zaken en de FSK (federale inlichtingendienst) opdracht gegeven het land schoon te maken van het criminele vuil,” zei hij. „De hoofden van de autoriteiten zullen persoonlijke verantwoordelijkheid dragen (voor het succes van het beleid),” aldus de president, die minister Jerin en FSK-chef Stepasjin bij naam noemde.

Rusland had vorig jaar te maken met een sterke toename van de georganiseerde criminaliteit, vooral in Moskou. Volgens officiële ramingen controleren criminele groepen meer dan de helft van de privé-sector. Die situatie bemoeilijkt Jeltsins economische hervormingen.

Schietpartijen tussen gangsters, huurmoorden en bomaanslagen zijn gemeengoed geworden in de grote steden, waardoor de vrees voor anarchie toeneemt in een land waar tot een paar jaar geleden de steden gewoonlijk veilig waren. Tot dusver brachten pogingen van de politiek geen verandering teweeg in de misdaadstatistiek.

Met de nieuwe wetgeving, die nog door de Doema moet, kunnen politie en openbaar ministerie bendes in hun geheel aanpakken, van de grote bazen tot de loopjongens. Ook krijgt de politie meer bevoegdheden om arrestaties te verrichten.

## Experimenten met stier Herman gaan gewoon door

LEIDEN – De genetische experimenten met de stier Herman gaan gewoon door. Het feit dat het Zootermische zuivelconcern Nutricia de samenwerking met Gene Pharming heeft uitgesteld heeft daarop geen invloed. Dat heeft het Leidse biotechnologiebedrijf gisteren laten weten. Gene Pharming beschikt over alle vereiste goedkeuringen voor het fokken met stier Herman, aldus het bedrijf.

Het experiment is bedoeld om lactoferrine te winnen uit koemelk, een medicijn tegen infecties in het maag-darmkanaal. Nutricia wilde met Gene Pharming in zee gaan met het oog op de productie van medicinale babyvoeding.

Nutricia schortte donderdag de voorgenomen samenwerking met Gene Pharming op, na een ultimatum van de Dierenbescherming, Natuur en Milieu en de Alternatieve Konsumentenbond. De organisaties dreigden 'alle hen ten dienste staande middelen in te zetten om Nutricia te stuiten in de vervaardiging van genetisch gemanipuleerde babyvoeding'.

## Regeringspartij van Major levert fors in bij tussentijdse verkiezingen

### Britse conservatieven weggevaagd

Van onze correspondent

LONDEN – De Britse Conservatieve Partij is donderdag weggevaagd bij tussentijdse verkiezingen in vijf kiesdistricten. In drie van de districten eindigde de regeringspartij zelfs op de tweede plaats. De Conservatieve meerderheid in het Lagerhuis nu geslonken tot 16 zetels.

De verkiezingen waren noodzakelijk geworden door de dood van vier Lagerhuisleden en het vertrek van twee. Ze vonden plaats op de dag van de Europese verkiezingen, waarvan de uitslag pas morgen bekend wordt gemaakt.

De grootste domper voor de Conservatieven was de uitslag in Eastleigh, het Zuidengelse kiesdistrict. De Conservatieven in 1992 met een verpletterende meerderheid van bijna 18.000 stemmen hadden gewonnen. Niet alleen verloren de Conservatieven de zetel aan de Liberaal-Democratische Partij, maar nog achter de Labour Party.

De uitslag in Eastleigh toont aan dat alleen wij de Conservatieven op een terrein kunnen verslaan,” zei de Liberaal-Democratische leider Paddy Ashdown. Een aangeslagen voorzitter van de Conservatieve

## Moordenaar van Falcone gevlucht

ROME – Een van de moordenaars van de Italiaanse rechter Giovanni Falcone is gisteren op mysterieuze wijze verdwenen. De vader van een andere mafioso die bij de aanslag betrokken was, is dood aangetroffen.

Falcone, bekend om zijn verbeterde tactiek tegen de mafia, kwam in juni om het leven tijdens een bom-aanslag toen hij op weg was naar het vliegveld van Palermo, op Sicilië. Santo di Matteo werd kort na de aanslag opgepakt en werkte samen met de Italiaanse justitie.

Zijn verklaringen kon een reconstructie worden gegeven van de aanslag en konden andere commandoleden worden geïdentificeerd. Hij gold als een van de belangrijkste kroongetuigen.

Partij, Sir Norman Fowler, noemde de uitslag 'zeer teleurstellend'.

Als het stempatroon van donderdag zich zou herhalen in algemene verkiezingen, zou de Conservatieve Partij bijna uit het Lagerhuis verdwijnen. Volgens een berekening van de BBC zou de Labour Party dan 495 zetels winnen tegen de Conservatieven 69.

De uitslag vergroot de kans op een paleisrevolutie tegen premier John Major. Als de Conservatieven morgenochtend ook blijken te zijn weggevaagd bij de Europese verkiezingen, is de kans groot dat dit najaar de strijd losbrandt over het leiderschap van de partij (en dus het land).

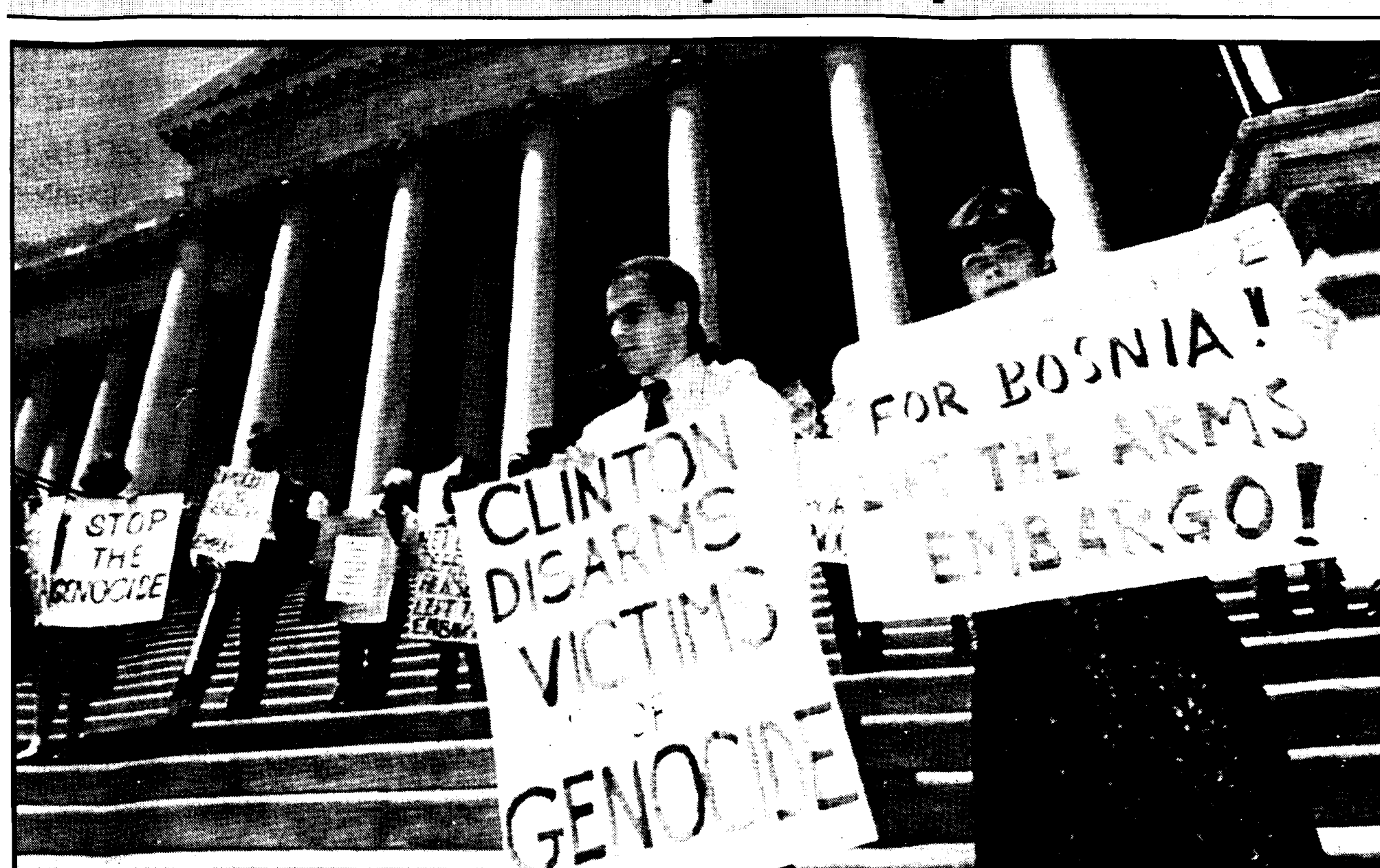
Hoewel de zetel in Eastleigh naar de Liberaal-Democraten ging, werd de uitslag in dat district gezien als een opsteker voor Labour. Het feit dat de sociaal-democraten hier meer stemmen kregen dan de Conservatieve Partij betekent dat Labour is 'doorgebroken' in het traditioneel behoudende zuiden van Engeland.

Een sociaal-democratische overwinning in de vier andere districten stond bij voorbaat vast, omdat Labour daar in 1992 al had gewonnen. Dat de Conservatieven in twee van die districten op de derde plaats eindigden, was echter een blamage voor de regeringspartij.

Met enige zorg was uitgekeken naar de uitslag in Dagenham, waar de fascistische British National Party haar leider kandidaat had gesteld. Maar John Tyndall kreeg slechts 1511 stemmen, minder zelfs dan de Conservatieven.

De verkiezingen in Eastleigh waren noodzakelijk geworden door de dood van Stephen Milligan, het Conservatieve Lagerhuislid dat bij een seksueel experiment om het leven kwam. In Dagenham moesten de kiezers naar de stembus omdat Bryan Gould, hun Lagerhuislid, had besloten de politiek te verlaten. In de overige districten leidde de natuurlijke dood van Lagerhuisleden tot verkiezingen.

## Protest op de trap



● Op de trappen van het Huis van Afgevaardigden in Washington gaven demonstranten donderdag hun mening over het Bonië-beleid van president Clinton en pleitten voor het opheffen van het wapen-embargo.

Foto: AP

## VS voor opheffen wapenembargo Bosnië

WASHINGTON – Na de Senaat heeft nu ook het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden tegen de zin van president Clinton besloten dat de VS het wapenembargo tegen de Bosnische moslims eenzijdig moeten opheffen. Clinton stuurde donderdag drie topadviseurs naar het Huis om de afgevaardigden op andere gedachten te brengen, maar dat haalde niets uit. De resolutie werd met 244 tegen 178 stemmen aanvaard.

„Eenzijdig opheffen door de VS van het embargo zal het vredesproces tot een halt brengen en de eengezinde aanpak die de geallieerden en Rusland voorstaan vernietigen,” waarschuwde Clinton nog in een brief aan de voorzitter van de defensiecommissie van het Huis, de Democraat Lee Hamilton.

Minister van Defensie William Perry, chef-staf generaal John Shalikashvili en onderminister van Buitenlandse Zaken Strobe Talbott verklaarden in een opmerkelijke

bijeenkomst met afgevaardigden 'dat eenzijdige Amerikaanse acties barsten in de Navao en problemen met Rusland zullen veroorzaken'.

Het Huis en de Senaat, die zich enkele weken geleden met slechts 50 tegen 49 stemmen voor opheffing van het wapenembargo uitsprak, moeten nu samen een wettekst opstellen. Clinton kan daar vervolgens een veto over uitspreken. Het zou de eerste keer zijn in zijn presidentschap dat hij dat doet.

Clinton voelt zelf overigens wel voor het opheffen van het embargo, dat de Bosnische moslims in staat moet stellen zichzelf te verdedigen tegen de Bosnische Serviërs. Maar de president wil dat niet buiten de Verenigde Naties om doen. Frankrijk, Engeland en Rusland, die alle VN-grondtroepen in Bosnië hebben, zijn tegen opheffing van het embargo. Zij vrezen dat de oorlog daarmee wordt verergerd, en dat hun troepen dan in de vuurlinie komen te liggen.

## Huisbezitters onzeker over verkoop van hun woningen

## Verbazing na mogelijk uitstel Betuwelijn

Van onze redactie binnenland

ROTTERDAM – Een bijzonder slechte zaak, die bovendien de geloofwaardigheid van de politiek flink aantast, dat zegt het CDA-kamerlid Gerd Leers over het dreigende uitstel van de aanleg van de Betuwespoorlijn. De parlementariër, die zich de afgelopen jaren ontpopte tot de deskundige op het gebied van de goederenverbinding van Rotterdam naar Duitsland, is verbaasd en boos tegelijk over de berichten die uit de kabinetsformatie komen.

„De martelgang voor de mensen langs het spoor die al lange tijd in onzekerheid verkeren, gaat maar door. Mensen die hun woning moeten verkopen en die niet kwijtrafen van de met hun bedrijf weg moeten. Er had juist een ferm besluit moeten komen, maar niet opnieuw dit uitstel of afstel,” kraakt Leers, die wel ingonomen is met het feit dat er nu eindelijk reële bedragen zijn genoemd, die de extra milieuvoorzieningen met zich meebrengen. „Maar wat moeten we wegstrepen voor deze drie miljard extra? En leidt dit niet tot een precedentwerking bij andere infrastructuur-projecten, zoals de hogesnelheidslijn. Ik vrees het ergste,” zegt het CDA-kamerlid. „Nederland Distributieland en Rotterdam Mainport kunnen dit uitstel echt niet meer hebben.”

De Rotterdamse havenwethouder René Smit bevestigt het beeld van zijn partijgenoot. „Heel pijnlijk voor Rotterdam, bovendien heb ik geen alternatieven gehoord. Hierdoor dreigt Nederland op een eiland te komen,” stelt de wethouder. „Merkw aardig omdat de Kamer al een uitroegende procedure achter de heeft. En jammer dat die discussie nu weer over



● Gerd Leers

moet, het parlement neemt zichzelf kennelijk ook niet al te serieus.”

Joost Klerkx, secretaris van de landelijke actiegroep tegen de Betuwelijn, is verheugd over de plotseling gewijzigde standpunten in politiek Den Haag. „Alleen hadden ze zich dit vier jaar geleden al moeten realiseren. Vinden we echt dat een aanvaardbare Betuwelijn zo gruwelijk veel geld mag kosten? Tien miljard gul-

den? En dan te bedenken dat men destijds met 2,5 miljard is begonnen,” zegt Klerkx, die in vervoer over water - inclusief aanpassingen voor de binnenvaart - een haalbaar alternatief ziet. „De Betuwelijn is zo'n coalitiekindje van CDA en PvdA geweest, gelukkig liggen de verhoudingen nu heel anders.” De actieleider stelt vast dat zijn groepering eindelijk gelijk heeft gekregen. „Wij hebben ons altijd al afgevraagd wat de noodzaak is van deze lijn. Helaas is de wekker in Den Haag nu pas afgestaan.”

### Ongebruikelijk

Henk Houtman, woordvoerder van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, spreekt van een zeer ongebruikelijke zaak. „De Tweede en Eerste Kamer hebben zich al voor het plan uitgesproken, het is toch niet de bedoeling dat vier jaar regeren nog eens dunnetjes wordt overgedaan,” stelt de verraste Houtman.

De zegsman van demissionair minister Maj-Weggen merkt op dat het het nieuwe kabinet natuurlijk vrij staat voorstellen open te breken. Volgens Houtman zullen over het mogelijk schrappen van de plannen van zijn departement ook eerst nog uitspraken van Tweede en Eerste Kamer moeten volgen.

Ook in Barendrecht, waar de komst van de Betuwelijn de sloop van zeker zeventig huizen met zich meebrengt, overheerst de verbazing. De zestig bewoners in de wijk 'Noord', die zich al langzaam maar zeker hadden opge maakt voor een verhuizing, zien die 'zekerheid' nu ineens op los zand berusten.

„Hier zou een stille plek kunnen ontstaan,” zegt Klaas Brantjes, „want de Havenspoorlijn wordt rustig en door de geluidsschermen horen we straks niets meer van rijksweg 15.”

(ADVERTENTIE)

TOYOTA

Mengelers

Automobielbedrijven Mengelers bv  
Provincialeweg Zuid 91, 6438 BC Oirsbeek  
Telefoon 04492-1814 - Fax 04492-4822  
Baanstraat 129, 6372 AE Landgraaf  
Telefoon 045-318888 - Fax 045-320040  
Rijksweg Zuid 212, 6134 AG Sittard  
Telefoon 046-521000 - Fax 046-519174

Aan alle auto liefhebbers  
in Limburg

11 juni 1994

Geachte mevrouw/mijnheer,

Omdat wij als automobielbedrijven Mengelers niet alleen trots zijn op de technische kwaliteit van ons merk Toyota, maar vooral op de rijkmiteit, nodigen wij U uit om vrijblijvend een proefrit te maken in de maand juni.

In Oirsbeek, Landgraaf en Sittard staan 23 demonstratie-auto's klaar, voorzien van de modernste en betrouwbaarste meerkleppentechniek ter wereld.

Mocht U na Uw persoonlijke proefrit net zo enthousiast zijn als wij, willen wij U graag een vrijblijvende jubileum-offerte maken, die ons enthousiasme nog eens zal onderstrepen

of dit nu met of zonder inruil is.

Alvast tot ziens voor Uw persoonlijke proefrit in

Oirsbeek, Landgraaf of Sittard.

Het verkoopteam :

Frans, Perry, Wim, Frans, Wim, Harry, John, Frits, Leo, Harry, Paul en Peter.



**Limburgs Dagblad**  
**piccolo's**

In de Cramer 37, Heerlen  
 Postbus 3100, 6401 DP Heerlen  
 Postbank: 1036100  
 Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935  
 Fax: 045-738204 of 738364

Piccolo's  
 Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimuimhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,40.  
 Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Verkoop/Gedrukt f 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,90.

Reclamepiccolo's  
 Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimuimhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,90.  
 Afwijkende tarieven Kortadruk/Kluis en 06-lijnen: f 2,35. Advertenties onder nummer: f 7,50.  
 Bewijzennummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptatiekaart die u wordt toegezonden.  
 Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met tegelmaats.

**Telefonisch opgeven**  
**045-719966**  
 Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur deugs voor plaatsing.  
 Schriftelijk opgeven  
 Opgave via de 1e post deugs voor plaatsing.  
 Persoonlijk opgeven  
 Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.  
 Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

**Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 200.000 personen van 13 jaar en ouder.**  
 (Bron: Circulatie Bureau Circu)

JOSJE v.d. Brandt, l.c. Piccolo's in het Limburgs Dagblad. Joyce zoekt job in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

**Part. recherche-bureau Eurode**  
 Heeft U bewijzen nodig: Bel dan  
 045-463876 Fax 045-313979.

**Datadatenbedrijf** AADAK in de hush, met ruime ervaring biedt u voor 4 à 5 uur per week, ons Heerlen, 045-228882/228377/06-8280457.  
**KOELMONTVER** zoekt werkverhuur, Freoninstallaties. Br. n.r. 0-06576, Limburgs Dagblad, Postbus 2810, 6401 DC Heerlen.  
 Wat VERKOPEN? Advocaat via: 045-719966.

**LASSEN!**  
 In de Cramer 17, Heerlen, tel. 045-711778

**Diversen personeel**  
 Fa. Schoonbroodt, Kluistraat 45, Doornade zoekt ervaren  
**Constructie Bankwerker**  
 Zelfstandig werkend en leiding geven.  
 Voor sol. en/of info: 04492-1255.

**RAMALUX** BV kunststof ramen en deuren zoekt met ervaring, 045-624999.

**Palma Palace** zoekt ervaren DISCOJOCKEY voor enkele dagen per week, 045-718414, na 23 uur 728789.

**Voor goedkope Privé Club**  
 In Duitland dichtbij de grens zoeken wij dames. Gratis woonmogelijkheid. Tel. 00-49-2462-4884 na 18.00 uur.

**Privéclub** heeft nog plaats voor MEISJES. 045-788803.

**Luxe Club** zoekt DAMES hoge verdiensten. Info, mogelijk. Heden en brengen. Telefoon 00-3211602918.

**10 Jarig jubileum Club La Belle**  
 Eerste drankje gratis. Elke dag geopend van 22.00-04.00 uur. Laude dames verwachten U. Als creditcards geaccepteerd. Gravenstr. 13, Kerkrade-West. 045-416143.

**Club Nirwana**  
 Wij zijn 7 dagen per week geopend van 20.00 tot pin. 04.00 uur. Ons adres is: Nieuwstrat 147, Kerkrade. Tel. 045-364311. U bent van harte welkom in Club Nirwana. Tot ziens Marlon.

**Club & Escort Mirabelle.**  
 onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur. 6 Laude dames verwachten U. Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

**Porky's Pretpark I en II**  
 Hoensbroek 045-228481  
 Roosteren 04499-5500  
 NIEUW VERA 18 JR MARCELLA 18 JR PLUS 12 DAMES

**VANDAAG tot 24 u.**  
 SPELEN MET DE BARBIES  
 Groenestraat 64, Geleen. 046-749682

## Het Limburgs Dagblad vraagt Bezorg(st)ers voor Bocholtz + Heerlen

Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, in de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, telefoon 045-738330.

**Succesvolle ZAKEN-VERKOPERS** zoekt internationale zakenpartners die f 10.000,- / f 20.000,- / f 50.000,- per maand willen verdienen. Bel voor interview S.L.C. intern. Telefoon/fax. 04759-3434.

Gevraagd all-round TUNINGMAN, (student/gespecialiseerde) voor 1x per week leest op zaterdag, langere tijd. Evt. ook voor tegeleest. 045-425415.

Zoek je VAKANTIEWERK en wil je veel geld verdienen? (f 100,- / f 150,- p.d.) Min. 17 j. Min. HAVO. Info 17-20.30 u. 045-582853. Tev. groepsleiders (21-28 j.) l.b.v. rijbewijs gezocht.

4 Representatieve DOORZETTERS m/v gev. in Limburg door int. organisatie, v. a. 20 jaar, l.b.v. auto en telefoon, in overleg deeltijd of volledige baan. Info 's morgens 04920-27271

Gev. erv. MINIGRAVER-MACHINIST en tractorchauffeur. Tel. 045-751672.

Gevraagd huishoudelijke HULP voor 2x per week, pin. 4 uur. Tel. 045-227183.

Gratich VORMGEVER zoekt samenwerking met verkoper op grafisch gebied, voor het opzetten van nieuwe klantenkring. Tel. 045-722513.

**Bouwvak personeel**  
 Bunij Bouwbedrijf BV vraagt met spoed colonne metselaars en colonne betonmetselaars voor Duitsland. Tel. 045-217358.

**Van Daal-Dieteren Groep**  
 vraagt voor diversen projecten

Constructie Bankwerkers, Bankwerkers, Constructie Monteurs, Pijpfiters (zelfstandig) Diversen Lagers in alle landsteden. Sollicitatie zonder ervaring heeft geen enkele nut. Bellen tijdens kantooruren maandag t/m vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur.

Van Daal-Dieteren Groep  
 Oud Roosteren 33  
 6118 AS Roosteren  
 Telefoon: 04499-5182

Gevraagd ploegen METSELAARS en ploegen betonmetselaars. Info 085-217779 t/lanturen van 9.00-17.00 uur en zat. van 10.00-15.00 uur.

**Bouwkundig medewerker**  
 HTS-niveau  
 werkzaamheden, bouwtechnische tekeningen, bouwtekeningen, kennis van bouw en bouwtechniek. Het werk is uitdagend en wordt in behandeling genomen.  
 Pijningsbro BDB, E. Vankler, Eupenstr. 7375, D-52066 Aachen. Tel. 00-49-241.86041. Fax 00-49-241.86044.

Met spoed gevraagd TE-GEZETTERS voor Duitsland. Tel. 04905-1945.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Firma Roymen GmbH zoekt voor Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Wol Europeabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland. Info: 04499-4478.

Firma Roadstar vraagt voor direct: BETONTIMMERLIJDE en metselaars. Tel. 045-225050.

**Chaufeurs**  
 Fa. Schoonbroodt, Kluistraat 45, Doornade zoekt part-time  
**Chaufeur**  
 Voor vrachtwagen met kraan, ervaring vereist. Voor sol. en/of info: 04492-1255.

Wij zoeken voor onze bloementrucks met wipkar een ervaren CHAUFFEUR die ook genegen is om bij het laden en lossen de handen uit de mouwen te steken en minstens 2x per week bloementransport verzorgt tussen bloementuinen Holland en ons magazijn en winkels. Geboden wordt een afwisselende baan als part-time kracht in een gezellig team voor minimaal 18 uren per week. Voor info: 045-327171 na 19.00 uur.

**Medisch pers.**  
 FYSIOTHERAPEUT(E) gev. te Solberg (bij Aank) voor vakantiewaarneming van 4-7-94 t/m 12-8-94. Tel. 00-49-240261808 van 9.00 tot 18.00 uur.

**Kantoorpers.**  
 Handelsonderneming zoekt part-time administratief MEDEWERKSTER. Info: 045-275760.

## Nieuw adres? Vertel 't ons één maand van tevoren.

Haal de PTT Post Verhuisset op het postkantoor of bel 06-0417 (gratis); dan verhuist uw post met u mee.

**Wij zorgen ervoor.** PTT post

**Horeca personeel**  
**Hotel Kasteel Bloemendal**  
 is op zoek naar enkele  
**Restaurantmedewerkers m/v**  
 - Full-time/part-time betrekking  
 - Dag- en/of avonddienst  
 - Leestijd vanaf 18 jaar  
 - Opleiding MBO of gelijkwaardige ervaring  
 Tevens vakantiewerk voor schoolvakantie  
 Schr. sol.: Hotel Kasteel Bloemendal, Weg 3, van der Valk, Bloemendaalstr. 28, 6291 CM Veld.  
 Gev. per direkt KEUKEN-HULP, posthuur en bedieningsmedewerkers, zonder ervaring onmidd. te reageren. 045-379452 vragen naar de heer Driessen.

Gevraagd BUFFETHULP en kassier voor disco dancing. Telefoon 04405-3807 of 2287 na 18.00 uur.  
 Wat VERKOPEN? Advocaat via: 045-719966.

**Winkelpersoneel**  
**Minit 1 Foto**  
 Wij zoeken voor ons filiaal in Beek  
**Filiaalhouder (m/v)**  
 Parttime ca. 30 uur per week van wie wij vragen:  
 - goede contactuele eigenschappen.  
 - de capaciteit om een klein team te leiden.  
 - (aanpak) affiniteit met winkelen.  
 - een commerciële en servicegerichtte instelling  
 - ervaring in de fotografie met name op het gebied van onwettelken en afdrucken van foto's in 1 uur.  
 Richt uw sollicitatie binnen 14 dagen aan Minit Colors Holland B.V. L.v. Dhr. A. Hoelink, Waldorpstraat 252, 2521 CE Den Haag.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

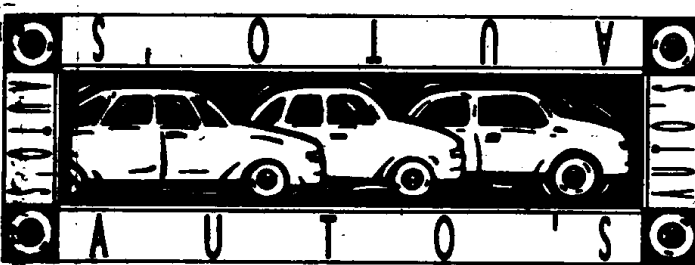
**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic div. extra's 1989 f 11.950,-  
 Honda Civic GL 1.4 4-drs. metallic 1989 f 14.850,-  
 Fiat Panda CL 1000 1989 f 7.950,-  
 Alfa 33 1.3 metallic 1990 f 12.950,-  
 Renault 21 GTL metallic veel extra's 1990 f 15.900,-  
 Mercedes 190 E metallic 1990 f 25.950,-  
 Seat Ibiza 12 XL "Sabalini" 1991 f 14.850,-  
 Opel Corsa "Joy" 1.4 heel veel extra's 1991 f 18.850,-  
 Honda Civic DX 1.5 metallic 4-drs. 1992 f 28.450,-  
 Toyota Landcruiser 2.4 TD veel extra's 1992 f 32.850,-  
 Volvo 440 GL div. extra's 1992 f 24.850,-  
 Nissan Primera LX metallic 1992 f 29.400,-  
 Suzuki Samurai zwart 1800 km 1992 f 18.950,-  
 Renault Clio 16V metallic 1992 f 31.950,-  
 Opel Astra CD Sedan aut. veel extra's 1993 f 32.400,-  
 Opel Astra GL 1.6 metallic 5-drs. 1993 f 28.450,-  
 Deze auto's zijn van eerste eigenaar.  
 Deze auto's worden door ons volledig gegarandeerd.  
 N.A.P. aanwzigt.  
 Auto Caubo Valkenburg. 04406-15041.

**Auto Caubo Occasions.**  
 Toyota Starlet DX metallic 1986 f 5.950,-  
 Volvo 340 DL 1.7 stuurbek. cv. 1987 f 8.650,-  
 Opel Kadett 1.6 automaat 1987 f 10.650,-  
 BMW 325i 1987 f 13.950,-  
 Ford Sierra 2.0 CL metallic



[illegible]





## Uw adres voor exclusieve auto's

BMW M3 schuldak vuurrood 1987  
 BMW M5 uniek leert. macablaanmet 1990  
 BMW 325i M schuldak antracietgrijsmet 1985  
 BMW 325i Bauer Cabrio antracietgrijsmet 1980  
 BMW 318i nieuw model editie glanzwart 1983  
 BMW 318i nieuw model editie glanzwart 1988  
 BMW 318i vuurrood 1985

Mercedes 190E 2.6 zeer apart antrac. bruinmet 1987  
 Mercedes 190E 5-bak antraciet bruinmet 1988  
 Mercedes 190 E 2.3 16V diamantzw. met. Airco 1984

VW Golf GTI 16 V6 diamantzw. met. 1986  
 VW Golf GTI 16V special uitv. diamantzw. met. 1988  
 VW Golf GTI vuurrood 1984  
 VW Passat Variant 1.8 CL diamantzw. met. 1989  
 VW Santana 5 cl. goudmet. 1982

Opel Kadett 2.0 GSI aneewuwt 1987  
 Opel Kadett 1.6 GSI grijsmet 1984

Hyundai coupé GTI blauwmet. 1991

Ford Escort XR3i glanzwart 1984  
 Ford Escort 1.6 Bravo 5-bak 1988  
 Ford Escort 1.1L 5-bak grijsmet 1984

Fiat Panda 45S aneewuwt 1986  
 Toyota Celica 1600 ST geel iets apart 1986  
 Toyota Celica 1600 ST coupé groenmet. 1984

BOOT: speedboot Stryker 140 pk wit/rood 1990

## FRANSSEN AUTO'S



Paralelweg 1, Spaubeek. Telefoon 04493-1886.

NEKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

VW Golf Diesel, 1983, + Mercedes 406 D met open laadbak. 045-425407 b.g.g. Koolhovenweg 32, Boicholt.

KUKZONDAG bij Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

Autoparc geld. Joosten, Schermerweg 3, Maasricht. 043-634978.

Meer dan 300 occasions. Maasricht. Molensingel Randwyck wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

## Autobedrijf Wolters

Heerlenweg 39, Sittard. 046-520303.

Met spoed te koop gevraagd: luxe en bedrijfsauto's.

Mercedes 190 D zeer veel extra's 1990

Mercedes 300 CE 61.000 km Bontronic 1991

Mercedes 230 E AMG apart mooi 1978

Mercedes 450 SE full options 1988

Mercedes 300 CE AMG full options 1988

Cabrio Cadillac Eldorado 1976

VW Passat stationcar 1800 GL stuurbrk. enz. 1991

VW Golf Madison 5-bak 1800 kl. zwart 1990

Nissan Micra 1300 Sport 1983

Ford Escort 1300 apart mooi 1986

BMW 325i Sport apart mooi 1987

Alfa 164 T Spark antracietmet. 1987

Opel Manta 2.0 GTI Imcher 1979

Ford Scorpio 2.0i antracietmet. GL 1987

Ford Scorpio 2.4i GL Sedan diamant blauwmet. 1990

Mazda 1.5 GLX apart mooi 1985

Honda Civic 1300 Sport. Leuke auto 1984

Opel Kadett Oldtimer. Apart mooi 1972

Opel Manta 20 GTI Sport 1983

Fiat Ritmo 60 SL. Apart mooi 1988

Renault R5 TL. Apart mooi kl. 1986

Mitsubishi 1800i Galant GLX 5-deurs 1991

VW Golf 1.8 Diesel 5-deurs antr. metallic 1987

Nissan Vanette 20 D grjs kent. Busje 1989

Opel Kadett GL 39.000 km. Eerste eigenaar 1977

Te k. TOYOTA Landc. gesl. 2.4 Turbo DLX nieuw, Toyota Landc. Hard-Top benz. + LPG, achde, bwj. '91; Mitsubishi Pajero TDI bwj. '91; VW Golf Cabrio 18i GL Amer. uitv. nw. model '87; Honda Accord Sedan 4-drs. 18 EX bwj. '85; Opel Rekord 2.0 S 4-drs. 1e eigenaar bwj. '87; Ford Sierra Station. gr. kent. 18 D Turbo, motorschade, bwj. '90; Ford Sierra 1.6 L, 5-drs. '84; Daihatsu Charade TS Turbo Diesel. Rennimotorgedw. 72, Heerlen. 045-729710 b.g.g. 723078.

\*\*\*Een auto INVOEREN?\*\*\*

Opstellen en stallen, keuren en invoeren bel 046-338284.

Landc. DELTA HF Turbo, bwj. '84, levers Opel Manta, bwj. '81, pr.n.o.l.k. 045-723664.

F. v. OPHUIZEN autohandel

biedt aan: Opel Ascona 1.6 S 4-drs '87; Subaru Justy SL '85; DAF 400 bestelbus '89; Ford Scorpio 2.0 CL '86; Alfa Romeo 75 1.8 10-88; Volvo 360 2.0 5-bak '85; Citroën Visa 17 RD 11-86; Ford Sierra 20 L V6 '83; Fiat Ritmo 60 L 1e eig. '85; VW Jetta 4 C-drs '83; Opel Kadett 1.2 S '82; Renault 9 TL '83; Ford Escort 1.3 GL 5-drs. '82; Talbot Samba LS '84; VW LT camper '78; Opel Kadett 1.6 D 5-bak '82; Opel Ascona 1.6 S '83; Toyota Tercel 1.3 DX '82; Citroën End 2 CV '84; Mitsubishi Tredder 4 GLX '85; VW Jetta 4 C-drs '83; Opel Kadett 1.3 S '81; Opel Kadett 1.3 S '80; Inkoop, verkoop, financiering. Div. inruil. Alster. Str. 52C, Hoesbroek. 045-224425. Geopend van 10-18 uur, zaterdag 10-17 uur.

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van Dijk & Zn. Maasricht 323 F 1.8 GT '91, f. 27.500,-; Ford Mondeo 1.6 CLX combi LPG 10-93 f. 33.750,-; Ford Mondeo 1.6 CLX 6-93 f. 38.750,-; Ford Fiesta 1.1i 5-drs 5-93 f. 19.500,-; Ford Orion 1.4i 91 f. 17.750,-; Alfa Romeo 75 f. 17.750,-; Audi 100 2.3 E autom. '90 f. 27.750,-; Audi 80 1.6 div. access. '90 en '91 v.a. f. 21.750,-; Peugeot 605 SLJ '91 f. 28.750,-; Peugeot 309 1.6 GLX aut. '93 f. 23.750,-; Peugeot 205 Look '93 f. 16.900,-; Opel Astra 1.4 GL 5-drs '92 f. 23.750,-; Kadett 1.3 5-drs '89 f. 13.750,-; Ford Sierra 2.0i Solar '93 f. 27.750,-; Ford Sierra 2.0i CL Sedan '92 f. 24.750,-; Ford Sierra 1.6 4dr Sedan '91 f. 17.750,-; Ford Sierra 2.0i Sedan '89 f. 14.750,-; Ford Sierra 1.8 Sedan '88 f. 11.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 f. 18.750,-; Ford Scorpio 2.0i GL stuurbrk. '88 f. 12.750,-; Honda Civic Shuttle 1.5 autom. '90 f. 19.750,-; Mazda 626 GLX Sedan '90 f. 15.750,-; Renault 25 TX 2.2i '91 f. 28.750,-; Renault 19 Chamade '91 f. 16.750,-; BMW 316 div. access. '85 f. 7.250,-; Opel Kadett 1.2 '85 f. 6.250,-; Opel Ascona 1.6 84 f. 3.750,-; Opel Corsa 1.3 84 f. 3.750,-; inruil, financiering, Sovvergarietbewijs. Autobedrijf en APK bureau, Heerlen, P. van Dijk & Zn. Landgraaf. 045-311729. Wij blijven bereikbaar via Schaebergweg/Kerkstr. en Molberg.

VW Passat combi 2.0i 1.9i 17.500,-; VW Golf 1.4i 1.9i 17.500,-; VW Inverto TD '93 17.500,-; Opel Vectra 2.0 GL 1.9i 17.500,-; nieuw model; Omega 2.6i combi autom. '93; Astra 1.6i 92; Astra 1.6i 93; Astra 4-drs. 1.8i 93; Opel Rekord Kombi 1.8i 90; Kadett 5-drs. 1800 GSI '86; Vectra 1.6i GLS '93; Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf (Ind. terrein. Str. hagen) 045-323800; inruil en financiering mogelijk. 1 jaar garantie.

Autocentrum P. VEENSTRA: Toyota Corolla 1.6 XLI 4-drs '91 f. 19.250,-; Opel Vectra 1.8 GL '92 f. 25.750,-; Toyota Corolla 1.3i XL '90 f. 17.500,-; Nissan Micra 1.3i 90 f. 17.500,-; Daihatsu Charade 2.0 CLX 5-drs. '91 veel extra's. f. 22.000,-; Mazda 626 GLX 2.2 '91 f. 21.500,-; BMW 316i Edition '90 f. 22.500,-; Nissan Sunny 1.3i Trend '87 f. 7.250,-; Opel Kadett 1.3i Club '88 f. 11.250,-; Toyota Corolla 1.3i SLX 4-drs. '87 f. 8.500,-; Mazda 323 LX 1.3i '88 f. 10.800,-; Nissan Sunny 1.3i SLX '88, 4-d. f. 10.900,-; Opel Ascona '86 f. 4.250,-; Sovvergarietbewijs, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Te k. p.m. 10 gekleurde auto's met 3 mnd. garantie, o.a. Audi 80 '88; Opel Kadett '87; Ford Escort cabrio 1.6 XRI '85; Mazda GTE '87; Mitsubishi Galant caravan LPG '86; Citroën Axel 1.2 TKS '87; Renault RS '84; Honda Accord '85; Opel Corsa '85. Alle i.z.g.s. 3 mnd. garantie. Europaveg 114 N. Ubach-over-Worms, Landgraaf. 045-323178.

Kärcher HOGERDRIJKREI- NIGERS. Voor verkoop en service van het gehele programma vraag u Kärcher-dealer Cols Sittard Mech. enhandel BV, Nusterweg 90. Tel. 045-519980.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

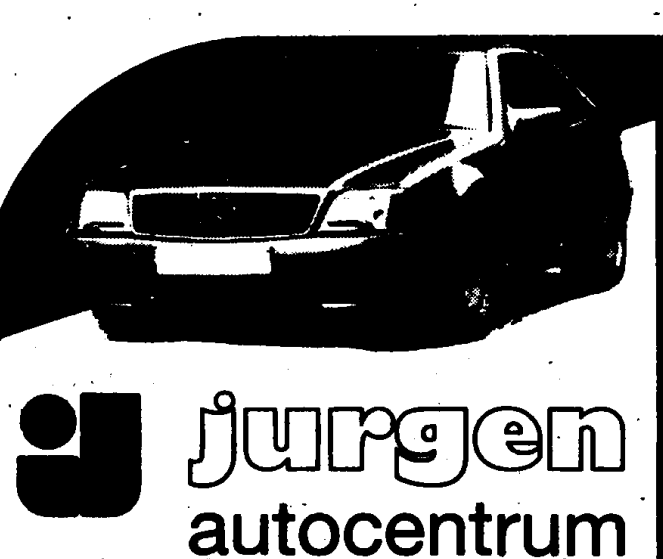
Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.

Wat VERKOPEN? Advies- tel. 045-719968.





**SCORPIO 2.0i**, 16V, elektr. ra-  
dak, trek, 28-  
30, L.z.g.st., w.  
v.p., 11.000,-, Tel.  
045-221022.

**Ford SIERRA 1.8**,  
'85, km. 91.500,  
leurd, leud groen,  
met lede v.w.p.,  
11.000,-, Tel.  
045-227003.

**ESCORT 1.6**, b.w.,  
4-95, grijs/blauw,  
lede stat, p.n.o.l.k.,  
11.000,-, Tel.  
045-221022.

**Ford ESCORT RS**,  
'88, 132 PK, L.z.g.  
st., p. 18.000,-, Tel.  
045-221022.

**FIAT 2.0i**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**FIAT 1.1 Laser**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**Ford SIERRA 1.8**,  
'85, km. 91.500,  
leurd, leud groen,  
met lede v.w.p.,  
11.000,-, Tel.  
045-227003.

**ESCORT 1.6**, b.w.,  
4-95, grijs/blauw,  
lede stat, p.n.o.l.k.,  
11.000,-, Tel.  
045-221022.

**Ford ESCORT RS**,  
'88, 132 PK, L.z.g.  
st., p. 18.000,-, Tel.  
045-221022.

**FIAT 2.0i**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**FIAT 1.1 Laser**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**Ford SIERRA 1.8**,  
'85, km. 91.500,  
leurd, leud groen,  
met lede v.w.p.,  
11.000,-, Tel.  
045-227003.

**ESCORT 1.6**, b.w.,  
4-95, grijs/blauw,  
lede stat, p.n.o.l.k.,  
11.000,-, Tel.  
045-221022.

**Ford ESCORT RS**,  
'88, 132 PK, L.z.g.  
st., p. 18.000,-, Tel.  
045-221022.

**FIAT 2.0i**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**FIAT 1.1 Laser**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**Lancia BIANCHI A112**,  
b.w., '84, APK juni '95,  
f. 3.000,-, Tel. 045-712313.

**Lancia THEMA 2.0i**, 16V,  
b.w., '91, antracietmet, elektr.  
schuifdak, Automobielbedrijf  
Kompiers, Heerlebaan 66,  
Heerlen, 045-428840.

**Lancia THEMA 2.0i**, Turbo,  
b.w., '89, roodmet, alro, al-  
cantara, alarm, Automobiel-  
bedrijf Kompiers, Heerlebaan  
66, Heerlen, 045-428840.

**Wat VERKOPEN? Advor-**  
**teer via: 045-719886.**

**Lada**

**Te koop gevraagd LADA's**  
en Skoda's. Telefoon: 046-  
580118.

**Wij kopen alle LADA's en**  
ook andere auto's. Telefoon:  
045-423973.

**Te k. Lancia BIANCHI A112**,  
b.w., '84, APK juni '95,  
f. 3.000,-, Tel. 045-712313.

**Te k. v. part. MERCEDES**  
200 D, in st.v.w., leder on-  
derz. toegest. b.w., '87, bel-  
gisch, geint glas, schuif-  
dak, km. 150.000, met  
onderhoudsboekje. 045-456619.

**Te k. Mercedes Benz 300**  
Diesel, automaat, elektr.  
schuifdak, centr. verg., ge-  
int glas, b.w., '88, Autobe-  
drijf Klinkst, BV, Kaashe-  
dersteerweg 185, Kerkrade,  
045-413916.

**MERCEDES 9-pers. Bus**,  
MB 100 D, kl. rood, L.z.g.st.  
b.w., '88, 167.000 km.  
f. 14.900,-, 045-428178.

**Van maandag t/m vrijdag**  
van 8.30 tot 17.00 uur, kunt  
u uw PICCOLO telefonisch  
opgeven. Tel. 045-719886.

**Opel**

**Göttgens Sittard**  
Haspelsestraat 20  
Rijksweg Noord 27  
Tel. 046-51 65 65.

**Welling**  
**Autobedrijf BV**  
Heerleland 2, Brunsum  
Tel. 045-25 77 00.

**Opel KADETT 1200 S**, b.w.,  
'83, rood, trekhaak, v.w.p.,  
f. 1.850,-, Tel. 045-428651.

**Opel KADETT 16i**, 5-drs.,  
zilvergrijsmet, b.w., '88, APK  
tot '95, v.w.p. f. 8.950,-. Sle-  
nadr. 52, Schaasberg.

**Een PICCOLO in het Lim-**  
**burgs Dagblad helpt u op**  
**weg naar snel succes. Bel:**  
**045-719886.**

**Te k. Opel ASCONA**, b.w.,  
'79, APK april '95, v.w.p.,  
f. 1.300,-, Tel. 046-528875.

**Te koop Opel Kadett GSI**  
10-84, kl. rood, sportief, v.  
p. f. 8.500,-. 046-338360.

**Te k. Opel CORSA 1.2i**, b.w.,  
11-91, ult. Strada, met  
schuifdak, stereo, leud No-  
vablock, p. f. 18.000,-. 045-  
320443 zat. na 12.00 uur.

**KADETT type 1.3 LS Hatch-**  
**back**, '87, km. 10.000, te eig.  
f. 8.950,-, 045-424128.

**KADETT typ 1.3 LS Hatch-**  
**back**, GT ult., '87, div. exdr.  
f. 7.250,-. 045-727820.

**Te k. Opel VECTRA 1.6i**,  
b.w., '91, 50.000 km, nw.,  
laagd, sportvelgen, als nw.,  
p.n.o.l.k., Inruil mogelijk.  
Telefoon 045-221658.

**Te k. KADETT 1.2 autom.**,  
Berling, b.w., '78, APK nov.  
'94, f. 650,-, 045-719768.

**Opel KADETT HB**, 4-drs.,  
b.w., '83, Dr. L.T. Wietend  
17, Brunsum. 045-255304.

**Opel CORSA 1.2 S GL**, b.w.,  
'87, kl. zilvermet, km. 50.000,  
auto verk. in nw.st.,  
zlen is kopel! f. 7.900,-. 045-  
241643.

**Opel KADETT 1.2 SC**, z.  
moet, APK, b.w., m. 1987,  
f. 7.500,-, 045-727189.

**Opel ASCONA 1.6**, b.w., '82,  
APK '95, zeer mooi, v.w.p.,  
f. 2.000,-, Tel. 04405-1584.

**Te k. Opel Record 1700**,  
b.w., '83, APK 5-95, v.w.p.,  
f. 4.000,-, 045-453930.

**Te koop Opel ASCONA**, b.w.,  
'92, APK tot mei '95, L.z.g.st.,  
p. f. 1.750,-, leud rood. Tel.  
045-354581.

**Te koop Opel MONZA 3.0 E**,  
b.w., '83, L.z.g.st., p.n.o.l.k.,  
Tel. 045-419572.

**Opel KADETT GSI 2.0 E**, '87,  
zilvermetale, schuifdak, p.  
f. 10.500,-. 045-231744.

**CORSA 12 S**, m. '88, rood, 3-  
dri, sunr., zeer mooi, weinig  
km's. Kieel 42, Heerlen.

**Te k. PEUGEOT 605 SJ 2.0**,  
'90, schadev., alle bouren,  
v.w. p. f. 19.750,-. 045-  
413341 na 18.00 uur.

**Renault**

**RENAULT**

**Autobedrijf**  
**Kerres**  
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.  
Heerlen. Tel. 045-23 09 98.

**SAAB 9000 CD 2.3-16**,  
v.w. Viding, b.w., '91, goud-  
met, alro, km. 10.000, p.  
Kompiers, Heerlebaan 66,  
Heerlen, 045-428840.

**SAAB 9000 6-drs. 2.3-16**,  
Turbo, b.w., '91, rood, alro,  
elektr. stoelen, leud, L.  
velgen, 200 PK, TCS, ABS,  
cruise-control, Automobiel-  
bedrijf Kompiers, Heerlebaan  
66, Heerlen, tel. 045-  
428840.

**SAAB 9000 2.3-16 AUTO-**  
**MAAT**, b.w., '90, odoan-  
grijsmet, km. 10.000, spec.  
ler. Automobielbedrijf Kom-  
piers, Heerlebaan 66, Heer-  
len, 045-428840.

**SAAB 9000 2.0-16 TURBO**,  
b.w., '88, odoanogrijs,  
alro, km. 10.000, cruise-  
control, Automobielbedrijf  
Kompiers, Heerlebaan 66,  
Heerlen, 045-428840.

**SAAB 900 2.0-16 FORTÉ**,  
b.w., '91, La klans-blauw-  
met, elektr. schuifdak, km.  
10.000, Automobielbedrijf  
Kompiers, Heerlebaan 66,  
Heerlen, 045-428840.

**Te k. SAAB 900 2.1**, 16V,  
b.w., '91, v.w.p. f. 21.500,-,  
metallgrijs en schuifdak.  
Telefoon 0462-5303.

**FIAT 1.1 Laser**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**Ford SIERRA 1.8**,  
'85, km. 91.500,  
leurd, leud groen,  
met lede v.w.p.,  
11.000,-, Tel.  
045-227003.

**ESCORT 1.6**, b.w.,  
4-95, grijs/blauw,  
lede stat, p.n.o.l.k.,  
11.000,-, Tel.  
045-221022.

**Ford ESCORT RS**,  
'88, 132 PK, L.z.g.  
st., p. 18.000,-, Tel.  
045-221022.

**FIAT 2.0i**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**FIAT 1.1 Laser**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**Ford SIERRA 1.8**,  
'85, km. 91.500,  
leurd, leud groen,  
met lede v.w.p.,  
11.000,-, Tel.  
045-227003.

**ESCORT 1.6**, b.w.,  
4-95, grijs/blauw,  
lede stat, p.n.o.l.k.,  
11.000,-, Tel.  
045-221022.

**Ford ESCORT RS**,  
'88, 132 PK, L.z.g.  
st., p. 18.000,-, Tel.  
045-221022.

**FIAT 2.0i**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**FIAT 1.1 Laser**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**Ford SIERRA 1.8**,  
'85, km. 91.500,  
leurd, leud groen,  
met lede v.w.p.,  
11.000,-, Tel.  
045-227003.

**ESCORT 1.6**, b.w.,  
4-95, grijs/blauw,  
lede stat, p.n.o.l.k.,  
11.000,-, Tel.  
045-221022.

**Ford ESCORT RS**,  
'88, 132 PK, L.z.g.  
st., p. 18.000,-, Tel.  
045-221022.

**FIAT 2.0i**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**FIAT 1.1 Laser**, b.w.,  
10-88, wit, km.  
10.000, elektr.  
diverse extra's, L.  
18.000,-, Telefoon  
045-221022.

**Hyundai**

**Auto Vaessen**  
**Heerlen**  
Bakel 19  
Tel. 045-42 40 10.

**Jeep**

**American-Cars**  
**Schimmert**  
Groot-Haerleland 6  
Tel. 045-42 10 88.

**Ombouw GR**  
naar nieuw gte kant. of gest.  
met alle op. voormet.  
Telefoon 045-42 10 88.

**Te koop SEIZUN** Jeep  
General cargo Blue Lijpout  
alle b.w. 5-95, 17.000 km.  
alle b.w. 5-95, 17.000 km.  
rood glanz met leudgrijs-  
met. f. 19.500,-. Tel.  
045-221022.

**Te koop DAIHATSU Rocky**  
HT leudgrijs, in p.n.o. bouw-  
met leud 13.000. Tel.  
045-42 10 88.

**DAIHATSU Fortis EL**,  
leudgrijs, div. extra's, L.  
91-91.000 km, f. 23.990,-. 045-  
42 10 88.

**DAIHATSU**  
f. 7.482,89.

**1.5 GLXi**  
b.w., 50.000 km.  
p.n.o.l.k.,  
045-42 10 88.

**Mercedes**

**DEALER**

**SMEETS**  
**Mercedes-Benz**  
Heerlen 045-754575.  
Meericht 045-813290.  
Gatzen 045-754575.

**Te koop MERCEDES 300**  
SE, b.w., '87, v.w. p. Car-  
menweg 38, Heerlen.

**Land Rover**

**Diverse LANDROVERS** 88  
en 109 diesel, v.a. f. 8.000,-.  
Heerleland 36, Brunsum.

**Mazda**

**Mazda Caubo**  
**Kerkrade**  
Langheekweg 2  
045-46 46 46.

**Te koop MAZDA RX7 7 Targa**,  
b.w., '84, in perfecte staat, p.  
f. 8.750,-. Tel. 04492-1304.

**Te k. MAZDA 626 LX 1.8**  
Wagon, metalbruin, 32.500  
km., b.w., '91. 045-312432.

**Te koop MAZDA 626 GLX**  
2.00, grijsmet, b.w., '85,  
p.n.o.l.k. 04492-2083.

**MAZDA 626 HB 1.8**, 12 V,  
b.w., '91, zeer mooi, p.  
f. 15.950,-. Tel. 046-338857.

**MAZDA 323 F GLX** bouw-  
jaar 19-90, L.z.g.st., div.  
extra's. Tel. 04492-1334.

**Te k. MAZDA 323 1.8 GLX**  
HB, km. 19550/15, CD, v.w.  
p. 19.90, L.z.g.st., div. ex-  
tra's, speler, stuurbak, b.w.,  
'90, f. 16.500,-. 046-581154.

**MAZDA 626 LX 5-drs.**,  
b.w., '85, APK 7-95, L.p.r.,  
f. 4.950,-. Tel. 045-219488.

**MAZDA RX7**, sportief,  
leud, nw. mod. '87, extra's,  
f. 17.500,-, 045-424128.

**Te k. van part. MAZDA 626**  
GLX 2.0i coupé, b.w., '86, wit,  
trekhaak. Tel. 045-351836.

**MAZDA 626 HB**, diesel,  
1091, rood, 130.000 km. in  
staat van nieuw, f. 16.250,-.  
Tel. 04788-1293.

**Mercedes**

**DEALER**

**SMEETS**  
**Mercedes-Benz**  
Heerlen 045-754575.  
Meericht 045-813290.  
Gatzen 045-754575.

**Te koop MERCEDES 300**  
SE, b.w., '87, v.w. p. Car-  
menweg 38, Heerlen.

**Te k. MERCEDES 230 TE**  
stationair, geel, kerken,  
b.w., '86, Tel. 046-378835.

**Te k. v. part. MERCEDES**  
200 D, in st.v.w., leder on-  
derz. toegest. b.w., '87, bel-  
gisch, geint glas, schuif-  
dak, km. 150.000, met  
onderhoudsboekje. 045-456619.

**Te k. Mercedes Benz 300**  
Diesel, automaat, elektr.  
schuifdak, centr. verg., ge-  
int glas, b.w., '88, Autobe-  
drijf Klinkst, BV, Kaashe-  
dersteerweg 185, Kerkrade,  
045-413916.

**MERCEDES 9-pers. Bus**,  
MB 100 D, kl. rood, L.z.g.st.  
b.w., '88, 167.000 km.  
f. 14.900,-, 045-428178.

**Van maandag t/m vrijdag**  
van 8.30 tot 17.00 uur, kunt  
u uw PICCOLO telefonisch  
opgeven. Tel. 045-719886.

**Opel**

**Göttgens Sittard**  
Haspelsestraat 20  
Rijksweg Noord 27  
Tel. 046-51 65 65.

**Welling**  
**Autobedrijf BV**  
Heerleland 2, Brunsum  
Tel. 045-25 77 00.

**Opel KADETT 1200 S**, b.w.,  
'83, rood, trekhaak, v.w.p.,  
f. 1.850,-, Tel. 045-428651.

**Opel KADETT 16i**, 5-drs.,  
zilvergrijsmet, b.w., '88, APK  
tot '95, v.w.p. f. 8.950,-. Sle-  
nadr. 52, Schaasberg.

**Een PICCOLO in het Lim-**  
**burgs Dagblad helpt u op**  
**weg naar snel succes. Bel:**  
**045-719886.**

**Te k. Opel ASCONA**, b.w.,  
'79, APK april '95, v.w.p.,  
f. 1.300,-, Tel. 046-528875.

**Te koop Opel Kadett GSI**  
10-84, kl. rood, sportief, v.  
p. f. 8.500,-. 046-338360.

**Te k. Opel CORSA 1.2i**, b.w.,  
11-91, ult. Strada, met  
schuifdak, stereo, leud No-  
vablock, p. f. 18.000,-. 045-  
320443 zat. na 12.00 uur.

**Hyundai**

**Auto Vaessen**  
**Heerlen**  
Bakel 19  
Tel. 045-42 40 10.

**Jeep**

**American-Cars**  
**Schimmert**  
Groot-Haerleland 6  
Tel. 045-42 10 88.

**Ombouw GR**  
naar nieuw gte kant. of gest.  
met alle op. voormet.  
Telefoon 045-42 10 88.

**Te koop SEIZUN** Jeep  
General cargo Blue Lijpout  
alle b.w. 5-95, 17.000 km.  
alle b.w. 5-95, 17.000 km.  
rood glanz met leudgrijs-  
met. f. 19.500,-. Tel.  
045-221022.

**Te koop DAIHATSU Rocky**  
HT leudgrijs, in p.n.o. bouw-  
met leud 13.000. Tel.  
045-42 10 88.

**DAIHATSU Fortis EL**,  
leudgrijs, div. extra's, L.  
91-91.000 km, f. 23.990,-. 045-  
42 10 88.

**DAIHATSU**  
f. 7.482,89.

**1.5 GLXi**  
b.w., 50.000 km.  
p.n.o.l.k.,  
045-42 10 88.

**Mercedes**

**DEALER**

**SMEETS**  
**Mercedes-Benz**  
Heerlen 045-754575.  
Meericht 045-813290.  
Gatzen 045-754575.

**Te koop MERCEDES 300**  
SE, b.w., '87, v.w. p. Car-  
menweg 38, Heerlen.

**Land Rover**

**Diverse LANDROVERS** 88  
en 109 diesel, v.a. f. 8.000,-.  
Heerleland 36, Brunsum.

**Mazda**

**Mazda Caubo**  
**Kerkrade**  
Langheekweg 2  
045-46 46 46.

**Te koop MAZDA RX7 7 Targa**,  
b.w., '84, in perfecte staat, p.  
f. 8.750,-. Tel. 04492-1304.

**Te k. MAZDA 626 LX 1.8**  
Wagon, metalbruin, 32.500  
km., b.w., '91. 045-312432.

**Te koop MAZDA 626 GLX**  
2.00, grijsmet, b.w., '85,  
p.n.o.l.k. 04492-2083.

**MAZDA 626 HB 1.8**, 12 V,  
b.w., '91, zeer mooi, p.  
f. 15.950,-. Tel. 046-338857.

**MAZDA 323 F GLX** bouw-  
jaar 19-90, L.z.g.st., div.  
extra's. Tel. 04492-1334.

**Te k. MAZDA 323 1.8 GLX**  
HB, km. 19550/15, CD, v.w.  
p. 19.90, L.z.g.st., div. ex-  
tra's, speler, stuurbak, b.w.,  
'90, f. 16.500,-. 046-581154.

**MAZDA 626 LX 5-drs.**,  
b.w., '85, APK 7-95, L.p.r.,  
f. 4.950,-. Tel. 045-219488.

**MAZDA RX7**, sportief,  
leud, nw. mod. '87, extra's,  
f. 17.500,-, 045-424128.

**Te k. van part. MAZDA 626**  
GLX 2.0i coupé, b.w., '86, wit,  
trekhaak. Tel. 045-351836.

**MAZDA 626 HB**, diesel,  
1091, rood, 130.000 km. in  
staat van nieuw, f. 16.250,-.  
Tel. 04788-1293.

**Mercedes**

**DEALER**

**SMEETS**  
**Mercedes-Benz**  
Heerlen 045-754575.  
Meericht 045-813290.  
Gatzen 045-754575.

**Te koop MERCEDES 300**  
SE, b.w., '87, v.w. p. Car-  
menweg 38, Heerlen.

**Te k. MERCEDES 230 TE**  
stationair, geel, kerken,  
b.w., '86, Tel. 046-378835.

**Te k. v. part. MERCEDES**  
200 D, in st.v.w., leder on-  
derz. toegest. b.w., '87, bel-  
gisch, geint glas, schuif-  
dak, km. 150.000, met  
onderhoudsboekje. 045-456619.

**Te k. Mercedes Benz 300**  
Diesel, automaat, elektr.  
schuifdak, centr. verg., ge-  
int glas, b.w., '88, Autobe-  
drijf Klinkst, BV, Kaashe-  
dersteerweg 185, Kerkrade,  
045-413916.

**MERCEDES 9-pers. Bus**,  
MB 100 D, kl. rood, L.z.g.st.  
b.w., '88, 167.000 km.  
f. 14.900,-, 045-428178.

**Van maandag t/m vrijdag**  
van 8.30 tot 17.00 uur, kunt  
u uw PICCOLO telefonisch  
opgeven. Tel. 045-719886.

**Opel**

**Göttgens Sittard**  
Haspelsestraat 20  
Rijksweg Noord 27  
Tel. 046-51 65 65.

**Welling**  
**Autobedrijf BV**  
Heerleland 2, Brunsum  
Tel. 045-25 77 00.

**Opel KADETT 1200 S**, b.w.,  
'83, rood, trekhaak, v.w.p.,  
f. 1.850,-, Tel. 045-428651.

**Opel KADETT 16i**, 5-drs.,  
zilvergrijsmet, b.w., '88, APK  
tot '95, v.w.p. f. 8.950,-. Sle-  
nadr. 52, Schaasberg.

**Een PICCOLO in het Lim-**  
**burgs Dagblad helpt u op**  
**weg naar snel succes. Bel:**  
**045-719886.**

**Te k. Opel ASCONA**, b.w.,  
'79, APK april '95, v.w.p.,  
f. 1.300,-, Tel. 046-528875.

**Te koop Opel Kadett GSI**  
10-84, kl. rood, sportief, v.  
p. f. 8.500,-. 046-338360.

**Te k. Opel CORSA 1.2i**, b.w.,  
11-91, ult. Strada, met  
schuifdak, stereo, leud No-  
vablock, p. f. 18.000,-. 045-  
320443 zat. na 12.00 uur.

**Mercedes**

**DEALER**

**SMEETS**  
**Mercedes-Benz**  
Heerlen 045-754575.  
Meericht 045-813290.  
Gatzen 045-754575.

**Te koop MERCEDES 300**  
SE, b.w., '87, v.w. p. Car-  
menweg 38, Heerlen.

**Te k. MERCEDES 230 TE**  
stationair, geel, kerken,  
b.w., '86, Tel. 046-378835.

**Te k. v. part. MERCEDES**  
200 D, in st.v.w., leder on-  
derz. toegest. b.w., '87, bel-  
gisch, geint glas, schuif-  
dak, km. 150.000, met  
onderhoudsboekje. 045-456619.

**Te k. Mercedes Benz 300**  
Diesel, automaat, elektr.  
schuifdak, centr. verg., ge-  
int glas, b.w., '88, Autobe-  
drijf Klinkst, BV, Kaashe-  
dersteerweg 185, Kerkrade,  
045-413916.

**MERCEDES 9-pers. Bus**,  
MB 100 D, kl. rood, L.z.g.st.  
b.w., '88, 167.000 km.  
f. 14.900,-, 045-428178.

**Van maandag t/m vrijdag**  
van 8.30 tot 17.00 uur, kunt  
u uw PICCOLO telefonisch  
opgeven. Tel. 045-719886.

**Hyundai**

**Auto Vaessen**  
**Heerlen**  
Bakel 19  
Tel. 045-42 40 10.

**Jeep**

**American-Cars**  
**Schimmert**  
Groot-Haerleland 6  
Tel. 045-42 10 88.

**Ombouw GR**  
naar nieuw gte kant. of gest.  
met alle op. voormet.  
Telefoon 045-42 10 88.

**Te koop SEIZUN** Jeep  
General cargo Blue Lijpout  
alle b.w. 5-95, 17.000 km.  
alle b.w. 5-95, 17.000 km.  
rood glanz met leudgrijs-  
met. f. 19.500,-. Tel.  
045-221022.

**Te koop DAIHATSU Rocky**  
HT leudgrijs, in p.n.o. bouw-  
met leud 13.000. Tel.  
045-42 10 88.

**DAIHATSU Fortis EL**,  
leudgrijs, div. extra's, L.  
91-91.000 km, f. 23.990,-. 045-  
42 10 88.

**DAIHATSU**  
f. 7.482,89.

**1.5 GLXi**  
b.w., 50.000 km.  
p.n.o.l.k.,  
045-42 10 88.

**Mercedes**

**DEALER**

**SMEETS**  
**Mercedes-Benz**  
Heerlen 045-754575.  
Meericht 045-813290.  
Gatzen 045-754575.

**Te koop MERCEDES 300**  
SE, b.w., '87, v.w. p. Car-  
menweg 38, Heerlen.

**Land Rover**

**Diverse LANDROVERS** 88  
en 109 diesel, v.a. f. 8.000,-.  
Heerleland 36, Brunsum.

**Mazda**

**Mazda Caubo**  
**Kerkrade**  
Langheekweg 2  
045-46 46 46.

**Te koop MAZDA RX7 7 Targa**,  
b.w., '84, in perfecte staat, p.  
f. 8.750,-. Tel. 04492-1304.

**Te k. MAZDA 626 LX 1.8**  
Wagon, metalbruin, 32.500  
km., b.w., '91. 045-312432.

**Te koop MAZDA 626 GLX**  
2.00, grijsmet, b.w., '85,  
p.n.o.l.k. 04492



**Toyota**

**Toyota Celica 1.6 STi**  
 bouw: juni 1990, kleur: antraciet  
 km.st.: 90.000  
 extra: LM-velgen, spoiler  
 Prijs: f 25.450,-

**Toyota Hi-Lux 2.4 diesel 4x4**  
 bouw: juli 1990  
 Extra: crew-cab., poly-container, alarm, LM-velgen, Bull-bar met mistlampen en verstralers, opstaptrape, trekhaak.  
 Prijs: f 24.950,-

**ZOPEL**

**LOVEN KERKRADE B.V.**  
 O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade - 045-453030

Toyota COROLLA LB 1.3, 5-deurs, rood, bouw: '87, elektr. schuifdak, f 8.500,-. Telefoon 045-259595.

TOYOTA Hi-Lux 2.4 D, 4x4, dub. cab., 70.000 km, 12-85, f 11.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

**Volkswagen**

Te k. HONDA CRX 1.5i, bouw: '86, zwart, 15 inch. lm. velgen, zeer mooi, APK '95, f 8.580,-. Tel. 04759-4474, na 11.00 uur.

Te koop GOLF diesel C modeljaar '89, vraagprijs f 8.900,-. Tel. 045-444310.

Te koop GOLF GTI, bouw: 1988, zeer mooi, div. extra's, inr. mog. Caumenweg 70, Heerlen na 17 uur.

VW GOLF Diesel, '87, i.z.g. st., lm-velgen, 5-bak, dub. koplampen, v.p.r. f 9.150,-. Telefoon 046-742823.

VW GOLF TD, VAN-pers. model, 9-92, km.st. 31.500, te eig. goed onderhouden, incl. CD, koopprijs f 16.250,-. Tel. 04406-42719.

Te k. VW KEVER, bouw: '88, APK 3-95, prijs f 3.500,-. Telefoon 045-457437.

Te k. VW GOLF CL 1.6 diesel, bouw: '88, 140.000 km., f 12.500,-. Tel. 045-424500.

GOLF GTI, 10-1984, zwart, diverse extra's, in goede staat, vraagprijs f 9.300,-. Tel. 045-241166 of 726254.

Cabriolet VW GOLF 1.6 GL, 7-88, als nw., f 15.950,-. Tel. 04318840. Inr. mog.

Als nieuw GOLF 1600 GLS, cabriolet, km. rood, sportvelgen, APK tot '95, bouw: '79, inr. mog. Arianstr. 2, Kerkrade/Schaesberg.

Mooie VW GOLF 1300 5-deurs, bouw: '87, f 8.950,-. Tel. 04450-2828.

VW POLO Diesel Van, bouw: 11-89, zeer mooi en goed, km.st. 72.000, v.p.r. f 8.680,-. Tel. 045-712811.

Te k. VW GOLF 1.6 GLS, bouw: '80, rood, lm. velgen, f 6.800,-. Tel. 04759-4474, na 11.00 uur.

PASSAT turbo diesel, intercooler, bouw: '89, veel extra's, Golf Cabriolet bodenaandrommet, rood, innendak, met leer inter. Inr. mog. 045-218228.

Te k. GOLF Diesel, bouw: '84, sportvelgen, i.z.g.st., APK met '95, bouw: 045-414044.

VW POLO, bouw: '85, APK '95, kleur wit, 3-deurs, f 4.000,-. Tel. 045-320122.

Te koop VW JETTA 1.8 CL, bouw: '85, antracietgrijs, APK juni '95, i.z.g.st., pr. f 5.950,-. Tel. 045-323125.

GOLF GTI 1800 T16, '83, f 4.250,-. Tel. 045-274268.

Te k. VW PASSAT Variant, bouw: '84, i.z.g.st., pr. f 3.000,-. Tel. 043-690621.

Te k. GOLF GTI, m. '86, in perfecte st., incl. Kamei uitbouwen, nieuw banden, schuifdak, stereo etc., pr. f 8.900,-. Tel. 045-271824.

Te koop VW KEVER 1303, bouw: '73, spinnep, blauw, f 975,-. Tevens te koop div. onderdelen voor Kever. Tel. 045-313206.

**VOLVO**

**DEALER**

**Autobedrijf Volvo Klijn**  
 Strijthagenweg 123, Kerkrade, Tel. 045-45 80 00.

Te koop VOLVO 440 DL 1.8, 5-deurs, lichtgrijs, km.st. 20.000, bouw: '83, aan Volvo-mechanica, f 23.500,-. 04498-56986.

VOLVO 66 DL, 1100, APK 4-95, bouw: '78, f 500,-. Telefoon 045-257667.

VOLVO 343 DL, APK, nwe. uitlaat, banden, bouw: '79, f 750,-. Tel. 045-257667.

VOLVO 440 bouw: '91 m. of z. LPG, in st.v.nw., slechts f 14.950,-. 046-512138.

Te koop VOLVO 740 GLE turbo diesel stationcar, i.z.g. st., bouw: 1989, kl. petrol prommet, met centr. verg., stuurbek., in-velgen, etc. v.p.r. f 16.500,-. Tel. 046-768673.

Te koop VOLVO 440 GLT, bouw: '92, rood, i.z.g.st., f 27.500,-. Tel. 045-258654.

**VOLVO KLIJN**

**440 DL automaat**  
 1992, smokesilver metallic, alarm + afst. bediening, te eig., slechts 47.000 km

**440 GL**  
 2.0 inj. rood, centr. verg., achterpersp., 19.000 km

**440 GLT**  
 2.0 inj. 2-1994, donkergroen metallic, ABS, jacquard / leer interieur, alarm + afst. bediening, slechts 7.000 km, speciale prijs

**460 GLE**  
 Inj., 1992, blauwmetallic, elektr. ramen en spiegel, stuurbek., in-velgen, 51.000 km

**440 GL**  
 smokesilvermetallic, 1989, centr. verg., velours interieur, slechts 67.000 km.

**VOLVO KLIJN**  
 Heerlen BV De Kousen 7, Tel. 045-220055

**740 GLE automaat**  
 2.3, wit, 1989, lm-velgen, centr. verg., stuurbek., slechts 81.000 km

**850 GLT**  
 2.5 20V, rood, 1992, lm-velgen, ABS, centr. verg., etc., te eigenaar VOLVO KLIJN Heerlen BV De Kousen 7, Tel. 045-220055

**Bedrijfswagens**

**Bankers Bedrijfswagen B.V.**

Rijksweg N. 19, 6102 BM Echt. Tel. 04754-82453 Fax: 04754-87164

Mercedes 208 D H en L 50.000 km. 1992  
 Mercedes 208 D K en L 70.000 km. 1991  
 Mercedes 310 D K en L 1990  
 Ford Transit SH en L 1990  
 Ford Transit D dubb. cab. 1992 en 1991  
 Ford Transit D Bestel 1992 en 1991  
 Ford Transit 190 D met glasroest  
 Mitsubishi Canter koelbak, dag- en nacht-koeling en laadklep 1988  
 Mitsubishi L3000 '88/90/91/92  
 Nissan Vanette B 74.000 km. 1991  
 Nissan Vanette D dubb. cab. 60.000 km. 1989  
 Nissan Urvan D lang 73.000 km. 1990  
 Toyota Lite-Ace D nw. model 3x 1992  
 Toyota Lite-Ace D 74.000 km. 1989  
 Toyota Hi-Ace D dubb. cab. 1992  
 Toyota Hi-Ace D 1992  
 Toyota Hi-Ace D personenbus 1991  
 VW Caddy Pick-up benzine 1991  
 VW LT28 D i.z.g.st. 1992  
 VW LT28D Pick-up met huif. 1992  
 Ford Fiesta Van B verhoogd. 1988  
 Ford Escort Van B autom. 1988  
 Citroen C15D Bestel. 1986  
 Ford Escort B Hardtop. 1987  
 Seat Terra D. 1992  
 Mulicar D met 3-zijdige klep. 1986  
 Ford Escort Van D. 1985

GEOPEND Ma. t/m vrij. 08.00-19.00 uur.  
 Zaterdag 09.00-18.00 uur of na tel. afspraak.

TEVENS TE K. GEVRAAGD JONGE BEDRIJFSWAGENS.

**Bedrijfswagencentrum Echt**

c. 75 bestelbussen, personenbussen, Pick-ups en Jeeps o.a. Toyota Hi-Ace, Lite-Ace, Hi-Lux; Mercedes 207 D; VW Transporter LT 28 en LT 35 met meubelbak; Nissan Vanet Urvan; Ford Transit; Fiat Ducato; Suzuki Carry Commercial; Mitsubishi L 300; Renault Traffic; Peugeot J5 enz. enz. met garantie, schriftelijk 3 mnd. tot 1 jaar. Industriegebied 'de Berk' Echt. Ampereweg 2, Echt. Tel. 04754-87455.

Fiat DUCATO 280 verl. en verh. '90 nw.st., VW Transp. D wit 37 km '88; Opel Kadett Combo 135 '87; Ford Transit 100D, chas.cab. '84 nw. gesp., ideaal voor campervanbouw. Kiesel 42, Heerlen. Tel. 725667

Toyota LITE-ACE, '89, benz. gas, f 7.250,-. Tel. 045-229584 of 224967.

Te k. CITROËN C25 TD 1400, verlengd, verhoogd, bouw: '91, 88.000 km. Te bevragen 04754-86179.

Fiat DUCATO, '88, Bestel, diesel, i.z.g.st., APK 29-5-95, f 7.900,-. 045-713849.

MAZDA E 2200, m. '88, f 6.950,-. excl. Tel. 045-229584 of 224967.

Te k. MITSUBISHI Canter TD, opringsel, electr. lift, aluminium-oprijplaten, bouw: '89, 160.000 km., bakmaat 5.00x2.25 + aanhangwagen Witteveen type 2028 bakmaat 4.50x2.25, bouw: '93, v.p.r. f 30.000,-. 04459-1853.

Te k. MITSUBISHI Canter TD, opringsel, electr. lift, aluminium-oprijplaten, bouw: '89, 160.000 km., bakmaat 5.00x2.25 + aanhangwagen Witteveen type 2028 bakmaat 4.50x2.25, bouw: '93, v.p.r. f 30.000,-. 04459-1853.

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te koop VW GOLF diesel bouw: '86, i.z.g.st. verlaagd, LM-velgen, v.p.r. f 8.000,-. Tel. 046-376933.

GOLF G 60 Rally, '87, getax., f 25.000,- met zwart get. glas, 3-delig BBS, radio, cassette, schuifdak, pr. f 22.000,-. Tel. 045-457452.

PASSAT Stationcar, bouw: nov. '91, kl. zwart, radio-cass., electr. schuif/kanteldak, stuurbek., trekhaak, bagagegevel, roofrack, spec. stoel, km.st. 168.000, pr. f 19.250,-. Tel. 045-412409, na 14.00 uur.

Te koop GOLF 1600 aut., APK 12-94, bouw: '92, f 2.500,-, rood. 045-223742.

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VOLVO 440 GLT, inj., automaat, nov. '91, 35.000 km., veel extra's, vraagprijs f 25.900,-. Tel. 045-255723.

Te koop VOLVO 240, bouw: '83, grijsmet., i.g.st., f 2.000,-. Tel. 04455-1852.

Te k. VOLVO 440 GL, '90, blauwmet., 75.000 km, p.m. f 8.000,- aan opties en f 2.000,- access., i.z.g.st., f 18.000,-. Tel. 045-332356.

VOLVO 340 GL, 4-drs., 72.000 km, aut., bouw: '85, f 3.850,-. Tel. 04405-2704.

VOLVO 340 1400 3-drs. 1985, alu. velgen, f 4.900,-. Tel. 04450-1450.

**Bedrijfswagens**

**Bankers Bedrijfswagen B.V.**

Rijksweg N. 19, 6102 BM Echt. Tel. 04754-82453 Fax: 04754-87164

Mercedes 208 D H en L 50.000 km. 1992  
 Mercedes 208 D K en L 70.000 km. 1991  
 Mercedes 310 D K en L 1990  
 Ford Transit SH en L 1990  
 Ford Transit D dubb. cab. 1992 en 1991  
 Ford Transit D Bestel 1992 en 1991  
 Ford Transit 190 D met glasroest  
 Mitsubishi Canter koelbak, dag- en nacht-koeling en laadklep 1988  
 Mitsubishi L3000 '88/90/91/92  
 Nissan Vanette B 74.000 km. 1991  
 Nissan Vanette D dubb. cab. 60.000 km. 1989  
 Nissan Urvan D lang 73.000 km. 1990  
 Toyota Lite-Ace D nw. model 3x 1992  
 Toyota Lite-Ace D 74.000 km. 1989  
 Toyota Hi-Ace D dubb. cab. 1992  
 Toyota Hi-Ace D 1992  
 Toyota Hi-Ace D personenbus 1991  
 VW Caddy Pick-up benzine 1991  
 VW LT28 D i.z.g.st. 1992  
 VW LT28D Pick-up met huif. 1992  
 Ford Fiesta Van B verhoogd. 1988  
 Ford Escort Van B autom. 1988  
 Citroen C15D Bestel. 1986  
 Ford Escort B Hardtop. 1987  
 Seat Terra D. 1992  
 Mulicar D met 3-zijdige klep. 1986  
 Ford Escort Van D. 1985

GEOPEND Ma. t/m vrij. 08.00-19.00 uur.  
 Zaterdag 09.00-18.00 uur of na tel. afspraak.

TEVENS TE K. GEVRAAGD JONGE BEDRIJFSWAGENS.

**Bedrijfswagencentrum Echt**

c. 75 bestelbussen, personenbussen, Pick-ups en Jeeps o.a. Toyota Hi-Ace, Lite-Ace, Hi-Lux; Mercedes 207 D; VW Transporter LT 28 en LT 35 met meubelbak; Nissan Vanet Urvan; Ford Transit; Fiat Ducato; Suzuki Carry Commercial; Mitsubishi L 300; Renault Traffic; Peugeot J5 enz. enz. met garantie, schriftelijk 3 mnd. tot 1 jaar. Industriegebied 'de Berk' Echt. Ampereweg 2, Echt. Tel. 04754-87455.

Fiat DUCATO 280 verl. en verh. '90 nw.st., VW Transp. D wit 37 km '88; Opel Kadett Combo 135 '87; Ford Transit 100D, chas.cab. '84 nw. gesp., ideaal voor campervanbouw. Kiesel 42, Heerlen. Tel. 725667

Toyota LITE-ACE, '89, benz. gas, f 7.250,-. Tel. 045-229584 of 224967.

Te k. CITROËN C25 TD 1400, verlengd, verhoogd, bouw: '91, 88.000 km. Te bevragen 04754-86179.

Fiat DUCATO, '88, Bestel, diesel, i.z.g.st., APK 29-5-95, f 7.900,-. 045-713849.

MAZDA E 2200, m. '88, f 6.950,-. excl. Tel. 045-229584 of 224967.

Te k. MITSUBISHI Canter TD, opringsel, electr. lift, aluminium-oprijplaten, bouw: '89, 160.000 km., bakmaat 5.00x2.25 + aanhangwagen Witteveen type 2028 bakmaat 4.50x2.25, bouw: '93, v.p.r. f 30.000,-. 04459-1853.

Te k. MITSUBISHI Canter TD, opringsel, electr. lift, aluminium-oprijplaten, bouw: '89, 160.000 km., bakmaat 5.00x2.25 + aanhangwagen Witteveen type 2028 bakmaat 4.50x2.25, bouw: '93, v.p.r. f 30.000,-. 04459-1853.

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te koop VW GOLF diesel bouw: '86, i.z.g.st. verlaagd, LM-velgen, v.p.r. f 8.000,-. Tel. 046-376933.

GOLF G 60 Rally, '87, getax., f 25.000,- met zwart get. glas, 3-delig BBS, radio, cassette, schuifdak, pr. f 22.000,-. Tel. 045-457452.

PASSAT Stationcar, bouw: nov. '91, kl. zwart, radio-cass., electr. schuif/kanteldak, stuurbek., trekhaak, bagagegevel, roofrack, spec. stoel, km.st. 168.000, pr. f 19.250,-. Tel. 045-412409, na 14.00 uur.

Te koop GOLF 1600 aut., APK 12-94, bouw: '92, f 2.500,-, rood. 045-223742.

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333

Te k. VW GOLF GTI, bouw: '86, i.z.g.st., v.p.r. f 7.200,-. Tel. 045-273333



## Van onze redactie economie

**HEERLEN** - Het ABP heeft specialisten ingezet om een van de kantoorpanden in het centrum van Heerlen grondig te reinigen. De meubels, vloerbedekking en airconditioning bleken vol te zitten met bacteriën en schimmels. Het ABP greep in toen bleek dat enkele personeelsleden op één kamer precies dezelfde huidklachten hadden.

Volgens specialisten is in het ABP-kantoor achter de Royal-bioscoop glasvezelmateriaal vrijgekomen tijdens de aanleg van een nieuwe telefooncentrale. De filters van de lucht-

## Kantoor ABP ontsmet na huidklachten

verfrissing bleken daardoor vervuild, zodat de buitenlucht onvoldoende werd gefilterd. De bacteriën en schimmels zochten en vonden een goede voedingsbodem in de meubels en het tapijt en hoopten zich daar op.

De airco is nu gedesinfecteerd en specialisten hebben in het hele gebouw een intensieve schoonmaakactie gehouden. Bovendien wisselt het ABP nu vaker per jaar de luchtfilters. De kantoormedewerkers hebben overtoelg papier verwijderd en vorige maand werden gedurende een weekende alle kamers en gangen gedesinfecteerd.

De vervuiling zorgde voor nogal wat commotie bij de in het kantoor zetelende medewerkers van ABP-Hypotheek. „Men was compleet verrast door deze schoonmaakacties, temeer omdat men hier het gevoel had dat er jarenlang is geklaagd en nooit iets werd gedaan,” zegt een lid van de Arbo-commissie.

## 'Midden- en Kleinbedrijf moet meer exporteren'

### Van onze redactie economie

**MAASTRICHT** - Veertig procent van de totale werkgelegenheid in Limburg komt voor rekening van het Midden- en Kleinbedrijf (MKB); zelfstandige ondernemingen waar ten hoogste honderd medewerkers in dienst zijn. In heel Nederland ligt dat percentage lager en wel op 35 procent. Limburg telde einde vorig jaar 32.000 vestigingen waar alles bij elkaar 151.000 mensen werkten. Dat heeft Het Economisch Technologisch Instituut Limburg vastgesteld in een gisteren gepresenteerde eindrapportage over de positie van het MKB en de ontwikkelingen binnen die sector. De groei in die sector neemt jaarlijks met drie procent toe.

De samenstellers zijn van mening dat binnen die sector een grotere groei mogelijk is. Om dat te bereiken moet het Midden- en Kleinbedrijf echter vernieuwen en ook meer gaan exporteren. Van alle Limburgse midden- en kleinbedrijven exporteert 41 procent weliswaar momenteel al (tegenover 25

procent landelijke gezien), maar volgens de commissie kan de sector dat meer doen. In dat kader wordt onder andere gedacht aan kansen voor de bouwrijverheid in met name Duitsland waar de komende jaren vooral in het oosten een enorme bouwput gaat ontstaan.

### Staflmanco

In het midden- en kleinbedrijf wordt het zogenoemde staflmanco als het grootste probleem ervaren. Hoog-kwalitatieve managers voor de verscheidene taken moeten deze bedrijven, gezien hun vaak bescheiden omvang, ontbreken. Doorgaans verenigt de directeur tal van de functies in zich alleen. Om hem echter te hulp te schieten bestaan instellingen als het Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf waarop de managers voor hulp en advies kunnen terugvallen.

## Vermist meisje weer terecht

### Van onze verslaggever

**HEERLEN** - Angela Donners (14) uit Heerlen, die sinds afgelopen maandag werd vermist, is weer thuis. Het meisje werd teruggevonden in Valkenburg, waar ze een kamer had gehuurd. De politie wist haar op te sporen naar aanleiding van een krantebericht over haar verdwijning. De publicatie leverde twintig tips op. Angela Donners liep op 6 juni weg van school en keerde niet naar huis terug. De politie kon gisteren nog niet vertellen wat de beweegredenen van het meisje zijn geweest.

Zie verder pagina 13

● 'Iedere week lopen wel jongeren van huis weg'

## Nieuw bewijs in vosjeszaak

**SUSTEREN** - De vossenburcht in een Susterens bos, waar Kritisch Faunabeheer doodgeknuppelde babyvosjes vond, is wel degelijk bewoond geweest. Dat blijkt volgens de natuurbeschermers uit een film die een gespecialiseerd bedrijf uit Kerkrade in hun opdracht heeft gemaakt. Met een elektrisch gestuurde camera zijn tot drie meter diep opnamen gemaakt in de burcht, waarbij kadaverresten zijn gevonden.

Daarmee is volgens Kritisch Faunabeheer nieuw bewijs geleverd dat de zaak rond de doodgeknuppelde vosjes niet in scène is gezet, zoals de jagersvereniging beweert. „In die kadaverresten zijn wormen en kevers waarneembaar, hetgeen aantoonde dat de burcht recent nog bewoond moet zijn geweest door vossen,” schrijft Har Pluijmakers van Kritisch Faunabeheer.

(ADVERTENTIE)

## VADERDAG ABONNEMENT

Geef met Vaderdag 'ns wat héél anders: geef 't Limburgs Dagblad cadeau! Is dat geen goed idee? U doet vader er een reuze plezier mee.

Vul meteen de bon in! Dan ontvangt u tijdig (uiterlijk 15 juni) een feestelijke krantencadeaubon die u dan op Vaderdag kunt overhandigen.

DE KRANT VAN LIMBURG

limburgs agblad

## CADEAUBON

Ik wil met Vaderdag een krantencadeaubon geven. Bezorg het Limburgs Dagblad van 20 juni t/m 16 juli. Voor maar f 13,40.

Naam ontvanger: \_\_\_\_\_  
Bezorgadres: \_\_\_\_\_  
Postcode: \_\_\_\_\_ Woonplaats: \_\_\_\_\_  
Telefoon: \_\_\_\_\_  
Naam gever: \_\_\_\_\_  
Betaaladres: \_\_\_\_\_  
Postcode: \_\_\_\_\_ Woonplaats: \_\_\_\_\_

Ik wacht met betalen op uw acceptgirokaart. Bon opsturen in een open envelop zonder postzegel naar Limburgs Dagblad, antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen of bel GRATIS 06-0229911.

TFX06

### Van onze verslaggever

**HEERLEN** - De Heerlense politie wil een nieuw bureau bouwen dat meteen grenst aan de hoofdingang van het station. Het gemeentebestuur ziet het politiebureau echter liever aan de andere kant van het station verrijzen.

Het huidige hoofdbureau van de politie is verouderd en wordt afgevoerd. De politie denkt al jarenlang na over nieuwbouw. Die zou noordelijker moeten komen te liggen, omdat de huidige plek niet centraal genoeg ligt ten opzichte van Hoensbroek.

De politieleiding heeft haar oog laten vallen op het plein naast de hoofdingang van het station. Daar zijn nu parkeerplaatsen en taxi-standplaatsen. Voor de politie de ideale plek voor nieuwbouw: centraal gelegen en een perfecte uitvalsbasis voor de aanpak van de (dugs)criminaliteit.

### Bezwaren

Burgemeester en wethouders van Heerlen zien echter de nodige bezwaren. Ze vinden op die plek de verkeersdruk te groot. Het snel uitrukken van de politie zou daarvoor bemoeilijkt. Ook de parkeerplaats is erg beperkt. Verder ziet het college het vervallen van de taxi-standplaatsen als een probleem.

De gemeente heeft haar bedenkingen verrat in een brief aan chef Hans Tukker van het politiedistrict Heerlen. Wat de gemeente betreft kan het nieuwe politiebureau beter aan de andere kant van het station worden gebouwd. Daar is meer ruimte, terwijl ook de bereikbaarheid beter is.

### Bestudeert

Politiechef Tukker laat weten dat hij beide mogelijkheden bestudeert. De politie zal na de zomervakantie een definitief besluit nemen.

Voortuitlopend op deze nieuwbouw zijn al tijdelijke maatregelen genomen. Bij het station is een politiepand geopend en enige maanden geleden ook een wijkbureau Heerlen-centrum. Een nieuw gebouw van de districtsleiding en de basisvoorziening Heerlen-centrum moet de huisvestingsproblemen definitief oplossen.

## Kolos op transport



Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

● Delen van de uitkijktoren onderweg naar de bestemming Drielandenpunt.

## Uitkijktoren vervoerd op vier vrachtwagens

### Van onze verslaggever

**MAASTRICHT/VAALS** - Het transport van de nieuwe uitkijktoren voor het Drielandenpunt is gisteren vlekkeloos verlopen. Alleen op de Maastrichterlaan in Vaals werd de karavaan opgehouden door een te laag hangend voetgangersbord boven het wegdek. De gemeente Vaals had vergeten het bord tijdig weg te halen.

De uitkijktoren wordt circa vijftig meter hoog en kost anderhalf miljoen gulden. Net als de oude toren zal de nieuwe ook op Belgisch grondgebied (Gemmenich) staan. De exploitant zal de toren een week voor aanvang van de bouwvakantie openstellen voor het publiek.

Een transportbedrijf uit Sittard werd belast met het vervoer van

de eerste vier stalen elementen van de toren. Het bovenstuk met twee plateaus wordt over ruim een week aangebracht. Meerdere malen werd de route van Maastricht naar Vaals bekeken op obstakels die het vervoer in moeilijkheden zouden kunnen brengen. Uiteindelijk werd gekozen voor een traject via Berg en Terblijt, Vilt, Sibbe, Margarten, Gulpen en Vaals.

Rond kwart voor een arriveerden de vier vrachtauto's, geëscorteerd door motoragenten, op het Drielandenpunt. Buiten het incident in Vaals kende de tocht een voorspoedig verloop. Exploitant van de nieuwe uitkijktoren is Aux Trois Bornes S.C.A.

vertraging met drie maanden is deels veroorzaakt door de vorming van nieuwe colleges. De raden van de twee gemeenten moeten binnenkort beslissen over het verlengen van de intentie-overeenkomst met drie maanden. Volgens een woordvoerder van de gemeente Brunssum is het de bedoeling dat de gemeenteraden in oktober de knoop doorhakken over de definitieve plannen. Om de subsidies niet in gevaar te brengen moet uiterlijk voor het einde van dit jaar begonnen worden met de uitvoering.

## Zestien miljoen voor Emmaterrein

**BRUNSSUM/HEERLEN** - De ontwikkelingsplannen voor het Emmaterrein/Akerstraat-Noord kunnen rekenen op zestien miljoen aan subsidie.

Brussel heeft onlangs 2,5 miljoen Euro-subsidie toegezegd voor het plan dat een halt moet toeroepen aan de verpaupering in het gebied Akerstraat-Noord op de grens van Treebeek en Hoensbroek. Het mi-

nisterie van Economische Zaken zegde eenzelfde bedrag toe voor regionale ontwikkeling. Al eerder stelde dat ministerie elf miljoen beschikbaar voor het stimuleren van de werkgelegenheid.

Projectontwikkelaar Stienstra heeft drie maanden uitstel gevraagd voor het afronden van de plannen. De

(ADVERTENTIE)

In de avonden Rechten studeren: een uitstekende manier om uw carrièremogelijkheden te verruimen. Bezoek de informatieavond over de deeltijdopleiding van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid in Maastricht op donderdag 23 juni. Bel de RL-studielijnen 06-8689.

**Rijksuniversiteit Limburg**

(ADVERTENTIE)

DE NR. 1 MET

hülsta

van sloun interieur  
Sittard - Valkenburg

## Overvaller overmeesterd

**MAASTRICHT** - In samenwerking met enkele collega-ondernemers heeft een juwelier aan de Muntstraat in Maastricht een overvaller overmeesterd en aan de politie overgedragen. Omstreeks half 10 gistermorgen kwam een man de juwelierszaak binnen die zei een gouden halsketting te willen kopen. Toen de winkelier hem enkele modellen toonde, haalde de 'klient' een busje traagtas te voorschijn. Hij wilde daarmee spuiten, maar de winkelier greep de dader bij de arm. Na zich losgerukt te hebben, vluchtte deze naar buiten onder het meegissen van enkele gouden kettingen. Op straat schoten enkele ondernemers de juwelier te hulp en wisten zij gezamenlijk de overvaller, een 46-jarige inwoner van Maastricht, aan te houden.

## Nep-meteropnemer in Kerkrade actief

**KERKRADE** - In de Kerkrade wijk Chevremont is donderdagmiddag een valse meteropnemer actief geweest. De bewoonster van een woning aan de Van Gronsveldstraat liet de man binnen. Hij toelste de gegevens van de meterstanden op een handcomputer gelijkend voorwerp in en verliet de woning. De vrouw herinnerde zich plotseling dat slechts enkele weken geleden een meteropnemer haar woning had bezocht. Controle bij Mega Limburg bevestigde haar vermoeden dat het ging om een valse opnemer.

## Bromfietser zwaar gewond

**LANDGRAAF** - Doordat een zestienjarige bromfietser uit Landgraaf donderdagavond om elf uur zonder voorrang te verlenen de Dr.-Calsstraat in Landgraaf opreed, kwam hij in botsing met een 23-jarige automobilist uit Kerkrade. De jonge Landgravenaar raakte zwaar gewond en moest naar het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade worden overgebracht.

## Training tegen spinnenangst

**MAASTRICHT** - De Rijksuniversiteit Limburg (RL) begint in het najaar een cursus voor mensen met een spinnenfobie. Belangstellenden kunnen zich melden bij het secretariaat Medische Psychologie 043-881483.

## Ook lage opkomst studenten RL

**MAASTRICHT** - Bij de verkiezingen voor de universiteits- en faculteitsraden van de Rijksuniversiteit Limburg gaven vele studenten niet thuis. De opkomst lag rond de 35 procent.

## Dode man is Duitser

**HEERLEN** - De man die afgelopen woensdag dood werd aangetroffen in een moerasgebied op Terworm in Heerlen, is een 25-jarige man uit het Duitse Monheim. Bij de politie stond hij bekend als drugsgebruiker.

## Hennepkwekerij in Kerkrade ontdekt

**KERKRADE/VENLO** - De politie van Kerkrade heeft gistermiddag om half twaalf in een woning aan de Bleijerheiderstraat een hennepkwekerij ontdekt. In drie afzonderlijke ruimten op de zolderverdieping werden hennepplanten gekweekt. Vijfhonderd planten, groeiplannen en afzuiginstallaties werden in beslag genomen. Tegen de 51-jarige bewoonster en haar 27-jarige zoon is proces-verbaal opgesteld. De planten worden vernietigd. In Venlo heeft het regionale hennep-team gisteren nog drie personen aangehouden die in de tuinderskas hebben gewerkt waar maandag een grote hennepplantage werd aangetroffen.

## Maastrichts geld voor Eurokon

**MAASTRICHT** - De gemeente Maastricht heeft een subsidie van zeventien miljoen gulden toegekend aan Eurokon, een informatieproject voor consumentenzaken die spelen in België, Nederland en Duitsland. De provincie draagt 18.000 gulden bij, de Europese Unie 60.000 gulden. Inmiddels zijn in Heerlen, Hoensbroek, Aken en St-Vith Eurokon-winkels geopend.

## Studiebijeenkomst over Mhalgebied

**MAASTRICHT** - Milieu-organisaties uit het Euregiogebied houden dinsdag 14 juni een studiedag over natuur- en milieubescherming in het grensgebied Maastricht/Heerlen, Hasselt/Genk, Aken en Luik (Mhalgebied). De studiebijeenkomst wordt van 17.30 tot 22 uur gehouden in het Novotel Maastricht.

o/z

(ADVERTENTIE)

**Nivoo**  
vrijtijdsbesteding

dit is vakantie

wereldmerk

jeans

2 stuks 100,-

Glaspoels Markt

Heerlen

punaise



Intens verdrietig delen wij u mede dat is overleden onze innigstgeliefde zoon en mijn lieve broer

## Robin Martijn Janssens

\* 2 juli 1976  
† 9 juni 1994

Born: Anke, Jan en Hanneke Janssens

Born, 9 juni 1994  
Parkweg 54  
6121 XJ Born

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op dinsdag 14 juni a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk St. Martinus te Born, waarna aansluitend de begrafenisplechtigheid zal plaatsvinden op het parochiekerkhof aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Op maandag 13 juni zal Robin bijzonder worden herdacht in de avondmis van 19.00 uur in voornoemde kerk. Rozenkransgebed om 18.40 uur.

Met grote verslagenheid delen wij u mede dat onverwacht is overleden onze voortreffelijke gymnasium-afstudeert

## Robin Janssens

Wij wensen zijn ouders en zus sterkte toe bij het verwerken van dit grote verlies en hopen dat Robin de vrede en blijdschap gevonden heeft waarnaar hij verlangde.

Namens de College Gemeenschap  
drs. N.J.M.M. Bittsch  
alg. dir.

Sittard, 9 juni 1994

Ik weet om bloemen in de knop gebroken.  
En vóór de ochtend van haar bloei vergaan.  
Ik weet om een leven, dat niet is ontloken.  
En om een hart dat niet werd verstaan.

De leerlingen van het  
College Sittard

## Enige en algemene kennisgeving

Je zinge YARA is ons ontnomen, nu hou jij bij ons komen.  
Maar ook jou meesten wij afstaan.  
Met verdriet laten wij je gaan.  
DAYEN zou je hebben geheten,  
maar wij zullen je nooit vergeten.

## Dayen

4-4-1994 4-6-1994

Jolita en Rob List-Welling

Gelsen, juni 1994,  
E. Hermannsden 489,  
6162 GY Gelsen.

Bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee zij ons omringd heeft, delen wij u mede, dat toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma, maar, schoonzuster, tante en nicht.

## Bey in 't Panhuis

weduwe van  
André Lemmens

Zij overleed, voorzien van het h. sacrament der zieken, in het streekziekenhuis te Sittard in de leeftijd van 74 jaar.

Grevenbicht: Riet Lemmens

Obbicht: Agnes en Riet

Brouke-Lemmens

Saskia en Guido

Beek: Ger en Marijke

Lemmens-Mullens

Vivian

Obbicht: Margriet en Nic

Remond-Lemmens

Sylvia en Danny

Grevenbicht: Jan en Karin

Lemmens-Janssen

Familie in 't Panhuis

Familie Lemmens

Grevenbicht, 8 juni 1994

Wolfsdijk 4

Corr.adres: Broekdijkstraat 6c

6127 BL Grevenbicht

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 14 juni a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de St. Catharina te Grevenbicht.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Wij zullen haar gedanken in het rozenkransgebed, gevolgd door de eucharistieviering op maandag 13 juni a.s. om 18.15 uur in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in het mortuarium van het streekziekenhuis te Sittard.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met grote droefheid geven wij u kennis dat na een kortstondige ziekte toch nog onverwacht van ons is heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

## Mientje Smits

weduwe van

Peter van Iperen

in vriendschap verbonden met

Willem de Vries

Zij overleed in de leeftijd van 73 jaar, voorzien van het h. olieel.

Kerkade-W.: W. de Vries

Bocholtz: Gerrie

Vanhommerig-van Iperen

Bert Vanhommerig

Monique en Marc

Miriam en John

Bert van Iperen

Astrid van Iperen-Gorissen

Peter en Nadine

Ralf en Diana

Mia Keulen-van Iperen

Jan Keulen

Mandy en Frank

Familie Smits

Familie Van Iperen

Familie de Vries

Kerkade-W.: 6466 ER Kerkade, 9 juni 1994

Oude Heilust 30

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 14 juni a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kerkade-Heilust, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindemans Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

## Volstrekt enige en algemene kennisgeving

„Ik heb nog gezaaid, maar ik zal niet meer oogsten.“

In de vroege ochtend is heden tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft gedaan, na een moedig gedragen ziekte, in de leeftijd van 71 jaar van ons heengegaan mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

## Frans Queisen

echtgenoot van

Ennie Reumkens

Tot in zijn laatste dagen was hij nauw betrokken bij het groeien en bloeien van zijn gewassen.

Sittard: E. Queisen-Reumkens

Meerssen: Frans en Wilhelmina Queisen-Smoets

Laura, Erik

Hoensbroek: Jos en Yvonne Queisen-Sadowski

Rob, Linda

Sittard: Guna en Monique Queisen-de Koning

Familie Queisen

Familie Reumkens

Sittard, 10 juni 1994

Broekstraat 20, 6133 BN Sittard

Dinsdag 14 juni a.s. zullen wij om 11.00 uur in een plechtige eucharistieviering in de Christus Koningkerk, Leyenbroekerweg 107 te Leyenbroek-Sittard van hem afscheidnemen. Aansluitend zullen we hem op de algemene begraafplaats aan de Wehrerweg te Sittard te ruste leggen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Tijdens de avondwake op maandag 13 juni a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk zullen wij hem gedenken.

Gelegenheid om afscheid te nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Gelegenheid om afscheid te nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Gelegenheid om afscheid te nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Gelegenheid om afscheid te nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Gelegenheid om afscheid te nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Gelegenheid om afscheid te nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.1



'Postorderbedrijf' verdacht van oplichting

# Politie waarschuwt voor WK-horloges

DOOR FRANK SEUNTJENS

HEERLEN - De politie waarschuwt supporters van het Nederlands elftal niet in te gaan op een aanbieding om vernoemde WK-horloges te bestellen. In zeker vijftien minuten verschenen de afgelopen week advertenties met een bestelbon waarin voor 35 gulden een 'exclusief en speciaal geselecteerd' WK-horloge te koop werd aangeboden als 'onze Zwitserse collectie'. Maar de politie gaat ervan uit dat de horloges niet geleverd zullen worden.

Volgens de advertentie, die door het Limburgs Dagblad overigens werd geweigerd omdat de opdrachtgever het vooruit wilde betalen, moet de bestelbon in een envelop met een geld worden opgestuurd naar het adres in Papendrecht (ZH). Om onderzoek van de politie bracht aan het licht dat de bestellingen op verzoek werden achtergehouden op het postkantoor in Papendrecht. Daar werden ze later opgehaald door een medewerker van het 'postorderbedrijf'. Het opgegeven adres bleek een leegstaande flat te zijn.

## Gedupeerden

De politie denkt dat het om een postcheepse oplichtingszaak gaat, hoewel er nog geen arrestaties zijn verricht. Op het postkantoor in Papendrecht zijn door de recherche al veel bestellingen onderschept.

De politie zal alle gedupeerden schriftelijk benaderen en het geld terugstorten op hun bank- of girorekening. Mensen die voor 8 juni een WK-horloge hebben besteld, zijn van centen vermoedelijk kwijt. De bestellingen die de komende dagen nog arriveren, zullen allemaal door de politie in beslag worden genomen.

## Eerste Anjerlot voor Pleumeekers

MAASTRICHT - Gouverneur Van Voorst tot Voorst heeft gisteren de eerste Anjerloten verkocht aan burgemeester drs. J. Pleumeekers van Heerlen. Met de verkoop gaf Van Voorst het startsein voor de provinciale actie, die vier weken duurt. Van Voorst verkocht gisterochtend in het gouvernemente ook loten aan Heijnen, secretaris van de Vereniging van Nederlandse Kernen, afdeling Limburg, een van de doelgroepen van het Anjerfonds. De 250.000 loten worden de komende weken verkocht door leden van verenigingen en instellingen die actief zijn op het gebied van de amateurkunst en de cultuur. Een lot kost 1,50 gulden: 50 cent is voor de vereniging die het verkoopt, een gulden voor het Anjerfonds.

Pleumeekers mocht de eerste loten in ontvangst nemen omdat de lotenomzet in Heerlen vorig jaar steeg met 105 procent. Limburg is de enige provincie waar een loterij wordt gehouden. De andere Anjerfondsen houden collecties.

(ADVERTENTIE)

**LA RIVE GAUCHE**

MET UITZICHT OP MAASTRICHT

Café-Bar 'd'Artagnan'  
Restaurant 'Au Bord de la Meuse'  
Holiday Inn Crowne Plaza  
Ruitersijl 1 - 6221 EW Maastricht  
Tel. 043-509191

VAN ZONOPGANG TOT ZONSONDERGANG HET LANGSTE TERRAS AAN DE MAAS

## SNS-cheque voor poppenspeler



● Bij gelegenheid van de opening van het nieuwe Rekencentrum heeft de SNS bank gisteren een cheque van vijfduizend gulden toegekend aan de Maastrichtse poppenspeler Ruben Scheffer. Wethouder Raymond Leenders mocht namens de bank de cheque overhandigen aan de poppen Snuf en Oom Agent die uit de as waren verzezen. Zoals be-

kend werd het poppentheater gedupeerd door brand in het vervoersbusje, waarbij zowel het voertuig als een aantal speelattributen verloren gingen. Het nieuwe rekencentrum ligt aan de Batterijstraat en is gevestigd in een nieuw pand van opvallende architectuur.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Limburgse politie gaat niet snel over tot melden van vermissingen

## 'Iedere week lopen jongeren van huis weg'

Vervolg van pagina 11

HEERLEN/MAASTRICHT - Jongeren die van huis weglopen omdat ze problemen hebben met hun ouders of op school. Volgens de Limburgse politie komt het wekelijks voor. Maar slechts een enkele keer haalt hun verdwijning de krant. In de meeste gevallen duiken de vermist snel weer op. Alleen als er serieuze aanwijzingen zijn dat er meer aan de hand is, gaat er na een paar dagen een opsporingsbericht uit.

Deze week gebeurde dat drie maal. Gymnasiast Robin Janssens (17) uit Born verliet in depressieve toestand zijn ouderlijke woning. Zijn lijf werd afgelopen donderdag opgedregd uit de overlaadhaven in Buchten. Een paar dagen later ver-

dween Ester Wiekken (19) uit Meerssen. Het meisje is inmiddels terecht. Zij zei in eerste instantie het slachtoffer te zijn van een ontvoering, maar dat bleek niet waar.

Later gaf ze toe dat ze was weggelopen wegens privéproblemen. Ook de Heerlense Angela Donners (14) is weer thuis. Gistermiddag, de dag dat haar opsporingsbericht in de krant stond, werd zij in Valkenburg aangetroffen. Het meisje had daar een kamer gehuurd.

Dat binnen een week toch drie vermissingen de publiciteit halen, is volgens de politie toeval. „Het waren stuk voor stuk gevallen waarin het raadzaam leek om de krant om medewerking te vragen,” zegt woordvoerder Bert Peters van de politie in Maastricht. „Al blijft het natuurlijk opmerkelijk dat het zo

kort na elkaar gebeurde. Misschien ligt het aan het slechte weer of aan de naderende proefwerkweken.”

### Internaat

Ook woordvoerder Jos Koevoets van de Heerlense politie beschouwt de gebeurtenissen van deze week als een incident. „Het is, Angela Donners even niet meegerekend, lang geleden dat we bij een vermissing de krant hebben ingeschakeld,” aldus Koevoets.

De politie in Maastricht stapt tegenwoordig wat sneller naar de pers als er jongeren worden vermist, geeft Peters toe. „Dat kan niet los worden gezien van de verdwijning van twee pupillen van een internaat die later dood werden gevonden in een grot. Die zaak heeft veel publiciteit ge-

kregen, vooral omdat gesuggereerd werd dat er te laat alarm is geslagen.”

### Openbaar

De Heerlense politie maakt vermissingen slechts zelden openbaar. „Meestal is dat niet nodig. Gelukkig laten bijna alle jongeren die weglopen gauw wat van zich horen. Ze bellen hun ouders of schrijven een briefje dat ze het goed maken, maar dat is een poosje met rust gelaten willen worden. Vaak komen ze na een paar dagen weer naar huis. Pas als een teken van leven uitblijft of er aanwijzingen zijn dat het om een serieuze verdwijning gaat, stellen we na overleg met de ouders een opsporingsbericht samen. Maar de meeste zaken lossen zich van zelf op.”

## Riem wil dat inhoud dossier geheim blijft

Vervolg van pagina 1

BRUNSSUM - De minister zegt die informatie nodig te hebben om artikel 29 van het Besluit rechtspositie burgemeester te kunnen toetsen en zo te kunnen vaststellen of Riem zijn ambt heeft misbruikt. Pas dan kan eventueel een procedure worden ingezet om hem uit zijn ambt te onttrekken.

Mr. Van Atteveld zorgde op last van hoofdofficier Fransen, die weer via de minister van Justitie door de procureur-generaal Gonsalves was geïnformeerd, voor de nodige rapportage aan onder andere Riem. Diens raadsman heeft vervolgens als een haas juridische stappen genomen om overdracht te voorkomen. Marchal wil kost wat kost dat de inhoud van dat gewraakte dossier geheim blijft.

„Ik wil niet dat dergelijke informatie wordt gegeven. Eerst moet de strafrechter vaststellen of mij

iets te verwijten is. Ik vraag niet voor niets bij herhaling om duidelijkheid te verstrekken. Ik ben, ook al ben ik met verlof, nog steeds burgemeester van Brunssum,” aldus Henk Riem gisteren na de zitting in Maastricht.

Eerder gistermorgen had zijn advocaat de raadkamer van de rechtbank al gevraagd de officier van justitie te dwingen het gerechtelijk vooronderzoek in alle corruptiezaken (vooral het zogenaamde sleepnet-onderzoek naar gedragingen tussen 1984 en 1991 toen Riem deputé was) te sluiten en eindelijk een dagvaarding uit te brengen. Van Atteveld heeft dat geweigerd omdat hij 'nog geruime tijd nodig heeft en dus verder wil gaan met het onderzoek naar strafbare gedragingen van Riem'.

Het gewraakte rijksrecherche-dossier, dat Binnenlandse Zaken heeft opgevraagd, bevat volgens mr. Marchal alleen maar verklaringen van getuigen die in het

nadeel van Riem spreken. „Bovendien is het rapport geen officieel proces verbaal, want de verdediging heeft het pas kunnen inzien nadat er sprake was van toezending aan de minister,” aldus de raadsman.

Ter zitting verweet Marchal zijn opponent Van Atteveld dat hij in de briefwisseling over de gewraakte rapporten de verdediging voortdurend op het verkeerde been heeft proberen te zetten door gegoochel met wetten op basis waarvan de informatie verstrek mag worden. Was aanvankelijk de wet op de openbaarheid van bestuur in het geding, later bleek toch de wet op de persoonsregistratie en een daarop van toepassing zijnde ministeriële circulaire gebruikt te zijn. „Op het laatste moment moet ik dan op zoek gaan naar het interne reglement dat hierbij de rechtbank geldt voor toepassing van de wet op de persoonsregistratie. Met veel moeite heb ik het voor deze zitting kunnen bemachtigen,” zei Marchal cy-

Vervolg van pagina 1

ROERMOND - Onduidelijk is welke onderwerpen bisschop Wiertz en mgr. Gijsen hebben besproken. Ook is niet bekend of de oud-bisschop van Roermond zijn toekomstplannen heeft ontvouwd. Mgr. Alfons Castermans bevond zich in het paleis, maar hij was niet aanwezig bij de officiële ontvangst. „Ik moet zo dadelijk naar Berg en Terblijt om het Heilige

## Plannen Gijsen nog onduidelijk

Vormsel te gaan toedienen. Ik weet niet wat er besproken wordt.” Volgens een welingelichte bron blijft Gijsen nog een week in Limburg. Hij zou hooguit nog naar Walpersdorf (Oostenrijk) teruggaan 'om zijn koffers te pakken'. Zijn zuster en

zwager Notten volgden Gijsen na zijn aftreden als bisschop naar Oostenrijk. Zij kwamen ruim een maand geleden terug naar Nederland en hebben inmiddels in Overhoven (Sittard) een huis gevonden. Vanaf 's morgens negen

uur gisteren had het personeel binnen en de pers buiten, de komst van Gijsen naar Roermond afgewacht. Om kwart voor drie arriveerde de oud-bisschop van Roermond in het gezelschap van zijn zwager en zuster aan de Paredisstraat. Mgr. Gijsen oogde ontspannen, maar schuwde verder ieder contact. De auto werd meteen in de garage naast het paleis geparkeerd, en binnen een minuut was de garagepoort hermetisch afgesloten.

## Commissie verdeeld over de kandidaten

Vervolg van pagina 1

KERKRADE - In de vertrouwenscommissie uit de gemeenteraad koos het CDA voor partijgenoot Willeme, de PvdA voor de sociaal-democratische voorman en plaatsgenoot Wöltgens. De andere vier partijen zouden hun sympathie eveneens hebben verdeeld.

De vader van dertiger Willeme was burgemeester van Nieuwstadt. Willeme zelf was, voordat hij burgemeester van Denekamp (ruim 12.000 inwoners) werd, kabinetschef in Geleen en gemeentesecretaris in Oegstgeest (Zuid-Holland).

Voor de CDA'er spreekt dat hij ervaring heeft met het besturen van een gemeente, zoals de gemeenteraad in de profielschets had vastgelegd. „Dus geen Kamerlid,” zei CDA'er Toon Willems bij de aanbidding van de profielschets aan de gouverneur.

### Contacten

En Wöltgens zit al 17 jaar in de Tweede Kamer en mist bestuurlijke ervaring. Voor hem spreekt uitendat hij Den Haag als zijn binnenzak kent en de PvdA waarschijnlijk opnieuw in het kabinet komt. Dan kan de Kerkradenaar zijn contacten volop uitbuiten.

Onduidelijk is of Wöltgens met zijn kandidatuur voor Kerkrade zijn ambities om in het kabinet te komen

helemaal laat varen of dat hij op twee paarden wedt. Wöltgens sterft in de PvdA is in ieder geval wat verbleekt. In de Haagse politiek wordt met een vertrek naar Kerkrade rekening gehouden. In een interview met het Limburgs Dagblad van 4 april van dit jaar liet de Kerkrade naar (50) in ieder geval blijken het na zeventien jaar in de Tweede Kamer wel voor gezien te houden. Hij stond drie op de kandidatenlijst van de PvdA bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 3 mei en kreeg ruim 20.000 voorkeurstemmen.

### Gouverneur

Het nog zittende kabinet gaf in zijn regeerakkoord overigens groot gewicht aan het advies van de vertrouwenscommissie. Daarvan zou, indien het unaniem was, slechts in zwaarwegende gevallen moget worden afgeweken. In Brunssum gebeurde dat overigens in 1991.

De vertrouwenscommissie in Kerkrade legt met haar advies aan gouverneur Van Voorst tot Voorst in feite de keus tussen beide topkandidaten in Den Haag. De gouverneur moet nu ook een voordracht doen, aan de minister van Binnenlandse Zaken, maar bij de benoeming in Kerkrade beslist het kabinet omdat het om een gemeente van meer dan 50.000 inwoners gaat.

Het CDA zal zich in het kabinet niet tegen een benoeming van een oud-politiek leider van de PvdA kunnen verzetten, wordt in Haagse kring opgemerkt. Dan zou het CDA de PvdA op een geweldige manier bruseren.

## Euregionaal netwerk migrantenvrouwen

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT - Er moet een Euregionaal netwerk komen voor migrantenvrouwen. Deze nadrukkelijke wens hebben vrouwen uit de Euregio uitgesproken tijdens een bijeenkomst in het City Centrum in Maastricht.

Het netwerk zou beheerd moeten worden door de Stichting Euregionaal Migrantenwerk (Stem), die ook financiële middelen zou moeten zoeken. Deze organisatie regelde samen met een werkgroep de eerste ontmoeting tussen ongeveer honderd migrantenvrouwen uit België, Nederland en Duitsland.

Stem is van plan een nota op te stellen over de wensen die de migrantenvrouwen tijdens hun eerste ontmoeting hebben geopperd. Een belangrijk onderdeel daarvan zal zijn het op EU-niveau tot stand brengen van een anti-discriminatie-wet. „Juist vrouwen hebben een bijzonder belang bij de strijd tegen

discriminatie en racisme. Zij vormen een nieuwe generatie op. Elke moeder wil haar kinderen vertrouwen in de toekomst geven. Het vertrouwen wordt ernstig beschadigd als zij moeten opgroeien in een omgeving waarin zij ervaren dat hun aanwezigheid niet vanzelfsprekend is vanwege huidskleur of afkomst,” meldt Stem.

### Oorlog

De migrantenorganisatie wil overheden ook vragen oorlogsvluchtelingen, vaak vrouwen en kinderen, een zekere status te garanderen. De vrouwen zijn vaak om vrouw-specifieke redenen gevlucht. Bijvoorbeeld als gevolg van de georganiseerde verkrachtingen in het voormalig Joegoslavië. Hier is de situatie van deze vrouwen heel onzeker. Nederland geeft hen een gedoogstatu. In Duitsland is hun recht op verblijf gelimiteerd tot drie maanden en kan worden verlengd met steeds drie maanden.



● Henk Riem (links) op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen in gezelschap van enkele wethouders. Later zou het hele college worden gearresteerd op verdenking van het vervalsen van collegebesluiten ten faveure van de van ambtsmisbruik verdachte burgemeester.

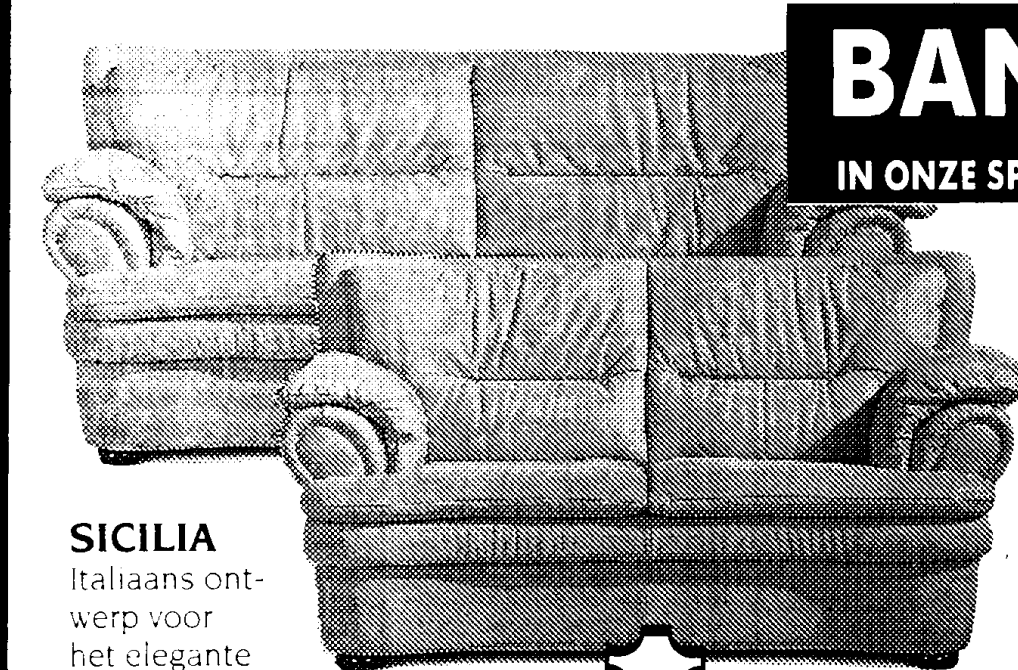
Foto: DRIES LINSSEN

nisch tegen mr. Martens. Opvallend gisteren was de bijna echte hartelijkheid waarmee

burgemeester Riem Hans Van Atteveld, de officier van justitie die hem al zo lang achtervolgt,

en leden van het frauderechercheam elkaar voor de zitting als oude vrienden begroetten.





**SICILIA**  
Italiaans ontwerp voor het elegante wonen. Zitcombinatie in Style Leder A-kwaliteit.

2- + 3-zitsbank  
Fauteuil leverbaar. **4990.-**

## BANKSTELLEN

IN ONZE SPECIAALZAAK, LOCHT 2, KERK RADE

Zitcomfort van internationale allure, op hoog kwalitatief nivo!  
Wie het aangename comfort van leder aan den lijve wil ervaren, is welkom bij ons in de zaak.  
Vanaf vandaag presenteren wij daar de geheel vernieuwde collectie.

## SLAAPKAMERS

IN ONZE SPECIAALZAAK, HEERLERBAAN 235, HEERLEN



Innovatief ontwerp in eiken wit met contrasterende kleuraccenten. Bovendien zijn hier en daar elegante reliëfmotieven aangebracht. Interstyle is er snel bij om deze nieuwe, fantasievolle slaapkamerrend bij u te introduceren!

Bedset (in alle maten leverbaar) inclusief achterwand en twee nachtkastjes v.a. **2450.-**

Vierdeurskast met gestileerd bloemkalk-relief en traatie spiegelpanelen **2595.-**

Ook kent dit programma diverse bijpassende kastjes en commodes.

Ook in onze zaak Heerlerbaan.

**AUPING  
PULLMAN  
VELDA**

# VEGERS MEUBELLEN

Eiken klassiek  
Honigmanstraat 47  
Heerlen

Slaapkamers  
Heerlerbaan 235  
Heerlen

Moderne Meubelen  
Locht 2  
Kerkrade

## SMEETS

De enige officiële  
Mercedes-Benz-dealer  
voor Zuid-Limburg

(G) MB 190E 1.8	05-92
(G) MB 190E 1.8	01-91
(G) MB 190D	03-91
(G) MB 200	08-86
(G) MB 200E aut.	08-90
(H) MB 200E	06-91
(H) MB 230E	02-92
(G) MB 260SE	01-88
(M) Audi 100 2.0E	02-93
(G) BMW 520i	10-89
(G) Citroën 1.6 ZX	02-92
(G) Honda Civic 1.5i	04-91
(G) Renault Clio 5 drs.	01-92
(G) Volvo 480ES	11-87

H-Heerlen, Wijngaardweg 55  
tel. 045-754575  
(M) Maastricht, Akersteeweg 1C  
tel. 043-613200  
(G) Geleen, Rijksweg N. 125  
tel. 046-757575



**Memisa  
maakt  
de wereld  
beter**

Giro **M** 5657

Gef. voor de verbetering van de positie van de vrouwen in de Derde Wereld

Stichting Memisa Medicus Mundi, Eendrachtsweg 48, 3012 LD Rotterdam, 010-4144888

## GESLAAGD VOOR MAVO - HAVO - VWO?

Van harte gefeliciteerd!

Natuurlijk wil je nu je toekomstmogelijkheden vergroten.  
De beste stap in die richting is een opleiding van:



**OPLEIDINGSINSTITUUT  
„DE THERMEN“**  
Raadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen  
Telefoon 045-713717

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen  
op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen

**EENJARIGE DAGOPLEIDINGEN  
met mogelijkheid tot studiefinanciering  
inclusief OV-studentenkaart**

- Directiesecretaresse
- Medisch secretaresse
- Admissiesecretaresse
- Medewerk(st)er Uitgaand Reisverkeer en Toerisme
- Informatie/Receptioniste
- Receptioniste
- Host/Hostess

Enkele opleidingen zijn ook als tweejarige avondopleiding mogelijk.

Informatie en aanmelding:  
Raadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen. Tel. 045-713717

## VROUWEN KUNNEN GEEN CARRIÈRE MAKEN!

"Kom nou, dat bepaal je toch zeker zelf. Investeer een jaar in een goede praktijkgerichte opleiding bij Schoevers en je kunt direct aan de slag. Kies uit een management, secretariële, marketing, PR- of toeristische opleiding. Voor de zeer ambitieuze studenten is Schoevers' International business assistant, een opleiding in het buitenland, de beste start. Natuurlijk kiezen ook veel jongens voor Schoevers: zo volgt bijvoorbeeld Bart Veldkamp bij ons een marketingopleiding. Schoevers heeft docenten die afkomstig zijn uit de praktijk, heeft een stage van drie weken als onderdeel van de studie en kan, omdat ze een dochteronderneming is van de Content-organisatie, jou het best op weg helpen om je droomcarrière zo snel mogelijk te realiseren."

Kom naar onze  
**open dag op  
zaterdag  
25 juni  
tussen 10.00  
en 14.00 uur**

of bel voor een persoonlijk  
studieadvies (040) 44 28 32."

*Sylvia Tóth*  
directievoorzitter Content Beheer



Eindhoven: Markt 17

*Een geslaagde baan begint bij Schoevers*

## Ben je geslaagd?, Gefeliciteerd!

Maar....,Hoe nu verder?

### MTS'er, wil je je mogelijkheden in het bedrijfsleven vergroten?

Eind augustus starten we weer met de:

#### ■ Middelbare Handelopleiding voor MTS'ers

Deze éénjarige commercieel-bedrijfskundige MBO-dagopleiding biedt je een goede ondergrond op het terrein van onder meer marketing, bedrijfsconomie en management. In combinatie met je technische opleiding is deze studie een perfecte voorbereiding op een functie in het bedrijfsleven. (En of deze functie dan puur technisch is of toch meer commercieel, maakt dan geen verschil.) Ben je van plan om een bedrijf over te nemen of te starten? Ook dan is deze opleiding een prima basis.

Bijzonderheden:

- 's ochtends vanaf 9.15 uur les, 's middags zelfstudie
- studie met behoud van studiefinanciering en OV-kaart
- studeren in een groep van uitsluitend MTS'ers; mensen met dezelfde achtergrond en dezelfde studiemotieven
- goede aansluiting op alle studierichtingen van de MTS
- aantoonbaar meer kans op een goede baan

Een opleiding waarvan je geen spijt zult krijgen.

Bel voor meer informatie: mev. Cora Traupe of drs. Paul Vogels 077-548753.

### Heb je interesse in logistiek?

Wil je met je MEO-, MMO- of MTS-kennis breder kunnen functioneren in het bedrijfsleven, dan biedt de eenjarige opleiding

#### ■ Logistiek Management

een uitstekende mogelijkheid om je dubbel te kwalificeren. Je commerciële, of technische ondergrond wordt verbreed met een integrale logistieke visie op bedrijfsprocessen. Door je inzicht te vergroten in plannings- en organisatievraagstukken, leg je een betere basis voor een dynamische functie in import/export, industriële, groothandels- en transportbedrijven.

Bijzonderheden:

- studeren met behoud van studiefinanciering, OV-kaart
- uitsluitend van militaire dienstplicht
- 's ochtends les, 's middags zelfstudie
- sterk praktijkgericht
- studeren op niveau
- aantoonbaar meer kans op een goede baan

Bel voor meer informatie: drs. Paul Dabekauzen 077-543535

### MEAO'er, MDS'er of MMO'er: wil je in een jaar extra profileren?

Wil je je onderscheiden van je geslaagde medestudenten en wil je binnen het bedrijfsleven doorgroen en je mogelijkheden daartoe vergroten, dan kun je op 1 september a.s. beginnen met een van de volgende eenjarige post-MBO dagopleidingen:

- **Marketingmanagement: NIMA-A en NIMA-B**
- **Assistentmarketingmanagement en Bedrijfscommunicatie / PR: NGPR -A en NIMA-A**
- **Handelsvertegenwoordiger met NIMA-A**
- **Etaleren, decoreren en standbouw**
- **NIMA-A (tot januari)**

Deze opleidingen zijn van verschillende moeilijkheidsgraad, maar worden alle door het bedrijfsleven zeer gewaardeerd.

- Bijzonderheden:
- 's morgens vanaf 9.15 uur les, 's middags zelfstudie
  - studeren onder de gunstige kinderbijslagregeling
  - uitsluitend van militaire dienstplicht
  - een lesstabel zonder toetsen en bellen: twee keer zoveel lessen in de kernvakken dan bij vergelijkbare opleidingen (gericht op hoge slagingspercentages)
  - aantoonbaar meer kans op een goede baan

Bel voor meer informatie: drs. Paul Vogels (077-548753).



InterVen College  
Zustersstraat 3  
5914 XX Venlo

(P.S. Ben je niet geslaagd? Misschien ben je geïnteresseerd in studeren voor één of twee certificaten/vakken, in combinatie met een post-MBO-dagopleiding.)

**Als je je positie op de arbeidsmarkt aanzienlijk wilt verbeteren!**

## BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE LEERGANGEN VOORHEEN LIMBURGSE SPD-OPLEIDINGEN BROUWERS

### BKB, PDB, MBA, LOONADMINISTRATIE

#### SPD 1+2, CERTIFICEREND AA

### NIMA A/B, MARKETING MANAGEMENT

#### AVOND-HEAO

(ACCOUNTANCY, BEDRIJFS-ECONOMISCH, COMMERCIEEL)

#### DAGOPLEIDING SPD, NIMA A/B

### MANAGEMENT, MANAGEMENT ASSISTENT

HEERLEN, MAASTRICHT, ROERMOND, SITTARD  
VENLO, WEERT, EINDHOVEN

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA, SPD-1 en NIMA-A worden gegeven **MET EXAMENGARANTIE!**

Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze medewerkers 077-520440 of 013-394333 (tijdens de kantooruren) of schrijven naar Antwoordnummer 909, 5000 VB Tilburg of u bezoekt een van de

#### STUDIEVOORLICHTINGSDAGEN:

Maastricht: Sigma College, Adelbert v. Scharnlaan 210, dinsdag 28 juni 1994: 18.00-20.00 uur.

Sittard: Hogeschool Katholieke Leergangen PABO, Beukeboomweg 24, donderdag 23 juni 1994: 18.00-20.00 uur.

Heerlen: Bernardinuscollege, Akerstraat 95, maandag 27 juni 1994: 18.00-20.00 uur.



**DE AANGEWZEN  
ONDERWIJSINSTELLING**

De Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen is (voor zover het onderwijs onder de reikwijdte van de wet valt) aangewezen op grond van de Wet Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen en behoort tot de Stichting Hoger Onderwijs Zuid Nederland.

## Daarom hebben we nou zoveel verschillende soorten klanten.

Je kunt als automobilist vandaag de dag niet kritisch genoeg zijn, is onze mening. Niet kritisch genoeg als het gaat om veiligheid en betrouwbaarheid. En al helemaal niet als u kijkt naar de prijs. Nou, dan moet u binnenkort toch maar eens even in onze showroom rondneuzen. En vooral goed op de prijskaartjes letten. Dan ziet u de zeer complete Volkswagen Golf staan, vanaf 1 29.995,-, maar ook de luxe Golf GL en de sportieve Golf GTI. Daarnaast laten we u met alle plezier de Golf Cabrio of de Golf Variant zien. Liever een uiterst compleet actepakket? Kan ook. Het Orlando-pakket kost nu slechts 1 495,- extra. En nu we het toch over verrassende actepakketten hebben, kijkt u eens naar de Polo Prego. Nu uitgerust met veel gratis extra's.

Een hele andere auto is natuurlijk de Vento, al vanaf 1 35.495,-. Robuust, zakelijk en ook nog eens verrassend zuinig in gebruik. Mocht u nog luxier willen, dan staat de Passat voor u klaar, vanaf 1 39.995,-. Of de Passat Variant met al z'n extra ruimte. Zoekt u exclusiviteit? Dan hebben we de Corrado, uniek in zijn klasse. Daarnaast laten we u dan ook nog kiezen uit een hele reeks benzine- en dieselmotoren met katalysator. Terecht dus als je zoveel verschillende klanten tevreden wilt kunnen stellen.

Hygiëne zijn inclusief BTW en BPM exclusief kosten rijbewijs maken. Wijzigingen ook in uitvoeringsdetails, voorbehouden

## De gezamenlijke Volkswagen-dealers van Zuid-Limburg

Beek: Auto Vencken, Prins Mauritslaan 171; Bunde: Nic Nijsten, Sportlaan 22; Heerlen: Garage Vencken, P. Schunckstraat 10, Hoensbroek: Auto Tasco, Economiestraat 47; Maastricht: Van Straten en Zn., Via Regia 170; Mechelen: Auto Caubo, Hilleshagerweg 33; Meerssen: Ploemen-Schols, Ambverweg 2; Sittard: Auto Vencken, Leijenbroekerweg 27; Valkenburg: Auto Caubo, Neerhem 25





Een Europa zonder grenzen. Een ideaal dat vooral met de mond en op schrift beleden wordt. Maar woorden vervliegen en papier is geduldig. Bij het in de praktijk brengen struikelen grensoverschrijdende initiatieven nog maar al te vaak over nationale hordes. Neem nu het ambitieuze plan van de twee Limburgse universiteiten, de RL in Maastricht en het LUC in het dorpje Diepenbeek bij Hasselt. Binnen een jaar of tien willen de twee

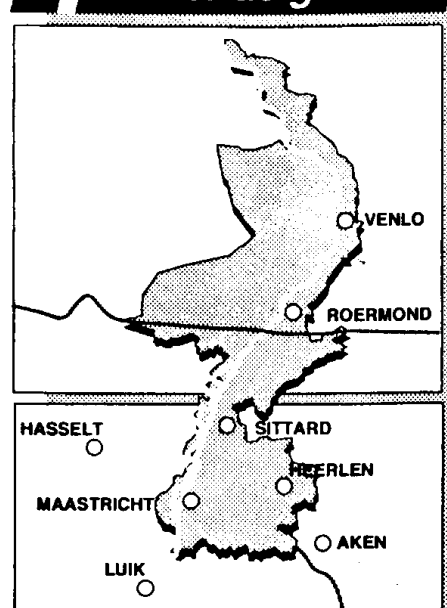
samengaan in één universiteit. Een idee, dat natuurlijk niet gespeend is van eigenbelang, maar toch prima aansluit bij de Europese gedachte. En dat dan ook overal bijval oogst. In woord en geschrift. Tegelijkertijd worden de eerste hindernissen al opgeworpen. Maar hordes zijn er om genomen te worden, meent rector Henri Martens van het Limburgs Universitair Centrum (LUC) in Diepenbeek. Een ontmoeting met 'een fundamentele optimist'.

Rector Diepenbeek: 'Fusie is echt Europees gedacht'

## Europa als groeimiddel Limburgse universiteiten

DOOR HANS GOOSSEN

over de grenzen



DIEPENBEEK - Om maar met het eigenbelang te beginnen. Natuurlijk speelt een fusie niet alleen het moderne Europa maar ook de beide samenwerkende universiteiten in de kaart. Zowel het LUC als in mindere mate de RL is geen complete universiteit. Transnationaal zouden ze dat wel kunnen worden. Compleet en dus een stuk groter dan afzonderlijk ooit bereikt zal worden.

"Het zou inderdaad een serieuze sprong voorwaarts zijn," erkent Henri Martens volmondig. "Het is niet de enige weg om te groeien, maar wel de meest kansrijke. In een klap zou alles opengegooid worden. Lukt het niet, dan zullen we met kleine stapjes vooruit proberen te komen."

Die kleine stapjes zijn al moeilijk genoeg, weet ook Martens uit eigen ervaring. In 1992 wist het LUC, net als de RL tot stand gekomen in een poging de gevolgen van de mijnsluitingen wat te compenseren, de eerste volledige opleiding te verwerven door een fusie met de Hasseltse Eco-

nomische Hogeschool. Tot dan was het LUC vooral een kandidaatsuniversiteit die veel Limburgse studenten klaarstoomde voor een vervolg in Leuven of een andere universiteitsstad. Het verkrijgen van de eerste volledige universitaire studie werd vastgelegd in een compromis waarin verdere groei en uitbreiding in feite aan banden zijn gelegd.

Martens tilt daar niet zo zwaar aan. "Het is illusoir te denken dat het compromis eeuwig stand zal houden. Oudere universiteiten zullen steeds opnieuw weer geconfronteerd worden met nieuwe initiatieven van de jongere. Er zullen dus weer nieuwe compromissen uit komen rollen."

### Verkeerde keelgat

De Europese gedachte achter de uitbreiding is mooi, maar een groei van de twee kleinere (RL telt zo'n 7.500, het LUC 2.500 studenten) tot één grote Limburgse universiteit (met 15.000 studenten) is de Vlaamse concurrenten van Diepenbeek al in het verkeerde keelgat geschoten. Het verzet uit die hoek verrast Martens dan ook zeker niet.

Met een rapport, waarin de gunstige gevolgen van een fusie voor de Limburgse economie worden bewierookt - er is sprake van meer dan tweeduizend arbeidsplaatsen extra -, bestoekt Martens alle mogelijke politieke en sociaal-economische pleitbezorgers. Het rapport is een bewijzing van de bevindingen van een commissie van drie Nederlands-



● Rector Henri Martens gelooft in één Limburgse universiteit

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

en drie Belgisch-Limburgse zwaargewichten, met aan Nederlandse kant onder meer oud-gouverneur Kremers, ex-DSM-topman Van Liempt en de voormalige Shell-bestuurder H. Beckers. In het rapport wordt natuurlijk ook gebruik gemaakt van de Europese eenwordingsdrang. Bovendien hebben de RL en het LUC zich al dan niet achter de schermen verzekerd van ministeriële steun. De - inmiddels

voor de twee universiteiten helaas demissionaire - Nederlandse onderwijsminister Jo Ritzen reageert enthousiast zonder die animo in daden om te gieten. Ook zijn Vlaamse evenknie Luc van den Bossche is over de plannen te spreken, maar verwijst meteen naar die zo broze universitaire vrede. Martens hoopt dat in de gang gezette lobby Van den Bossche zo ver krijgt dat hij de fusie van bovenaf doordrijft.

Uit Maastricht hoeft Martens nog geen versterking van die lobby te verwachten. RL-voorman Loek Vredevoogd, achter de schermen net zo enthousiast als Martens, blijft in het openbaar maar benadrukken dat het idee interessant maar ook nog geheel vrijblijvend is, in de hoop het verzet van Nederlandse universiteiten slapende te houden. Bovendien wil de RL eerst afwachten of de beta-opleidingen

van het LUC het kandidaatsniveau mogen ontstijgen. Alleen dan is een fusie voor de RL ook interessant.

Hoe denkt Martens over die Maastrichtse terughoudendheid. Zou Nederlandse druk op de Belgische ketel niet de strijd van het LUC verlichten? De rector weeft even. "De politieke manier van werken is gewoon verschillend. Ik heb het idee dat in Nederland de minister meer kan. In België moet men eerst in brede kring de onverdeelde steun zien te verkrijgen van het sociale en politieke midden, een idee moet rijpen, dat vergt tijd."

De benodigde steun is alleen te verkrijgen als vastgehouden wordt aan het twee-campus-idee. Een universiteit met twee lokaties, in Maastricht én Diepenbeek. Martens: "Anders is het niet meer interessant en valt een groot deel van de aantrekkelijkheid van het plan weg. De financiering moet toch ook uit twee landen komen. Je denkt toch niet dat Ritzen de expansie van Diepenbeek financiert."

Met het uitspreken van de wens tot samengaan is men er nog lang niet, benadrukt Martens nog maar eens. Zo zal bijvoorbeeld het traditionele, in Diepenbeek gehanteerde onderwijsstelsel afgestemd moeten worden op het nieuw ontwikkelde probleemgestuurde onderwijs (pgo) van de RL. "Systemen moeten werken. Alleen maar veranderen om te veranderen heeft geen specifieke waarde. Uniformiteit is ook geen deugd op zich."

### Begrip

Dat het moeizaam kan gaan heeft de gezamenlijke studie kennistechnologie geleerd. Een studie die nog maar niet echt van de grond wil komen. Martens vraagt om begrip. "Het opzetten van een substantiële studententroom over de grens is ook geen sinecure. Het is iets geheel anders dan een semester studeren in Barcelona of Londen."

De rector van Diepenbeek noemt zichzelf een 'fundamentele optimist'. Hij gelooft vast in de goede afloop. "Het idee is goed, echt Europees gedacht en gaat in de richting waarin universiteiten op termijn toch zullen moeten gaan denken."

DOOR LOUIS BURGERS

'Ritzen laat duizend spijbelaars in de kou staan'

## Onderwijs bezuinigt op probleemkinderen

Binnen enkele jaren zullen spijbelende leerlingen niet meer deskundig worden opgevangen, vreest het Landelijk Platform Spijbelopvang (LPS). Nu wordt jaarlijks nog acht miljoen gulden gereserveerd voor de opvang van rond 1000 spijbelaars van 12 tot 16

jaar in 22 grote en middelgrote steden, waaronder Maastricht. Als het aan de minister ligt zal dat geld over twee jaar verdeeld worden tussen de 45 achterstandsregio's in Nederland. Van spijbelopvang komt dan niets meer terecht.

ge omgeving te bieden en ze met speciale bijlessen bij te spijkeren.

Volgens LPS-voorzitter Van Tuyl lukt dat het best door deze groepen apart onderwijs te geven, in kleine groepen. Hij noemt het een 'speciale leerroete' binnen het onderwijs. In de visie van het platform zou deze aanpak in het hele land moeten worden ingevoerd. Dat zou rond twintig miljoen kosten.

Minister Ritzen denkt dat anders over. Hij vindt de aanpak en de plannen van het LPS prachtig, maar gelooft dat die ook gerealiseerd kunnen worden met de huidige acht miljoen gulden. Als het aan de minister ligt worden vanaf de zomer van 1995 de huidige anti-spijbelprojecten in twee stappen afgebouwd. Tegelijkertijd hevelt het ministerie het bezuinigde geld over naar de regio's met onderwijsachter-

standen, die daar in principe mee kunnen doen wat ze willen. Een jaar later volgt de tweede tranche. Het spijbelproject in Maastricht krijgt nu nog ruim 2,5 ton, maar moet het over twee jaar met nog geen 75.000 gulden doen. "Dat betekent dat het project in de huidige omvang natuurlijk nooit voortgezet kan worden." Het Maastrichtse project is overigens nog maar niet aangesloten bij het landelijk

platform en kent een iets andere invulling dan de 21 andere projecten, vertelt Van Tuyl.

Het staat in ieder geval vast, zegt Van Tuyl, dat voor hetzelfde bedrag van acht miljoen geen anti-spijbelprojecten in alle 45 achterstandsregio's in gang gezet kunnen worden. "Hiermee is het hele spijbelaarsprogramma onderuit gehaald."

### Goedkoper

Hij is het ook niet eens met de opvatting van het ministerie dat de projecten veel meer dan tot nu toe binnen de scholen moeten plaatsvinden omdat ze daar door goedkoper kunnen zijn. Het uitgangspunt is immers dat de spijbelaars apart worden opgevangen en intensief worden begeleid. Orde en tucht, en dwangmiddelen zoals straffen voor de ouders, passen niet in een dergelijke afgewogen aanpak.

Op basis van tien jaar ervaring met spijbelaarsprojecten zegt Van Tuyl dat een complete integratie binnen de school niet mogelijk is. "Een aparte opvang en een eigen huisvesting blijven noodzakelijk. Hoe goed de preventieve aanpak als onderdeel van de normale leerlingenbegeleiding ook wordt opgezet, er zal altijd een groep voortijdige schoolverlaters bestaan waarvoor spijbelopvang-aanpak nodig is. Het gaat erom die groep zo klein mogelijk te houden."

heeft geweten dat de twee als 'undercover' waren ingezet.

Officier van justitie mr. L. Ummels heeft verleden jaar tijdens de zitting van de rechtbank ontkennd dat hij geheel op de hoogte was. Wel moest hij toegeven dat hem bij een huiszoeking op 20 maart 1990 in de woningen van het tweetal in Kerkrade duidelijk is geworden dat de Akense recherche de twee mannen 'goed kende'. Die mededeling deed de rechtbank besluiten de uitlevering niet toelaatbaar te verklaren. Hiddema heeft gezegd dat de huiszoeking bedoeld was om de leiders van de criminele bendes in de ogen te strooien. Hiddema beschikt over een bij de notaris gedeponeerde akte waarin Zuidema onder ede zegt dat hij bewijzen heeft dat justitie in Maastricht vanaf het begin heeft geweten dat de twee Kerkradenaren voor de Duitse recherche op pad waren. Ummels zelf sepondeerde in juli 1988 een zaak tegen Ramakers, op wiens erf een verduisterde auto was aangetroffen...

Hiddema: "Of Ummels wist tot de huiszoeking in 1990 niets van de contacten en is dus ook door de CRI buiten de affaire gehouden, of hij wist het wel en heeft ook de rechtbank op het verkeerde been gezet. In alle gevallen zijn alle regels van een eerlijk proces met voeten getreden. In een kort geding zal ik de onderste steen boven halen als het moet. Dit kan en mag ten opzichte van staatsburgers nooit gebeuren."

werkt aan de uitlevering en dus aan de scheefgroei van de rechtsgang, zal kiezen voor afwijzing.

Evenals zijn cliënten vreest de raadsman ook dat Ramakers en Offermans, die hun kennis ter beschikking van de opsporingsinstanties hebben gesteld, in Duitsland in dezelfde bajes terecht komen als de leiders van de internationale autobende, die zij hebben verraden. "Een levensbedreigende situatie kan ontstaan en dat is voor een minister mogelijk aanleiding de uitlevering van landgenoten te weigeren," aldus mr. Hiddema gisteren.

De rol van Ramakers en Offermans werd tengevolge van het Duitse uitleveringsbevel van de Berlijnse hoofdofficier van justitie wereldkundig. In het openbaar moest verdediger Hiddema voor de rechtbank in Maastricht bewijzen dat de verhalen van de twee gewezen autodieven op waarheid berustte. Hij kreeg daarbij hulp van detective Ben Zuidema, die nog steeds beweert dat Justitie in Maastricht steeds

### Gewetensnood

Hiddema heeft een kort geding tegen een eventuele negatieve beslissing al voorbereid. Hij denkt echter dat Kosto 'vanwege de ernstige gewetensnood' waarin hij zal komen' als hij mee-

Kort geding moet uitlevering 'politie-infiltranten' voorkomen

## Kerkradenaren mogelijk toch naar Duitse cel

DOOR ROB PETERS

KERKRADE/DEN HAAG - Advocaat mr. Th. Hiddema zal niet schuwen de Maastrichtse officier van justitie mr. L. Ummels als getuige te dagvaarden tijdens een kort geding tegen de Staat, dat hij mogelijk nog heeft om te voorkomen dat de Kerkradenaren Chris Ramakers (43) en Nico Offermans (51) aan Duitsland worden uitgeleverd.

De twee Limburgers, die aantoonbaar als betaalde infiltrant voor de Duitse politie hebben gewerkt, worden verdacht lid te zijn geweest van een internationale bende van autodieven en worden als zodanig sinds 1990 opgeëist door Duitsland.

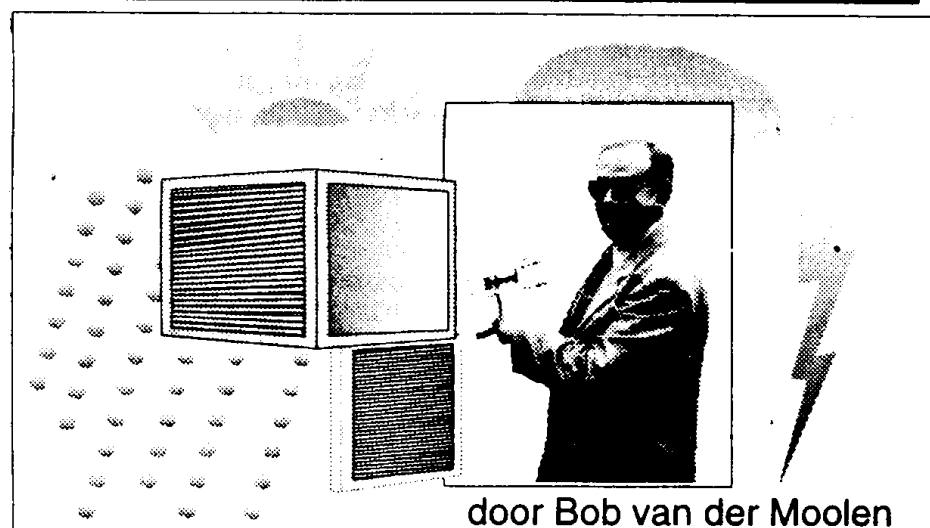
De Hoge Raad heeft onlangs een vonnis van de rechtbank in Maastricht uit de zomer 1993, waarin de uitlevering niet toelaatbaar werd verklaard, vernietigd. Dit ondanks het feit dat de rechtbank de vordering niet ontvankelijk had verklaard omdat zij

was misleid en niet was gekend in de contacten die er waren geweest tussen de beide mannen en Duitse rechercheurs, al dan niet met medewerking van Nederlandse Criminele Diensten.

Minister Kosto van Justitie moet nu beslissen of de twee daadwerkelijk over de grens worden gezet en berecht kunnen worden in Duitsland.

Ramakers en Offermans kregen intijd de garantie dat zij niet vervolgd zouden worden voor hun aandeel in de autodiefstal, indien zij hun activiteiten zouden voortzetten in dienst van de Duitse Justitie. Die kon de bende met een omzet van meer dan 200 miljoen mark oprollen en de leiders, door de twee naar Duitsland gelokt, insluiten.

## limburgs weerhoekje



door Bob van der Moolen

## Zomer (nog) in het slop

Weerkundig is de zomer op 1 juni begonnen, maar nog altijd lijkt de atmosfeer niet bekoemen te zijn van de markante weersomslag met koel en grillig weer sinds 10 juni 1993. Op deze dag werd namelijk een periode van 51 dagen (21 april-10 juni) afgesloten waarin maar liefst 39 warme, twintig zomerse en twee tropische dagen in Limburg voorkwamen. Nog nooit was het in dat tijdsbestek zo warm geweest. Sinds het 'Barnabaszomertje' van 1993, zoals in de kalender-klimatologie de periode rond 10 juni wordt genoemd, heeft het KNMI geen enkele zomerse dag meer kunnen meten. Limburg maakte daar opnieuw een gunstige uitzondering op.

De start van juni 1994 was in ieder geval wel erg nat. Op de meeste plaatsen in Limburg hebben de regenmeters in de eerste periode van tien dagen al ruim 75 procent van de totale hoeveelheid neerslag voor de hele maand opgevangen. De gemiddelde etmaaltemperatuur is daarbij ook in Limburg tot nu toe onder normaal. Dit ondanks de twee warme dagen in het begin van deze week waarvan overigens vrijwel alleen de zuidelijke helft van onze provincie heeft kunnen genieten.

Klimatologisch heeft Limburg duidelijk een voorsprong op overig Nederland. Zo werd dinsdag 8 juni in Limburg inmiddels de 25ste warme dag in 1994 waargenomen (vorig jaar al op 24 mei, maar in 1991 pas op 3 juli). Dit aantal is voor de rest van Nederland nog lang niet weggelegd. Daarnaast is het kwik toch in Limburg al twee maal door de 25 graden-grens gestegen en dan is er sprake van een zomerse dag.

Een vermeldenswaardige, zeer scherpe temperatuurdaling voltrok zich woensdagmiddag in Zuid-Limburg. Op het moment dat het in Nederland koud, grijs en regenachtig was, stond het kwik rond 17.30 uur hier nog op ruim twintig graden. Maar met een krachtige wind werd in nog geen half uur de kwikstand met maar liefst tien graden verlaagd en na 18.00 uur gaven de thermometers dan ook nog slechts elf graden aan, met plaatselijk ook felle neerslag.

### Europese moesson

De temperatuur gaat in de eerste zomermaand verder omhoog en gemiddeld moet er overdag ruim twintig graden op de thermometer verschijnen. Door de hoge stand van de zon mogen we mei en juni tot de zonnigste maanden van het hele jaar rekenen.

Het zeewater begint nu geleidelijk iets aan te warmen, hoewel de grote waterplas momenteel met slechts 12 graden nog behoorlijk fris is. Dat heeft vaak de nodige gevolgen voor het weerbeeld in juni. Zodra de wind de voorkeur heeft voor de noordhoek, wat in begin juni vrij veel voorkomt, kan gemakkelijk een periode met koel en buigig weer ontstaan. Een dergelijke periode wordt ook wel een 'Westeuropese moesson' genoemd, die zich onder andere kenmerkt door veel neerslag. Deze periode valt in nadat het Europese vasteland met fraai zomerweer behoorlijk is opgewarmd. Warmte aan het aardoppervlak veroorzaakt opstijgen van lucht en zodoende ontstaan drukdalingen: een zogenaamd 'thermisch lagedrukgebied'.

Het is uiteraard niet zo dat de Europese moesson uitsluitend een reactie is op de verwarming van het Europese continent. De algehele circulatie boven de noordelijke Atlantische Oceaan speelt ook een belangrijke rol.

Uit een jarenlang gemiddelde is vastgesteld, dat er een 'deuk' zit in de gemiddelde temperatuur tussen 5 en 20 juni; deze gemiddelde koudere periode staat ook bekend als de 'schapenscheiderskou'. Maar er is hoop: als de weercomputers gelijk krijgen mag op iets stabiel, zonniger en warmer weer gerekend worden. Maar zo warm als precies dertig jaar geleden wordt het niet. Toen werd het op 13 juni 1964 in Buchten met 34.4 tropisch warm.

weerspreuk

'Als het regent met Barnabas zweemt de oogst in een waterplas'

(ADVERTENTIE)

**hydro-sfeer**  
waterbedden  
Service voorkomen is beter  
dan geven  
Rijksweg Zuid 78, Geleen (naast AH)  
046-754310, Eindhoven/Den Bosch

(ADVERTENTIE)

**Meubelgroothandel**  
**Reulen bu**

TOEGANG VOOR  
IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, eettafels, Lazy-Boy fauteuils, matrassen, spiralen en lattenbodems.

INRUIL MOGELIJK  
5000 m<sup>2</sup> verkoopruimte

Maandagochtend gesloten  
Donderdag koopavond

**Ruim keuze in  
slaapkamers**, o.a.:  
Auping, Eastborn etc.

Heerenweg 251, Heerlen  
Tel. (045) 216123  
Langs grote weg  
Heerlen-Brunssum





## Van Goethem en de andere kant van de medaille

# 'Met mijn sociaal gevoel zit het wel goed'



● Albert Van Goethem: „Ik lig niet wakker van de Oost-westbaan.

Foto: PETER ROOZEN

Bijna 25 jaar geleden werd Albert van Goethem benoemd tot burgemeester/secretaris van Roosteren. Drie jaar later verhuisde hij naar Susteren en na de herindeling, nu 12,5 jaar geleden werd Van Goethem burgemeester van Beek. Tijdens die laatste periode heeft hij geregeld stof doen opwaaien. Tegenstanders van de luchthaven noemde hij 'miereneukers'. Over de oprichting van een vennootschap, GB Consultancy bv, die hem belastingvoordeel opleverde, werden tot in de Tweede Kamer vragen gesteld. Recent bleek dat hij, door zijn bestuurslidmaatschap van het Bouwfonds Limburgse Gemeenten, een ongebruikelijke hypotheekconstructie heeft. Zijn manier van besturen, zijn snelheid, worden door sommigen niet gevolgd en dat is, volgens de 54-jarige jubilaris, soms de oorzaak van problemen.

### In het nieuws

DOOR MARTIN DE KEVER

BEEK - „Ik heb een boeiende hondebaan,” vindt Van Goethem. „Daarin wil ik ook mijn eigen karakter en opvattingen tot uitdrukking brengen en dat wordt me door de buitenwacht niet altijd in dank afgenomen. Binnen B en W zijn echter nog nooit conflicten geweest, dat kun je je niet permitteren.”

Inderdaad, het college van B en W van Beek heeft zich, in welke samenstelling dan ook, altijd achter Van Goethem geschaard. Of het nu ging om commissarissen, de bv-affaire, of om de hypotheekconstructie. „Zodra de verhoudingsrelatie met de wethouders of de gemeenteraad geschaad is, kun je als burgemeester niet goed meer functioneren,” meent Van Goethem.

Hij houdt van besturen. Maar niet vanuit een glazen toren. „Ik probeer initiator te zijn, probeer dynamiek te brengen in het bestuur. Nieuwe ontwikkelingen te stimuleren. Ben daarbij altijd erg duidelijk. Bestuur loopt altijd achter maatschappelijke ontwikkelingen aan. Mensen die in een bestuur functioneren moeten weten wat buiten gebeurt. Daarom heb ik ook een aantal commissarissen. Het bedrijfsleven is veel sneller. De kennis die ik daar opdoe komt ook ten goede aan de gemeente. En natuurlijk word ik er zelf ook beter van. Zowel materieel als immaterieel. Maar denk niet dat ik er rijker van word. Ik zit in de raad van commissarissen van het Maaslandziekenhuis. De vergoeding? Nul, niks. Ik zie het als een verplichting ten opzichte van de maatschappij. Met mijn sociaal gevoel zit het dus wel goed. De vergoeding voor het commissariaat van de Mega vloet terug in de kas van de gemeenteraad. Van de luchthaven krijg ik wel een vergoeding: 2.500 gulden per jaar. Als ik dat afzet tegen de uren die ik er mee bezig ben dan

is dat een schijntje. Ik ben per dag minstens tien uur in de weer. Over de vele representatieve verplichtingen praat ik niet. Die vullen soms een heel week-einde. Dat is de andere kant van de medaille.”

De afgelopen 25 jaar kreeg hij regelmatig aanbiedingen om elders te gaan werken. „Maar ik wil niet weg uit het zuiden.” Ondanks zijn leeftijd zou hij toch nog graag eens verkassen. „Niet dat ik weg wil, maar je moet voorkomen dat je als het ware vastroest in een plaats. Maar wie zit er nog te wachten op een burgemeester van 54 jaar?”

### Vooruitgang

Van Goethem vertrok in 1982 uit Susteren, een plattelandsgemeente. Zijn voorkeur ging uit naar Landgraaf of naar Beek. Want het stedelijk gebied trok. De luchthaven en alle ontwikkelingen daaromheen, vond hij een uitdaging. „Zijn nog steeds een uitdaging. Want die Oost-westbaan is er nog steeds niet. Toch zie ik dat we vooruitgang boeken. We praten weer met vijf bedrijven over vestiging op het industrieterrein Technoport Europe (TPE). Een investering van 33 miljoen gulden. Weet je waarvoor dat komt? Omdat er aan de weg wordt gewerkt. Er wordt een aansluiting op de autoweg gemaakt. Bedrijven zien dat er gewerkt wordt en hebben op eens interesse om zich te vestigen in Beek. Als de Oost-westbaan er komt zit TPE zo vol.”

Tegenstanders van de uitbreiding van het vliegveld noemde hij in 1985 'miereneukers'. Geconfronteerd met die uitspraak moet hij hartelijk lachen. „Ja, de woordkeuze was misschien verkeerd. Maar ik lig niet wakker van het vliegveld. Ik accepteer de overlast, want daar staat iets tegenover. Werk! Mij kun je niet verwijten dat ik een eenzijdige visie heb. Natuurlijk moet je de overlast zo veel mogelijk beper-

ken. Maar we kunnen niet kiezen tegen werk en voor het milieu, want milieuvriendelijke activiteiten zijn er nauwelijks. Maar met genoeg constateren ik dat er wel 2400 arbeidsplaatsen open rond de luchthaven zijn.”

Van Goethem vindt Beek een vitale gemeente, met een centrale ligging en een hoog woon- en voorzieningsniveau. „Maar om Beek vitaal te houden moeten we ons op het knooppunt Maastricht richten. Zeker met het oog op de internationalisering. Een regio moet een duidelijk profiel hebben. En dat hebben we in de Westelijke Mijnstreek onvolgende. Dat heeft alles te maken met de besluiteloosheid. Maak van Sittard en Geleen één ge-

meente, met één bestuur op één lokatie. Dan sta je sterk, kun je je profileren. Beek is geen knooppunt, maar krijgt wel geld van het knooppunt om zich te kunnen ontwikkelen. Pas als ze in de Westelijke Mijnstreek inzien dat maar één stad met 80.000 inwoners de centrumfunctie kan vervullen, en daardoor een sterke uitstraling kan krijgen, ben ik bereid Maastricht te laten vallen.”

Terugkijkend op 25 jaar gemeentepolitiek vindt Van Goethem de rol van de lokale lijsten opmerkelijk. „In 1970 stond zeventig procent van de raadsleden op lokale lijsten. In 1990 was dat nog dertig procent. Tijdens de laatste verkiezingen steeg dat percentage weer naar vijftig procent. Het

heeft te maken met de personalisering van het raadslied. Raadsleden zijn ook vaak sociale leiders. Partijen worden minder belangrijk. Die trend zet zich ook door in de landelijke politiek. Wij, als lokale bestuurders, zijn de voelers van de mensen in de partij. We spelen die signalen door. Maar er wordt weinig mee gedaan. Het absorptievermogen van de mensen is beperkt. Er wordt steeds meer op mensen gestemd. En het CDA is daar de dupe van geworden. Want Brinkman heeft geen charisma, geen uitstraling. Kijk naar politici als Ria Oomen-Renckens van der Linden en Leon Frissen. Dat zijn echte stemmentrekkers, die hebben uitstraling. Na Lubbers kwam er een hele tijd niets. Toen kwam Brinkman en de aow.

Mensen stapten massaal over naar de ouderenpartijen. Maar dat levert niets op. Die hebben uiteindelijk te weinig invloed.”

Er zitten veel mooie kanten aan het burgemeesterschap, vindt Van Goethem. Hij hecht er zeer aan. De keerzijde, telefoonterreer, ging hem de laatste tijd te ver. „Twee jaar geleden begon het. Wereld ik 's nachts drie keer gebeld. Elke nacht. Na een oproep in het plaatselijke nieuwsblad hield het op. De pastoor kwam me zeggen dat 'de mens' die me dat aandeel, ermee ophield. Maar een tijdje terug begon het weer. Toen werd het teveel. Heb ik een geheim nummer genomen. Want mijn gezin hoeft er niet onder lijden.”

## Geitenhouderij weer economisch aantrekkelijk

Van onze verslaggever

ROERMOND/TILBURG - De geitenhouderij is weer economisch aantrekkelijk. Tot die vaststelling komen bestuur en directie van de Coöperatieve Geitenhoudersvereniging Amalthéa. Bij de coöperatie, die in 1986 in Brabant werd opgericht, zijn inmiddels 46 bedrijven aangesloten. Gezamenlijk produce-

ren zij 7,4 miljoen kilo melk per jaar. Aangezien de productie niet genoeg is om aan de vraag te voldoen, hebben bestuur en directie besloten nieuwe - Limburgse - leden toe te laten. Gedacht wordt aan een twintigtal bedrijven met een gezamenlijke productie van vijf miljoen kilo melk.

De geitenhouders houden over het

algemeen anglo-nubische geiten. Deze produceren per jaar plusminus 780 kilo melk per dier. De geiten werpen gemiddeld twee lammeren per jaar. Bokjes en overtollige geitjes gaan naar een centrale mest- en Moergestel. Bij een gewicht van tien tot twaalf kilo worden zij naar Frankrijk geëxporteerd.

Van de geitemelk wordt kaas gemaakt. De voornaamste afnemers zijn Campina Melkunie, die in haar proefabriek in Asten geitekaas maakt en particuliere ondernemers in Gilze-Rijen en Werchter in België.

Directeur Harrie Kil van Amalthéa - in de Griekse mythologie de naam van de geit die Zeus zoogde - verwacht dat de vraag naar geitemelk nog zal stijgen tot vijftien à twintig miljoen kilo. Voor geïnteresseerde Limburgse veelhouders houdt hij op 16 juni in Baexem een inleiding over mogelijkheden en investeringen in de geitenhouderij.

## Goede vooruitzichten voor Céramique na eerste fase

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - 'Supervisor' van het Céramique-plan Jo Coenen heeft gisteren een uitvoerige toelichting gegeven op de voortgang van het ambitieuze stedenbouwkundige project aan de oostelijke Maasoevers. Dit project is na enige stagnatie zijn tweede fase ingegaan.

Niemand hoeft zich zorgen maken, zo stelde de stedenbouwer gisteren de genodigden in de feesttent gerust over de voortgang van het project. Zeven jaar na de grondoverdracht door de Sphinx aan de gemeente zij alleen het

museum, de avenue en een woningcomplex gereed. Over toekomstige projecten in dit gebied, zoals bij de overgang naar Wyck, lopen nog diverse onderhandelingen. Men gaat er nog steeds van uit dat het Céramique-project over zeven jaar is afgerond. Dan zullen er zo'n tienduizend mensen werken, wonen en winkelen. Er moeten 1500 woningen, 70.000 vierkante meter kantoorruimte, 4.000 vierkante meter winkeloppervlakte en 4.400 parkeerplaatsen komen.

Pas als een 'zaat heremeneke' door Céramique zal trekken, acht Jo Coenen zijn ambitieus plan geslaagd, liet hij gisteren nog eens weten.

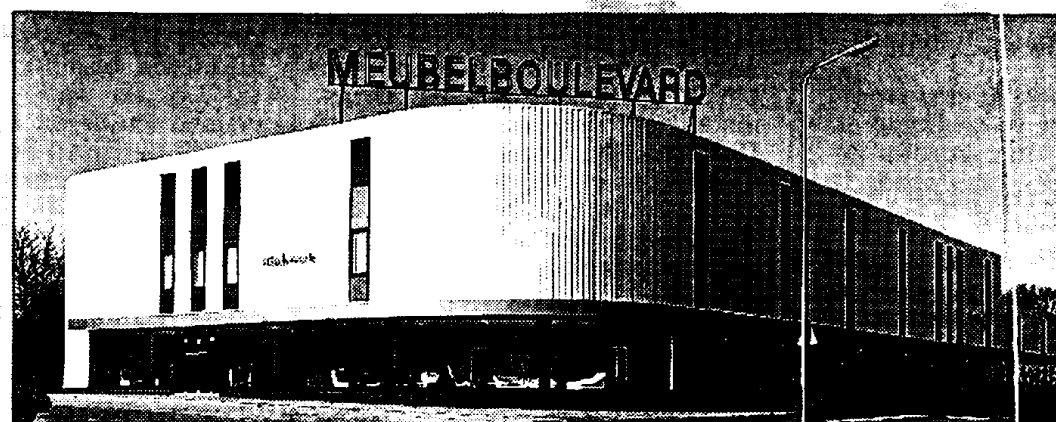
Het plan wordt in elk geval geen eiland in de stad, onderstreepte burgemeester Ph. Houben de visie van Coenen. Ook geen openluchtmuseum van de architectuur, maar een stadsdeel met vele functies. Zo zal er onder meer ook de stadsbibliotheek een plaats krijgen, vlak bij de de nieuwe loop- en fietsbrug over de Maas.

Directeur A. van Grevenstein van het Bonnefantenmuseum zei te verwachten dat na de opening van het museum, volgend voorjaar tijdens de kunstbeurs in het Mecc, gerekend kan worden op 100.000 bezoekers per jaar. Die zijn ook nodig om de financiën rond te krijgen.

Na de toespraken knipte gouverneur Van Voorst tot Voorst op de Avenue een lint door, waarmee deze weg voor geopend werd verklaard en de eerste fase van het Céramique-plan werd afgesloten.

## MORGEN EXTRA KOOPZONDAG BIJ MEUBELBOULEVARD RENÉ PANS IN MAASTRICHT

van 10.00 tot 18.00 uur



**RENÉ PANS**  
MAASTRICHT

MEUBELBOULEVARD

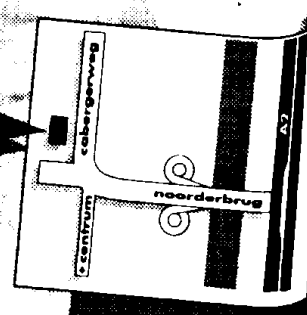
Een nacht erover slapen of even meten... dan kunt u onze meubels aan de opruimingsprijzen wel vergeten!

10.000 m<sup>2</sup>, meer dan 400 geselecteerde, internationaal bekende merken onder een dak.

• Binnenhuisarchitect en kleurenconsulent aanwezig.  
• Diverse Italiaanse en Spaanse merken exclusief voor Limburg.

**OPRUIMING SHOWROOMMODELLEN 10-20-30-40-50% KORTING**

Het beste bereikbaar via de Noorderbrug, richtingborden Bosscherveld wijk 17 volgen, Noorderbrug helemaal afrijden tot aan het stoplicht, dan rechts. (Dus niet de slinger naar het centrum volgen). Ook te bereiken met stadsbuslijn 10.



### bioscopen

#### ● HEERLEN

Royal: The naked gun 33 1/3, dag. 19.15 en 21.15 uur, do za en zo 14.30 en 16.30 uur, wo ook 14 uur. Rivoli: Schindler's list, dag. 20 uur, do za zo ook 14 uur. Maxim: free Willy, do za zo en wo 14 uur. Blink, dag. 18.30 en 20.45 uur, do za zo ook 16 uur. H5: True romance, dag. 14.30 18 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. Aladdin (ned), dag. 14.15 uur, do za zo 16.15 uur. remains of the day, dag. 18.15 en 20.45 uur. Look who's talking now, dag. 14 uur, do za zo ook 16.30 uur. Intersection, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Sister act 2, dag. 14 uur, do za zo 16.30 uur. Ace Ventura, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Cool runnings, dag. 14 en 18.30 uur, do za zo 16.30 uur, za ook 23.30 uur. Mrs. Doubtfire, dag. 21 uur. Sneak preview, za 23.15 uur.

#### LANDGRAAF

Autokino: The pelican brief, do tm zo 22.15 uur.

#### ● MAASTRICHT

Mabi: Naked gun 33 1/3, do tm zo 19.15 en 21.30 uur, ma tm wo 21.30 uur, do za en wo ook 14.30 uur. Short cuts, dag. 20 uur. Free Willy, do za zo en wo 14.30 uur. Blink, do tm zo 18.15 en 21 uur, ma tm wo 21 uur, do za en wo 14.30 uur. The pelican brief, do tm zo 18 en 21 uur, ma tm wo 21 uur, do za en wo ook 14.30 uur. Ciné-K: Schindler's list, dag. 20 uur. Cinéma-Palace: True romance, dag. 18 en 21 uur, do za en wo ook 14.30 uur. Aladdin (ned), do za zo wo ook 14.30 uur. Ace Ventura, dag. 18.45 uur, do za zo wo ook 16 uur. Shadowlands, dag. 21 uur. Sneak preview, ma 21 uur. Lumière: Othello, dag. 20.30 uur. Germinal, dag. 20 uur. Ardillo roja o.v., dag. 22 uur.

#### ● GELEEN

Roxy: Naked gun 33 1/3, dag. 20.30 uur, za zo wo 14 uur. Blink, dag. 20.30 uur, za zo wo 14 uur.

#### ● SITTARD

Forum: Schindler's list, dag. 20 uur. Intersection, dag. 20.30 uur.

#### ● ECHT

Royal-MicroRoyal: schindler's list, do tm di 20 uur, zo ook 14.30 uur. Cool runnings, do tm di 20.30 uur, zo ook 14.30 uur.

#### ● ROERMOND

Royal: Schindler's list, vr tm wo 20 uur. Royaleine: Naked gun 33 1/3, vr tm wo 19.30 en 21.30 uur, zo ook 14.30 uur.

### exposities

#### ● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein. (1m) post en 21 uur, do za zo en wo ook 14.30 uur. De Wever Ziekenhuis. Artsen zonder grenzen, fotoserie dr. J. Lawson. Openbare Bibliotheek, Raadhuisplein. Euregionale tentoonstelling Prix de l'Urbanisme. T/m 24/6. Thermumuseum, Connovalstraat 9. Het gruze verleden. T/m 14/8.

#### ● BRUNSSUM

Gregorius Ziekenhuis. Expositie Jes's Hertog Backker. T/m 26/6. Brikke-oave, Lindeplein 5a. Eindexamenexpositie Romboutscollege. T/m 16/6, open ma tm vr 10-12, 14-17 en 19-21 uur, zo 15-17 uur, za en wo avond gesloten. Gemeentehuis, Lindeplein 1. Limburgse landschappen van Clemens Bindels. T/m 11/7.

#### ● LANDGRAAF

Galerie Gaudi, Hereweg 83. Expositie van Mary Rose Vink en Jasper van der Wel. T/m 26/6, open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur. Galerie Ipomai, Kerkberg 2. Schilderijen en sculpturen van Iz Maglow. T/m 10/7, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.

#### ● SITTARD

Kunstcentrum Sittard, Leyenbroekweg 113a. Het autonome beeld. T/m 19/6. Open wo zo 14-17 uur. Het Domein, Kapittelstraat 6. Suite Rimbaud van Richard Bouwman. T/m 26/6. Foto's van Herman Wijler. T/m 26/6. A chamber of Mirrors van Krys-tyna Ziach. T/m 26/6. Open di tm vr 10-17 uur, za 14-17 uur. Maaslandziekenhuis. Werk van Cor van den Akker. T/m 30/6. Galerie Zabawa, Agricolstraat 152. Schilderijen van Jac Bischofs. T/m 27/6, open wo tm vr 16-18 uur, zo 14-17 uur.



# IVN-bestuur wil meer dan tuinieren

## Plaquette verstoort rust in Brunssumse luthof

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM - Een heftige woordenwisseling tussen vrijwilligers van de heemkundetuin Brunssum verstoort enkele maanden de rondleiding door deze groene oase. „De tuin is in deze tijd van het jaar op zijn mooist,” zegt IVN-secretaris Henk Baar. Zijn woorden zijn verloren, niet door een overvliegend Awacs-toestel, maar door bevestigende IVN'ers.

hoe meer op. Hij heeft zelfs een vermoeden wie met het bord aan de haal is gegaan. Baar zegt hem dat hij na de rondleiding terugkomt op de zaak.

Baar geeft, nadat we wederom door de kwestie worden afgeleid enige verhelderende achtergrondinformatie. Baar: „De plaquette hebben we van de poort afgehaald omdat die van binnen vol water liep. De naden waren niet goed dichtgekit. Nu de plaat onvindbaar is denken sommigen

genwoordig onderhouden vijftien vrijwilligers het groen. Hier en daar tiert het onkruid welig, alhoewel onkruid niet voorkomt in het woordenboek van Baar. Hij wijst op een perkje met roze en paarse lupine in volle bloei. Naast omhoogschietende gras-sen fleuren verder klaprozen het perceel op.

Van het 'onkruidtuintje' komt het gesprek als vanzelf op het groenonderhoud van de gemeente. Volgens Baar is de veelgehoorde kritiek van burgers op het gebrekkig groenonderhoud in de gemeente grotendeels terecht. Baar: „Daar is steeds minder geld voor beschikbaar gekomen. Dat merk je nu toch. Neem bijvoorbeeld het Vijverpark. Vroeger zag je daar nog boterbloemen. Nu bloeit er vrijwel niets meer. Gewoon een kwestie van verkeer en te weinig onderhoud,” meent hij.

De heemkundetuin biedt ook plaats aan overblijfselen uit de historie van Brunssum. Een 'moordkruis' uit 1868, afkomstig van de Bouberg, herinnert aan een sterfgeval. De laatste aanwinst achter een perkje met heilplanten verwijst regelrecht naar de mijnhistorie. Een beeld met links en rechts twee mijnwerkers en in het midden St.-Cecilia stond destijds aan de ingang van de Staatsmijn Hendrik. Een geschenk aan het hoofd Of de Kamp bij zijn 25-jarig jubileum, vertelt Baar.



De heemkundetuin in Brunssum, een luthof voor vele bezoekers.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Baar: „Op de Kamp wilde dat beeld aanvankelijk niet, omdat er een heilige in stond, namelijk Sint Barbara. Sint Cecilia, ook een heilige, die er later voor in de plaats is gekomen, heeft hij over het hoofd gezien.”

Pas na enig touwtrekken met de gemeente kreeg het IVN deze vondst definitief in handen. Een IVN'er zag het beeld liggen bij gemeentewerken. Later bleek, zo vertelt Baar, dat de gemeente grootse plannen had met dit stuk mijnsterf. Het zou namelijk een prominente plek in het heringerichte centrum moeten krijgen.

Een ander pronkstuk tussen al dat groen is een vakwerkhuis dat vroeger in de Grachtstraat stond.

Vijftien jaar geleden bouwden de IVN'ers het gebouw in zijn geheel op in de heemkundetuin. Baar betreurt het dat destijds meerdere vakwerkhuisen aan de Grachtstraat verloren zijn gegaan voor het nageslacht.

Het mengelmoeisje van natuur en cultuur trekt ondertussen steeds meer bezoekers. Op een gemiddelde zondag loopt dat op tot honderd en vooral steeds meer scholen en bejaarden weten de weg naar de Nicolaas Maesstraat te vinden. Baar: „Je merkt dat de schoolreisjes door geldgebrek naar minder verre bestemmingen gaan.”

Na een bezoek aan het vogelbroedgebied aan de rand van de tuin - 'Geen doorgang, broedgebied' - nadert de ontkenning

over de affaire DSM-bord. Een van de medewerkers vertelt opgelucht dat na lang zoeken het bord boven water is. Zo te zien krijgt de zaak nog een staartje. Bovendien dienen zich nieuwe problemen aan: binnen de heemkundetuin is discussie over het opnieuw inrichten van een bijenstal. Baar: „Er zijn er die vinden dat er eerst een bijenstal moet komen alvorens we een imker vragen, anderen vinden dat er eerst een imker gezocht moet worden.” Een bezoek aan de heemkundetuin werkt verhelderend op de discussies zoals ze soms in de raad van die gemeente plaatsvinden. Het is echter bovenal een van de rustigste en mooiste plekken van Brunssum. En ruize komt in de beste families wel eens voor.

### ontmoeting

dat die opzettelijk is zoekgemaakt. Enkele medewerkers waren namelijk tegen het bevestigen van die plaat op de poort, omdat er namen van sponsors opstonden.”

Als de rust is wedergekeerd, blijkt dat de tuin inderdaad een welhaast paradijselijke aanblik biedt. Onvoorstelbaar, maar zeventien jaar geleden lag op deze plek een stortplaats voor oud vuil. Omdat het gemeentebeheer de grond economisch niet zo interessant vond, beschikt de gemeente nu over een fraai stukje groen. Baar: „Door de hoge stand van het grondwater kon hier toch niet worden gebouwd.”

Vooral oud-mijnwerkers vonden in de heemtuin een welkome en zinvolle vrijetijdsbesteding. Te-

## Etalages moeten 's avonds sfeer uitstralen

# Heerlen wil af van gesloten rolluiken

Van onze verslaggever

HEERLEN - Over tien jaar en liefst eerder moeten de ijzeren rolluiken voor de winkels in de binnenstad van Heerlen zijn verdwenen. Op die manier hopen burgemeester en wethouders de binnenstad in de avonduren aantrekkelijker en veiliger te maken. Burgers moeten immers gezellig langs verlichte etalages kunnen lopen.

Heerlen gaat uit van een overgangsregeling. De ondernemers krijgen tien jaar de tijd om de ijzeren rolluiken te vervangen door stevig glas en/of zogeheten open rolluiken achter de etalages.

Het college zoekt naar geld (bijvoorbeeld in potjes van het centrumplan) om het verdwijnen van de rolluiken te kunnen bespoedigen. Heerlense ambtenaren moeten nog dit jaar een regeling of een verordening opstellen waarin de vervanging van de gesloten rolluiken wordt geregeld. De gemeente wil daarbij overleggen met de ondernemers.

### Gunstig

Voorzitter Jo Peeters van de Rijksoverheid City Heerlen Promotion vindt dat de regeling ook gunstig kan zijn voor de ondernemers. Hij al zijn ondernemers invloeden, door bijvoorbeeld met doorzichtige of gaasrolluiken te werken.

Volgens Peeters moet echter eerst de (kleine) criminaliteit in de binnenstad worden beteugeld. „Winkeliers kunnen nu vaak alleen maar een verzekering afsluiten als ze een rolluik voor hun zaak aanbrengen.” Van enige dwang van de zijde van de gemeente kan volgens Peeters helemaal geen sprake zijn, maar hij gaat er ook van uit dat dat niet het geval zal zijn.

### Sceptisch

Verscheidene ondernemers in de binnenstad zijn zeer sceptisch over de gemeentelijke voorstellen. Een winkelier: „De verzekeringsmaatschappij eist dat de rolluiken om zes uur dicht gaan. Ik vind dat ook niet mooi, maar ik heb het niet, dan wordt er elke dag een ruit ingegooid. Hoe wil de gemeente de overlast in de binnenstad oplossen? Het zou al een wereldwonder zijn als de mensen in Heerlen zonder angst zouden kunnen winkelen.”

Ook de bedrijfsleider van een kledingzaak denkt er niet over de rolluiken te verwijderen. „Dan rijdt ze morgen met een busje achter de winkel in en halen de rolluiken leeg.”



Gesloten rolluiken, binnen tien jaar moet dit gezicht volgens de gemeente Heerlen verleden tijd zijn.

Foto: DRIES LINSSEN

Van onze verslaggever

SCHINNEN - Een intensieve verhuizing wordt het niet, want de afstand tussen de voormalige accommodatie en de nieuwbouw van de Schinnense brandweer bedraagt nauwelijks enkele tientallen meters. En eigenlijk is het geen nieuwbouw want de spuitgasten zetelen vanaf komend weekeinde in het voormalige gemeenschapshuis, dat een intensieve verbouwing heeft ondergaan.

Begin vorig jaar besloot de Schinnense gemeenteraad tot de bouw van een nieuw ge-

## Brandweer betreft nieuwbouw Schinnen

meenschapshuis, uitgerekend op het terrein van de brandweerkazerne. Maar voor de vrijwillige brandweer werd ook gezorgd want het korps zou een nieuwe kazerne krijgen. Omdat met de bouw van het nieuwe gemeenschapshuis moest worden begonnen, was de brandweer al in april vorig jaar gedwongen naar een tijdelijke behuizing om te zien. Die werd gevonden in een loods op een landbouwbedrijf in Puth. Vandaag worden de

laatste plooiën gladgestreken voor de officiële opening van de moderne kazerne aan de Burgemeester Pijlsstraat, die onder andere douches, een persluchtruimte en een gevaarlijke stoffenruimte bevat.

Het Schinnense korps bestaat momenteel uit 28 manschappen, een commandant (Jos Diederens), een ondercommandant, twee bevelvoerders, twee plaatsvervangende bevelvoerders en 22 brandwachten. Het verzorgingsgebied van de brandweer is ruim 2300 hectare groot en de 'precaire' punten hierin zijn onder andere het Afcentcomplex, een verdelstation van de gasunie en aalselzoekerscentrum 'Moorheide' in Sweekhuizen.

aan op zo'n gedoogcontract. De Nor moet het pand aan de Geerstraat officieel per 1 juli verlaten. Dit omdat de gemeente de huur van tussenkomst van de kantonrechter heeft opgezegd. Heerlen heeft zich via het centrumplan contactueel verplicht de grond op te leveren voor de bouw van kantoren.

Enkele weken voor het verstrijken van de termijn heeft De Nor nog steeds geen zicht op nieuwe huisvesting. Concrete bouwplannen

Het collectief café vraagt de gemeente daarom nog enige tijd te kunnen blijven zitten. Dat zou kun-

nen via een gedoogcontract, waarbij De Nor afziet van nieuwe rechten op het gebruik van het pand aan de Geerstraat. Dat is belangrijk, want de gemeente vreest bij een huurverlenging weer vast te zitten aan De Nor. In de extra maanden die De Nor zo ter beschikking krijgt, moet een extern bureau op zoek gaan naar geschikte nieuwe huisvesting. De Nor wil zelf een derde van de onderzoekskosten betalen. Binnenkort volgt overleg tussen De Nor en het gemeentebestuur.

## Isolatiebedrijf naar loods van Boerenbond

VOERENDAAL - Isolatiebedrijf Crombach verhuist naar de loods van de voormalige Boerenbond aan de Kerkstraat 2a in Ubachsberg. Het bedrijf is nu gevestigd op twee plaatsen: aan de Kerkstraat en in Colmont.

De plaats waar de

loods van de Boerenbond is gebouwd, heeft de bestemming agrarisch gebied met hoge landschappelijke waarde. Voor de vestiging van het isolatiebedrijf moet het bestemmingsplan worden herzien.

Ofschoon volgens het college een isolatiebedrijf op een in-

dustrierterrein thuisloft, heeft men geen bezwaar tegen de komst van het bedrijf naar de Kerkstraat 2a. Het gaat namelijk om een verplaatsing van een bedrijf naar een bestaande loods aan de rand van de dorpskern Ubachsberg. Bovendien bestaan de werkzaamheden op deze plek hoofdzakelijk uit de opslag van materialen en parkeren van zes busjes.

## Eerste mis Ley Bodden

LANDGRAAF - Ley Bodden draagt zondag om half twaalf zijn eerste mis op in de parochiekerk van de H. Theresia en Don Bosco in het Landgraafse Lauradorp. Na afloop wordt iedereen in het gemeenschapshuis d'r Stee-Uul in de gelegenheid gesteld de nieuwe priester te feliciteren.

## Overvaller maakt bijna brokken

NUTH - De overvaller die donderdagavond een tankstation aan de Valkenburgerweg in Nuth heeft overvallen, is op zijn vlucht met zijn gestolen auto bijna tegen een motorrijder gereden.

De man kwam even na half negen, met een bivakmuts over zijn hoofd, het tankstation binnen. Hij bedreigde de pomphouder met een vuurwapen en eiste de inhoud van de kassa. Met een bedrag van enkele honderden gulden ging de overvaller er vandoor. Hij vluchtte in een oude, goudkleurige Opel Manta, die kort voor de overval in Heerlen was gestolen. Vanaf de bijna-botsing met de motorrijder ontbreekt ieder spoor van de overvaller.

## Meisje van fiets getrap

HEERLEN - Een zeventienjarig meisje uit Voerendaal is donderdagmiddag op het fietspad aan de Valkenburgerweg in Heerlen van haar fiets getrap. Terwijl zij op de grond lag werd zij tegen haar benen en onderlijf getrap. Ook haar fiets werd beschadigd. Ze reed met haar vriendin over de fietspad. Bij het viaduct over de autosnelweg stond een groep jongeren, die het pad versperde. Bij het passeren van de groep werd de Voerendaalse van de fiets getrap. Bij aankomst van de politie was de groep reeds verdwenen. Het meisje moest zich door een dokter laten behandelen.

## Aangehouden met vervalste cheque

HEERLEN - Een man uit Nuth en een vrouw uit Kerkrade hebben donderdagmiddag op het postkantoor in Heerlen geprobeerd een valse cheque van 550 gulden in te wisselen. De loketbediende rook onraad en waarschuwde de politie. Het duo werd aangehouden. De vrouw had wegens het te veel betalen van een eerder opgelegde boete, van Justitie een cheque ontvangen met een tegoed van vijftig gulden. Bij het duo ontstond vervolgens het idee voor het bedrag een vijf te plaatsen. De truc mislukte.

## Dieren

De duizend dieren van het Hochwild-Freigehege in het Duitse Gangelt, makkelijk te bereiken via de grensovergang Schinveld, viert vandaag feest. Het is precies vijftien jaar geleden dat het dierenpark werd geopend. En daarom mag vandaag op de open dag iedereen gratis binnen. Van tien tot zes uur is er van alles te doen. Herten, reeën, Europese bisons, steenbokken, gemzen, wolven, marters en andere dieren zijn te bezichtigen. Ook de kinderboerderij deelt in de feestvreugde.

## Dieren 2

Het park werd destijds aangelegd op initiatief van de Gangeltse huisarts Herman van den Driesch, die er nu nog met zijn zoon de scepter zwaait. Maar er is ook Nederlandse inbreng. Marion Poorts uit Schaesberg is al drie jaar actief als valkenier. Zij geeft vandaag onder meer demonstraties met rondvliegende adelaars, buizerds, torenvalken en uilen. De moeite waard om eens een kijkje te nemen.

## Vertaling

Stef Rensink van het regiokorps politie Zuid-Limburg werd onlangs uitgezonden naar Zuid-Afrika om daar als waarnemer op te treden tijdens de verkiezingen. Zijn ervaring gaf hij weer in het korpsblad van deze maand. Aan het slot van zijn relaas staat een leuke vertaling tijdens een Afrikaanse les, die wij u niet willen onthouden. 'De prikkel-pop, die getrouwd was met een platyoggie, had bij een snij-dokter een rimpelstrijk ondergaan. De kroostrooster genoot van een stokkelliker terwijl hij keek naar de kaaldansers.'

## Vertaling 2

Nu begrijpen wij dat u ook graag de juiste tekst van deze vertaling onder ogen wil hebben. Nou, daar komt ie: 'De pin-up, die getrouwd was met een disc-jockey, had bij een chirurg een face-lift ondergaan. De babysit genoot van een lolly terwijl hij keek naar een naaktdanseres'. De Zuidafrikaanse taal heeft toch veel overeenkomst met onze taal, nietwaar? Prachtige woorden, overigens. Het is wel te hopen dat ze de eerste 't' van kroostrooster niet vergeten te schrijven. Je zult maar een avondje een kroostrooster in huis hebben.

## Bordjes

Bij de visvijver in Voerendaal staan bordjes met de tekst 'Verboden (brom)fietsen mee te nemen'. Een Voerendaalse wandelaar die langs de bordjes loopt vraagt zich af: 'Mag je nou ook niet meer je eigen fiets mee naar huis nemen?'

## Dreigement

Een leuk en origineel dreigement voor heren die problemen hebben in hun huwelijk en enige druk op hun echtgenotes willen uitoefenen: 'ik laat me vinnen aangroei en ga de hort op met een zeemeermin'.

## Stemmen

Bent u al een beetje uitgerust van die vermoeiende verkiezingsdag afgelopen donderdag? Pfff, valt niet mee, dat stemmen. En dat drie keer in drie maanden.

## Limburgs Dagblad

### REGIONALE EDITIE

Wond-chef regiodirectie  
Joos Philippens

### KANTOREN

Heerlen  
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,  
6411 RS Heerlen,  
tel: 045 - 739911,  
fax: 045 - 739264.

Servicekantoor, Geerstraat 5,  
6411 NM Heerlen,  
tel: 045 - 717719,  
fax: 045 - 713279.

Kerkrade  
Rayonkantoor, Markt 42,  
6461 ED Kerkrade,  
tel: 045 - 452932,  
fax: 045 - 455506.

Brunssum  
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81,  
6443 CB Brunssum,  
tel: 045 - 256363,  
fax: 045 - 259056.

## De Nor wil extern rapport nieuw pand

Van onze verslaggever

HEERLEN - Een extern bureau moet binnen drie maanden met een rapport komen over nieuwe huisvesting van collectief café De Nor in het centrum van Heerlen. Bovendien moet de gemeente De Nor via een gedoogcontract voorlopig in het pand Geerstraat 302 laten blijven.

Dat staat in een beleidsnotitie van De Nor. Ook de raadsfractie Hart voor Heerlen dringt bij de gemeente

aan op zo'n gedoogcontract. De Nor moet het pand aan de Geerstraat officieel per 1 juli verlaten. Dit omdat de gemeente de huur van tussenkomst van de kantonrechter heeft opgezegd. Heerlen heeft zich via het centrumplan contactueel verplicht de grond op te leveren voor de bouw van kantoren.

Enkele weken voor het verstrijken van de termijn heeft De Nor nog steeds geen zicht op nieuwe huisvesting. Concrete bouwplannen

voor de kantoren zijn er nog niet en die kunnen volgens De Nor ook nog wel even op zich laten wachten. „Als het gebouw na 1 juli snel gesloopt wordt wordt die kale plek door iedereen ervaren als het falen van het beleid om de kleine cultuur een adequate plaats te geven in het stadscentrum van Heerlen,” schrijft De Nor.

Het collectief café vraagt de gemeente daarom nog enige tijd te kunnen blijven zitten. Dat zou kun-

nen via een gedoogcontract, waarbij De Nor afziet van nieuwe rechten op het gebruik van het pand aan de Geerstraat. Dat is belangrijk, want de gemeente vreest bij een huurverlenging weer vast te zitten aan De Nor. In de extra maanden die De Nor zo ter beschikking krijgt, moet een extern bureau op zoek gaan naar geschikte nieuwe huisvesting. De Nor wil zelf een derde van de onderzoekskosten betalen. Binnenkort volgt overleg tussen De Nor en het gemeentebestuur.





## AMBI/PDI-OPLEIDINGEN

- Praktijkdiplooma Informatica PDI-I en PDI-II, Systeembeheer Novell (MN1)
  - Basisdiploma AMBI: HG1, HG2, HG3
  - AMBI: HS1, HS2, HS4, HS5, HS7, HS9, HB1, HB2, HP1, HP6, HX1, HX2, HX3, HA
- Voor gratis brochure onderstaande bon ongefrankeerd opsturen naar:  
C.C.O. Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of bel 045-717600, fax 045-742738

naam: \_\_\_\_\_ epl: \_\_\_\_\_  
adres: \_\_\_\_\_ tel: \_\_\_\_\_  
pc: \_\_\_\_\_ woopl: \_\_\_\_\_ fr: \_\_\_\_\_

CCO

centrum computer opleidingen Heerlen Geleen Eindhoven Den Bosch

ROV

O P L E I D I N G E N

veelzijdig sterk  
in opleiden!

De vier sectoren van  
ROV Opleidingen:  
Sité ■  
Volksuniversiteit ■  
Open Leercentrum ■  
Centrum voor Basiseducatie ■

### SECTOR OPEN LEERCENTRUM

#### Dag- en avondopleidingen MAVO, HAVO, ATHENEUM

- MAVO 1-jarig ((t)huiswerkvrij)
- MAVO 2-jarig
- HAVO 1-jarig (Succes Plus Formule)
- ATHENEUM (VWO) 1-jarig (Succes Plus Formule)
- HAVO/ATHENEUM 2-jarig
- Alle certificaten

#### Dag- en avondopleidingen EAO

- MEAO 1-jarig div. studierichtingen
- MEAO gemoduleerd
- Directiesecretaresse
- Logistieke opleiding

#### versnelde opleidingen

- Tekstverwerken
- Geautomatiseerde kantoorpraktijksimulatie
- Distributie & Vervoer

#### len

#### riëntatie- en schakelprogramma's

- Schakelcursussen naar MDGO; Verzorging, Administratie, Techniek

#### Nederlands voor anderstaligen

"Dutch course for foreigners"

### SECTOR SITE

#### formatica

- AMBI: HG-1, HG-2 en HG-3
- Gebruikersopleidingen:  
MS-DOS  
MS-Windows  
Lotus 1-2-3  
dBase IV  
WordPerfect 5.1 en 6.0

#### onomie en Marketing

- MBA
- SPD
- NIMA-A NIMA-B

#### anagementtrainingen

- Communicatietechnieken

#### Notuleren

#### ndernemersopleidingen

- Middenstandsdiplooma
- Ondernemersdiploma voor de detailhandel
- Applicatiecursussen voor het MKB

#### edrijfsopleidingen

- Informatiekunde/Automatisering
- Talen
- Management
- Logistiek
- Marketing
- Economisch/administratief

### SECTOR VOLKSUNIVERSITEIT

#### Kunst en Cultuur

#### Gezondheid en Beweging

#### Sociale vaardigheden

#### Huis-Tuin-Natuur

#### Culinair

#### Informatica

#### Artistieke vakken

#### Senioren-Academie

#### Talen

### SECTOR BASESEDUCATIE

#### Leren lezen en schrijven

#### Opfriscursus lagere school-kennis

#### Thematisch Engels-Nederlands

#### Rekenen

#### Basis kunst en cultuur

#### Vrouwenleerjaar

#### Weer gaan leren

#### Nederlands voor anderstaligen

#### Nederlands leren voor een beroep

#### Oriëntatie op de computer

Sittard, Parklaan 4, tel. 046-590404

# Bekendmaking

## Openbare aanbesteding scholingsprogramma's

Het Regionaal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg maakt bekendmaking van de openbare aanbesteding van een aantal arbeidsmarktorienteerde scholingsprogramma's die moeten worden uitgevoerd in de regio Zuid-Limburg.

Het betreft de volgende projecten:

- Nederlandse taal cursus NT2 certificaat niveau 1. Het betreft 60 opleidingsplaatsen, 4 groepen van ongeveer 15 personen, in de Westelijke Mijnstreek.
- Nederlandse taal cursus NT2 certificaat niveau 2. Het betreft 40 opleidingsplaatsen, 2 groepen van ongeveer 20 personen, in de Oostelijke Mijnstreek.
- Nederlandse taal cursus NT2 certificaat niveau 1. Het betreft 1 groep van 15 à 20 personen, in de regio Maastricht.
- Nederlandse taal cursus NT2 certificaat niveau 2. Het betreft 1 groep van 15 à 20 personen, in de regio Maastricht.
- Cursus Nederlands Intensief Totaal. Het betreft 1 groep van ongeveer 10 à 15 personen, in de regio Maastricht.

De openbare aanbesteding is erop gericht om bij de uitvoering van door het RBA gewenste scholingsprogramma's zowel de onderwijsinfrastructuur als particuliere educatieve instellingen en organisaties in te schakelen.

De specificaties van het aan te besteden scholingsprogramma en een standaard offerte specificatie kunnen schriftelijk worden aangevraagd bij drs. Th. Mensen, hoofd scholing van het RBA Zuid-Limburg.

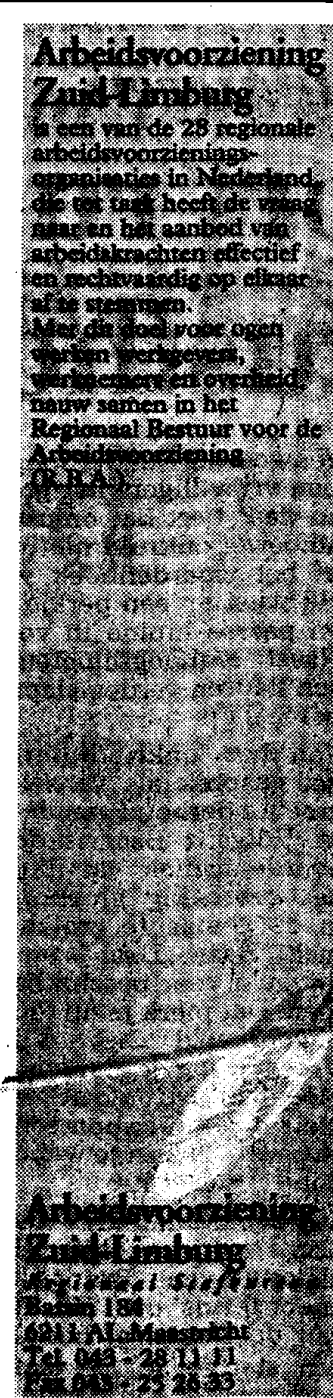
Offertes dienen op nevenstaand adres volledig en uitsluitend schriftelijk uiterlijk 23 juni 1994 bij het RBA te worden ingediend. De offertes zullen op basis van prijs, kwaliteit en levertijd worden beoordeeld.

Indieners van offertes ontvangen uiterlijk woensdag 6 juli 1994 schriftelijk bericht of van hun aanbesteding wel of geen gebruik zal worden gemaakt.

De voorzitter van het Regionaal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg,  
Dr. L.L.M. Frederix.

ARBEIDSVORZIENING

ZUID-LIMBURG



HOGESCHOOL KATHOLIEKE L I M B U R G

## PART-TIME MBO-OPLEIDING

### MET PERSPECTIEF

## ARBEIDSMARKTPOLITIEK/ PERSONEELBELEID (AP/PB)

CURSUSPLAATSEN: TILBURG - SITTARD

### De opleiding richt zich op:

- leidinggevend;
- medewerkers afdeling P & O;
- functionarissen arbeidsbemiddeling (arbeidsvoorziening- en uitzendbureau);
- OR-leden en leden van medezeggenschapsorganen.

Toelating tot het eerste MBO-jaar is mogelijk met diploma MAVO of gelijkwaardig, tot het 2<sup>e</sup> of 3<sup>e</sup> MBO-jaar afhankelijk van opleiding en ervaring.

Aansluitend op de MBO heeft AP/PB een 2-jarige HBO-opleiding.

### Lesdagen:

De nieuwe cursus start eind augustus 1994 en omvat één lesdag per week naar keuze op een werkdag van 14.15 tot 20.15 uur of op een zaterdag van 9.30 tot 15.30 uur.

Voor meer informatie kunt u bellen:

Tilburg, (013) 39 41 88 / 39 41 80 - Sittard, (046) 59 96 00.

# Technische bedrijfskunde

## Technische bedrijfskunde in Eindhoven

Technische bedrijfskunde is een vak dat zowel technische als commerciële kennis vereist. Het is een vak dat in Eindhoven wordt onderwezen. Het is een vak dat in Eindhoven wordt onderwezen.

De cursus is bedoeld voor hen die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen en in het land van herkomst minimaal een middelbare schoolopleiding hebben gevolgd.

In de cursus wordt aandacht besteed aan:  
• Spreken, luisteren, schrijven en leesvaardigheid;  
• Oriëntatie op de Nederlandse samenleving;  
• Oriëntatie op vervolgoeding of beroep.

De cursus leidt op voor het door de minister van onderwijs erkende certificaat Nederlands als tweede taal. (niveau I en II)

Groepen: beginners, enigszins gevorderden en gevorderden.  
Lesplaatsen: Sittard/Geleen  
De cursusduur varieert van 3 tot 30 uren per week.

## OPEN LEERCENTRUM

algemeen vormende en beroepsgerichte opleidingen

Sittard, Parklaan 4, tel. 046-590404

Je, stuur mij meer informatie over Technische bedrijfskunde.

Naam: \_\_\_\_\_

Adres: \_\_\_\_\_

Postcode/Woonplaats: \_\_\_\_\_

Telefoon: \_\_\_\_\_

...begin je toekomst met een voorsprong

HOGESCHOOL  
EINDHOVEN

Stuur dan de bon in voor nadere informatie. Je kunt ook bellen met het Studie-informatiecentrum Hogeschool Eindhoven, tel. (040) 45 49 35 van 10.00 - 12.30 en van 13.30 - 16.00 uur.





## Swift klopt Oranje

ROERMOND - Handbalkkampioen Swift uit Roermond heeft het eerste duel afgewerkt onder leiding van de nieuwe trainer Jan Keeske. De ploeg won met 25-19 tegen de nationale damesploeg. Drie keer 25 minuten gespeeld leverde een eindscore op van 25-19. Bij Swift, dat de geblesseerde Salin Szilagyi pas medio augustus op de training verwacht, spelen alle nieuwe aanwinsten mee. Swift versterkte zich voor komend seizoen met keepster Debbie Klijn, Kim Eekhoudt (De Volewijckers), Christel Ramaekers (GHC) en Aneta Erkelenz (UVG). Voor de 22-jarige Slowaakse Eva Lepesova was dit oefenduel als een eerste wedstrijd. Over een paar dagen wordt Swift of de opbouwspelster uit de ploeg aan de Roermondse selectie kan worden toegevoegd.

ROERMOND - Anton van Boe uit Roermond wordt komend seizoen de nieuwe trainer van de handbalsters van het Belgische team (Sint-Truiden). Van Boe was voorheen actief bij de handbalclub L'Orléans. Afgelopen seizoenen trainde hij de tweede ploeg van Swift uit Roermond.

## Porto bekerwinnaar

SABON - Porto heeft de voetbalkop van Portugal gewonnen. In de finale werd Sporting Lissabon met 2-1 na verlenging geklopt. Aloisio maakte in de 92e minuut de winnende treffer uit een strafschop. Voor 25.000 toeschouwers had Porto in de 35e minuut Porto op voorhand gebracht. In de 55e minuut werd Vujacic Sporting op gelijke hoogte, waarna Aloisio in de verlenging het vonnis over Lissabon velde.

## Record Sprengers in bondsvergadering

ST - Jeu Sprengers heeft gisteren een nieuw record voor de bondsvergadering gevestigd. Bij zijn debuut als voorzitter kon hij de vergadering uit het amateur- en jeugdvoetbal reeds na veertig minuten westuren. Wim Meuleman van Jo van Marle konden het de laatste decennia sneller, al waren ze niet eveneens vaak binnen het uur door de agenda heen.

## Gege Van Langen

STENIS - Ellen van Langen gisteravond in St.Denis won een overwinning behaald op een 200 meter. Ze versloeg een sterk team in 2.00.49. De Witruiss Natalia Kuznetsova bood het langst weer maar verloor in de laatste meters toch nog bijna drie tiende seconde. De Ethiopier Haile Gebrselassie moest op de 5000 meter zijn derde in de eindsprint erkennen van de Marokkaan Khalid Skah. De Afrikaan zegevierde in 10.51. Gebrselassie finishte in 10.79.

## oefeninterlands

LAAG - Nederland-Bolivia, Nederland-Zweden, Nederland-Costa Rica, Nederland-Nederland.

## sportprijsvraag

Ten: 021-22-23-26-31-35-44-47-49-63-64-66-68-77-80, (onder voorbehoud).

(ADVERTENTIE)

# TÒCH NAAR AMERIKA

ALLE HOOGTEPUNTEN VAN DE TIEN KWALIFICATIEWEDSTRIJDEN VAN ORANJE, GEPEPSEERD DOOR RINUS MICHELS

**IDEE VOOR VADERDAG**

VIDEOTAPE 40 MIN VOOR **995**

**ALLEEN BIJ UW DA-DROGIST**

'Het gaat ons niet om Canada maar om het Nederlands elftal'

# Dick Advocaat heeft geen tijd te verliezen

DOOR ALBERT GEESING



TORONTO - Dick Advocaat heeft geen tijd te verliezen, elke verloren dag is er voor hem een te veel. „Je kunt niet een dag gaan lanterfanten. Dan mis je tijd en dat is zonde”. Daaronder joeg de bondscoach de 22 WK-gangers van Oranje meteen na aankomst in Toronto het trainingsveld op voor een pittig partijtje. In Nederland was het toen half twee in de nacht. Daaronder stonden ze gistermorgen, half elf Canadese tijd, al weer op de groene maar harde grasmat van het Varsity Stadium. En 's middags nog eens. Met de slaap in de ogen en de zon als warme bondgenoot.

„Het is de beste manier om het ritme zo snel mogelijk op te pakken”, denkt bondsarts Frits Kessel. „Ze hebben vrij lang doorgeslapen, de meesten tot een uur of acht”. Dat gold kennelijk niet voor Dick Advocaat zelf. De wallen onder zijn vermoeide ogen zijn de verklaring voor het tijdsverschil van zes uur dat in Canada overbrugd moest worden.

De spelers ogen iets fitter. Ook tijdens de training. „Als ik zie hoe getrig en geconcentreerd ze bezig waren, dan kun je daaruit alleen maar afleiden dat ze ontzettend graag willen. Iedereen wil er iets goeds van maken”.

Dat geldt ook voor Marc Overmars. Het zit hem op dit moment alleen een beetje tegen. Drie weken geleden, bij de start van de voorbereiding in Noordwijk, stond een basisplaats voor de Ajacied niet ter discussie. Nu wel. „Ik ga er vanuit dat ik tegen Canada niet speel”.

En Gaston Taument wel. Op zijn positie, rechts in de aanval. De Feyenoorder droeg het oranje hesje, de 21-jarige Ajacied het gele. „Dan weet je het wel. Ik moet nu zorgen dat ik heel scherp train en goed speel als ik inval. Want ik wil dat oranje hesje terug. En dat krijg ik ook wel weer terug, daar ben ik niet bang voor”.

## De Wolf speelt niet

TORONTO - John de Wolf is, zoals het er ruim een dag voor de wedstrijd naar uitziet, de enige speler van het Nederlands elftal die niet beschikbaar is voor de vriendschappelijke interland met Canada.

Die wedstrijd begint morgenavond om 19.30 uur Nederlandse tijd. Op de eerste dag van het trainingskamp in Toronto raakte de verdediger van Feyenoord opnieuw geblesseerd. Het betreft een spierverrekking in het kuitbeen. Van het zelfde kwetsuur had hij de laatste dagen van de oefensessie in Noordwijk ook al last.

maar het prikkelt me wel. Net zo lang tot ik dat hesje terug heb. Dat houd je scherp en dat is nooit verkeerd”.

Het is precies wat Advocaat bedoelt. Met zijn keuze voor Gaston Taument poogt de bondscoach Marc Overmars aan te geven dat hij er iets meer aan moet doen om de concurrentiestrijd alsnog in zijn voordeel te beslissen. „Wie over tien dagen het beste in vorm is, moet spelen. Dat kan Overmars zijn of Taument. Dat beslis ik niet, maar de spelers”.

## Doseren

Voor Canada betekent de oefeninterland morgenmiddag tegen Oranje de afsluiting van vier ontmoetingen in zeven dagen. Eerder waren Brazilië (1-1), Duitsland (0-2) en gistermiddag in Montreal Spanje de tegenstanders. Het zal Advocaat een biet zijn. „Het gaat ons niet om Canada maar om het Nederlands elftal. Die Canadezen proberen in korte tijd zoveel mogelijk geld te verdienen”. Van hem mogen ze. Als de Canadezen maar iets minder woest te werk gaan dan woensdag tegen de Duitsers. „Dat was een vrij pittige wedstrijd”, zag Advocaat de avond voor het vertrek naar Toronto op de tv.

Meteen na afloop van de laatste oefeninterland in een reeks van zes vliegt het Nederlands elftal door naar het snikhete en broeierige Orlando. „We hebben de afgelopen weken zoveel arbeid verricht dat we daar niet vaker dan een keer per dag zullen trainen. Vanaf maandag is het vooral belangrijk om te doseren en er voor te zorgen dat er geen verveling in de groep ontstaat. Dat gevaar is altijd aanwezig als een groep lang bij elkaar blijft”. Het scenario van het geflopte Italia'90 kent Dick Advocaat uit z'n hoofd. Die fouten zal hij niet maken.



● Meteen na aankomst in Toronto trainde het Nederlands elftal in het Varsity-stadion, morgen strijdtooneel van de oefenwedstrijd tegen Canada.

Foto: ANP

## Indurain en Pantani krijgen Giroleider in Alpen niet op knieën

# Alleen pech kan Berzin van eindzege afhouden

LES DEUX ALPES - Twee dagen voor aankomst in Milaan, lijkt Evgeni Berzin de eindzege in de Ronde van Italië niet meer te kunnen ontglippen. De Rus pareerde gisteren in de Alpenrit van Cuneo naar Les Deux Alpes op Frans grondgebied met succes de aanvallen van zijn naaste belagers Miguel Indurain en Marco Pantani.

De rit over 206 kilometer met vier cols kwam op naam van de Oekraïner Vladimir Poelnikov. Hij versloeg de Colombiaan Nelson Rodri-

guez, met wie hij in de laatste beklimming uit een groep van zeven was ontsnapt. Derde werd de Italiaan Roberto Conti op veertien tellen. Berzin finishte op 1.55 van de winnaar, in gezelschap van Indurain en Pantani. Gianni Bugno en Armand de las Cuevas waren de verliezers van de dag. Zij dienden al op de eerste van de vier bergtoppen te lossen en kwamen op respectievelijk 9.23 en 10.08 van Poelnikov over de finish.

Berzin kreeg veel steun van routinier Moreno Argentin. De meervou-

dige winnaar van Luik-Bastenaken-Luik was een gedienstigd knecht voor de jonge Rus. Hij week geen moment van diens zijde. De 33-jarige winnaar van de Waalse Pijl van dit jaar loodste zijn jeugdige kopman voorbeeldig tot aan de voet van de laatste bult. Daar moest de oude rot afhaken. De voormalige wereldkampioen betaalde tol voor zijn inspanningen en arriveerde op ruim acht minuten van Poelnikov. Berzin bezweek echter niet onder de plaagstootjes van Indurain en Pantani, die hulp had van Chiappucci.

Poelnikov en Rodriguez waren de sterksten uit de groep van zeven die op ongeveer vijftig kilometer ontsnapt was. Berzin had van de zes geen gevaar te duchten. De Rus die vanaf de vierde etappe het rozeleidertricot rond zijn schouders heeft voeten, werd tijdens de zware rit slechts een keer even op proef gesteld. Pantani ontsnapte met de Colombiaan Buenahora tijdens de afdaling van de Izoard. Hij verwierf een voorsprong van 2.25. De winnaar van de twee Dolomieten-etappes was echter slordig met zijn krachten omgesprongen. Bovendien stond in de vallei tussen de Izoard en de Col du Lautaret een stevige wind die de twee vluchtters recht in het gezicht blies.

De uitbraak had geen succes, evenals de pogingen van Indurain op de flanken van Les Deux Alpes. De drievoudige winnaar van de Ronde van Frankrijk kreeg Berzin niet op de knieën. „Ik had nog reserves over”, zei Berzin. „Ik ben geen moment ongerust geweest. Ook niet toen Pantani aan de haal ging.”

Indurain heeft vandaag de laatste kans om voor de derde achtereenvolgende keer de Giro d'Italia te winnen, maar hij beseft inmiddels na gisteren dat slechts een ongeluk Berzin van de hoofdprijs in de 77e editie van de Giro kan afhouden. De rit naar Sestrières is zwaar, maar met 121 kilometer te kort om de achterstand van ruim drie minuten te overbruggen.

tree in de achterhoede, waardoor Raymond Gelissen naar het middenveld kan doorschuiven. Bovendien is het niet zeker of Erik Smeets, die vanavond in het huwelijksbootje stapt, van de partij is.

Vraagtekens dus bij de spelersgroep, maar niet wat de tactiek betreft. „We moeten STEVO vastzetten. Die ploeg hanteert veelal de lange haal. Door de laatste man niet in balbezit te laten komen, moeten we dat sterke punt lamleggen”, legt Vrosch uit.

Mogelijk maakt de redelijk herstelde René Scheffers zijn ren-



● Vladimir Poelnikov (links) verslaat in Les Deux Alpes de Colombiaan Nelson Rodriguez in de sprint om de ritzege.

Foto: Foto: EPA

## Vraagtekens bij SV Meerssen

Van onze sportredactie

MEERSSEN - Voor Meerssen is het morgen alles of niets. Een overwinning bij STEVO betekent het landskampioenschap bij de zondagamateurs, verlies houdt in dat de thuisploeg de titel pakt. Bij een gelijkspel is de ploeg van Wim Vrosch afhankelijk van het resultaat van het

duel tussen het reeds uitgeschakelde TONEGIDO en STEVO. Maar daar wil Vrosch niet op wachten. „We kunnen niet spelen op een gelijkspel. Dan maak je STEVO alleen maar sterker. We gaan voor de winst.”

Optimisme troef in Meerssen. Terecht na de overtuigende zeges en het formidabele spel in de laatste twee duels. Gisteren

## Consternatie om Valekx

TORONTO - Op de dag dat zijn club Sporting Lissabon de replay van de bekerfinale tegen Porto speelde, was Stan Valekx zo sympatisch even met Portugal te bellen. Om succes te wensen.

Dat leverde nogal wat kolderieke reacties op. „Waar zit jij in vredesnaam, nog in Nederland?”, kreeg de verdediger van Oranje te horen als reactie van zijn manager. „Wat? In Canada. Dat betekent dat je niet speelt vanmiddag?”

Valekx speelde niet. „Natuurlijk had ik dat gemeld bij de leiding van Sporting, maar blijkbaar zat er iets mis in de communicatie. Was niet de eerste keer.”

## Ritzege De Poel in Oostenrijk

SILLIAN - De Nederlander Robert de Poel heeft gisteren de Negende etappe, Lanersbach-Sillian, in de Ronde van Oostenrijk op zijn naam geschreven. De Poel versloeg na 93 km de Deen Rosborg en de Noor Stenersen in de sprint. Max van Heeswijk werd 47e. In het algemeen klassement blijft de Oostenrijker Morscher koploper, met 1 minuut voorsprong op Koos Moerenhout.

## Carla Geurts haalt limiet

CANET EN ROUSSILLON - Carla Geurts heeft in het Zuidfranse Canet en Roussillon op de 800 meter de limiet voor het wereldkampioenschap gehaald. De zwemster legde de afstand af in 8.50.27. Zij bleef daarmee 0.73 seconden binnen de eis die op 8.51.00 staat. Geurts eindigde als tweede achter de Zweedse Malin Nilsson (8.49.93).

## Schinkels naar Austria Wien

WENEN - Frank Schinkels heeft overeenstemming bereikt met Austria Wien over een contract voor een jaar. De 31-jarige tot Oostenrijker genaturaliseerde Nederlander stond sinds de winterstop op non-actief.

## Weber definitief naar Anderlecht

BRUSSEL - Anderlecht en Cercle Brugge zijn het eens geworden over de overgang van Josip Weber naar de Belgische landskampioen. De spits kwam eerder deze week persoonlijk al tot overeenstemming met zijn nieuwe werkgever. De Nederlandse Wim Kooiman maakte onderdeel uit van de deal. Hij moet het zelf nog wel eens worden met Cercle Brugge.

## Ruben Sosa naar Real Madrid

ROME - Dennis Bergkamp ondervindt komend seizoen bij Inter geen last meer van Ruben Sosa. De Uruguayaan, die vaak kritiek uitte op de Nederlandse spits, maakte gisteren zijn overstap naar Real Madrid bekend.

## Groen licht voor Akzodrome

ARNHEM - Na een procedure van zes jaar gaf de Raad van State gisteren definitief toestemming voor de bouw van het Akzodrome, het multifunctionele stadion van Vitesse. Een aantal omwonenden spande een procedure aan tegen de bouw van het stadion. De Raad van State verwierp hun bezwaren maar eiste wel dat de bouwvergunning op een aantal punten wordt aangepast.

## Karelse tekent voor twaalf jaar

BREDA - John Karelse heeft zijn contract bij NAC met twaalf jaar verlengd. Mocht zich de komende jaren alsnog de mogelijkheid voordoen naar een topclub te gaan, dan kan Karelse voor een gelimiteerde transfersom weg, Ton van Bremen verruult de Bredase vereniging voor Excelsior.

## Waterpoloteam bereikt finale

EDE - Het Nederlandse vrouwenwaterpoloteam heeft tijdens het achtlandentoernooi in Ede ongeslagen de finale bereikt. Het zevental van bondscoach Kees van Hardeveld won de laatste wedstrijd in poule A met 19-5 van Duitsland. In de eindstrijd treft het team de winnaar van de wedstrijd Canada-Engeland.

## sport kort

● VOLLEYBAL - De volleybalfuiter van Geveers/VCL wordt vandaag en morgen niet op de SVN-velden afgewerkt, zoals gisteren abusievelijk gemeld, maar op de terreinen van Sportpark De Voort in Nieuwenhagen.





**LLOYD**  
SHOES FOR MEN!

**DAMESSCHOENEN** maat 33 tot 45  
**HERENSCHOENEN** maat 37 tot 49



*Schoenmode*  
**Jos van der Woude**

Markt 105, 6161 GN Geleen, tel. 046-743730

Voor uw gemak zijn wij maandagochtend geopend van 9.00 tot 13.00 uur.

# VADERDAG

*kado tips*

Z O N D A G 1 9 J U N I

## HAROS AUTOSHOP

Voor al uw kleine  
en grote  
vaderdagcadeaus!

Parallelweg 251, Heerlen

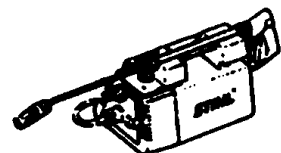
045-716983

De compacte hogedrukreiniger  
van

**STIHL**

Ook het adres voor alle  
tuin gereedschappen!

de schrik van elk vuil



Te koop bij  
**frissen**  
Divisie tuin en park

## BUSINESS BIKE

Omdat de auto wel een dagje zonder  
u kan en uw zakenrelatie meestal niet,  
heeft Gazelle de ideale  
Business Bike voor u.

U moet  
natuurlijk  
wel belo-  
ven dat u  
'm puur  
voor uw  
werk  
gebruikt en  
niet voor uw  
plezier!



GAZELLE FIETSEN RIJDEN OP VREDESTEIN BANDEN.

Huib Arts, Ridder Hoenstr. 118, 6433 EG Hoesbroek, 045-211893

J. Consten, Holzstraat 99, 6461 HM Kerkrade, 045-455991

Bisschops, St. Pieterstraat 59, 6463 CR Kerkrade, 045-455608

F.M.L. Stienen, Rijksweg Noord 161, 6163 AA Sittard, 045-512170

A.J. Janssen, Kloosterstraat 8, 6369 AD Simpelveld, 045-441276

John Willemsen Bikes, Helgank 30, 6373 KR Landgraaf, 045-312545

Julianastraat 2, 6351 GC Boxtel, 045-440169

RIJ NIET MINDER. FIETS GAZELLE

## VADER VERWEN JE MET...



**CP**  
CENTRUM  
PROMOTION  
**VALKENBURG**

Walramplein - Reinaalstraat - Th. Dorrenplein - Louis v.d.  
Maessenstraat - Dr. Erenstraat - St.-Pieterstraat -  
Lindenlaan - Jan Deckerstraat - Oranjelaan.

Openstellingstijd winkels:  
maandag, dinsdag, woensdag, vrijdag 9.00-18.00 uur,  
donderdag 9.00-21.00 uur, zaterdag 9.00-17.00 uur.

GEZELLIG WINKELN DICT BIJ HUIS  
IN WINKELCENTRUM VALKENBURG

## Verras vader met een tweewieler van Tweewielercentrum Guco

Met unieke inpak- + bezorgservice.



Rijwiel- en Bromfietscentrum  
**SUNPLEIN 24-25**

Nieuwenhagen - Landgraaf. Tel. 045-312644.

## VIERDUBBEL

Elke Gazelle zit vier-  
dubbel in de lak.  
En krijgt 10 jaar  
garantie op vork  
en frame  
mee.

Onderhoud aan  
bewegende delen doen wij  
voor u. Jaarlijks zo'n grote  
beurt, dan blijft uw  
Gazelle lekker en lang  
rijken.



GAZELLE FIETSEN RIJDEN OP VREDESTEIN BANDEN.

Bert Rekens Tweewielers  
Willemstraat 85 - 6412 AP Heerlen  
Tel. 045-72840

Rekers Tweewielers  
Rumpenstraat 40a - 6443 CE Brunsum  
Tel. 045-252361

Tweewielers Jan Rekens  
Kouwenstraat 131 - 6401 HE Hoesbroek  
Tel. 045-212537

**GAZELLE**

RIJ NIET MINDER. FIETS GAZELLE



AUBERGE DE ROUSCH

Kloosterkensweg 17  
6419 PJ Heerlen

### Vaderdagbrunch!

Zondag 19 juni vieren wij vaderdag.  
Deze dag willen wij een feestelijk intje geven: tussen 12.00 uur en 16.00 uur  
serveren wij het volgende standjesbuffet:

**Voorgerechten:**  
Salade met gerookte heilbot, gevuld met een zalmousse en begeleid door een  
citroencoreme.

**Champignons à la escargots**  
Plateau met diverse vleessoorten zoals ardennerham, schwarzwaldersham, 2  
soorten pâté, fricandeau alsmede 3 koude sausjes en uitjes monasque.

**Sap:**  
Verse aspergesoep

**Hoofdgerechten:**  
Speenvarkenmedallions begeleid door een roomsaus met asperges,  
bleekselderij en champignons of een maderiaaus alsmede aardappelkroketjes  
en een gemengde salade.

**Tagliatella met kreeftgarnalen en een basilicum/roomsaus**

**Filet de boeuf stroganoff met rijst en 2 samengestelde rauwkostsalades**

**Tiramisu.** 2 soorten bavarois. Vanilleijs met warme kersen- en chocoladesaus

Een salade van vers fruit.

**f 39,50 p.p.**

Van al deze gerechten kunt u onbeperkt genieten.

Ook aan onze kleine gasten denken wij; voor hen richten wij een leuke  
kinderspeelhoek in en serveren een:

**Kindersbuffet**  
Fricandol, kroket, kipschnitzel, knakworst, appelmoss, mayonaise en frieten

**f 12,50 p.p.**

Het is ook mogelijk om een vegetarisch buffet te serveren.

U gelieve dit bij uw reservering kenbaar te maken.

**Ons à-la-carte restaurant is op deze dag eveneens geopend.**

Reservering gewenst: tel. 045-715890

## DE REGENBOOG



### Vaderdag-TIP

**Logitech SoundmanGames**

Soundkaart

Soundblasterpro Compatible

CD-ROM Interface

Stereo OPL 3, Midi compatible

2 jaar garantie

**f 99,95**

Brusselsestraat 107 8211 PD Maastricht  
Tel. 043-212257 Fax: 043-212273

Akerstraat 50 6411 HB Heerlen  
Tel. 045-716829 Fax: 045-742085

Steenweg 19a 6131 BB Sittard  
Tel. 046-512355 Fax: 046-582941

Henestraat 1 3700 Tongeren (B)  
Tel. 012-234586 Fax: 012-393224

Bovengenoemde prijzen zijn exclusief 17,50% BTW  
en zolang de voorraad strekt

## herenmode

**J. KERSTEN**

De speciaalzaak

**10% korting**

voor alle vaders op niet-afgeprijsde  
kado-artikelen

- \* Hemden tot maat 49 en mouwlengte 4, 5, 6 en 7  
op voorraad
- \* Hemden worden voor u op de juiste mouwlengte  
korter gemaakt
- \* Ook hemden met buikmaten
- \* Pullovers t/m maat 60

Heerlen, Saroleastraat 4



**J. KERSTEN**

herenmode

**PHILIPS WK 94**

**GRATIS USA '94 E 150 VIDEO-  
BAND BIJ AANKOOP VAN  
EEN PHILISHAVE.**

Wie nu een Philishave\* koopt, mag  
'm 2 maanden  
thuis uitproberen,  
want voelen is ge-  
loven. En u krijgt  
ook nog eens een  
USA '94 E 150 vi-  
deoband met extra  
lange speeltijd gratis  
voor opname van wedstrijd én eventuele verlenging.  
Haal de Philishave-folder in de winkel en lees alles over  
de actie.

**PHILIPS**

Kasteellaan 81, tel. 045-720038,  
6415 HN Heerlen.

## Een perfect VADERDAG-geschenk Het ECHTE Zwitsers hobbyzakmes



Prijs variërend van 25,- tot 150,-  
Verkrijgbaar bij:

**bour**

Heerlen  
Uw staalwarenspecialist  
Saroleastraat 73 (bij station)

## Altijd in vorm



**Birki's**  
Schoenspecialzaak  
pieds sur terre  
Willemstraat 48 - Heerlen  
045-724471

OPENINGSTIJDEN: dinsdag, woensdag, vrijdag 9.30-18.00 uur  
donderdag 9.30-21.00 uur, zaterdag 9.30-17.00 uur  
maandag gesloten

## Gezien op TV



Een unieke en makkelijke  
manier om tuin en terras  
schoon te houden  
Husqvarna Flymo Blow-Vac  
met blaas- en zuigstand

Introductieprijs **249,-**

Laat er geen gras  
over groeien...

...want u krijgt tot vaderdag  
bij aankoop van 'n gras-  
maaier, kettingzaag,  
rugmaaier etc. de Flymo  
Blow-Vac

voor maar **160,-**

**Fa. E. Gielen & zn**

Wolthagen 3,  
6365 BM Schinnen,  
tel. 04493-1995, fax 04493-4566

**10 goudvissen f 6,50**  
**Vijverpomp 1500 S**  
van f 190,- voor f 129,50  
**Vijvers**  
**Vijverfolie**  
**Vijverplanten**  
**Vijverpompen**  
**Vijvervissen**

Cash en carry voor dieren  
**Pasweg 95, Schaesberg**  
Ing.: oprijt Kempkensweg 1, tel. 045-311588



**Merakal b.v.**

## Uw vaderdagkado

**Betonbeelden  
voor binnen en buiten!**

Alles voor uw vijver en tuin!

**Betonfabriek**

**Gebr. Creugers b.v.**  
Economiestraat 46, Hoesbroek (bij de Hoesch)  
tel. 045 - 21 38 77

# VADERDAG

*kado tips*

**Doe zoals velen,  
kom naar RTV Geelen**

Uw specialist in groot/klein huishoudelijke appa-  
raat, audio/video-apparaat.

De allernieuwste Sony KTV's tegen zeer concurre-  
rende prijzen.

Vraag vrijblijvend informatie.

**RTV Geelen**

Maasstrichterlaan 78, Vaals, tel. 04454-(6)1943 of (6)1792  
Kloosterstraat 4, Simpelveld, tel. 045-445070

**Frissen bv**

te Valkenburg verkoopt alle machines en  
materiaal voor een perfect  
onderhoud van uw groenvoorziening

**frissen**

Vroenhof 86 - 6301 KH Valkenburg  
Telefoon 04406 - 40138 Telefax 04406 - 42115

# VADERDAG

*kado tips*









# Orlando bereidt zich voor op voetbalinvasie

ORLANDO – Vanaf de veranda van hun kleine huisjes langs Tampa Avenue kijken de bewoners van Lorna Doone Park dagelijks op tegen de betonnen klomp van de Florida Citrus Bowl. Nu het zomer is staat het stadion de meeste tijd leeg, maar 's winters worden de smalle straten geregeld overstroomd door de tienduizenden die in de bowl een American Football-wedstrijd komen bekijken en de omwonenden met hun lawaai en hun rijdend blik opzadelen.

## Bewoners maken van nood een deugd en van voortuin een parkeerplaats

Van onze correspondent

Maar die bewoners van het wat armoedige wijkje van Orlando hebben van de nood een deugd gemaakt. Zij verhuren hun voortuintjes als privé-parkeerterrein en verdienen zo nog een grijs-tuiver. Toen een paar jaar geleden bekend werd dat de 'Bowl' het toneel zou zijn van vijf wedstrijden van het wereldkampioenschap voetbal leek een aardige bijverdienste in het verschiet te liggen.

Maar die vlieger gaat niet op. Parkeren bij het stadion, waarin straks Nederland tegen België en Marokko speelt, is tijdens het WK verboden. Alleen VIP's mogen er met de auto komen, en die hoeven zij niet in de voortuintjes van omwonenden neer te zetten. Maar die blijven niet helemaal met lege handen achter. Onlangs kregen zij een cheque van 25 dollar in de bus. Niet als compensatie voor het gemiste parkeergeld, maar om er een blik verf mee te kopen.

De gemeente wilde dat de bewoners hun veelal vervelende huisjes een opknappertje gaven. Orlando wil tijdens het WK goed voor de dag komen bij de tienduizenden internationale bezoekers, en de aanblik van het haveloze Lorna Doone Park deed daar afbreuk aan. Op 21 mei hielden de bewoners van de buurt dan ook een

'schilderdag', werden de tuintjes aangehaakt en kapotte planken vervangen.

### Druppel

Orlando krijgt jaarlijks 14 miljoen bezoekers uit alle delen van de wereld en het WK voetbal zorgt met 300.000 voetbalfans dus eigenlijk slechts voor een druppel op de hier letterlijk gloeiende plaat. Maar volgens burgemeester Glenda Hood is het WK voor haar stad van groot belang. „Orlando is overal bekend vanwege Disney World, Epcot Center en de Universal Studio's, maar het wereldkampioenschap geeft ons de kans te laten zien dat er meer is.”

Aanvankelijk leek niet Orlando maar Miami de meeste kans op het WK te maken. Voetbal speelt door de grote Latijns-Amerikaanse gemeenschap daar een grotere rol dan in Orlando. En in Miami's Joe Robbie-stadion zijn al vele voetbalduels gespeeld. Maar de aanwezigheid van Disneyworld en Universal gaf de doorslag. En het feit dat Miami begin vorig jaar herhaaldelijk werd opgeschrikt door moord-aanslagen op buitenlandse toeristen.

### Paniekverhalen

Orlando heeft daar geen last van. „We hebben 14 miljoen bezo-



● De Citrus Bowl, het stadion waar Oranje de tweede en derde groepswedstrijd afwerkt tegen respectievelijk België en Marokko. Foto: MARCO HOFSTE

kers per jaar en maar 0,5 procent daarvan is ooit bij een misdrijf betrokken. Meestal gaat het dan om diefstallen. Van geweld tegen toeristen hebben we nog niets gemerkt,” zegt burgemeester Hood. Zij vond het dan ook niet leuk dat Orlando onlangs in de top-tien van Amerika's misdadigste steden van de VS stond. Maar die FBI-cijfers waren gebaseerd op het inwonertal, niet op de miljoenen bezoekers.

Opvallend genoeg maakt het stadsbestuur noch de politie zich al te veel zorgen over de komst van tienduizenden voetbalsupporters. In de meeste Amerikaanse kranten hebben maandlang paniekverhalen gestaan over de lawaaiige, vechtlustige

en gewelddadige voetbalsupporters uit Europa en Latijns-Amerika. Bij gebrek aan interesse voor voetbal, storten Amerikanen zich met graagte op sensatieverhalen over rellen, het Heizeldrama en andere voetbal-excessen.

In Orlando en Washington, waar Nederland in de eerste ronde speelt, doet men daar nuchter over. „We verwachten geen grote problemen. We zijn voorbereid op het ergste, maar we verwachten het beste,” zegt sergeant Mike Holloway van de politie van Orlando. Politieagenten zijn naar Europa geweest om te kijken hoe daar supporters worden aangepakt. Een delegatie uit Orlando was vorig jaar in Rotter-

dam tijdens het duel van Nederland tegen Engeland.

Dat werd op straat ontsierd door rellen met Engelse supporters, maar die zijn er tot opluchting van de Amerikanen (dankzij Oranje) nu niet bij. Nederlandse politiefunctionarissen zijn in Orlando en Washington geweest om de politiemensen voor te lichten. Alle politieagenten in Orlando hebben volgens Holloway een cursus 'culturele verscheidenheid' gekregen. Kort voor het WK van start gaat krijgen zij nog een acht uur durende speciale training.

### Gedisciplineerd

De politiemensen zullen moeten wennen aan lawaaiige supporters die met beschildeerde gezichten door de straten van de Amerikaanse steden hossen. Zij zijn

dat niet gewend. Amerikaanse sportfans gedragen zich zeer gedisciplineerd. Een middag naar een honkbalwedstrijd, die vaak drie uur of langer duurt, is al gauw een uitje voor de hele familie, waarbij de kinderen en de picknickmand meegaan. Herrie in het stadion is voor hen iets ondenkbare.

Door de grote afstanden zijn ook zelden supporters van de tegenpartij aanwezig. Dat verklaart waarom de WK-organisatie er totaal niet aan gedacht heeft om bij de kaartverkoop voor het WK supportersgroepen gescheiden te houden. Dus zitten in Orlando straks Nederlanders naast Belgen tijdens het duel van Oranje tegen de Rode Duivels en Ieren naast Italianen in New York tijdens wat het topduel van de eerste ronde van het WK wordt genoemd.

Daarom wilden de Amerikanen ook geen hekken rond de stadions, hoewel de politie in Washington, Dallas en San Francisco dat aan zijn laars heeft gelapt. Het kalme gedrag van de Amerikaanse sportfan maakt ook dat de Amerikanen er geen punt in zien om in hun stadions bier te verkopen. Pogingen van de WK-organisatie om de bierverkoop in rond stadions aan banden te leggen stuiten op verzet van de bierfabrikant Anheuser-Busch, een van de grote WK-sponsors.

Er zal dus bier te koop zijn in de Citrus Bowl, het RFK-stadion in Washington en al die andere WK-lokaties, al zal de tap meestal al in de pauze worden gesloten. „We willen ervoor zorgen dat de mensen plezier hebben, dus we willen ze ook niet teveel ontzetten,” zegt sergeant Holloway. „We kunnen de alcoholverkoop niet stopzetten. Daarvoor zijn we te afhankelijk van de commercie. Maar wie dronken bij het stadion aankomt, komt er niet in.”

De drank wordt in meer dan één opzicht een probleem. Wie jonger is dan 21 mag in Amerika geen alcohol drinken. Cafés komen je als 19-jarige niet in. Geen supermarkt verkoopt een tiener een blikje bier. Ook het op de openbare weg nuttigen van alcohol is verboden. Maar Holloway beseft dat Europese voetbalsupporters na een gewonnen wedstrijd uit de bol willen gaan, en willen feesten. In de cafés, op straat, op weg van het stadion naar de binnenstad.

### Alcohol en hitte

Maar de Amerikanen verwachten dat ook de Nederlandse supporters zich aan de Amerikaanse regels houden. Een groter probleem wordt volgens de deskundigen de combinatie alcohol en hitte. Wie bij temperaturen van 35 graden, een brandende zon en een luchtvochtigheid van 95 procent het op een zuipen zet, moet gegarandeerd de man niet de hamer. Een zonnesteek is dan nog het minste. De EHBO in Orlando is op massale oververhittingsgevallen voorbereid.

„De meeste mensen zullen twee uur voor de wedstrijd al in het stadion zitten,” zegt Jim Henderson van het lokale WK-bureau. „Dan is het al bloedheet. Zij trekken hun shirtje uit om lekker bruin te worden en drinken een paar pilsjes tegen de dorst. Die mensen halen niet eens het begin van de wedstrijd.”

## Miriam Oremans klimt uit dal

HILVERSUM – Het toonaangevende Amerikaanse blad Tennis vroeg zich onlangs vertwijfeld af waar het in hemelsnaam heen moet met het vrouwentennis. Het tijdschrift voorzag een sombere toekomst, al werd de hoop gevestigd op enkele jonge, aanstormende speelsters. Opvallend was dat Miriam Oremans nadrukkelijk werd genoemd in het rijtje van 'vrouwen die in 1994 in de gaten moeten worden gehouden'.

## 'Ik ben vooral mentaal sterker geworden na een mindere periode'

DOOR ERIC DE BIE

Dat predikaat verdiende de speelster uit Berlicum vooral door de sprong die ze vorig jaar op de wereldranglijst maakte: van 132 naar 31. Over haar optreden op het gras van Eastbourne, waar ze met oerdegelijk service- en volleyspel vier geplaatste speelsters versloeg en in de eindstrijd de grote Martina Navratilova één set afhandig maakte, wordt nog steeds vol bewondering gesproken. Vooral door het Britse publiek, dat hoge verwachtingen koestert van Oremans op Wimbledon.

Zeker na de spraakmakende triomf van de Brabantse, onlangs bij de open Franse kampioenschappen, op Navratilova. Uit pure frustratie sloeg de ge-

louterde Amerikaanse na afloop haar racket aan barrellen. Oremans had geen oog voor de actie van Navratilova. Ze genoot met volle teugen van de fraaie overwinning, waarop ze al maanden had zitten wachten. Want Oremans heeft een moeilijke periode achter de rug.

### Zelfvertrouwen

Miriam Oremans, die na Roland Garros meteen naar Engeland vertrok om zich tijdens de gras-toernooien van Birmingham en Eastbourne voor te bereiden op het jaarlijkse titanengevecht aan de Londense Church Road, kan niet één, twee, drie een oorzaak van de 'dip' noemen. „Ik traide net zo hard als anders. Tijdens oefenpartijtjes ging het meestal lekker, alleen kwam dat er in wedstrijden niet uit. Omdat ik

begin dit jaar steeds in de eerste ronde verloor, kwam ik niet in mijn ritme. En zoiets knaagt natuurlijk aan je zelfvertrouwen,” vertelt de pupil van trainer Hugo Ekker, die bovendien kampte met een blessure.

„In Sydney kreeg ik last van een spiertje in mijn bovenbeen. Daarvoor heb ik eigenlijk nooit een echte blessure gehad. Ik besefte daardoor niet meteen dat het beter was om even gas terug te nemen. Van de fysiotherapeut mocht ik ook gewoon doortrainingen. Gevolg was dat ik te hard van stapel liep en weer last kreeg. Pas sinds maart heb ik geen last meer.”

Volgens Hugo Ekker had de blessure echter niet zo veel te maken met de terugslag van zijn protégée. De Amsterdammer zoekt de oorzaak vooral in gebrek aan ervaring. „Miriam moest dit jaar opeens een hele berg punten voor de wereldranglijst verdedigen. Dat was voor haar een nieuwe situatie. Eigenlijk mag je daar op de baan niet aan denken, maar onbewust speelde dat toch bij haar mee. Zeker toen ze maar bleef verliezen. De druk werd alsmaar groter. De fase die Miriam nu doormaakt, is wel heel leerzaam. Als ze doorzet en helemaal uit dit dal komt, zal ze alleen maar sterker zijn.”

### Onontbeerlijk

Dat beseft Oremans zelf ook. „In de sport heb je nu eenmaal te maken met pieken en dalen. Je moet bij slechte resultaten niet te lang stilstaan. Als je hard blijft trainen en je goed verzorgt, moet het op een dag weer gaan lopen. Daarbij is de steun van de mensen in je omgeving onontbeerlijk. Voor mij tenminste wel. Behalve met Hugo heb ik regelmatig met Mike Martin, met wie ik al vanaf mijn twaalfde train, over de oorzaken gepraat. En natuurlijk met mijn ouders, die altijd voor mij klaarstaan. Ja, met



● Miriam Oremans maakte indruk tijdens de onlangs gehouden open Franse kampioenschappen, waarin ze Navratilova klopte. Foto: AP

Stephanie (Rottier, die eveneens door Ekker wordt begeleid, red.) heb ik het er ook over gehad. Niet zo vaak, hoor. Bij haar liep het immers ook niet zo lekker. Ze had haar eigen problemen.”

Oremans en Rottier zijn al jarenlang dikke vriendinnen. Eerst trokken ze in Jong Oranje met elkaar op en sinds oktober 1992

doen ze dat onder de hoede van Hugo Ekker. De twee speelsters kozen destijds voor het meer onzekere bestaan met een privé-coach, maar tot nu toe heeft Oremans nog geen seconde spijt gehad van die beslissing. „Hugo is voor ons de perfecte trainer. Hij is rustig, geduldig en weet veel van het spelletje. Destijds hebben we inderdaad een financieel risico genomen.

Maar ik heb nu eenmaal voor dit vak gekozen, met de druk van het moeten verdienen. Daarmee moet je kunnen omgaan in de sport.”

Dat lukt Oremans tegenwoordig beter dan het afgelopen seizoen. Vroeger straalde ze vaak geen vastberadenheid uit, was ze op de baan te lief. „Dat is wel veranderd,” meent 'FC Romanticus', zoals Oremans door Ekker wordt genoemd. „Ik denk dat ik nu meer een killersinstinct heb. Vooral op het mentale vlak ben ik vooruitgegaan.”

Voor Oremans lijkt de omme-

keer net op tijd gekomen. Het grasseizoen ziet de Brabantse als een hoogtepunt in het seizoen. Met haar stevige service, scherpe volley en vooral haar doorgeslagen, eenhandige backhand kan Oremans zich naar het telust uitleven op de groene sprieten. Ze kijkt dan ook verlangend uit naar Wimbledon. „Als ongeplaatste speelster ben je zo afhankelijk van de loting. Misschien sta ik in de eerste ronde wel tegenover Stephanie Graf. Ik maak me er niet druk om. Ik doe m'n uiterste best en dan zie ik wel waar het schip strandt.”





● De jonge Tenzin geldt als reïncarnatie van een belangrijke Lama.

In India staat een huis. In de beruchte woestenij van het platteland, dat onrechtvaardig vaak wordt geteisterd door ziekten, honger, natuurgeweld. Op de gevel van dat huis staat een naam. 'Heerlen', heet het huis. Heerlen, naar de gelijknamige stad die 7.500 kilometer verderop ligt. Omdat de 31 Tibetaanse weeskinderen die in dat huis leven en leren bij de gratie van de Heerlense cel van de S.O.S.-Kinderdorpen.



● Heerlen House: Bijna automatisch verzamelen de kinderen zich op de veranda om te poseren.

de S.O.S.-Kinderdorpen, die hun hoofdstad in Wenen hebben, 360 dorpen waar in totaal ruim zestigduizend kinderen wonen. Niet alleen in derde-wereldlanden vindt je kinderdorpen. In het Duitse Kleef is bijvoorbeeld een kinderdorp voor verschoffelingen van de westerse maatschappij.

In de loop der jaren vergaarde de Heerlense afdeling steeds meer bekendheid. De bridge-drives brachten veel geld in het laatje, scholen als het Bernardinusschool, de Pabo en een aantal basisscholen richtten hun jaarlijkse actie vaak op de kinderdorpen. De eerste tien jaar omschrijft Irmine Philips als de ploeterjaren. Maar na het tweede lustrum werd de eerste honderdduizend gulden gehaald. De tweede ton volgde binnen twee jaar en tot de dag van vandaag wist de Limburgse bevolking in totaal 3,5 ton te organiseren voor de kinderdorpen. Niettemin voelt Irmine Philips zich vaak machteloos: het blijft een druppel op de gloeiende plaat. Van de andere kant verschaft het haar en de haren de energie om steeds weer voor de opbrengst van 'slechts' 800 gulden op een braderie te staan.

De burgemeester zegt dat hij een verrassing in petto heeft. Tenzin, die vanuit Den Haag gesponsord wordt door de Maastrichtse Lilian Valk, woont namelijk niet meer in het kinderdorp. Geheel naar het script van Bertolucci's film Little Buddha is de jongen door de abt van het klooster dat drie dorpen verderop ligt, herkend als de reïncarnatie van de overleden boeddhistische lama Palnor Rinpoche. Runkel Sharling gaat mee om het uitverkoren monnikje te zoeken. In de dorpen rond het kinderdorp wonen ook voornamelijk Tibetaanse vluchtelingen. Deze dorpen die aan een smalle stoffige landweg liggen die door het heuvelachtige landschap slingert, lijken armoediger, lijken meer tot het Indiase erfgoed te behoren.

Dorp 4, waar de jonge Tenzin is ondergebracht, is een religieus dorp. Hier wonen zeshonderd, overwegend jonge, monniken die groot gebracht worden met het evangelie van Boeddha.

Tenzin zit op de grond in een klaslokaal temidden van zijn medeleerlingen die net als hij gekleed gaan in de bordeaux-rode en gele lappen van hun pij. De les wordt afgebroken en Tenzin holt naar zijn slaapzaal waar hij zijn slippers zal vervullen voor zijn schoenen. Even later meldt hij zich voor de school. Ook hij is beduusd door zoveel blanke aandacht. Als de camera heeft geklikt, verdwijnt hij schielijk tussen zijn kameraden. Aan het eind van zijn opleiding wacht deze jongen een berg verantwoordelijkheid. Straks zal hij zelf aan het hoofd van een Tibetaans klooster komen te staan.

Zelfs dan zal hij zich gesteund weten door iemand in het verre Nederland, in Heerlen bijvoorbeeld, die elke maand zes tientjes overmaakt onder het motto: Zij die een leven redden, redden de hele wereld.

# Een Indiaas huis dat Heerlen heet

Naast de toegangsweg naar het kinderdorp Bylaguppe staat een bord dat nieuwsgierigen op een afstand moet houden: zij die het dorp willen bezoeken dienen eerst een vergunning te halen in New Delhi, meer dan 2.500 kilometer naar het noorden. De temperatuur neigt rond het middaguur naar de veertig graden. De kinderen verschuilen zich in hun bescheiden huisjes waarin ze gemiddeld met z'n dertigen heel wat lol maken. De paden zijn aangeharakt, de bloeiende Bougainvillea doet vergeten dat het om een vluchtelingenkamp gaat.

door

EMILE HOLLMAN



Bylaguppe blijkt een groene oase waar koeien braafjes grazen. Ze hebben het een stuk beter dan hun heilige soortgenoten die zich in de grote steden voeden met afval van groenten en fruit. Het dorp zelf staat ook in schril contrast met veel andere Indiase dorpen die gebukt gaan onder gebrek aan voorzieningen als elektriciteit en rioolring. Waar de geur van amoniak zelfs niet met meest geparfumeerde wieroek te verdrijven is. Vanaf Mysore in Zuidwest-India is het tachtig kilometer gaans naar het dorp dat niet voorkomt op de wegwijzers. In India doe je daar twee uur over, exclusief het verwisselen of repareren van banden van taxi of bus. Getuige het gastenboek trekt Bylaguppe zeer

weinig bezoekers: elk jaar een aartje met opdrachten. Het stille gebied rond Bylaguppe bestaat uit zes dorpen waarvan het S.O.S.-Kinderdorp het eerste is. Vaak na vele omzwervingen vinden kinderen hier een vaste plek om hun jeugd te beleven. Hier delen bijna 850 kinderen de smart om hun ouders die overleden of onbereikbaar zijn in het verre Tibet. En delen ook de hoop om ooit terug te keren naar hun familie of hun vaderland.

In 1949 bezetten de Chinezen Tibet. Het verzet van de Tibetanen werd met wrede hand de kop ingedrukt en de geestelijk en politiek leider van de Tibetanen, de Dalai Lama, sloeg tien jaar later op de vlucht met in zijn kielzog 85.000 landgenoten. Ze waarden uit over de bergstaten Nepal en Boethan. De Dalai Lama zelf werd door de Indiërs gastvrij onthaald; hem werd een ballingsoord geboden in Dharmasala, aan de voet van de Himalaya.

Sindsdien heeft 'de Tibetaanse kwestie' aan tragiek niets verloren. De Chinezen importeerden de afgelopen decennia zoveel landgenoten naar Tibet dat de Tibetanen vandaag de dag een minderheid vormen in eigen land. Zelfs van de kleinste vorm van zelfbestuur willen de Chinezen niets weten. De Dalai Lama, vorig weekende te gast in Nederland, had in Den Haag dan ook weinig opbeurends te melden. Zijn hoop is gevestigd op de internationale gemeenschap om de druk op de Chinezen op te voeren. Hij maakte wel bekend dat er een referendum onder de Tibetanen in en buiten Tibet zal volgen om te polsen of de eis tot onafhankelijkheid afgezwakt moet worden.



● In dorp vier wonen bijna zeshonderd jonge monniken.

„Als je in de buurt bent, kun je dan niet eens gaan kijken in het dorp,” luidde de vraag aan de vooravond van de reis naar India. De woorden gingen over tafel, tegelijk met twee papertjes met daarop de namen van twee kinderen en hun onsympathieke rolnummers. En de briefjes weer met een smekende blik om foto's.

De elf vrouwen die zich in Heerlen en omstreken het vuur uit de sloffen lopen voor Bylaguppe zijn uiteraard gebrand op een teken van leven of een verhaal uit het verre dorp dat vooral in hun verbeelding vorm heeft gekregen. Irmine Philips, de stuwende kracht achter de Heerlense afdeling van de S.O.S.-Kinderdorpen, heeft wel eens overwogen naar India af te reizen maar vond het bij nader inzien een tikkelig genant om als rijke pleegmoeder opeens voor haar pleegkind te staan. Met een glunderende glimlach worden gasten welkom geheten in het snikhete kantoortje aan het dorpsplein temidden van de 24 huizen in Bylaguppe. Het personeel is nog diep onder de indruk van het etnisch gelazer tussen Indiërs en Tibetanen in Dharmasala. De autochtonen in het ballingsoord hebben het vertrek van de Dalai Lama geëist. „In de dorpen rond Bylaguppe leven Indiërs en de 50.000 Tibetanen in volstrekte harmonie,” haast Kunphel Sharling, zeg maar de burgemeester van het dorp, zich te zeggen. Op weg naar het huis dat de naam

Heerlen draagt. Nieuwsgierige kinderen spieden vanachter de vensters naar de gasten. Nu en dan gooien ze enkele woorden Engels naar buiten. De lessen zijn gedaan. De sporthal en het sportveld blijven onbespeeld. Te heet. Af en toe werpt een scooter een wolk stof op, die langzaam weer neerdaart op het pad. Het is niet alleen de stad Heerlen die zijn naam heeft gegeven aan huizen in dit dorp. Andere bungalows dragen namen als Hengelo, Enschede of gewoon Henk. Zo worden de sponsors in ere gehouden. Hoewel de kinderen van het 'Heerlen-house' zelden bezoek krijgen, weten ze feilloos wat te doen. Bijna automatisch verzamelen zij zich op de veranda om te poseren. Je kunt ze nauwelijks voorstellen

dat in een huisje van dat formaat 31 kinderen wonen. Stapelbedden bieden uiteraard uitkomst maar de petitiere keuken en de twee toiletten moesten toch zeker in de moessontijd een boel oponthoud veroorzaken. Burgemeester Sharling zegt dat het dorp tjokvol zit. Kan een kinderdorp ooit vol zijn? Als de nood aan de man komt, is er altijd wel weer een plaatsje te vinden.

Enkele huizen verder stapt de 16-jarige Dhondup Palden uit de rij die zijn huisgenoten vormen. Ze maken gekheid achter Dhondups rug; zijn gezicht verraadt dat hij niet echt in zijn sas is met zoveel aandacht. Al weet hij van de hoed en de rand.

Zijn petemoei Irmine Philips richtte in 1980 de Heerlense afdeling van de S.O.S.-Kinderdorpen op. Met enkele vriendinnen probeerde ze 'vrienden' en pleegouders voor de kinderen in de dorpen te werven. Op markten en braderieën verkocht ze oude spullen. „Eerst kwamen er maar schamele bedragen binnen. In die tijd werd Bylaguppe opgezet en al het geld dat we binnenhaalden werd overgemaakt naar India. Op een gegeven moment ging het zo goed dat ze in Bylaguppe een huis naar Heerlen noemden. Daar hebben we niet om gevraagd maar je kunt er wel mee schermen, het spreekt mensen aan.”

Toen Bylaguppe eenmaal draaide, gingen de opbrengsten ook naar andere kinderdorpen in de wereld. In Brazilië werd eveneens een huis naar Heerlen genoemd. De giften die DSM-directeur Hans van Liemt kreeg bij zijn afscheid kwamen uiteindelijk in het Braziliaanse kinderdorp terecht. In totaal bestieren

# Sittardse Monique schoot wortel op de Azoren

Een piepklein dorpje op het Azorische eiland São Miguel. Midden in de oceaan, op uren vliegen van het Europese vasteland. Als je iets niet verwacht daar in het kleine Capelas, dan is het wel Nederlands met een Limburgse tongval. En toch klinkt het er dagelijks. Zesentwintig jaar geleden volgde de Sittardse Monique Lebens de man van haar dromen naar een ver eiland. Inmiddels runt ze er een florerend bedrijfje.



Druk gebarend gaat ze me voor in de kassen. Inmiddels zijn er dat drie grote en vijf kleintjes. Niet zo modern als 'thuis' in het Westland, maar uiterst functioneel. Hier ligt de kiem voor het bedrijfje van Monique Lebens (48). Behalve varen, dieffenbachia's, Philodendrons en Bromelia's kweekt ze er 'Hollandse snijbloemen' die ze aan vijf plaatselijke supermarkten levert. Omdat ze ook nog het onderhoud van plantebakken in een aantal bedrijven doet, heeft de Sittardse haar handen vol. Een bloeiend onderneminkje, met zijn wortels in Nederland.

Letterlijk zelfs. Want nog ieder jaar laat Monique Lebens jonge planten en zaad uit Nederland overkomen. Toen ze dat een jaar of vijftien na een vakantie voor het eerst deed, was het gewoon voor haar eigen plezier. Inmiddels is haar hobby een weektaak geworden die in plaats van tien, honderden vierkante meters in beslag neemt.

São Miguel is de grootste van de Azoren, een groep van negen kleine eilanden in de Atlantische Oceaan, op 1500 kilometer ten westen van Lissabon.

Het mag dan wel niet het andere

eind van de wereld zijn, maar ver weg was Capelas wel. Zeker vanuit het Sittard van 26 jaar geleden. Omgeven door de eindeloze oceaan, slechts via Lissabon bereikbaar na een kleine drie uur vliegen. Toen Monique Lebens voor haar man Albano en zijn geboorteplaats koos, was er nog niet eens stroom op het geïsoleerde eiland.

Dat deerde de toen 23-jarige helemaal niet. „Het was alsof ik in een paradijs terecht kwam,” vertelt ze. „Heerlijk rustig met een fijn klimaat, altijd tussen 14 en 24 graden. Ik had dan wel geen elektrische apparaten zoals stofzuiger of wasmachine, maar wel volop bedienden.”

Monique Lebens is dan ook getrouwd met een Azorees van een welgestelde familie. De ouders van haar man hadden een 'walvisfabriek'. Walvisvangst was jarenlang van groot economisch belang voor het vrij arme eiland, waar landbouw de enige andere bron van bestaan was.

Ze ontmoette hem toen ze au pair was in Parijs. Terug in Nederland begon ze aan een negenjarige studie farmacie, maar hield via brie-

ven contact met haar Azorees. Na vakanties over en weer was het pleit beslecht. Ze trouwden in Sittard en vertrokken naar de Azoren.

Daar woont Monique met haar gezin in een oud landhuis, het voormalige buitenhuis van haar schoonouders.

Al vrij snel was ze volledig ingeburgerd op het toen nog eenvoudige São Miguel. „Toen ik het Portugees eenmaal onder de knie had, ging het snel. Je moet je openstellen en niet te kritisch zijn.” Zo hield ze braaf haar mond toen haar schoonmoeder tijdens een vakantie in haar verloofdstadje steeds een chaperonne meestuurt. „Dat was gebruikelijk, vroeger waren ze hier zo ouderwets.”

In het begin van haar huwelijk sleepte ze na een vakantie in Nederland van alles mee naar het eiland. „Kinderfietsjes, een step,

door

MARIËTTE STUIJTS



pedaalemmers; je kunt het zo gek niet verzinnen. Ik heb in het begin heel wat afgesjouwd.” Inmiddels kan ze op São Miguel alles vinden wat ze nodig heeft. „Alleen schoenen in mijn maat, maat 41, zijn een probleem.”

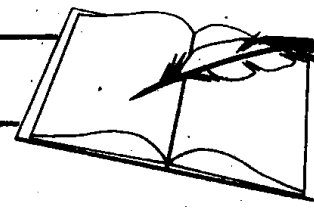
Maar die koopt ze wel in Sittard. Voor familiebezoek keert ze nog jaarlijks terug naar die plaats. Met haar drie kinderen, die hun Nederlands uiteraard met een Limburgs accent spreken. De Sittardse heeft ze tweetalig opgevoed. „Met mijn man spreken ze Portugees, met mij Nederlands. Soms is dat wel eens ingewikkeld, omdat Albano geen gewoond Nederlanders verstaat.” Over het waarom van de tweetalige opvoeding is ze kort maar krachtig. „Ik kon toch niet in Sittard aankomen met kinderen die alleen Portugees spraken?”

Twee van haar kinderen studeren inmiddels op het 'vasteland', in Parijs en in Leuven. Maar ze zijn vastbesloten om hun toekomst op de Azoren te zoeken, als tandarts en in het toerisme.

Zodat er op een klein eiland, midden in de Atlantische Oceaan, nog lang de zachte Limburgse g zal klinken.

● Monique Lebens: „Schrijf maar dat ik Limburgers die op São Miguel op vakantie komen, graag wat van het eiland wil laten zien.”





# Tournier is nergens geboren

DOOR PIETER DEFESCHE

Sinds Michel Tournier debuteerde, in 1967, met 'Vrijdag of het andere eiland' blijven de boeken de lezers intrigeren. Zij werden door uitgeverij Meulenhoff bediend met voortreffelijke vertalingen, ook van de nadien verschenen boeken, die hier 'De Elzenkoning' heten, 'De Meteoren' en 'De Gouden Druppel'. En tenslotte in de eerste helft van 1994 met de autobiografische roman 'Le Vent Paraclet' die de vertaalter en Tournier-kenner Jeanne Holierhoek 'Een vlaag van beziening' heeft genoemd. 'Sinds ik dit boek schreef zijn er alweer vijftien jaar verstreken, stelde Michel Tournier vast in 1983. 'Ik heb daarna nog het een en ander gepubliceerd. En geïncasseerd: harde klappen, maar ook verrassingen die het hart verwarmen en ruimschoots opwegend tegen 'al het andere' mogen ook de toekenning heten van de Grand Prix van de Académie Française voor 'Vrijdag' en van de Prix Goncourt voor 'De Elzenkoning'. Derhalve: aan bekendheid komt Tournier niets te kort.

Dat hij er niet op heeft gewacht dat een ander zijn biografie zou schrijven en die zaak zelf ter hand nam, verklaart de vertaalter, in een na woord dat wetenschappelijk eerbetoont verdient, door 'de intense moeite die de schrijver zich heeft getroost om vorm te geven aan zijn schrijfschap' te relateren aan het onbegrip dat hij van een aantal critici ontmoette. Tournier zelf meent dat een hedendaags schrijver het geven van commentaar niet meer aan critici kan overlaten: de nieuwe media hebben de critici van

hun troon gestoten. De televisie brengt de auteur ertoe zijn pro-dukt persoonlijk te verkopen.

Toch heeft hij ook over de positieve belangstelling van de schrijver de media niet te klagen.

Menig vertegenwoordiger daarvan heeft zijn huis in Chosal weten te vinden, de trappen belegen, opmerkelijke gesprekken vastgelegd en een beschrijving gegeven van zijn gastheerschap, zijn fysiognomie en zijn interieur. Buiten het systeem van zijn creativiteit is er weinig geheimzinnigs meer aan zijn persoon. Iedereen kent intussen zijn werkverloop op zolder, met de literatuur, aangebracht door een plaatselijk timmerman die als krijgsgevangene in Duitsland was en het verhaal, in 'De Elzenkoning', over Goerings jachtlot heeft aangeleverd. Tournier zelf heeft ook geproefd op: hij bezoekt scholen en jeugdverenigingen als een soort kinderklas en hij begint het voorwoord dat hij voor Jeanne Holierhoek's vertaling meegaf met de herinnering aan een eerbetoen op het nationaal instituut voor blinde kinderen in Parijs. 'Het was een enorme voor mij dat voor deze premiere mijn eigen kleine 'Vrijdag' was gekozen' zegt hij bescheiden. Aangenomen moef dan ook worden dat 'Een vlaag van beziening' minder is geschreven om het succes van zijn eerdere boeken te bevestigen, dan om een overvloed van herinneringen, filosofische beschouwingen en vruchten van een enorme belezenheid in een vrije vorm te boekstaven.

Wat zijn belezenheid betreft: hij zelf mag die graag relativeren. Hij doet dat ook ergens in het eerste



● Michel Tournier

Foto: CHRIS VAN HOUTS

hoofdstuk dat 'Zondagskind' heet en waarin zijn jeugd wordt beschreven op een manier die, in tegenstelling tot wat daarover ooit is opgemerkt, aan uitvoerigheid en diepgang niets tekort komt. 'Ik heb weinig gelezen en ben pas laat begonnen. Dat is een van de kanten van laat-rijpheid die volgens mij nog steeds de basis vormt van mijn karakter. Voor mijn vader was het lange tijd een reden om me voor achterlijk te verslijten.'

De prentenboeken van Benjamin Rabier herinnert hij zich 'met hardnekkige genegenheid' omdat ze zich door sereniteit onderscheiden van de gebruikelijke kinderboeken die bedoeld schijnen voor 'harteloze woestelingen'. De echte boeken van zijn kinderjaren waren 'Niels Holgersons wonderbare reis' van Selma Lagerlöf en 'De sneeuwkoninkin' van Andersen. 'Van geen enkel ander boek betreur ik het zo zeer dat ik het niet zelf geschreven heb'. In die voorkeur kondigt zich Tourniers fascinatie aan voor mythen. Door het hele oeuvre van Tournier heen is er sprake van intertextualiteit; het begint met 'Vrijdag' en Daniel Defoe's Robinson Crusoe en de verwijzing in 'De Elzenkoning' naar Goethe is duidelijk. Intussen is Tournier een Oppertje; hij is medebestuurder van de Prix Goncourt en adviseur van de uitgeverij Gallimard. In 'Le vol du Vampire' geeft hij beschouwingen over vijftig boeken, van Tristan en Isolde, Goethe, Kleist, Stendhal en Balzac tot Günther Grass.

Wat met nauwelijks enige overgang de revue passeert, is niet te benoemen. Men krijgt inzicht in de totstandkoming van een roman, geheel vervaardigd uit realistische

gegevens. Men verneemt van Tourniers interesse in de wereld van het kind, van zijn betrokkenheid bij de geschiedenis van Duitsland. Men leest over Tourniers preoccupatie met initiatie op grond van het traumatiserende 'uitrukken' van de amandelen, en over zijn afkeer van Parijs: 'geboren in Parijs beschouw ik mijzelf als nergens geboren. Als uit de hemel komen vallen, als een meteoriet'. Hij gaat zover - en het verbaast niet dat zijn zwarte humor hem niet door alle Fransen in dank is afgenomen - dat hij het betreurt dat Hitler's brand te steken, niet is opgevolgd.

Evengoed beschouwt hij zichzelf, met alle Franse schrijvers, als bij uitstek Frans. Nog meer zwarte humor, misschien ook uiting van overwonnen twijfel aan zichzelf: 'Ik, Franse schrijver, heb krachtens mijn hoger Frans zijn het voorrecht Frankrijk naar eigen goeddunken met de scherpste kritiek en de smerigste beledigingen te overladden, terwijl u die dit leest, als uzelf geen Franse schrijver bent, van mij nog niet het recht krijgt met ontbloot hoofd naar mij te luisteren, als hoorde u de Mar-seillaise'.

Filosofie, witte clowns, surrealistische schilderkunst, de zender Europa 1, beschouwelijkheden, gewone moppen, seksuele relaties, het hiernamaals. Al hoort u de Mar-seillaise niet, u wordt meegesleurd in een maalstroom van denkbeelden, historische gegevens, spitsvondigheden, verontrustende uitspraken en pure emotie.

Michel Tournier, Een vlaag van beziening. Uitgeverij Meulenhoff f 39,90

## Een gestorven liefde

DOOR ROB MOLIN

Maria van Daalen (1950) debuteerde op bijna veertigjarige leeftijd met de gedichtenbundel 'Rave' en heeft sindsdien nog drie bo-publicaties doen volgen. De poëzie van Van Daalen drijft op tegen-lingen, zit vol beweging en is n-duister, zeker in vergelijking met de cryptische gedichten, waar het tijdschrift De Revisor pater heeft en waarvan deze dichters sinds enkele jaren redactielid is. 'Deze Geschiedenis' verscheen nummer 23 in 'De Zwarte Reel' van uitgeverij Herik. Het boek bestaat uit tien strak opgebouwd gedichten, waarvan er twee pen van vier in een afdeling 'bumbled' zijn opgenomen. Zo-titel roept sterk de indruk op een herinnering en inderdaad: Maria van Daalen schrijft over gestorven geliefde en een paar over het kind dat zij eens was. Het oegenschijnlijk alledaagsden en woorden tekent zich verhaal af, die de lezer daarvan spell. Beweging en versterking stand en nabijheid, gemis en schap, zie daar enige polen, w-tussen de geschiedenis gewerd.

Van Daalen schrijft oprecht en loofwaardig, zonder spoor van hetiek en niettemin veel gloed-warmte. Dat is bijvoorbeeld nbaar in de afsluitende regels van de eerste afdeling: 'Ik kijk ach-mij; niemand; voor mij: niema-en spreid de armen.' Zonder de het woord 'leegte' in de mond-neemt, voel je telkens in 'Deze geschiedenis' hoe machteloos zij om haar gemis te verdrijven. Slechts voor zolang zij in het dicht het verleden oproept, w-de schrijnende leegte gevuld. schrijft mijn boodschap op het groot hoofd en laat het los. vijver om te kunnen vergaan. teert zij treffend ten aanzien v-betrekkelijkheid van de poëzie.

## Aafjes is weg

Christine D'haen (1923), die een klein, sterk dichtertje oeuvre v-haar naam heeft staan, bundel 'Schouwtonel' poetisch proza. reëalistische bevat en in ch-logische volgorde is afgedrukt. Daarmee toont zij een kant v-haar kunnen, die nog vrijwel k-end was. De omvang van de pressies varieert van één regel en tien regels en ze geven ind-ken van waarnemingen uit de ren 1946 tot 1992 in Praag, W-washington, Parijs, Gulpen en voorts. De stukjes laten zich k-als een gedicht, want in de z-lijkheid schuilt de beweging die de schrijver in haar greep hebben gehad. Niet alle impress- zijn even verrassend of humor-tisch als deze: 'We liften. 'Nou, sommes flamands. 'O, à ne rien'. Of deze, ingegeven door bezoek aan Kasteel Hoensbro-1991: 'Ook daar is de slotgrach-vroren, al zijn de zwanen, een-nieuwen gebleven. Aafjes weg.'

In een aantal stukjes blijft het-ter persoonlijk prevaleren. E't doel, dat ik dan in het gezegd- niets vind, wat buiten het puur-particuliere treedt en zo een algemene geldigheid voor mij krijgt. Dit bijvoorbeeld: 'Avon-Restaurant. Een Engels koppe-zich ellenlang uitleggen over t-menu. Als elk gerecht dan v-en verklaard is, sluiten ze het-nu en vragen een omelet met t-melade. Moet het echt dát zijn, dát.' Maar gelukkig zijn zulke schrijvingen in de minderhe-t, zodat het boekje als geheel z-laat genieten als een fotoalbum van iemand, in wie je werkelij-interesseerd bent.

Maria van Daalen, Deze Geschiedenis, Uitgeverij Herik f 24,90. Christine D'haen, Schouwtonel, Uitgeverij Herik, f 24,90.

# Een plooirok als sekssymbool

DOOR SENTE BRUN

Rachel Stottermaus is dertien wan-ner op verschrompelijk verliefd wordt op een van haar leraren, Douglas Distelvink. De bliksem-stand in haar rokje, zo drukt Charlotte Mutsaers het uit. Waarmee een geschiedenis begint, waarin een plooirokje steeds duidelijker een puur sekssymbool wordt, daar-in trouwen trouw bijgestaan door een stel leerjess.

Dat is het begin van een liefdesge-schiedenis, waarvan vanaf het eer-

ste woord vaststaat dat ze op niets zal uitdraaien. De jonge Rachel be-zoekt de leraar een enkele maal thuis in een poging hem te laten merken wat er aan de hand is - maar hij reageert niet zoals ge-hoopt. Dat verduubelt Rachels lief-des-energie; ze laat zelfs een distel-vink tatoeëren in haar geheimste kengloot.

Maar het duurt dertig jaar voor ze Distelvink weer eens toevallig op straat ontmoet, en het waakvlam-metje van al die jaren weer een uit-slaande brand wordt.

Intussen maken we uitvoerig ken-

nis met Rachel, althans: met haar gedachteleven en met haar onder-ste lichaamsheft. Want we vernemen heel wat over haar rokjes, over haar lange benen, over de kousen die ze draagt, maar pas tegen het eind van het boek komen we te weten dat ze kort rood haar op het hoofd heeft. Wij vernemen intussen ook nog van haar fascina-tie met gealchiverkeren à tergo-waar het dus niet van zal komen.

Rachel is een wat vreemd meisje: naarmate ze meer door haar uiterst conventionele moeder in een hoek wordt getrap, al haar activiteiten door haar voorzien ziet worden van

een ontzuenderend etiket, hoe meer ze zich terugtrekt in haar 'vreemdheid', en hoe intenser ze haar hopeloze liefde voor Distel-vink cultiveert.

Distelvink is al even opmerkelijk: soms denk je wel eens dat hij hele-maal niet van vrouwen houdt, in ieder geval stelt Rachel vast dat hij steeds weer blijft hangen aan de verkeerde, conventionele huis-vrouwen die niets van zijn flauwe fratsen moeten hebben. Na hun hernieuwde ontmoeting na dertig jaar ontwikkelt zich een eige-naardige relatie tussen Rachel en Distelvink; een relatie die uiteinde-

lijk ook niet leidt tot vervulling van het door het hele boek zinde-rende erotisch verlangen van Ra-chel. Zelfs wordt niet helemaal zeker of Distelvink wel aan dat verlangen kan en wil voldoen. Uiteindelijk zal het nooit meer zover komen, want Distelvink sterft plot-seling. Het boek eindigt met een langdurig verhoor van de schrijf-ter door een college van rechts, omtrent de vraag in hoeverre Dis-telvinks overlijden in Rachels schoenen geschoven kan worden.

Charlotte Mutsaers heeft dit op zich boeiende verhaal gegoten in een aanvankelijk niet erg toegan-kelijke, maar allengs meer boeien-

de vorm vol vrije associatie, een waterval van eruditie maar dan op uiterst huiselijke wijze verteld - soms iets te huiselijk, als het woordspel wat al te veel voor de hand ligt. Ondanks die toon heeft zij kan gezien het verhaal van het rokje van Rachel te doordese men van een haast argeloze erotische onderton. Een boeiend boek, uiteinde-lijk: al weet ik niet zeker of de wat rigide vorm, die van een rokje, wel zo strikt noodzakelijk was.

Charlotte Mutsaers, Rachels rokje. Uitgeverij Meulenhoff, f 39,90.

# De mooiste doelpunten

DOOR JOOS PHILIPPENS

Tom Lanoye is de Bergkamp van de Vlaamse literatuur. Talentvol, griffig. Na de roman 'Kartonnen dom' komt hij nu weer met een verhalenbundel. Wat opvalt aan 'Spek en bonen' is het hoge gehal-te aan moorden en sex.

Lanoye kiest in de zeven verhalen steeds een andere vorm. In 'Een perfecte moord' vertelt de dader op een cassetteband wat hij gedaan heeft. Na een ingewikkelde homoerose relatie met vermoen-singen vermoordt hij zijn vriend.

Het titelverhaal ontleent zijn compositie aan getuigenverklaringen. Daaruit blijkt dat Marco zijn vriendin Tanya laat schieten voor haar moeder Simone. 'Simone was ge-

woon beter, minder zot. Niet veel, maar toch. We konden beter praten met elkaar. Over een oude schuur gesproken, die Simone heeft ge-brand. Noot mengemaakt. Ze moest mijn gezicht maar zien en het was al zover. En wat moet je dan zeggen als man? Nee bedankt? Morgen loop ik onder de tram en dan is het gedaan. Pakken wat er te pakken valt, zeg ik.'

Een onverwoestbaar automatisch orgel van de failliete firma NV Familie Van Sweeney Familie SA (Brussel/Brukselles) speelt de hoofdrol in 'Café Zeezicht'. Een bijzonder verhaal, ditmaal in de gewone vertellersvorm gegoten.

In 'Marion tu n'est pas un ange' ontspannt zich een driehoeksverhouding tussen Elvire en de broers Marion en Johnny. Ook nu met do-

delijke afloop. Lanoye geeft een sfeerscheits van het onheilspele-n van Johannesburg en het neerslach-tige Havana (brieven).

Als je alles bij elkaar optelt dan bevat 'Spek en bonen' merkwaar-dige thema's, die ook nog eens opmerkelijk zijn vorm gegeven. De bundel bestaat uit verhalen die da-teren van 1986 tot 1994, maar ik moet zeggen dat ze qua sfeer uit-steekend in elkaars verlengde lig-gen. Vrij mysterieus, vol doemden-ken. Het duurt steeds een paar pagina's voor je ook maar enig idee hebt in welke richting je het plot moet zoeken. Dat maakt het lezen van 'Spek en bonen' spannend.

Het meest opvallende verhaal vind ik 'Onweer in de tropen'. Het gaat over een vrouw die slechts één doel heeft: de liefde bedrijven met

zo veel mogelijk jonge mannen. Als ze van de dokter hoort dat ze aids heeft, neemt ze dat uiterst l-coniek op. En verandert geen spat.

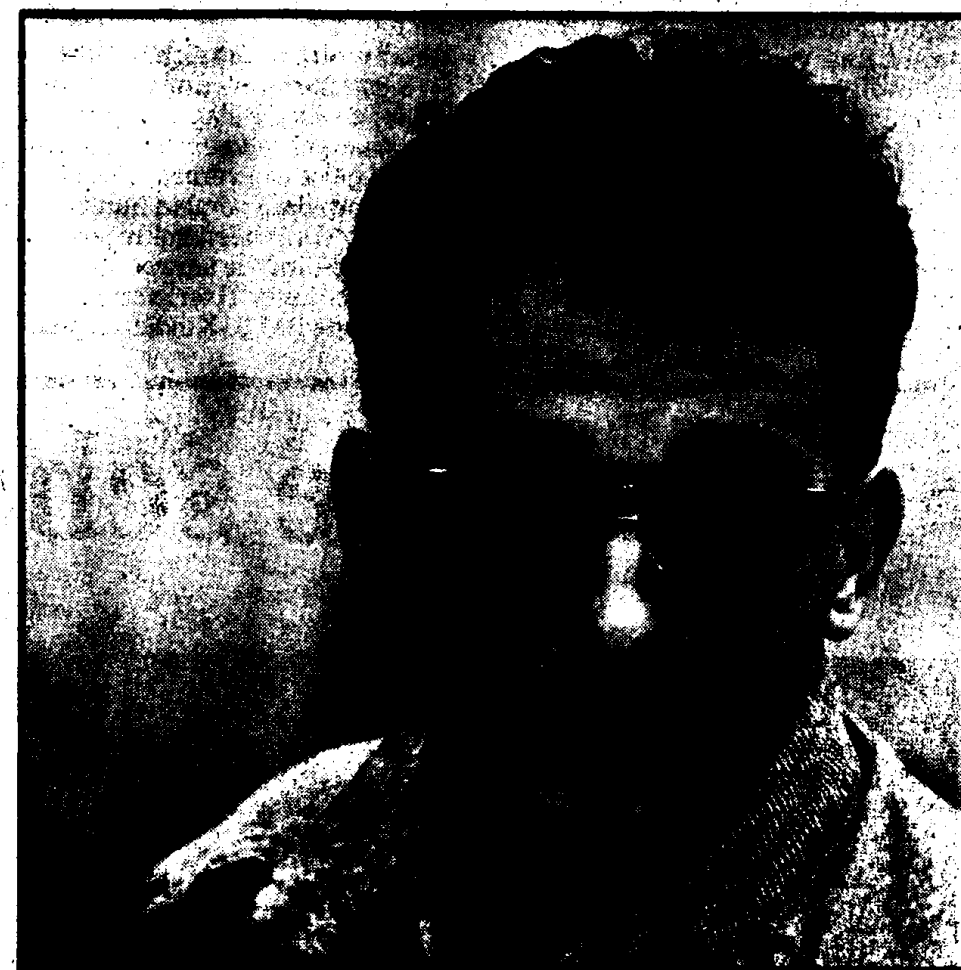
Dan blijkt een vergissing in het spel te zijn: de arts moet bekennen dat ze toch niet ziek is. Ook dat laat haar koud. Want haar vriendje heeft immers ook aids. Dus als ze het al niet had dan heeft ze het nu. 'U zegt het heer dokter, (heft haar glas) Op mijn gezondheid!'

Om in beeldspraak te eindigen: de-ze bundel vormt een soort video-band met Lanoyes mooiste doel-punten van de afgelopen jaren.

Tom Lanoye, Spek en bonen. Uitgeverij Prometheus, f 27,90.

● Tom Lanoye

Foto: HERMAN TALLEIN



# Gehandicapten in een rockband

DOOR EMILE HOLLMAN

'Soms val ik om van ellende. Dan zelfmoord ik mijn val en klauter weer overeind. Hierbij behulp-zam zijn: iedere dag mijn Xanax-pil; iedere dag een kleine hoeveel-hed J&B-whisky; iedere dag zes-tig à zeventig sigaretten; iedere dag enige minuten rammen op mijn drumstel; iedere dag denken aan mijn dode moeder; iedere dag mijn dode levenswijf, doodover-schting en cynisme; iedere dag zo lang mogelijk de aanwezigheid van mijn vrouw, en iedere dag omstan-digheden die meezitten.'

Zo introduceert de Gentse schrij-ver Herman Brusselmans zijn hoofdpersoon, zijn literaire alter ego, in zijn jongste boek 'Ex-

drummer'. Van die eigenschappen zullen zijn vaste lezers niet meer opkijken door Brusselmans al-veertien boeken lang zijn eigen so-res als uitgangspunt neemt voor zijn romans. De introductie is het vertrekpunt van een waanzinnig verhaal waarin drie gehandicapten bij de beroemde schrijver aanklop-pen of hij zijn drumkunsten niet in dienst wil stellen van een nieuw op te richten rockband. De schrijver zegt toe en voor je het weet zit je als lezer weer midden in het jolote universum van Herman Brussel-mans.

Met 'Ex-drummer' voltooit de schrijver zijn trilogie die in 1991 begon met 'Ex-schrijver' en vorig jaar vervolgde werd met 'Ex-min-nar'. Ook in 'Ex-drummer' volgen de rondtuit krankzinnige weder-waardigheden van de hoofdpers-

nen elkaar in rap tempo op in een wereld die wordt gedomineerd door domheid, drugs, perversie, geweld en corruptie. Als de drum-mende hoofdpersoon een studente schaamteloos overlevert aan de man met de grootste lul van Gent laat hij zich ontvallen dat alles con-tinue onbegrijpelijk blijft, vnzig en in wezen onmenselijk. 'Het voortschrijden van de tijd, om maar iets te noemen, verandert daar geen bal aan'. Die conclusie heeft Brusselmans al lang geleden getrokken en heilig verklaard zo-dat je in zijn boeken ook geen en-kele poging zult vinden die zou kunnen bijdragen tot een betere samenleving of zo iets. Integendeel, de hoofdpersoon in zijn trilogie speelt het spel gewoon mee. Cy-nisch en tegelijkertijd onverschil-lig en medogenloos lost hij de verwachtingen in die de zieke we-

reld stelt. Daarin overduikt hij dus-danig dat een beetje moraalriderd onmiddellijk een klacht zou moe-ten indienen wegens aantasting van zeden en goede smaak. Maar door overdrijving wrijft hij ook de spiegel schoon die hij de maatschappij en meer speciaal de jon-geren daarin, voorhoudt.

De rockgroep The Feminists doet mee aan een festival waar bijvoor-beeld ook de bands Harrie Mul-lisch, The French Kissinger en The Six Million Jews meedoen. 'The Six Million Jews?' 'Ja, een hele ramp,' zei ik, 'maar goed, er zijn er nog een heleboel over moet je rekenen en ze kwaken als koni-nen'. De groep Toffe Ellendens treedt op met het nummer 'Appelsienen voor Boscnië'. Homoeroseuelen he-len flukker of Van Kontegem en worden door de drummer openlijk

gebaat en geschofferd. De drum-met weet ook niet meer of hij voor of tegen de Golfoorlog was en zo-der enige voorbereiding rijgt hij een van de grappigste aan een vleesmes. 'Eek was geen kwestie van geslacht, verward geweest. Ik heb het maar gedaan. En ook omdat ik tegebe tegen kale kloot-zakken'. Zijn vrouw infermeert of hij iets voelde op dat moment. Als het antwoord ontlopende luidt, zegt ze: 'That's my man'. De drum-met en zijn vrouw liegen samen helemassa metgens welker van. Hun liefdesrelatie is het enige op de wereld dat het en iedereen in-betek op dat stuk wordt genade-loos afgehandeld. Zo eindigt bijvoor-beeld de minister van Hygiene die de vrijwaf van de drummer wil be-trekken in een sado-masochistisch tiktoke met een verterende voet. Op de achtergrond speelt het lich-

wekkende verhaal van de gehandi-capten die het festival uiteindelijk zullen winnen. Net als in de andere delen van trilogie doet het verhaal er niet zo veel toe. De verhaallijn dient vooral om betekenisge-beurtenissen op te zetten zodat het boek zich uiteindelijk ook leet lees als een roman. Brusselmans is daar perfect in geslaagd. Daar-waars 'Ex-schrijver' en 'Ex-min-nar' ietwils nergens op eigen kracht hebben doorzeten tot ze gingen vervellen, ligt nu een absurd maar krachtig geheel. Het gezegd 'In de Beschrijving' zegt zich de leraar is het ook zeker van toespeling. Het boek is een heel goed verhaal om zijn thematiek uit te kristalliseren met 'Ex-drum-met' niet hij juist voort te kabbe-len, maar dat is schijn. Dit is zijn belangrijkste boek. Wat je noemt een goed boek.

Herman Brusselmans, Ex-drummer. Uitgeverij Promet-heus f 29,90.

## De boekenpagina verschijnt om de drie weken.





● Uitverko-  
ren door 'die  
van boven'...  
Foto:  
ERMINDO  
ARMINO

Geleense paragnost drijft hulpzoekende vrouwen het bed in

# Tot in de ziel verkracht

Hij heeft charisma, is groot en sterk en geeft mensen die bij hem komen een veilig gevoel. Plaatst zichzelf graag op de voorgrond. Is bezeten van macht. Een praatjesmaker wordt hij ook wel genoemd, iemand die de grootste leugens verknipt tot absolute waarheden. Menigien weet bij God niet waar hij het over heeft, maar ja, het klinkt zo mooi, dus zal het wel dik in orde zijn.

Hoe het ook zij, voormalig stoffeerder F.J. uit Geleen zag plotseling Het Licht en kon vanaf dat moment mensen genezen. Hij combineert deze gave met een hoogst opmerkelijke voortvarendheid op therapeutisch gebied, want met vrouwen die om hulp bij hem aankloppen gaat hij naar bed. Moet hij naar bed, omdat zijn helpers in hoger sferen het zo willen. Op zijn advies moeten twijfelende paren een kind verwekken. Paranoia, depressies en ander geestelijk en lichamelijk ongerief zijn niet anders dan seksuele blokkades die J. maar al te graag zelf wil opheffen. Hij zegt bevelen te krijgen 'van boven'. Naar verluidt vergelijkt paragnost J. (52) zichzelf met Jezus Christus, bij voorkeur in de paastijd. „Want Hij werd ook door iedereen verlaten en verdragen.”

Inmiddels hebben elf ex-patiënten aanklachten tegen hem ingediend wegens verkrachting, ontucht, afpersing en bedreiging met de dood. Een spoor van vernieling heeft hij door gezinnen in Limburg en Brabant getrokken. Maar de Officier van Justitie in Den Bosch kan tot zijn spijt de Limburger (nog) niet aan de ketting leggen. Omdat J. met zijn paragnostische abracadabra niet in een erkende vorm van hulpverlening in de gezondheidszorg werkzaam is. De zedenwetgeving is wat dit betreft een gatenaas. En de slachtoffers? Die zijn woedend.

J. zelf wenst desgevraagd niet op de door zijn ex-patiënten geuite beschuldigingen te reageren, ook niet na herhaald aandringen.

Thea was door allerlei oorzaken psychisch aan het einde van haar Latijn. Ze zat tot aan haar nek in de problemen en dacht er zelfs over om een einde aan haar leven te maken. „Via via” hoorde ze dat ze het maar eens bij J. moest proberen want, zo ging de mare, hij kon mensen beter maken. En waren, na drie consulten ging het opeens een stuk beter met Thea. En hij was aardig. En kijkend naar haar 'zag' hij dingen die inderdaad bleken te kloppen. Thea vertrouwde hem, al vond ze het wel vreemd dat hij tijdens de behandelingen achter haar kwam staan en zij altijd de ogen moest sluiten. Hij maakte Thea's beha los en bewoog met zijn handen tussen haar ontblote borsten. Is niet zo bijzonder, mompelde J., want dat had alles te maken met het openbreken van de hartchakra. Al hijgend kwam de

genezer op deze manier niet alleen tot een spirituele ontferming maar ook aan zijn aardse gerief.

Op het einde van de instraling stond hij vaak te hijgen en te trillen, waarna hij vaak wijdebeens van me wegtiep. „Weet Thea zich te herinneren. „Soms trok hij aan zijn broekriem, net als iemand die zijn guld dicht doet na het urineren.” n Andere keer voelde zij letterlijk dat J. een erectie had toen hij dicht kreunend en steunend achter haar stond, terwijl hij weer eens met het openbreken van de hartchakra bezig was. Ondanks alle fraai onderbouwde theorieën wist hij dit zenuwcentrum blijkbaar niet goed te vinden want J. moest telkens stevig over haar borsten wrijven.

Toen ze zes maanden zwanger was van haar eerste kind kreeg J. 'van boven' te horen dat hij de toekomstige moeder moest instralen bij de onderste chakra. In zijn toenmalige praktijk aan de Eindhovense Vlierstraat besloot de Geleendenaar in al zijn wijsheid een kras te leggen rond het ongeboren kind. Hij opende Thea's broek en ging met zijn hand in haar onderbroek, greep in haar vagina en kwam met zijn vingers tussen haar schaamlippen. Aldus werd de kras gelegd en was het ongeboren leven beschermd.

Thea stond perplex, vond de situatie erg vervelend maar bood vreemd genoeg geen verzet. „Dat kwam door de geruststellende verhalen die hij vertelde.” J. lardeerde dit spirituele circusnummer met de opmerking dat Thea iets 'speciaals' was, door 'boven' uitverko- ren. En dat gevoel kreeg ze ook. De 'helpers van boven' hadden blijkbaar een tamelijk geile inborst want na de bevalling moest de paragnost zijn zegenrijke werk voortzetten. Omdat Thea problemen had met het geven van borstvoeding vreesde J. dat haar klieren zouden verharderen, met borstkan- ker als onvermijdelijk gevolg. Van- daar dat hij het masseren van haar blote borsten als enige uitweg zag. En aldus geschiedde diverse malen in de praktijkkamer. Pas toen hij haar sommeerde de behandeling helemaal naakt te vervolgen wel- gerde ze resoluut.

„Ik wist dat het niet goed was dat het gebeurde maar anderzijds was hij op dat moment iemand aan wie ik me vastklampte. Ik vertrouwde hem. Hij heeft een smerig machts- spel met me gespeeld.” Alles bij elkaar opgeteld hebben deze 'be-

handelingen' Thea en haar gezin enkele duizenden guldens gekost.

## Rouwprentje

Andere ex-patiënten van J. hebben inmiddels vrijwel identieke getui- genissen afgelegd, variërend van verkrachting tot afpersing en be- dreiging met de dood. „Want als je het niet eens was met zijn visie en twijfelde aan de vele doorgevingen die 'de helpers van boven' aan de lopende band produceerden, dan was J. niet te beroerd om een rouwprentje van zijn bureau te grissen en dit voor je neus te hou- den. „Kijk, die wilde ook niet naar mij luisteren en dit was het ge- volg,” zei hij dan. Hij had je ge- woon in een ijzeren greep. En die ongelooflijk grote seksuele uitstra- ling van die man... je moet hem hebben gezien om het te kunnen navertellen. Hij heeft een gave, daarover is geen twijfel mogelijk, want hij wist je dingen te vertellen over jezelf die jij ónmogelijk kon weten. Maar hij heeft die gave op een vreselijke wijze misbruikt,” zegt Christel.

door

PETER  
HAMANS



Christels tweede huwelijk dreigde in 1985 te ontsporen. Ze vroeg pa- ragnost J. om hulp. Die wendde zich vanachter een gordijn in zijn behandelkamer tot hogere regionen. Volgens 'die van boven' moest Christel de huwelijksband verbreken omdat er, zo kreeg J. te horen, 'geen kruisning mogelijk was met haar man'. J., die inmiddels weduwnaar was, liet er vervolgens geen gras over groeien en dirigerde Christel als onderdeel van de paranormale therapie het bed in. „Ik voelde wel eens weerstand. „Mag dat wel van boven, al die sex?” vroeg ik aan J. Maar ik moest niet zo bekrompen doen. Er lag voor mij een taak klaar. Ik was uit- verkoren.”

Na een behandeling van twee jaar zette hij Christel op de knieën, ook weer op dringend advies 'van bo- ven'. J. trouwde met een ex-patiën- te maar het lonken naar ander vrouwelijk schoon ging door. Ook Christel kwam weer in beeld en zij ging opnieuw op zijn avances in. Pas in 1992 zette zij een punt achter de 'therapie'. Nu zegt ze: „Met zweet in de handen ben ik vertrok- ken, want het onbehaaglijke ge- voel dat ik 'de helpers van boven' in de steek liet, achtervolgde me nog een tijdje.” Pas toen de Ge- leense vliedfluiter in augustus 1993 werd gearresteerd viel een last van Christels schouders en

stapte ook zij naar de politie. Thea en Christel kunnen de verwij- ten die ze te horen hebben gekre- gen inmiddels dromen. „Had je er maar niet naar toe moeten gaan”, „Je hebt als vrouw alleen geen kans tegen die man” en „Je kunt toch niets bewijzen”. Maar buiten- staanders kunnen er volgens hen niet over oordelen. „De meeste pa- tiënten van J. hadden psychisch en lichamelijk al heel wat meege- maakt. In het normale medische circuit vinden ze geen hulp en dan kom je vaak bij zo'n genezer te- recht die voor een zieke immers de laatste strohalp is. In J.'s geval volgde dan een proces van intimi- datie en hersenspoeling.”

Op alles had J. een antwoord. Zijn schoonzus, die zich voor iriscopis- te uitgaf, vertelde Thea dat ze ru- ma zou krijgen en dat haar darmen waren verzaakt. Naderhand wees medisch onderzoek uit dat hier geen sprake van was. „Maar toen geloofde ik dat. Hij wist je gran- dios om de tuin te leiden. Mijn man noemde hij een luilak en een schoft, omdat hij niets in J. zag. Als mijn man niet meedeelde in de groep zouden 'die van boven' wel zorgen dat hij een dodelijk auto- ongeluk kreeg en dat ik in een psy- chiatrie inrichting terecht zou komen. En mijn kind zou onder toezicht van de Kinderbescherm- ing worden geplaatst. Ik was echt bang dat dit ook zou gebeu- ren. En elke keer als ik voor een behandeling bij hem kwam her- haalde hij die woorden. Op zeker moment begon ik er ook nog in te geloven.”

## Afhankelijk

Christel zegt het opvallend te vin- den dat zij en andere patiënten van J. steeds grotere seksuele behoeft- en kregen naarmate de therapie vorderde. „Hij wist gevoelens van verliefdheid aan te wakkeren. Je werd steeds afhankelijk van hem.” De Geleendenaar had een groep van twintig mensen uit Lim- burg en Brabant om zich heen ver- zameld. Zij waren, zo vertelde J., speciale gevallen met paranormale talenten die alleen nog maar ont- wikkeld hoefden te worden. Deze sterk sektarisch georiënteerde groepering zou vanuit een boerde- rij in het Middenlimburgse Haalen, waar J. toen tijdelijk verbleef, „een eenheid gaan vormen voor boven”. Ze waren de uitverkorenen. In J.'s praktijkkamer staat een por- tret van zuster Blandine Merten uit Trier, die volgens de katholieke kerk in 1918 op 35-jarige leeftijd „in een roep van heiligheid” stierf. In december 1968 werd zij door paus Paulus VI zalig verklaard en zij is, zo beweert J. in een niet al te be- scheiden bui, vanuit gene zijde zijn grote steun en toeverlaat bij zijn paranormale handel en wandel. De groep van gunstelingen reisde zelfs een aantal keren samen met J. naar

een herdenkingsdienst in Trier om de zuster te bewieroken.

Thea, Christel en diverse anderen houden er meer wereldse theo- rieën op na en beschuldigen hem van verkrachting, ontucht, bedreig- ing met de dood en afpersing. Maar tot de dag van vandaag rijdt J. vanuit zijn woning in Oud- Geleen naar zijn paranormaal praktijkje, nu gehuisvest aan de Vaartbroek in Eindhoven. Het Licht is ondanks alle ellende die de stoffeerder heeft veroorzaakt blijkbaar nog niet gedoofd.

Op 10 augustus 1993 werd de Ge- leense goeroe door de recherche in Eindhoven aangehouden. Een ex- patiënt had alle moed bij elkaar geraapt en was naar de politie ge- stap. Maar het mocht niet baten. Na een dikke maand in voorarrest te hebben gezeten, werd J. op vrije voeten gesteld. Een van de rede- nen hiervoor was dat de tweede vrouw van J. gedurende zijn deten- tie een kind had gekregen. „En de Officier van Justitie vond het zielig dat J. op dat moment in de eel zat. Kun je je dat voorstellen?” zegt Christel. „Ik heb twee echtschei- dingen achter de rug en mijn oudste dochter is vorig jaar plotse- ling overleden. Na alles wat ik ook bij J. heb meegemaakt word ik be- handeld door een psycholoog. En J. mag naar huis omdat de Officier hem zielig vindt.”

In december vorig jaar besloot het Openbaar Ministerie na lang wik- ken en wegen geen strafvervolg- ing tegen J. in te stellen. „De straf- palingen uit de zogenaamde zede- lijke wetgeving, die van toe- passing zijn, bieden naar mijn mening geen mogelijkheid tot ver- dere strafvervolgning. Tegen de ongewenste seksuele toenaderin- gen van J., die werkzaam is als paragnost en derhalve niet in een erkende vorm van hulpverlening in de gezondheidszorg, bieden de genoemde wetartikelen geen be- scherming,” zo formuleerde de Of- ficier van Justitie haar standpunt.

Twee advocaten hebben zich na- mens de slachtoffers in de zaak vastgebeten. Bij het Gerechtshof in Den Bosch hebben zij een klacht ingediend tegen de afwij- zende houding van de Officier. Dit protest moet nog worden behan- deld maar een van de raadslieden zegt goede hoop te hebben dat J. alsnog wordt gedagvaard en ver- oordeeld, met name omdat na zijn vrijlating meer aanklachten tegen hem zijn ingediend bij de Eindhov- ense politie. Bovendien beschik-

ken de raadslieden over vonnissen die in andere arrondissementen zijn uitgesproken tegen paranor- maal genezers die vrouwen hebben misbruikt.

## Dossiers

Ex-patiënten van J. hebben inmid- dels omvangrijke dossiers aange- legd. Hieruit blijkt hoeveel schade deze 'Geleense evenknie van Jezus Christus' heeft veroorzaakt. Zo moest een van de hulpzoekenden 'op bevel van boven' 10.000 gulden aan J. betalen. Ook zijn computer en scanner werd hij geacht in te le- veren bij J., die vervolgens wel even een lijntje naar boven zou uit- rollen om lichamelijk welzijn voor de patiënt af te smeken. En die dacht nog: De hemel als opslag- plaats voor lift- en audio-appara- tuur?? Werden de goederen niet gauw bezorgd dan zou de man bin- nen afzienbare tijd sterven aan een hart- of herseninfarct. Met de eru- ditie van de meest doorgewinterde geneesheer toverde J. net zo ge- makkelijk dichtgeslakte kranasla- gaders en rammellende hartklep- pen uit de hoge hoed om mensen de stuipen op het lijf te jagen. Ook Thea zoekt niet als Christel en andere slachtoffers naar een stuk rechtvaardiging. „Ik weet niet meer hoeveel tijd, brieven, tele- fontjes en andere energie ik hier al heb ingestoken. Maar er komt steeds meer aan de oppervlakte. Ook ex-patiënten van J. melden zich bij ons. Ze willen niet langer zwijgen. Want het gaat niet alleen om het seksueel misbruik. Noem het een compleet misbruik. We zijn verkracht tot in onze ziel. Het meest elementaire recht van de mens, de vrijheid van denken, heeft deze zogenaamde genezer misbruikt. En daarvoor zal hij ge- straft worden. Hoe lang deze zaak ook duurt.”

Thea roept de mensen in Limburg en Brabant, die momenteel nog deel uitmaken van J.'s paranorma- le clubje, op om wakker te worden. „Om hem heen zijn mensen die uit afhankelijkheid of uit hoogmoed of gewoont uit naliviteit de ogen hebben gesloten voor allerlei mi- sbruik of manipulaties. Ik vraag hen dringend naar buiten te treden met alle informatie die ze hebben. Want wie zwijgt, stemt toe. En de slachtoffers van seksueel misbruik door deze en andere 'genezers' raad ik dringend aan om niet te blijven zwijgen. Er is hulp voor jul- lie, als je maar van je laat horen,” aldus een emotionele Thea, die na de zenuwlopende affaire met J. het geloof in paranormale genezers niet heeft verloren. „Want er zijn beslist ook goede hulpverleners. Maar een zuiver medium kreunt en hijgt niet en krijgt geen erecties. Die heeft het niet nodig om je op de blote huid aan te raken. Laat staan dat je uit de kleren moet. Wie zuiver werkt, laat de mensen vrij.”

De klachten tegen paranormaal ge- nezer F.J. uit Geleen zijn in behan- deling bij de afdeling zedenzaken van de Eindhovense politie, tele- fon 040-332211. Daar is ook nade- re informatie te krijgen.

In verband met de privacy van de slachtoffers zijn de namen gefin- geerd



Op 30 september 1944 pasten de Duitsers de 'taktiek van de verschroeide aarde' toe in Maasbracht. In één dag veranderde een van de grootste binnenvaarthavens van Nederland in een kerkhof. Met dynamiet werden 240 schepen - klein en groot - stuk voor stuk naar de haaien gejaagd. Om te voorkomen dat ze in handen zouden vallen van de aanstormende geallieerden. Met gebalde vuisten in de zakken stond Jac. Linssen er toen als jongeman machteloos naar te kijken. „We stonden aan de grond genageld,” zegt hij vijftig jaar later. Tot in de details beschreef hij in 1986 reeds hoe de vernietiging van schepen in het werk ging. Op 30 september aanstaande komt een nieuw boek van zijn hand uit. Het wordt een historische roman waarin met name de gevolgen voor de gedupeerde opvarenden uitvoerig worden beschreven.

Boek van Jac.  
Linssen over  
30 september 1944

# Hoe haven van Maasbracht veranderde in een kerkhof

„Je moet je dat eens voorstellen. Systematisch werden alle schepen de grond in geboord. Opgeblazen. Doelbewust.” Jac. Linssen praat er over alsof het gisteren gebeurde. Zo scherp is de gebeurtenis in het geheugen gegrift van de nu 72-jarige.

„De Sprengkommando's hingen met een draad dynamiet tot net boven de waterlijn. Toen de lading tot ontploffing werd gebracht ontstonden gaten van wel een vierkante meter groot tot onder de waterlijn. De schepen begonnen onmiddellijk vol water te lopen. Ze moesten wel zinken. De schippers, hun vrouwen en kinderen, de knechten en matrozen waren vantevoren weggejaagd. Aan hun lot overgelaten. Ze renden op de kade in paniek rond toen de Duitsers hun schepen een voor een opbliezen. Vlugs nog spullen van boord hattend. Het was voor de Duitsers de 'taktiek van de verschroeide aarde'. Ze moesten in opdracht

van de Führer alles vernietigen om te voorkomen dat de geallieerden er hun voordeel mee konden doen. Ze maakten alles kapot. Ik heb na de oorlog wel eens een Duitser hier in de grensstreek horen zeggen dat ze in die nadagen van de oorlog bang voor hun eigen soldaten waren dan voor de geallieerden.”

door  
**EGBERT  
HANSEN**



Linssen laat in een bij zijn schrijfkamer op de eerste verdieping gelegen kamertje een door hem zelf gemaakte maquette zien. De maquette toont in een schaal van een op duizend hoe de Maasbrachtse haven er op de avond van die 30-ste september 1944 uitzag. Honderden scheep-

jes kriskras door elkaar, gezonken en half onder water. Hij heeft de maquette kunnen maken dankzij een nauwkeurige tekening, die na de oorlog is gemaakt door Rijkswaterstaat, in verband met de berging van de wrakken. Linssen was al voor de oorlog werkzaam bij scheepsreparatiebedrijf Sint Antonius van Sieb Houben en dus ook nauw betrokken bij de bergingswerkzaamheden. „Ik was bij Sint Antonius procuratiehouder. In 1947 schreef ik al mijn eerste boekje van zestien pagina's over het schepenkerkhof. De berging van de getroffen schepen stond bij Sint Antonius technisch en commercieel onder mijn leiding. Daarom weet ik er ook alles van af.”

De schippers werden zo goed en zo kwaad het ging ondergebracht in Maasbrachtse gezinnen. Ze waren van hun schip verjaagd, maar daar bleef het niet bij. Een paar weken later, op

7 november 1944 moesten ze opnieuw hun boeltje pakken. Toen werd heel Maasbracht geëvacueerd naar de dorpen ten oosten van de rijksweg. Naar Montfort en Sint Odiliënberg. Onder de evacués die naar Montfort gingen vielen vele slachtoffers tijdens het bombardement van Montfort.

Daarna werden de mensen voor de derde keer weggejaagd; in januari '45 tijdens de grote evacuatie naar Roermond en omstreken naar Groningen en Friesland. „In veeuwagons. En dat was niet alles. Dan die terugkomst van de schippers, in Maasbracht. Naar een volledig vernielde haven. Volledige ontreddering heerste. Iedereen had zoveel aan zijn eigen hoofd dat er weinig aandacht werd besteed aan de sores van de schippers. Dat was toch al een 'apart volkje' dat zijn eigen leven leidde. Natuurlijk, later kwam het Bureau Wederopbouw Vaartuigen. Maar hoe het

● De auteur heeft behalve een boek ook een maquette gemaakt van het schepenkerkhof in de Maasbrachtse haven. De maquette is komend najaar te zien in het scheepvaartmuseum te Maasbracht.

Foto: JAN PAUL KUIT

de schippers zelf is vergaan. Daar is nooit iets over verteld, laat staan geschreven.”

Over de oorlog heeft Linssen al heel wat geschreven. Onder

meer in zijn in 1986 verschenen boek 'Maasbracht, tussen stoffige steenkool en schoon gewassen grind'. Maar ook in 'Dagboek en geheugen van een dorpsjongen' (1990) en 'Aandeel der gene-

● Jac. Linssen heeft de waargebeurde drama's in de Maasbrachtse haven laten herleven in zijn nieuwe boek dat op 30 september aanstaande verschijnt.

raties' (1992). Hij schreef daarnaast ook jubileumboeken over de Panfare Eensgezindheid in zijn woonplaats Brachterbeek en Harmonie Sint Caecilia in Maasbracht.

Hoe kwam het dat er op die zwarte dag zoveel schepen in de haven van Maasbracht voor anker lagen? Ook dat weet Linssen precies. „Je moet weten dat op 14 september 1944 Maastricht door de Amerikanen was bevrijd. Aan de andere kant van de Maas lag het front bij Thorn. Heel dichtbij dus. De schippers met bestemming Born, Maastricht en Luik gingen daarom voor anker in Maasbracht.

In de hoop dat de geallieerden snel zouden doorstoten. In het wilde weg werd geankerd in de Maasbrachtse haven. Aan de oever was al snel geen ligplaats meer. Overal lagen schepen. Toen dachten de Duitsers: die schepen moeten daar weg, want de vijand kon ze wel eens gebruiken om de Maas over te komen. Maar de schippers durfden niet weg, uit angst dat ze door de geallieerden gebombardeerd zouden worden als ze in konvooi zouden wegvaren. Daarbij kwam dat verzetsmensen er voor hadden gezorgd dat in de sluizen niet meer geschut kon worden. Op dat moment hebben de Duitsers beslist alle schepen te laten zinken. Dat hebben ze dan ook grondig gedaan. „Pas op 24 januari 1945 werd Maasbracht bevrijd. Ik kwam toen bij de O.D. (Orde Dienst) en had een 'permit' van de Amerikanen om in de haven te komen. De teruggekeerde Maasbrachtenaren waren naar Brachterbeek geëvacueerd.

Op een gegeven moment kwamen de Amerikanen met draglines naar de haven. Met trotyl werden de ankerkettingen kapot gemaakt. De dragline trok daarna de ankers boven water. Vrachtwagens vol ankers werden afgevoerd. Ik snapte er niks van. Militair geheim, zeiden de Amerikanen toen ik er naar vroeg. Later heb ik onderzocht waar die ankers naar toe zijn gegaan. Toen bleek dat de geallieerden de ankers nodig hadden om de pontonbrug over de sterk stromende Rijn bij Remagen te verankeren.”

## Een begrafenis kun je niet overdoen

# De kunst van het afscheid nemen

DOOR HENK POSTMA

Het is al eens vertoond. Met het glas in de hand rond het graf. En dan 'proost' roepen als de kist zakt. „Dat is de dood overschreeuwen,” reageert de uitvaartondernemer verontwaardigd. Hoeft niet, zegt zijn collega. „Alles mag, als het maar past bij de leeftijd die de overledene erop nahield.” De Nederlandse uitvaartmarkt is in beweging. Steeds meer mensen proberen aan de laatste reis een persoonlijk cachet te geven. Langzaam maar zeker speelt de branche daarop in. Her en der in den lande vinden de laatste tijd beurzen plaats waar de klant alvast een keur aan ideeën kan opdoen. Zoals vandaag in de Janskerk te Utrecht.

De jubilerende uitvaart-ondernemer Gerard Andriessen laat er het publiek in zijn rijkgevlude etalage kijken. En in die van anderen. Onder het motto 'de kunst van het afscheid nemen' laten veertig bedrijven en instanties zien wat ze de sterveling, en met name ook diens nabestaanden, aan diensten en goederen te bieden hebben. Andriessen koos voor een bijzondere aanpak. Want er worden ook work-

shops en lezingen gehouden. Het gaat over onderwerpen als stervensbegeleiding, rouwverwerking, de geschiedenis van de laatste eer, en de zin en onzin van rituelen. De organisatie daarvan is in handen van een Utrechtse vrouwen-groep die opkomt voor een zo persoonlijk mogelijke benadering van de dood en de uitvaart. Her en der in den lande zijn al soortgelijke initiatiefgroepen actief. Want de uitvaart-branche mag dan wel onbekend hebben dat steeds meer klanten zelf willen bepalen hoe ze afscheid nemen, in de praktijk heerst nog maar al te vaak de stille dictatuur van het standaardpakket. Dat biedt doorgaans niet veel meer aan ceremonieel dan wat ingeblikt muziek en koffie met cake.

### Brass-band

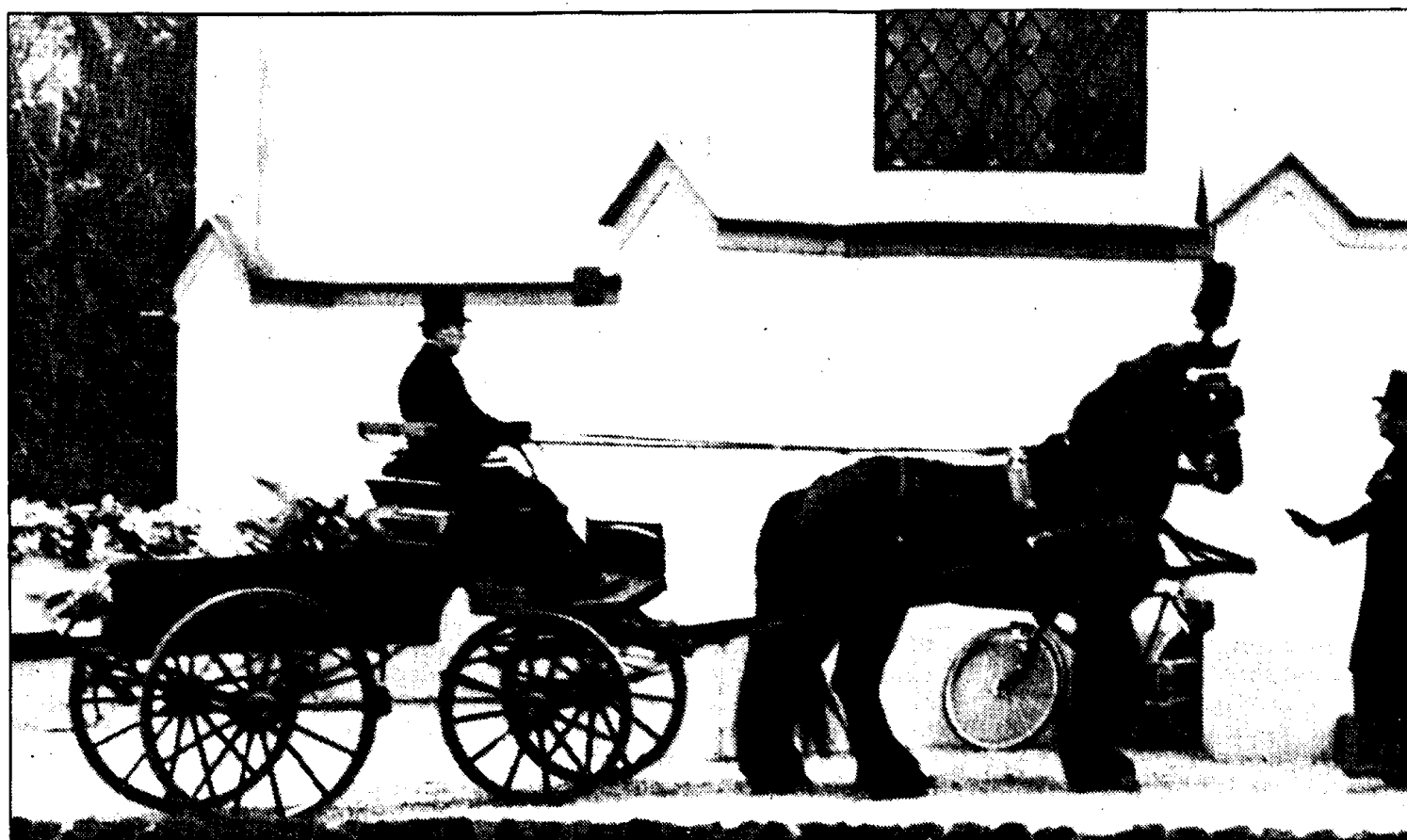
Wie de beurzen bezoekt, weet dat er meer te koop is of kan worden bedacht. Een Groningse brass-band laat zich graag voor een rouwplechtigheid contracteren. Een treurmars heen en een beetje vrolijkheid na? Nederlands eerste rouw-impresariaat Timbre, gespecialiseerd in levende muziek, kan daarin ook bemiddelen. Ook beeldend kunstenaars bieden zich aan. Ze hebben zich speciaal toegelegd op het ontwerpen van grafmonumenten.

Er is een kistenmaker die zakken met schelpen heeft staan. Nabestaanden kunnen daar het houtwerk mee versieren. Zelf timmeren, schilderen of plakken mag ook. Wie geen kist wil, kan bij de wever terecht. Een lijkwade volstaat. De pottenbakker helpt een ieder die zelf een urn wil maken. Enkele ideeën voor nabestaanden: zelf het graf dichtschep- pen en meteen met struiken beplanten; duiven loslaten als de kist zakt; ballonnen oplaten.

Afgelopen jaar verscheen een eerste nummer van het blad Mortalis, een glossy tijdschrift over begraven, cremieren en rouwverwerking. Wie verder nog vragen heeft kan terecht bij de uitvaarttelefoon van de Nuvu, een overkoepelende organisatie van begrafenisondernemers. Notarissen, steenhouwerijen, verzekeringsmaatschappijen, drukkerijen en vele soorten professionele en vrijwillige hulpverleners beseffen inmiddels ook dat er veel meer te verkopen is dan louter koffie na de dood. Uitvaartverzekeraar AVVL heeft inmiddels twee bekende Nederlanders ingehuurd die de klanten moeten lokken. Ze figureren in een groots opgezette reclamecampagne. „Ik ga dood,” roept Rob van Hulst, bekend uit de tv-serie Medisch Centrum West de voorbijgangers sinds enkele da-

In Den Haag is onlangs een lijkstoet op kroegentocht gesignaleerd. Op de Amsterdamse wallen lag een man in een middeleeuwse crypte opgebaard. Hard-rock in het crematorium is al lang geen unicum meer. Swingend de pijp uit. Het kan. Het mag. En het gebeurt. Al kan het ook serene. Zoals met de gondel naar het graf. Een kakelbont geverfde kist is daarbij toegestaan. Met aids-patiënten als voortrekkers

is de laatste jaren in Nederland een alternatieve uitvaart-cultuur ontstaan. Steeds meer mensen proberen de laatste reis een persoonlijk cachet te geven, maar stuiten daarbij op de stille dictatuur van het standaardpakket. Om dat te voorkomen vindt vandaag in Utrecht een uitvaartmarkt plaats. Gewijd aan 'de kunst van het afscheid nemen'.



● Zwarte paarden, een boerenkar, een ruwhouten kist: alles kan.

Foto: DRIES LINNSEN

gen vanaf de billboards toe. Ex-wielrenner Gerrie Kneteman kondigt namens AVVL in een televisiespotje aan dat hij gaat sterven. Niet dat het tweetal daar haast mee wil maken. De aankondiging is bedoeld om lezers en kijkers ertoe te verleiden een 06-nummer te bellen. Dan kan men luisteren naar beider verhaal. „Of je nu achttien bent of tachtig,” vertelt Van Hulst, „je hebt je verantwoordelijkheid wat betreft al die vrienden en bekenden die je op die dag goeiendag komen zeggen.”

Hoewel de wetgeving steeds verder is verruimd, beseffen nog maar weinigen hoeveel mogelijkheden er zijn om van de laatste reis een bijzondere gebeurtenis te maken. Of ze staan er niet bij stil. Begrafenis-ondernemer Andriessen: „Als er niet over is nagedacht, dan is de uitvaartondernemer de enige redder in nood. Nabestaanden geven de zaak in hun verdriet al gauw uit handen. Dan zeggen ze: 'doe het maar zo netjes mogelijk'. Krijgen ze het standaardpakket. Daar is men achteraf meestal niet blij

mee. Maar je kan het dan niet meer over doen.” Zijn boodschap is duidelijk: een kille, en dus onbevredigend verlopen uitvaart frustreert het rouwproces.

Allochtonen, zoals de moslims, de Surinamers en de Antillianen, hebben de Nederlander de laatste jaren van nabij laten zien dat er vele manieren zijn om met de dood in het reine te komen, en dat het niet per se nodig is je daarvoor met dure verzekeringen op kosten te ja-

gen. Hun rouwrituelen wortelen in de gezamenlijke beleving van eeuwenoude tradities. Vergeleken daarmee zijn Nederlandse uitvaardediensten vaak kale en kille vertoningen. Vooral in de crematoria. Uitvaartfabrieken, zo wordt wel gesneerd. Het aantal crematies neemt dan ook voor het eerst sinds jaren af. Andriessen noemt aids- en kankerpatiënten als de voortrekkers van een andere veel persoonlijker begrafenis-cultuur.

### Tradities

De Utrechtse Minnie Borghstijn heeft zich verdiept in zin en onzin van begrafenisrituelen. Zij stelt de ontkerkelijking en het uiteenvallen van traditionele maatschappelijke verbanden verantwoordelijk voor de toenemende behoefte aan een persoonlijk benadering van de dood. „Voor steeds meer mensen heeft de traditionele dodennis of begrafenisdienst geen betekenis meer. In het verleden hebben die kerkelijke rituelen zin gehad. Ze hielpen je de emoties verwerken. Maar zo'n opgelegde ceremonie kan, als de betekenis verloren gaat, ook een gevangenis worden. Mijn generatie heeft zich daaruit bevrijd. Ik heb voor mezelf al die kerkelijke rituelen afgeschaft, ook de doop en het trouwen. Maar als daar niets voor in de plaats komt, sta je wel met lege handen.” Te biecht gaan bij vreemde culturen biedt volgens Minnie Borghstijn geen oplossing. „De kracht van een ritueel is juist dat het voortkomt uit de cultuur waarin je geworteld bent. In de manier waarop wij leven passen dergelijke standaardvormen niet.”

Nederland heeft zo langzamerhand overal wel een museum voor. Maar een uitvaartmuseum bestaat nog niet. Daar zal snel verandering in komen. Althans als het ligt aan Henk Kok, Enschede's kenner van de Nederlandse begrafenis-historie. Een collectie heeft hij al. Volgens Kok bestaan in Nederland nog nauwelijks oude waardevolle rouwgebruiken. „Voor zover dat nog wel het geval is, zijn het meestal stervende resten die door folkloristische groepen in leven worden gehouden. Het kerkhof is een parkeerplaats van doden geworden. Allemaal netjes in de rij.” Toch kent hij begraafplaatsen waar het goed toeven is tussen de doden. Maar veel ceremonieel ziet hij er niet. „Mijn woord nog eens gevraagd of er niet eens nieuwe begrafeniserituelen moeten worden bedacht. Maar een ritueel bedenken is niet. Zo iets moet ontstaan.”







# DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

## HTS-er PRODUKTIEMANAGER, MBO-er LOGISTIEK en MBO-er BINNENDIENST

Als zelfstandige dochter van een Amerikaans bedrijf is Ranpak BV vanuit Heerlen verantwoordelijk voor de productie en verkoop van milieu-sparende verpakkingssystemen in heel Europa. Omdat en winst ontwikkelen zich zeer snel. In slechts enkele jaren is de onderneming gegroeid naar meer dan 50 medewerkers. Dankzij een creatieve en enthousiaste manier van werken heeft zij een sterke marktpositie bereikt. Het bedrijf is gericht op groei en in deze fase van succes is er behoefte aan personeel dat groei in gevarieerde functies kan bieden.

en weet u orders te boeken. Uw ondersteunende taak naar de buitendienst ligt met name op orderverwerking en het oplossen van eventuele problemen.

U heeft tenminste een MBO-opleiding, bij voorkeur MEAOCE. Wij verwachten dat u zo'n 4 jaar ervaring in een vergelijkbare functie heeft. U straakt actie uit en u kunt correct en alert communiceren. De moderne talen beheerst u in woord en geschrift. Leeftijd 25 à 30 jaar.

**Ervaren logistiek medewerker**  
In vrijwel alle landen van Europa werken wij samen met distributeurs. Als logistiek medewerker wordt u verantwoordelijk voor de planning en uitvoering van het transport van machines en verpakkingsmateriaal naar de magazijnen van onze distributeurs. Ook het regelen van het interne transport en het ontwikkelen van een efficiënte routing behoort tot uw taak.

Uw opleiding op MBO-niveau is aangevuld met een opleiding Logistiek Management. U heeft tenminste 5 jaar ervaring in een vergelijkbare functie. Zowel intern als extern kunt u goed met mensen overweg. Leeftijd 25 à 30 jaar.

**Reacties**  
Voor meer informatie over deze vacatures kunt u telefonisch contact met ons opnemen: telefoon: 045-426000. Uw schriftelijke reactie graag sturen aan Ranpak BV, t.a.v. de directie, Postbus 139, 6400 AC Heerlen.



De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit: Ziekenhuis De Wever & Gregorius, Verpleeghuis Schiedshof, de verzorgingshuis Aan de Weer, de Schiedshof en Verpleeghuis Brunssum.

Ziekenhuis De Wever & Gregorius is het grote ziekenhuis, dat op twee locaties te Heerlen en Brunssum ziekenhuiszorg biedt van hoog niveau. Het ziekenhuis heeft 130 medisch specialisten en 2.850 medewerkers. Jaarlijks worden 26.000 patiënten opgenomen.

Voor Dienst Personeel & Organisatie zoeken wij een ervaren parttime (90%)

## personeelsconsulent

**Functie-informatie**  
De personeelsconsulent, die wij zoeken is het eerste aanspreekpunt voor de leidinggevers en medewerkers binnen het rayon, waarin gewerkt wordt, de Dienst Personeel & Organisatie. Het rayon ligt daarom op een breed terrein, o.a. uitvoering arbeidsvoorwaarden, begeleiding organisatie-veranderingen, personeelszorg en formatiebewaking. Daarnaast zijn er in de Dienst P&O specialisten op het terrein van organisatie-ontwikkeling, rechtspositie, opleiding en formatiezaken.

**Functie-eisen**  
Kandidaten beschikken over het diploma HBO-PW of ABP8, dan wel HEAO-EJ en enkele jaren ervaring in het personeelswerk. Eigenschappen als contactvaardigheid, zelfstandig kunnen werken, schriftelijke/mondelinge uitdrucksvaardigheid en tact behoren tot de vereisten.

**Arbeidsvoorwaarden**  
De functie wordt gehonoreerd volgens FWG-functiegroep 55 (min. f 3.763,-, max. f 5.670,- bruto per maand op fulltime basis). Doorgroei naar een hogere functiegroep behoort tot de mogelijkheden. Gezien op handen zijnde reorganisaties is het waarschijnlijk, dat personeelsconsulenten op termijn decentraal, dus onder leiding van de verantwoordelijke van het lijnmanagement, gaan werken. De CAO-Ziekenhuiswet is van toepassing.

**Inlichtingen**  
Inlichtingen worden verstrekt door drs. S. Algera (hoofd P & O), tel. nr. 766275 of dr. P. Goossens (personeelsconsulent) tel. nr. 766113/279305. Schriftelijke sollicitaties vóór 25 juni a.s. richten aan Dienst Personeel & Organisatie, onder vermelding van vacaturenummer: 94-0015-D.



Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg

## HYPOTHEEKADVISEUR M/V

De Hypotheek Adviseur Heerlen/Maastricht zoekt wegens uitbreiding een hypotheekadviseur m/v die verantwoordelijk is voor:

- het adviseren en begeleiden van klanten bij de keuze van een hypotheek;
- het onderhouden van contacten met banken, verzekeringsinstellingen, notarissen etc.;
- de administratieve en organisatorische werkzaamheden die dit met zich meebrengt.

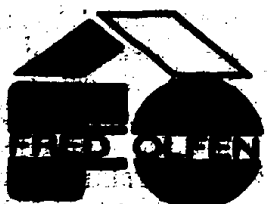
Om deze functie adequaat te kunnen vervullen, moet u voldoen aan de volgende eisen:

- enige ervaring in financiële dienstverlening;
- gedegen kennis op het gebied van hypotheek;
- commercieel inzicht;
- een uitstekende mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid;
- een representatief uiterlijk;
- leeftijd tussen de 25 en 30 jaar;
- assurantie B is een pré.

Wij bieden u uitstekende arbeidsvoorwaarden, een gedegen opleiding en een dynamische werkdruk.

Uw handgeschreven sollicitatie met uw c.v. en pasfoto kunt u richten aan:

De Hypotheek Adviseur, t.a.v. de heer F.H. Otten.



## Stichting Islamitische School Heerlen en omstreken

roep sollicitanten op voor de functie van

## GROEPSLEERKRACHT m/v (voor de bovenbouw)

aan de onder het bestuur ressorterende school Islamitische basisschool El Wahda, voor een vacature van 38 uur.

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij:

- de beginselen van het islamitisch onderwijs mede kunnen dragen;
- bekend zijn met de moderne onderwijsinzichten t.a.v. 4- tot 12-jarigen;
- beschikken over goede pedagogische en didactische kwaliteiten.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de schooldirecteur, de heer M. Ladoux, tel. 045-229510.

Schriftelijke sollicitaties dienen binnen 7 dagen na het verschijnen van dit blad, te worden gericht aan: Stichting Isl. School Heerlen, postbus 95, 6400 AB Heerlen.

## Wanted

Stichting Islamitische School Heerlen en omstreken

roep sollicitanten op voor de functie van

GROEPSLEERKRACHT m/v (voor de bovenbouw)

aan de onder het bestuur ressorterende school Islamitische basisschool El Wahda, voor een vacature van 38 uur.

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij:

- de beginselen van het islamitisch onderwijs mede kunnen dragen;
- bekend zijn met de moderne onderwijsinzichten t.a.v. 4- tot 12-jarigen;
- beschikken over goede pedagogische en didactische kwaliteiten.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de schooldirecteur, de heer M. Ladoux, tel. 045-229510.

Schriftelijke sollicitaties dienen binnen 7 dagen na het verschijnen van dit blad, te worden gericht aan: Stichting Isl. School Heerlen, postbus 95, 6400 AB Heerlen.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg

Fotovaklaboratorium voor de professionele vakfotografie  
**PERFECT COLOR V.O.F. GELEEN**

zoekt op korte termijn een all-round fotolaborant

Affiniteit/ervaring in kleurcorrectie is een must. Goede contactuele eigenschappen, initiatief en doorzettingsvermogen zijn gewenst.

Voor nadere info dir. De Beukelaar, 046-753612. Schriftelijke sollicitatie: Mauritslaan 132, 6161 HZ Geleen. Zonder ervaring onnodig te reflecteren.

Stroeken-Electro B.V. is een gerenommeerd elektrotechnisch installatiebureau met klanten in de industriële sector, alsmede de utiliteitsbouw. Het bedrijf is gevestigd te Tegelen en beschikt met een aantal medewerkers met name de Zuid-Nederlandse markt. Vanwege haar breed bekende expertise komt het regelmatig voor dat men werkzaamheden dient te verrichten in het buitenland. De aanpak is steeds projectmatig en degelijk. Ausgetien die huidige technisch directeur binnen afzienbare tijd van de VUT-regeling gebruik gaat maken willen we in contact komen met kandidaten (m/v) voor de functie

## Manager elektrotechnisch installatiebureau aankomend technisch directeur

### De functie

- Na een grondige inwerkperiode gaat u rechtstreeks leiding aan een drietal projectleiders, het bedrijfsbureau, de afdeling calculatie en engineering. In totaal start u een 45-tal technische medewerkers aan.
- Doelgerichte acquisitie behoort eveneens tot uw takenpakket.
- Uw eigen inbreng is mede bepalend voor de concrete invulling in deze.
- U bent eindverantwoordelijk voor de voortgang en oplevering van de projecten.
- U vastgoedwoordigt het bedrijf, ook in bredere zin, naar buiten toe.

### Gevraagd

- Universitaire of HBO-opleiding in de Elektrotechniek dan wel Energietechniek.

- Relevante praktijkervaring.
- Leidinggevende ervaring bij een vergelijkbare organisatie (als bedrijfsleider, dan wel projectleider).
- Commerciële feeling.
- Uitstekend kunnen communiceren en organiseren. Kunnen delegeren.
- Leeftijd circa 38 jaar.
- Wonen in de regio of bereid hierheen te verhuizen.

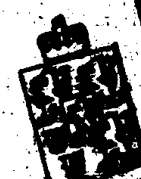
### Geboden

- Een financieel gezond bedrijf met een hechte klantenkring.
- Een collegiaal, goed gemotiveerd team.
- Een baan, waar de juiste persoon een eigen identiteit aan kan geven.
- Bij de zwaarte van de functie passende arbeidsvoorwaarden.

Ziet u in deze functie voldoende uitdaging, om uw loopbaan op een hoger plan te brengen, stuur dan binnen 10 dagen uw sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 120.7678 naar Mercuri Urval B.V. Boschdijk 60 6612 AN Eindhoven.

De oriënterende kennismakingsgesprekken vinden plaats op donderdag 30 juni a.s.

**Mercuri Urval**



Provincie Limburg

## Planoloog

bestemmingsplannen buitengebied v/m voor de duur van 35 maanden

In de hoofdgroep Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (R.O.V.) is de Afdeling Gemeentelijke Zaken belast met het adviseren over en beoordelen van gemeentelijke planologische maatregelen en de beleidsvoorbereiding en -uitvoering op het terrein van de stads- en dorpsvernieuwing.

Bij het bureau Planologische Zaken in gemeentelijke afdeling is de functie vacant van een

**Functie-inhoud:** als planoloog bent u belast met het beoordelen van en het intern en extern schetsen over integrale bestemmingsplannen buitengebied en andere complexe plannenprojecten ten aanzien van gemeentelijk gebied. De uitvoering van het Actieplan Aanpak Ruimtelijke Ordening staat daarbij centraal. Voorts wordt aan u verwacht dat u actief meewerkt over en bijdragen levert aan provinciale planologische ordening en milieuvervoer deze op het buitengebied betrekking heeft.

**Functie-eisen:** voor het vervullen van deze functie heeft u een academische opleiding voltooid op het terrein van de planologie van het landelijk gebied, fysieke geografie, dan wel een daarmee gelijk te stellen studie op HBO-niveau aangevuld met een op de functie toegepaste ervaring. Van belang is verder dat u op de hoogte bent van de relevante regelgeving en ervaring heeft opgedaan in een bestuursfunctie. Naast gevoel voor bestuurlijke verhoudingen.

heeft u het vermogen en de bereidheid tot samenwerking. Voorts beschikt u over een goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid, een goede beheersing van de Nederlandse taal, een goede beheersing van de Nederlandse taal, een goede beheersing van de Nederlandse taal.

**Sollicitaties en inlichtingen:** indien u belangstelling heeft voor deze functie zien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen één week tegemoet. U kunt ze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, t.a.v. de directeur van de Stads- en Dorpsvernieuwing, Postbus 570 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacatuurnummer R94097 op brief of enveloppe.

Voor informatie over deze functie kunt u wenden tot de heer J. C.M.J.A. Reijnen, hoofd van het bureau Planologische Zaken, telefoon 043-697394.

Vrouwelijke kandidaten, die aan de functie-eisen voldoen, worden actief en uitnodigend gesolliciteerd. De mogelijkheid totonderzoek is van toepassing. Deze functie kan ook in deeltijd worden uitoefend.

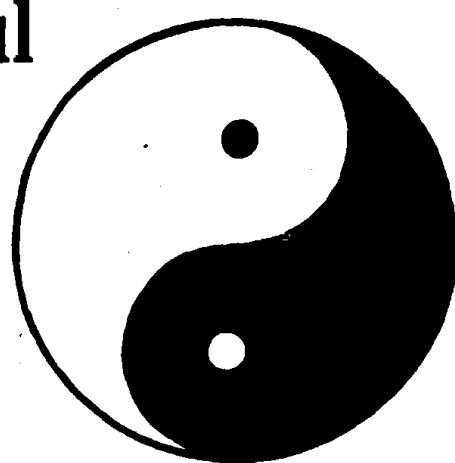
In de laatste fase van de procedure zal de diagnose van de afdeling worden ingeschakeld, een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

DE PROCEDURE MAKT NIET VAN U AF



## Genezers zonder bul

Tegenstanders blijven hen stevast kwakzalvers noemen. Alternatieve therapieën zijn niet wetenschappelijk bewezen en daarom afkeurenswaardig, vinden zij. Maar de maatschappelijke realiteit is anders. Ruim een miljoen patiënten bezoeken per jaar zo'n zesduizend alternatieve artsen en therapeuten. Ook de wetgeving uit de vorige eeuw, die stelde dat alle 'alternatieve' genezers vervolgd moesten worden, is inmiddels verleden tijd. Met de nieuwe Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg, beter bekend als de Wet BIG, die eind vorig jaar door de Eerste Kamer werd aangenomen, heeft Justitie zich aan de bestaande praktijk aangepast. Iedereen mag zich nu genezer noemen, zonder het gevaar van vervolging, mits hij of zij de gezondheid van de patiënten niet schaadt. Maar andere wet of niet, de Inspectie voor de Volksgezondheid blijft waarschuwen voor het vele kaf onder het alternatieve koren.



aflevering 5

DOOR JAN BRAUERS

Ayurveda is voor alles een manier om het verstoorde evenwicht in de mens weer te herstellen, een bewuste keuze om anders met de gezondheid van mensen om te gaan." Aan het woord is Erwin Kempf. Iets meer dan een jaar geleden opende hij in Bemelen een Ayurveda-gezondheidscentrum.

Kempf werkte meer dan tien jaar als huidarts in Aken. Uit die ervaring leerde hij dat vooral chronisch ziekten en psycho-somatische patiënten vaak nauwelijks baat hebben bij de reguliere geneeskunde. Hij is er dan ook van overtuigd geweest dat de reguliere geneeskunde te veel verdaald in een pillen- en aparatencultuur. "Wat koop ik er voor om iemand een hele tijd een medicijn zoals cortisone te geven, als hij daar maar maagwee aan over houdt. Dan moet ik weer andere medicijnen geven om van die klachten af te komen," meent Kempf.

Kempf koos uiteindelijk voor een natuurlijke behandelingsmethode. Hij keuze viel op de Ayurvedische methodieken. Een keuze die - maar is hij van overtuigd - zowel voor de arts als de patiënt 'een winstgevend proces' betekent.

In het Ayurvedisch denken gaat het om drie principes: vata, pitta en kapha. Vata staat voor beweging, pitta voor stofwisseling en kapha voor structuur. Simpel gezegd gaat het nu om een volgend evenwicht tussen die principes. Anders is de mens ziek en moet er worden ingegrepen. Wat hem of haar mankeert, ervaart de patiënt na een eerste, zogeheten, diagnose. "We voelen daarbij met drie vingers de pols, op die manier ervaren we hoe de lichaamsfuncties die zich in die drie beschreven principes manifesteren er voor staan. Daarnaast onderzoeken we de patiënt grondig, zowel lichamelijk als ook psychisch."

Op basis van de bevindingen wordt daarna met de patiënt gekozen over een behandelingsprogramma. Uitgangspunt bij het Ayurvedische behandelingsproces is steeds dat ziekte niets anders is dan een storing in het communicatieproces dat zich in het lichaam afspeelt. Uiteindelijk gaat het dus

om het streven naar een soort volkomenheid in de verschillende lichaamsfuncties.

De patiënt is bij het behandelingsprogramma actief betrokken. Het programma vereist dan ook een absolute bereidheid om aangewende levensgewoonten drastisch te veranderen. "Wie verwacht zonder de eigen inzet weer gezond te worden kan beter wegblijven en zich niet met Ayurveda inlaten," aldus Kempf.

Behandeld worden niet bepaalde symptomen, maar de oorzaak van de storingen. Bijvoorbeeld een patiënt met bewegingsstoornissen, reuma of verstopping krijgt, afhankelijk van zijn verdere constitutie, voedsel aanbevolen dat het bewegingsprincipe in het lichaam versterkt. Een belangrijke rol daarbij spelen de Ayurvedische kruiden en mineralen.

"In de westerse wereld wordt vooral onderzoek gedaan naar de specifieke chemische werking van planten. Ayurveda kent die werking al en is dus veel meer in staat om ze gericht toe te passen." In de klassieke boekwerken wordt de bereiding van Ayurvedische middelen tot in detail besproken. De bereiding ervan is gericht op het zo gemakkelijk mogelijk opnemen van kruiden en mineralen. "Kruiden worden bijvoorbeeld eerst uitgebreid behandeld om de giftige stoffen eruit te halen, mineralen worden herhaaldelijk vergruisd, verhit en afgekoeld om toxische stoffen te verwijderen. Op die manier heeft ieder produkt zijn eigen uitwerking."

Verdere elementen in een behandelingsprogramma kunnen, naast voedsel, afspraken zijn over het activeren van ontgiftingsystemen in het lichaam, heel concreet de longen, nieren, darmen en ook de huid. Daarvoor worden massages, stoombaden en spoelingen aange-

wend. "Van nature beschikt het lichaam over een viertal ontgiftingsfuncties die ervoor zorgen dat schadelijke stoffen verwijderd worden. Die schadelijke stoffen komen erin via de huid, de longen en de spijsvertering. In de behandelingsmethodieken van onze patiënten neemt het activeren van die functies een belangrijke rol in," aldus Kempf. Hij doelt dan op olie-massages en zweetbaden voor de

huid, darmspoelingen en speciale voedingspatronen voor de darmen, diverse theesoorten voor de nieren en adem- en zuurstoftherapieën voor de longen.

De behandeling gebeurt in een klimaat van opgerust en stilte. Kempf heeft zijn centrum daarop ingericht. "Uiteindelijk is het de bedoeling dat we de mensen die hier behandeld worden een verblijf

wortels in de metafysische kennis van India. Hoe groot die kennis was (en nog steeds is) blijkt bijvoorbeeld uit een klassiek voorbeeld. In 1628 werd de bloedsomloop door William Harvey ontdekt. Dit werd echter duizenden jaren geleden al omschreven in de klassieke boeken van Ayurveda. Hetzelfde geldt voor sommige chirurgische instrumenten die nu nog gebruikt worden en duizenden jaren geleden al omschreven werden door de Indiër Shurustra.

De leer van Ayurveda is, grofweg samengevat, gebaseerd op vijf elementen, aarde, water, lucht/wind, vuur en ether. Elementen die zijn terug te vinden in de scheppingsprocessen. De mens bestaat, aldus de leer van Ayurveda, uit dezelfde bouwstenen als de kosmos. Krachten die

de kosmos bewegen, en daarbinnen ook een duidelijke functie hebben, zijn volgens de leer van Ayurveda dezelfde krachten die de functies van het lichaam regelen. Zon staat bijvoorbeeld voor veranderingen, de maan voor structuur en de lucht voor beweging. In het menselijk lichaam zie je die functies weer terug. Als de mens bijvoorbeeld eet wordt dat voedsel getransporteerd (beweging) en uiteindelijk omgezet in weefsel (structuur). Ayurveda gaat ervan uit dat er altijd harmonie en balans moet zijn tussen die functies, anders is de mens ziek.

Het ziekenfonds vergoedt Ayurvedische behandelingen gedeeltelijk. In tegenstelling tot bijvoorbeeld Duitsland kent Nederland een kleine groep Ayurvedisten. Naast het centrum in Be-

melen kent Nederland een Ayurvedisch gezondheidscentrum in Den Haag. De distributie van Ayurvedische middelen wordt centraal geregeld vanuit Holistics Health Products uit Lelystad. Een behandeling in het Holimed-centrum kost, afhankelijk van de situatie, ongeveer 1500 gulden. Voor meer informatie kan men terecht onder telefoonnummer 04407-1894.

Een aparte groep die zich met Ayurvedische geneeskunst bezighoudt, wordt gevormd door de beoefenaren van Transcendente Meditatie. Op de hoofdzetel van TM in Vlodrop zijn geregeld uit India afkomstige Ayurvedische artsen te raadplegen. De geneesmiddelen die daar worden voorgeschreven worden gedistribueerd door het Maharishi Ayur-Ved Products in Vlodrop.

# Ayurveda of het evenwicht tussen vata, pitta en kapha



● Erwin Kempf: Ayurveda heeft niet de pretentie de reguliere geneeskunde te vervangen.  
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

da een toegevoegde waarde betekenen bij de behandeling van chronische ziekten, zoals bijvoorbeeld huidziekten, reuma of migraine."

## ONTROUW

Als zijn gast kort daarop inderdaad is vertrokken, merkt de priester dat er ook een fraaie zilveren lepel vertrokken is. De volgende ochtend schrijft hij een briefje: 'Heilige vriend, ik zal niet beweren dat je een dief bent, maar als je mijn zilveren lepel vindt, wil je dan zo vriendelijk zijn om 'm terug te sturen.' Het antwoord laat niet lang op zich wachten: 'Heilige vriend, ik zal niet beweren dat je een leugenaar bent, maar als je vannacht in je eigen bed had geslapen, had je je zilveren lepel zeker gevonden.'

Laten we eens aannemen dat uw partner u vanavond of morgenochtend vraagt of u momenteel ontrouw bent of ontrouw verlangens hebt - verlangens naar lichamelijke en emotionele intimiteit met een bepaalde ander - zou u dan het meest werkelijkheidsgetrouwe antwoord durven geven? Ook als dat antwoord bevestigend moet luiden? Of zou u in dat geval, net als de priester, in (schijn)heilige verontwaardiging ontsteken?

De meerderheid van de zondaars zullen inderdaad niet snel geneigd zijn op zo'n vraag meteen maar even hun geweten te ontlasten. Maar waarom eigenlijk niet als wetenschappelijk onderzoek aantoonde dat vrijwel niemand, in geest en/of vlees, zonder zonde is? Het antwoord is dat ontrouw statistisch gezien dan weinig schokkend mag zijn, maar psychologisch heeft het meestal het effect van een aardbeving, die de infrastructuur van een relatie voor lange tijd en vaak voorgoed ontwricht.

De verklaring daarvoor is dat de rol en betekenis van een liefdesrelatie in het leven van een volwassene fundamenteel nauwelijks verschilt van die van een liefdevolle relatie tussen een ouder en kind. John Bowlby, de grondlegger van de zogenoemde hechtingstheorie, heeft zijn leven lang twee opvattingen verkondigd, die inmiddels aardig gemeengoed aan het worden zijn. De

eerste is, dat onze belangrijkste motivatie in het leven is: verbondenheid met andere mensen. Dat vormt de belangrijkste garantie op (gevoelens van) veiligheid die we in dit leven hebben. De tweede is, dat een hechte band tussen twee mensen om twee scharnieren draait - hun beschikbaarheid en hun verantwoordelijkheid voor elkaar.

Zo is de behoefte aan lichamelijke nabijheid tussen ouder en kind essentieel voor overleving van soort en individu: in een wereld waarin voortdurend gevaar loert, is een verantwoordelijke ouder de voornaamste garantie op overleven en ontwikkeling van het kwetsbare kind. Wat geldt voor het kind, geldt ook voor de volwassene, die emotioneel weinig meer is dan een met wat meer vlees en beenderen aangekleed maar nog altijd kwetsbaar kind.

Ook in een hechte relatie tussen volwassenen zijn de kernelementen: het gevoel dat er iemand anders emotioneel beschikbaar voor jou is, dat je figuurlijk en letterlijk contact (van het Latijnse woord voor 'wederzijds aanraken') kan maken met die ander die zal reageren, vooral als je het moeilijk hebt. Een hechte, intieme volwassen relatie is kortom een veilige plaats waar twee mensen gevoelens van kwetsbaarheid kunnen ervaren - gevoelens van angst, van door het leven overweldigd te worden, van onzekerheid over zichzelf en over de toekomst.

Wij zijn door de evolutie zo geconstrueerd dat we zowel lichamelijk als emotioneel niet zonder anderen kunnen, alle mooie verhalen over zelfstandigheid en over eigen benen staan ten spijt. We hebben heel ons leven andere mensen nodig om ons te helpen onze gevoelens te reguleren, te verwerken en het hoofd te bieden aan de zweespelingen en pijnen die het leven op ons afstuurt. In feite is het wezen van een intieme rela-

tie gelegen in het met iemand anders delen van je kwetsuren en kwetsbaarheid: je laat iemand binnen in een ruimte waar je geen verweer hebt. Je geeft aan contact de voorrang boven zelfbescherming.

Dat is nu precies wat op slag in het tegenovergestelde kan veranderen in geval van ontrouw: zelfbescherming komt nu voor contact. Ontrouw roept bij de volwassen partner bijna onvermijdelijk dezelfde gevoelens op als (dreigend) verlies van de hechtingsrelatie met de ouder bij het kind doet: de angst voor afwijzing, voor verlaten, voor liefde-onwaardig of onaantrekkelijk zijn. Zulke gevoelens zitten diep in onze constitutie geworteld en gaan gepaard met heftige vecht- of vluchtreacties.

De boosheid van de partner die met ontrouw wordt geconfronteerd, is daarom een gezonde, en letterlijk terecht, vechtreactie om de hechtingsrelatie te herstellen. Het is fundamenteel dezelfde reactie als die van het kind dat boos wordt en geweldig trammelant maakt, als de ouder zich verwijderd: een schreeuwend protest tegen het dreigend verlies van beschikbaarheid en verantwoordelijkheid van de ander en een poging om de ander ervan te weerhouden de onderlinge afstand nog groter te maken. Het is een smeek-schrift om contact.

Hierin ligt ook precies de reden waarom zovelen niet uit zichzelf over hun ontrouw beginnen te spreken: ze weten maar al te goed dat zulke heftige reacties van de kant van hun partner onvermijdelijk natuurlijk zijn. En net zoals kinderen door allerlei trucs en leugens de boosheid van hun ouders over hun ongehoorzaamheid proberen te ontlopen, zo doen veel ontrouwe volwassenen dat bij hun partners. Onder die ongehoorzaamheid en ontrouw gaat bij kinderen en volwassenen een behoefte aan vrijheid en afstand

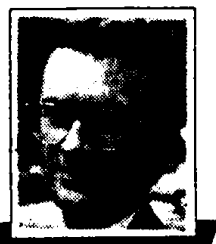
schuil, naast de behoefte aan hechting of nabijheid.

Het grote probleem in iedere relatie is het dansen op het gespannen koord tussen die twee polen. In veel partner-relaties wordt het bestaan van de andere pool - het verlangen naar vrijheid en afstand - niet erkend, laat staan besproken. En dus wordt erover gelogen, zelfs door degenen die in andere opzichten eerlijk zijn, zoals het volgende verhaal illustreert.

Een houthakker was aan de oever van een rivier bezig een boom om te hakken toen op een bepaald ogenblik de bijl uit zijn handen vloog en midden in de rivier terecht kwam. De man, ontdaan, zonk op zijn knieën en bad tot God om hem zijn bijl terug te geven. Meteen kwam een hand uit de rivier met een gouden bijl daarin en uit de wolken klonk de vraag: 'Is dit uw bijl?' De man zei naar waarheid van niet, waarop de hand met een zilveren bijl omhoog kwam. Dezelfde vraag, hetzelfde antwoord. Toen bracht de hand een ijzeren bijl omhoog, waarop de man bevestigend knikte. Vanwege zijn eerlijkheid schonk God de man ook de andere twee bijlen.

Een paar maanden later bevoer de man samen met zijn vrouw de rivier, er stak een storm op, de boot sloeg om en de vrouw verdronk. Opnieuw bad de man tot God om het leven van zijn vrouw. Vrijwel meteen stond er een prachtige vrouw voor hem, waarop een stem vroeg of dit zijn vrouw was. De man dacht even na en zei toen 'ja'. Woedend kwam er een stem uit de hemel, die de man vroeg waarom hij nu opeens loog. 'Wel,' antwoordde de man, 'ik dacht: beter één dan drie. Had ik ook nu de waarheid gesproken, dan had u mij behalve mijn eigen vrouw ook nog twee andere prachtige vrouwen gegeven. Dat had mijn vrouw nooit gepikt.'

door

RENÉ  
DIEKSTRA







DOOR HANS GOOSSEN

## Promotie met behulp van spinazie van groenteboer

Zandvoort heeft de mensheid dan ook heel wat te winnen bij een groter begrip en eventueel nabootsing van het proces van de fotosynthese.

Van Zandvoort heeft zich bij zijn onderzoek vooral gericht op het invangen van het zonlicht en het bundelen van de energie op centrale plaatsen in het organisme door middel van chlorophyl- of bladgroenmoleculen. Alle cellen in een plantebled bezitten miljoenen van die moleculen die het licht opnemen en doorgeven aan een naburig molecuul, die de

energie op zijn beurt weer verder zendt totdat het terechtkomt in één van de duizenden reactiecentra van de plant, legt Van Zandvoort uit. Als daar genoeg energie is samengekomen, kan worden begonnen met de chemische cyclus van de plant die ondermeer leidt tot de productie van zuurstof en suikers.

Om het proces inzichtelijk te maken heeft Van Zandvoort een modelsysteem ontwikkeld. Het systeem van de plant zelf is te ingewikkeld om informatie te krijgen over een klein deelproces, zo luidt de verklaring voor het gebruik van een model. Het systeem van Van Zandvoort bestaat uit een stukje polymeer waar hij chlorophylmoleculen heeft ingebracht. De moleculen haalde hij uit spinazie gekocht bij de groenteboer in zijn wijk. Volgens de natuurkundige zelf heeft zijn systeem niet alleen meer informatie opgeleverd over eigenschappen van chlorophylmoleculen, maar ook de weg bereid voor verder onderzoek. Nu is het dus wachten op koffie, gezet in een op een plant aangesloten apparaat.

Nieuw onderzoek kan honderdduizenden levens sparen

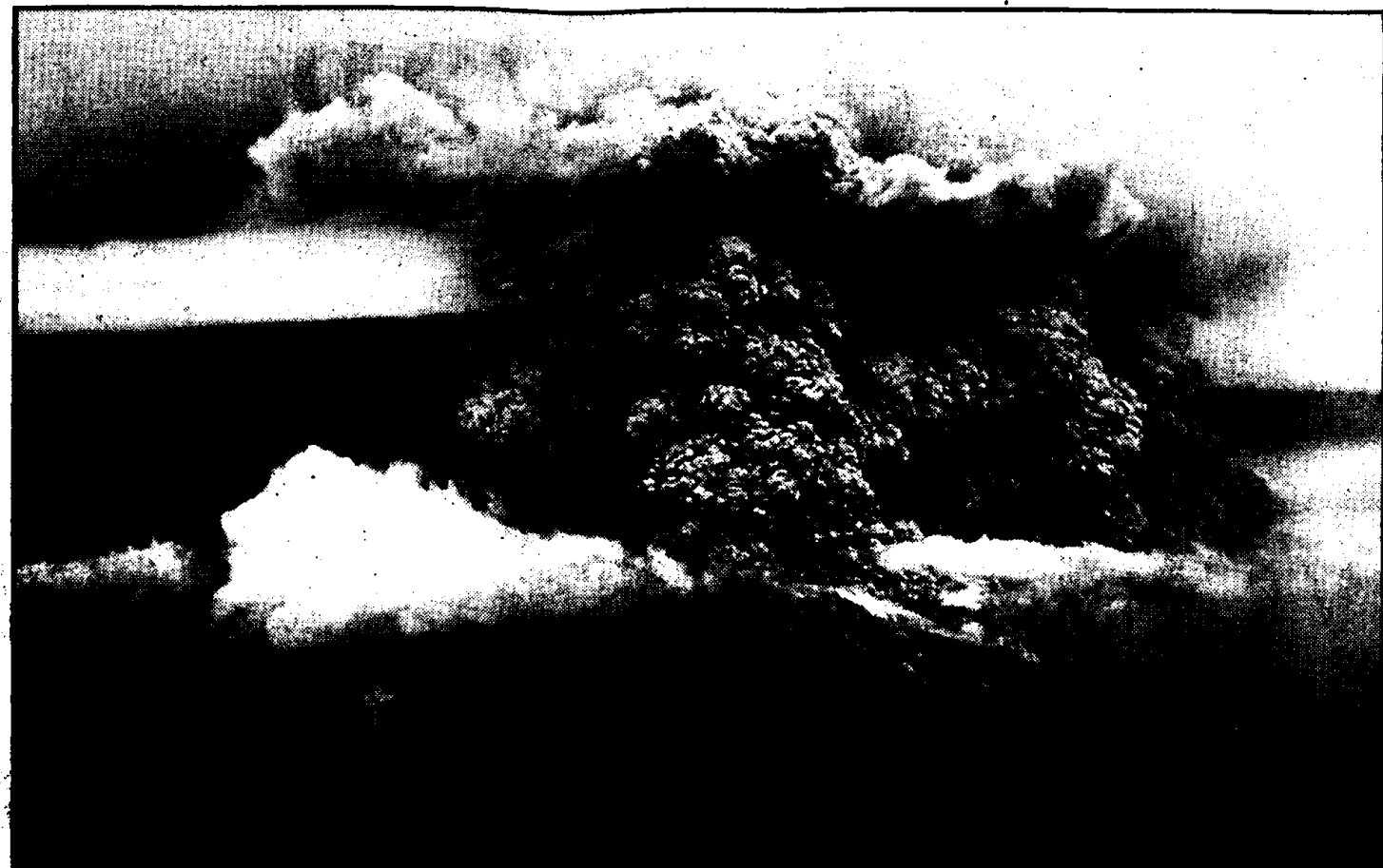
## Vulkaanadem riekt naar betere voorspellingen

DOOR BEN APELDOORN

team van Canadese, Amerikaanse en Colombiaanse geologen en vulkanologen heeft al lang de gedragingen van een beruchte vulkaan, de Galeras in het Zuid-Amerikaanse Colombia. De vier kilometer hoge, oprijpende berg is één van de vele reeks in de noordelijke uitlopers van het Andesgebergte dat zich langs de westkust van Zuid-Amerika uitstrekt. De vulkaan is al lang bekend om zijn onvoorspelbare gedrag.

om die reden is de berg en de gebieden eromheen jaren geleden verkozen tot studie-objekten in het kader van de 'International Decade of Natural Disaster Reduction'. In wereldomvattende project wordt een aantal wetenschappelijke instituten over de gehele wereld om in gebieden waar min of meer geregeld natuurrampen - aardbevingen, vulkaanuitbarstingen, overstromingen en zware sneeuw - optreden, te bekijken hoe maatregelen genomen kunnen worden om de risico's te verkleinen.

heeft op de hellingen van de berg en in de bodem van het omringende terrein duidelijke aanwijzingen gevonden van uitbarstingen in prehistorische tijden. Bij wolken van wervelende as en asmassa's ('vulkanische wolken') vrijkwamen, en van uitbarstingen naar beneden stormende lavastromen en dodelijk diep. In 1901 kwam de 1.400 meter hoge vulkaan Mont Pelée op het eiland Martinique tot een uitbarsting. Na een serie ontploffingen werden inwoners van het nabijgelegen stadje St. Pierre tot hun verassing een kolossale gloedwolk,



● Vulkaanadem van de Mount St. Helens (in de Amerikaanse staat Washington) in mei 1980. Foto: GPD

bliksemd en met een enorme snelheid van de berghelling naar beneden komen. Op enkele na vonden alle 40.000 inwoners de dood.

Op amper zeven kilometer afstand van de Galeras-vulkaan ligt de stad Pasto met een inwonersaantal van ongeveer 350.000. Van de vulkaan afkomstige gloedwolken zouden de stad kunnen veranderen in een verzengend massagraf. Die dreiging is sedert 1988 niet denkbeeldig toen de berg, na een lange periode van betrekkelijk rust, weer tekens van hernieuwde activiteit begon te vertonen. Dat leidde in mei 1989 tot een plotselinge lava-uitstroom. De vrees voor gloedwolken bleek ongegrond.

In oktober 1991 ontstond in de kratermond een gigantische kegel van gestolde lava die tijdens een serie

zware explosies in juli 1992 in stukken en brokken grotendeels de lucht inging. Ook toen traden geen gloedwolken op. Maar op 14 januari 1993 kostte een kleine maar onverwachte eruptie het leven aan zes vulkanologen en drie toeristen die zich nabij de kratermond ophielden om er metingen te doen. Twee maanden later, op 23 maart, trad een nog zwaardere eruptie op. Sinds eind 1989 wordt de berg onafgebroken 'bewaakt' met behulp van seismometers (voor grondtrillingen), spectrometers (voor het soort vrijkomende gassen, vooral zwaveldioxide) en inclinatiemeters. Van de laatste staan twee instrumenten op de berghelling zelf opgesteld; inclinatiemeters meten met grote precisie de hellingshoek. Veranderingen daarin zijn een maat voor de oplopende druk in dieper gelegen delen onder de berg

en dus voor de handen zijnde erupties.

De onderzoekers hebben hun aandacht nu vooral gericht op metingen van de hoeveelheden zwaveldioxide die de Galeras produceert en het patroon van aardbevingen in het omliggende gebied. De hoeveelheid zwaveldioxide die de Galerasvulkaan uitbraakt, blijkt volgens de metingen zeer sterk te variëren. Een half jaar na de lava-eruptie van mei 1989 bedroeg de zwaveldioxide-productie liefst 6.000 ton per dag en tijdens de vorming van de lava-kegel (oktober 1991) 3.000 ton.

In de twee weken voorafgaande aan de eruptie van 14 januari 1993, die negen mensen het leven kostte, bleek dat het aantal aardbevingen gedurende elf dagen elk in duur en intensiteit toenam om daarna af te

nemen tot het moment van de eruptie.

Een soortgelijk patroon toonde men aan, voorafgaande aan de (zwaardere) eruptie van 23 maart. Hierbij vergeleken leidde het patroon van de zwaveldioxide-productie gedurende diezelfde perioden tot een model waarin gedeeltelijk met lava gevulde breuklijnen, vanuit de diepte lopend naar het aardoppervlak, een doorslaggevend rol spelen.

Als gevolg van toenemende spanningen in de diepte baant het gas zich succesievelijk een weg naar boven en dat dat niet zonder slag of stoot gaat, blijkt uit de vrijwel dagelijks in het gebied optredende lichte en middelzware bevingen.

„De weg langs die breuken naar boven toe, is vol obstakels,” zegt Stanley Williams, als geoloog verbonden aan de universiteit van Arizona in Tempe. „Het nemen van die obstakels kost energie en we meten dat aan het aardoppervlak met onze seismometers. Vervolgens vergelijken we dat met de gemeten hoeveelheden vrijkomende gassen, vooral zwaveldioxide. Dat blijkt toch wel aardig te kloppen met elkaar: bevingen versus wat later vrijkomende gassen.” Volgens het aan de hand van de metingen afgeleide beeld dat de onderzoekers zich konden vormen van het gebied onder de vulkaan, moet zich op zes kilometer diepte een magma-reservoir bevinden van waaruit zich een kraterpijp recht naar boven, naar het midden van de krater van Galeras, uitstrekt.

Uit die kraterpijp banen delen van de magma zich een weg naar opzij en het gas uit dat vloeiende, verzengende hete materiaal zoekt zich vervolgens langs breuken een weg naar boven.

Het zoeken van die wegen blijkt een maat te zijn voor al dan niet heftige, onderaardse bewegingen die uiteindelijk een vulkaan vulkaan doen zijn. Is dit alleen voor Galeras het geval of is het ook voor andere vulkanen? Geoloog/vulkanoloog Williams: „Soortgelijke relaties tussen gasproductie en seismische activiteit hebben we al aangetoond voor vulkanen op Nieuw-Guinea, Costa Rica en Alaska. En de Filipijnse vulkaan Pinatubo verdeden we er ook van.”

Hoe tijdig het levensgevaarlijke gedrag van de genoemde, zogeheten explosieve vulkanen, met deze nieuwe gegevens kan worden voorspeld, moet worden afgeacht. Maar het zou best eens honderdduizenden het leven kunnen redden.

## Nieuw kunstbeen loopt beter

Onderzoeker ir. L. Lemmers van de Universiteit Twente (UT) heeft een nieuw kunstbeen ontwikkeld dat lopen met zo'n prothese gemakkelijker maakt. Het kunstbeen, dat comfortabeler zit en een vloeiende loopbeweging toestaat, is het resultaat van een promotie-onderzoek. De prothese is speciaal ontwikkeld voor patiënten met een amputatie dwars door het kniegewricht. Het kunstbeen, waarvoor octrooi is aangevraagd, wordt binnen een jaar in productie genomen. Om het comfort van het lopen met een kunstbeen te verbeteren, heeft Lemmers het been daarvan dat aan het bovenbeen wordt bevestigd, zo open mogelijk gehouden. Bij huidige prothesen zit de beenstomp in een gesloten koker van kunststof. Dat heeft als nadeel dat het bovenbeen niet kan transpireren. Het vocht verzamelt zich dan in de koker, hetgeen erg hinderlijk kan zijn. Lemmers' kunstbeen heeft eveneens een in- en uitklapbaar kniescharnier voor stabiele kniebuigingen. Nieuw aan de beenprothese is ook een element dat invallen en draaien mogelijk maakt.

## Reuzeninsekten belagen Leiden

Leiden wordt deze zomer geteisterd door een super-insektenplag. Geen gewone mieren of kakkerlakken, maar kevers zo groot als Volkswagen, een boomlange wandelende tak, een griezelig grote sprinkhaan, waarvan de vleugels een spazwijde hebben van een klein vliegtuig, een rups van rioolbuisformat en een bid-sprinkhaan met voelspriet zo groot als bereklauwen. De reuzeninsekten zullen van 1 juli tot en met 23 oktober neerstrijken in het Pesthuis van het Nationaal Natuurhistorisch Museum in Leiden. Ze maken deel uit van de tentoonstelling 'Superinsekten' waarmee het museum de aandacht wil vestigen op deze meest talrijke diergroep op aarde. De collectie van het Nationaal Natuurhistorisch Museum omvat een ontelbaar aantal insecten. Duizenden aan spellen geprikte vliegen, rupsen en kevers, opgeborgen in doosjes en lajes. De museumcollectie telt alleen al 1,5 miljoen vlinders. Wetenschappers kennen de verzameling wel. Maar de insecten worden nu voor het eerst aan het grote publiek getoond.



## Graftombe Maya-vorst ontdekt

In Palenque, de beroemde ruïnestad in het zuidoosten van Mexico, zijn archeologen gestuit op een graftombe van vermoedelijk een Maya-vorst. De leider van het onderzoeksteam heeft verklaard dat het gaat om de resten van een circa 40 jaar oude man met een borstplaat, een masker en versierd met ornamenten van jade. Hij ligt begraven in het hoofdgebouw van de door oerwoud omgeven ruïnestad. Tot nu toe is in Palenque slechts één tombe ontdekt, die van de Maya-koning Pacal. De grafkamer dateert uit de 7de of 8ste eeuw na Christus. Door de ontdekking zou meer bekend kunnen worden over de Maya's. Die controleerden grote delen van het huidige Mexico en Midden-Amerika tot zij om nog onbekende redenen zo'n 1.000 jaar geleden plotseling verdwenen.

## Dino's denderden over Zuidpool

Dinosauriërs blijken in het grijs verleden grote delen van de aarde te hebben bevolkt. Amerikaanse wetenschappers hebben bekendgemaakt dat de oerdraken zelfs over de Zuidpool of Antarctica - dat in die tijd overigens een aanzienlijk milder klimaat had dan nu - denderden. Tot die conclusie komt ook dr. William Hammer van het Augustinus College in de Amerikaanse staat Illinois. Twee jaar geleden was hij de leider van een expeditie van paleontologen naar de Zuidpool. Aan de hand van daar gevonden botrestanten van dinosauriërs heeft hij een animatietekening gemaakt van een reusachtige, vleesetende hagedis - de zogeheten Cryolophosaurus - die volgens zijn berekeningen twee miljoen jaar geleden op de Zuidpool leefde.

## Er zit muziek in hoorschroef

De zogenoemde hoorschroef - Bone Anchored Hearing Aid (Baha) - moet worden opgenomen in het ziekenfondspakket. De resultaten van dit hulpmiddel voor slechthorenden overtreffen die van de conventionele gehoorapparaten. Dat stellen de Nijmeegse KNO-arts dr. C. Cremers, die de hoorschroef in Nederland introduceerde, en dr. E. Mylanus, die onlangs aan de Katholieke Universiteit in Nijmegen is gepromoveerd op een onderzoek naar de effectiviteit van de Baha. Per jaar komen ongeveer 250 mensen in aanmerking voor een hoorschroef. Bij hen blijken andere hulpmiddelen niet of slecht te werken. De hoorschroef wordt, ondanks de uiterst tevreden reacties van patiënten, niet vaker geïmplant, omdat de ingreep ruim achtduizend gulden kost. De Baha bestaat uit een titanium schroef, die wordt ingebracht in het schedelbot. Na zes weken, als de schroef is vastgegroeid, wordt aan de buitenkant achter het oor een minuscule doosje op de schroef geklikt. Dit toestel transporteert geluiden via de schroef en het schedelbeen. Het geluidstoestel is nauwelijks zichtbaar. Mensen die in aanmerking komen voor de hoorschroef kunnen niet worden geholpen met een gewoon hoortoestel of bestaande beëngelders. De gewone hoortoestellen, die in het oor worden aangebracht, veroorzaken bij hen oorontstekingen.

## Minder stress varkens: beter vlees

Varkens die voor het slachten minder stress hebben, leveren vaak beter vlees. Slachthuizen zouden bijvoorbeeld de dieren voor het slachten eerst wat rust moeten gunnen. Onderzoeker ir. R. Klont: „Nu worden er in sommige slachthuizen 600 varkens per uur geslacht. Dat kan best iets minder. Het zou al schelen als de varkens na een rit naar het slachthuis de tijd krijgen om bij te komen en te wennen aan de nieuwe omgeving. Slachten bij mesters thuis is het best, maar dat staan de EG-normen wegens hygiëne jammer genoeg niet toe.” Het gaat om de varkens met het recessieve halothaan-gen. Juist die varkens leveren meer vlees en minder vet (voor mesters en eters ideaal). De klacht was echter dat de kwaliteit van het vlees niet deugde. Klont heeft nu ontdekt dat de kwaliteit van dat vlees snel achteruit gaat als de beesten onder stress komen te staan. „Dit komt doordat bij deze varkens de energiehuishouding in de spier verstoord is. Het metabolisme slaat als het ware op hol. Zowel spierarbeid als een verhoogde lichaamstemperatuur leiden tot slechter vlees.”



## Watertekort door herbebossing

Het planten van bomen om verloren gegaan tropisch regenwoud te herwinnen, geeft soms ongedachte problemen. Op het eiland Viti Levu in de Fiji-eilandengroep blijkt herbebossing te leiden tot watertekorten. Dat stelt drs. M. Waterloo in een proefschrift waarop hij op 27 juni aan de Vrije Universiteit in Amsterdam promoveert in de aardwetenschappen. Het tropisch bos op de westelijke helft van het eiland is in de vorige eeuw door branden en westerlandbouw verloren gegaan. Over bleven kale graslanden. Om de lokale economie te stimuleren en om te voldoen aan de groeiende behoefte aan hout zijn omstreken de jaren zestig dennesplantages aangelegd. Uit het onderzoek van Waterloo blijkt nu dat dit ernstige gevolgen heeft voor de watervoorziening. Het waterverbruik van dennesbossen in het droge seizoen is drie tot viermaal hoger dan het waterverbruik van (dan dood) gras. En dat veroorzaakt periodieke tekorten voor de stedelijke watervoorziening.

Elf miljoen jaar oude Europeaan maakte al werktuigen

## Scheenbeen 'Eerste Brit' baart opzien

de Engelse zuidkust in het Limburgschap Sussex ligt in een terrein dat een gegraven inzinking die ongeveer tweehonderd meter diep is. Het is een van de vele plaatsen van Chichester gelegen in Boxgrove geheten, staat bekend als een rijke vindplaats van fossielen van talrijke planten en dieren uit het midden-Pleistoceen (700.000 tot 150.000 jaar geleden).

wordt dan ook al zo'n tien jaar lang opzettig gegraven, geschrapt en voorschijn gepeuter in twee meter grote en diepe putten die toegang verschaffen tot de dikke sedimentlagen onder de kalkafzetting.

worden in het gebied veel fossielen van menselijke afdrukken gevonden, zoals vuurvuurvuistbijlen en -bijltjes (kenmerkend voor menselijke gebruik als messen).

de binnenlanden en werd door het water naar lager terrein getransporteerd. De overstromingen werden veroorzaakt door ingrijpende klimaatwijzigingen die in het midden-Pleistoceen plaatsvonden.

De primitieve werktuigen vormen een bewijs voor de aanwezigheid van mensachtigen in het gebied. De huidige Britse eilanden waren in de eertijd over land vanaf Europa bereikbaar en een groot deel van de Noordzee lag indertijd, op enkele perioden van sterk verhoogde waterstanden na, ook droog. Maar menselijke fossielen uit het noordwestelijke deel van het Europa van toen zijn nooit gevonden. De roemruchte Neanderthalers en de mensen van Cro-Magnon, om maar enkele prehistorische 'bekenden' te noemen, doemen pas veel later op.

Totdat enkele weken geleden de ontdekking werd bekendgemaakt van een fossiel scheenbeen dat ooit uitmaakte van het geraamte van een aardig uit de kluiten gewassen, mannelijke hominide (mensachtige): de 'Boxgrove-man'.

Chauvinistisch ingesteld als de Engelsen zijn, noemen ze hem, het kan bijna niet anders, de 'Eerste Engelsman'.

Het in twee stukken gebroken, fossiele scheenbeen werd in december 1993 ontdekt in een kalklaag op 40 meter boven de (huidige) zeespiegel. Het duurde enige dagen van minutieus schrapen voordat het was vrijgemaakt. Het is niet helemaal compleet; ongeveer tien procent ontbreekt. Aan de hand van de lengte en de dwarsdoorsnede van het scheenbeen schat men het gewicht van de 'Boxgrove-man' op minstens 85 kilogram. Daarmee is hij zeker zo zwaar gebouwd geweest als de latere Neanderthaler.

De datering van het botfossil laat, met een onzekerheid van ongeveer 25.000 jaar, een ouderdom zien van 500.000 jaar. Men heeft daarbij niet alleen gebruik gemaakt van datering met behulp van isotopenverhouding (zuurstof), maar ook van veel voorkomende fossielen van zoogdieren, zowel in Boxgrove als elders. Goed gedateerde fossielen van dieren met een wijd spreidingsgebied kunnen worden gebruikt als 'tijdsklok' in sedimentlagen waarin nieuwe fossielen, zoals dat scheenbeen van de 'Boxgrove-man', worden ontdekt.

Er zijn natuurlijk al eerder primitieve stenen werktuigen gevonden waaruit geconcludeerd mag wor-



● Het grotendeels nog intacte scheenbeen van de 'Boxgrove-man'. De breuk in het midden van het fossiel is duidelijk zichtbaar. Foto: GPD

den dat daar ooit mensachtigen rondliepen. Zo op het oog is dat scheenbeen-fossil niet meer dan een bevestiging daarvan. Maar er bestaat zoets als de wetenschappelijke stelregel 'eerst zien, dan geloven'. Pas nu begint men te geloven dat in Zuid-Engeland, of noem het Noordwest-Europa, daadwerkelijk een zeer verre, zeer robuuste voorouder van ons rondlokte. Een half miljoen jaar geleden; minstens 5.000 generaties

vroeger dan de Neanderthalers en hun bonkige soort- en lotgenoten. Door deze nieuwe ontdekking wordt een heel nieuw licht geworpen op eerdere, wankelende theorieën van oer-vroege, menselijke nederzettingen in Italië, Frankrijk, Spanje en Tsjechië/Slowakije. Die gaan bijna twee miljoen jaar terug in de historie: fossiele kampvuuren en onduidelijke botrestanten. Onverbidelijk toegevoegd door de sedimenten-tand des tijds.





● *Esquina positiva*, 1992, van Juan Muñoz, vier koddige duikelaars op het voorplein.

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN



● Jo en Marlies Eyck, 35 jaar harstochtelijke verzamelaars van kunst

Het is geen collectie in strikte zin. Geen overzicht van een bepaalde stroming, van een kunstenaar of kunstenaarsgroep. Zeker ook geen evenwichtige verzameling en al helemaal niet compleet. Slechts een afspiegeling van de voorkeur van twee mensen die in 35 jaar huwelijk kunst hebben gekocht. Toch hebben Jo en Marlies Eyck met hun persoonlijke selectie in de kunstwereld naam gemaakt. In de hele wereld. Het is daarom niet verwonderlijk dat Alexander van Grevenstein een deel van de beeldenverzameling van de Eycks een jaar lang gaat exposeren. Nog wel in de mooiste ruimte van zijn nieuwe Bonnefantenmuseum, dat maart 1995 geopend wordt: de geweldige bovenzaal van de gerestaureerde Wiebingahal.

## De fijne neus van kunstliefhebber Jo Eyck

Het sprookjesachtige landgoed rondom kasteel Wylre ligt er onberispelijk bij. Zoals altijd. De kasteelheer houdt van orde. Ogen verdrinken in de speelse spiegelingen van de slotgracht en de vijver, waar treurwilgen de sfeer bepalen; in de tuinkamers in steeds andere kleuren, de heerlijk geurende kruidentuin, de bloemperken, de graspartijen. Zo harmonieus allemaal, en zo symmetrisch. Langs de in totaal meer dan vier kilometer lange buxushaagjes kun je een waterpas leggen. Jo Eyck (65), aan het hoofd van een verfgroothandel met vijf vestigingen, houdt niet van half werk. Een gesprek met deze verzamelaar gaat nooit over kunst alleen. Daarvoor is de natuur rondom het kasteeltje te indrukwekkend. En de kasteelheer een te hartstochtelijk tuinier.

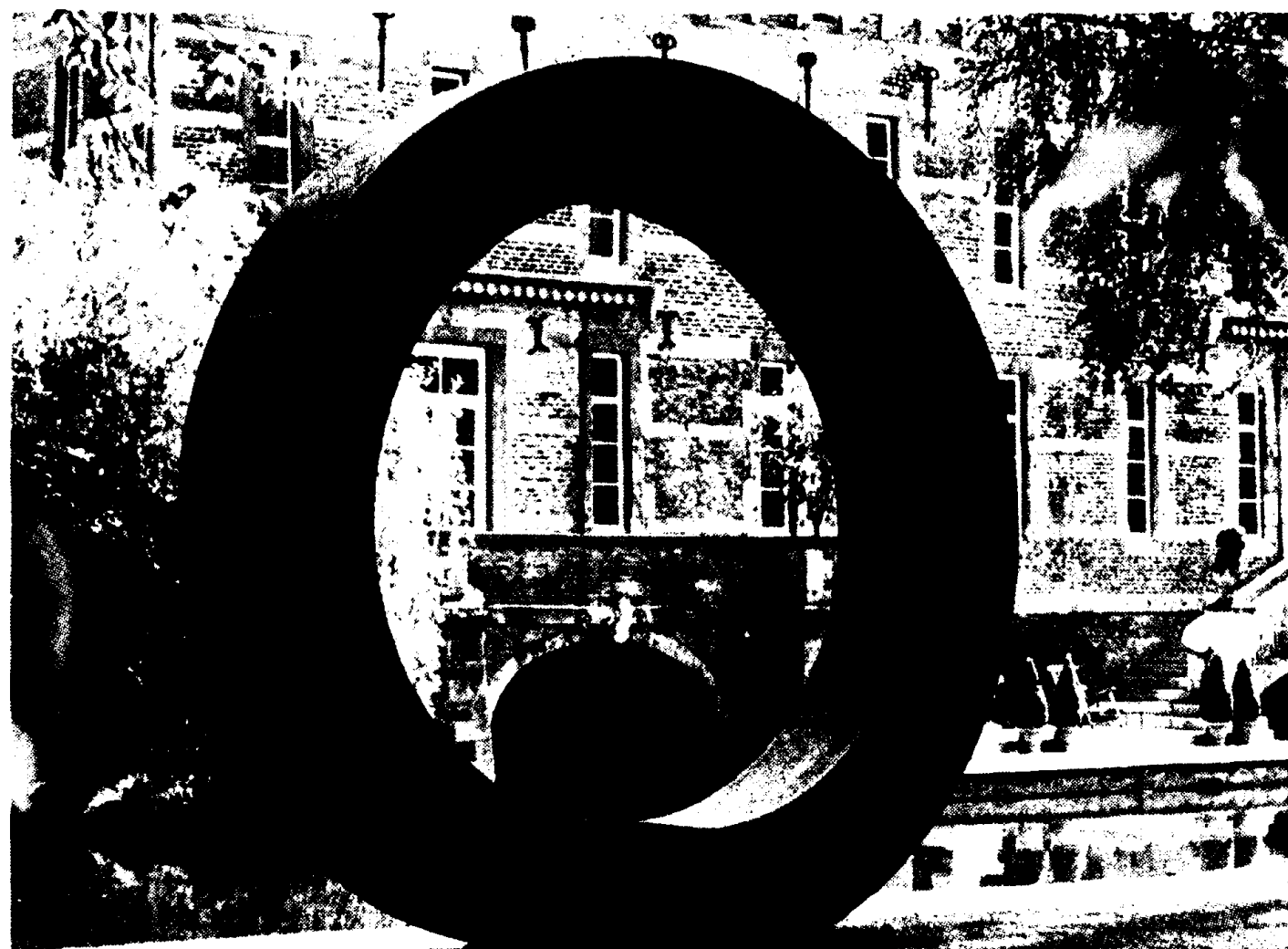
„Kunst heb ik nodig.” Onderuitgezakt in zijn Corbuser-zetel en genietend van de onafscheidelijke sigaar, vertelt Jo Eyck zijn verhaal. Zijn bruingebrand gezicht, verweerde handen en blauwe tuinbroek verraden zijn andere hobby. De eerste momenten in de kamer zijn er van verbazing en bewondering. Marlène Dumas, Rob van Koningsbruggen, Peter Struycken aan de muur. Leo Vroegindewij en Carl André – onzichtbaar bijna – op de vloer, evenals een hoogglanzend, zwart Pastoe-meubel in de hoek, met daarop een blanke orchidee – de grote hobby van de kasteelvrouw. En door het raam de imposante lege 'Gebroken cirkel' van Ad Dekkers. Ook hier heersen harmonie en symmetrie. Het is te merken dat Jo Eyck een voorliefde heeft voor het constructivisme.

Kunst als levensnoodzaak dus. „Ik zie het als een aanvulling op mijn leven. Kunst leert je bewuster en intenser te ervaren.” Het verzamelen zat er altijd al in. Waarschijnlijk meegekregen van zijn vader, een gepassioneerde antiekverzamelaar. Eyck begon met de Limburgers: Charles Eyck – inderdaad verre familie – Lataster, Eggen, maar voelde zich al snel aangetrokken tot de strenge ordeningsprincipes van constructivisten als Mangold en Judd en vooral van de Nederlanders Ad Dekkers en Peter Struycken, met wie hij een nauw contact onderhield.

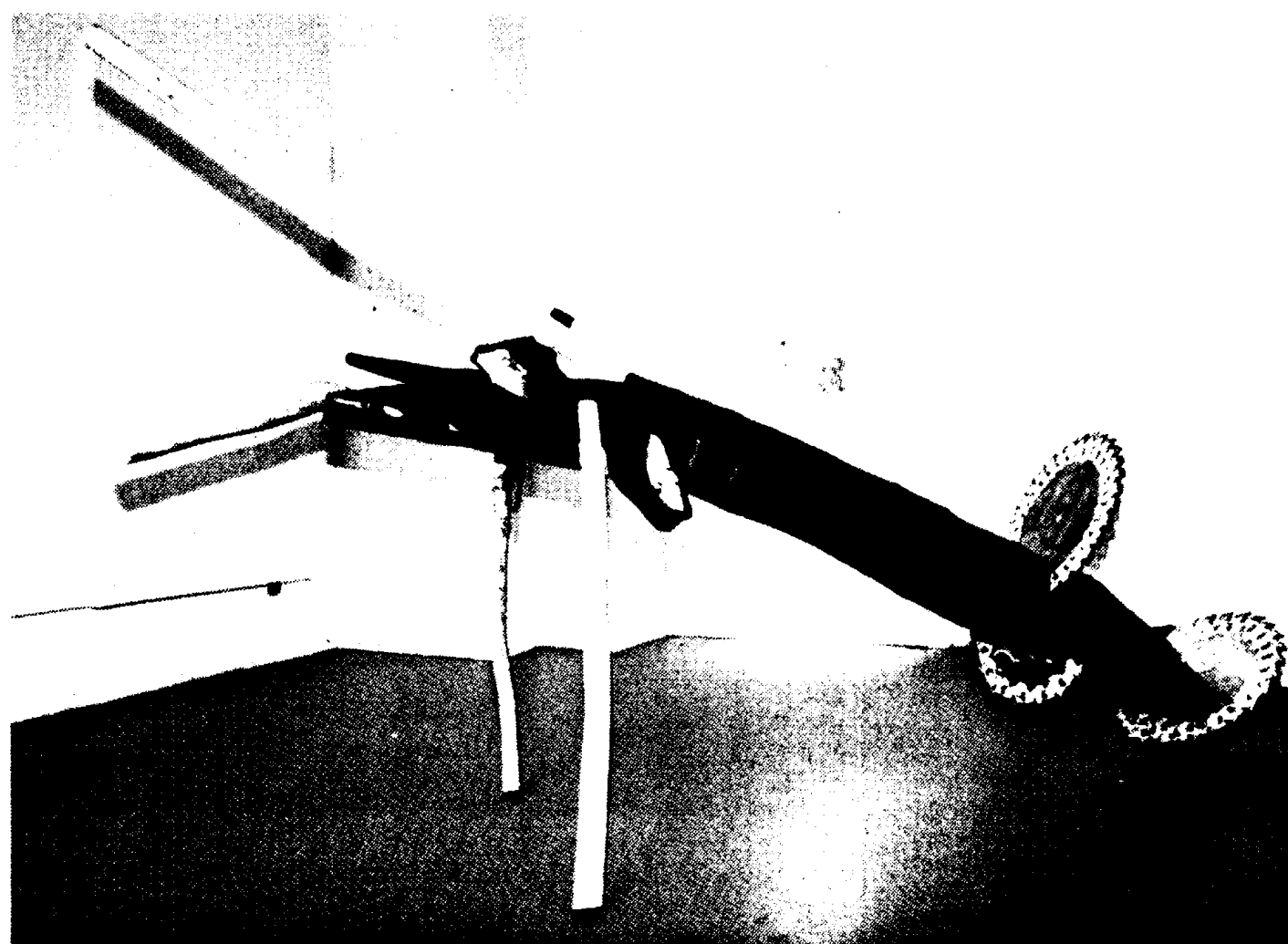
Waarom juist deze mensen? Jo Eyck haalt zijn schouders op: „Het is een kwestie van gevoel. Als iets kwaliteit heeft, dan vind ik dat mooi. Het hoeft niet per se een uiterlijke, visuele schoonheid te zijn. Het gaat er om of een kunstwerk iets te zeggen heeft, origineel en interessant is, eigen uitdruktingskracht heeft. Dat is schoonheid voor mij.”

Hoewel hij het niet met zoveel woorden zegt, is Eyck er best trots op dat hij – toen nog betaalbaar – werk van kunstenaars als Tony Cragg en Carl André kocht in een tijd dat de meeste mensen er hun neus voor ophaalden. Terwijl nu museumdirecteuren van over de hele wereld hun enthousiasme over de kwaliteit van zijn collectie niet onder stoelen en banken steken. Ook nu nog vindt Jo Eyck het spannend werk te kopen van kunstenaars die pas aan het begin van hun ontwikkeling staan. „Die sensatie van het onbekende, het nieuwe, trekt me aan. Voor mij, als intuïtief verzamelaar, is dat de grote uitdaging.” Eyck kan blind varen op zijn gevoel. Zijn neus voor kwaliteit is in de loop der jaren bijzonder fijngevoelig geworden.

Zijn motto 'kwaliteit verdraagt elkaar' krijgt in het door hem zelf gerestaureerde en gerenoveerde kasteel Wylre een wel heel bijzondere betekenis. Want niet alleen het tot expositieruimte omgebouwde voormalige koetshuis is voor kunst gereserveerd. Ook de woon-vertrekken, de trappartalen, de gang, de slaapkamer zijn op smaakvolle wijze 'tot kunst verheven'. Evenals het voorplein, het terras en de tuin, al zijn de beelden van Ad Dekkers en Carel Visser niet meer dan een paar artistieke bakens in een rimpelloze groene zee. „Het moet niet overdadig worden. Het karakter van de tuin mag door de beelden niet worden aangetast,” vindt Eyck. Woorden die zijn liefde voor kunst én natuur op ondubbelzinnige wijze aantonen.



● *De Gebroken Cirkel*, 1971, van Ad Dekkers, de eeuwige wachtster in het kasteelpark.



● *Sculptuur van Ger van Elk*, een opvallende verschijning in het Koetshuis.

Al is het juist buiten waar het volstrekt eigene van de collectie van Jo en Marlies Eyck op treffende wijze naar voren komt: hoe groot is immers het contrast tussen de minimal-kunst van Ad Dekkers 'Gebroken cirkel', die als een eeuwige wachtster de sereniteit van het park gevangen houdt en de vier manshoge beelden

van de Spaanse kunstenaar Muñoz, die op het voorplein met hun dikke ronde buiken op uitbundige, haast frivole wijze als enorme duikelaars de aandacht opeisen. „Gezien op de laatste Documenta in Kassel,” vertelt de kasteelheer, niet zonder reden met glunderend gezicht. „Ik moest ze hebben.”



● *Sculptuur*, 1989, van Guido Geelen.

Wat van al het moois naar het Bonnefantenmuseum zal gaan is nog niet precies bekend. „Het zullen zo'n stuk of twintig grotere beelden worden,” aldus Jo Eyck. „In elk geval zal het beeld van Ad Dekkers, dat nu voor ons gebouw in Maastricht staat, als blikvanger gaan dienen. Het krijgt een ereplaats bij de ingang van de Wiebingahal. En verder de beelden van Muñoz natuurlijk en de meeste beelden die nu in het koetshuis staan.” Een rondgang daar leidt langs sobere en overvloedige, extraverte en ingetogen, bizarre en amusante sculpturen van onder anderen Donald Judd, Richard Long, Leo Vroegindewij, Carel Visser, Tony Cragg, Nicolas Pope, Ger van Elk en Guido Geelen. Een lijn is er niet in te vinden en juist dat maakt deze beeldenverzameling zo fascinerend.

door

JOS FRUSCH



Een wondere wereld, bijeengebracht door een echtpaar dat alleen zijn persoonlijke smaak – en ook een beetje de inhoud van de beurs – volgde op zijn zoektocht naar kunstvoorwerpen die zoveel waarheid en schoonheid in zich bergden dat hun omgeving er door zou gaan leven.

Niet bang dat het een beetje saai wordt in Wylre als al deze kleinsten eenmaal in Maastricht worden tentoongesteld? Jo Eyck lacht, breeduit. „Organiseer ik toch gewoon een of twee tentoonstellingen hier. Heb ik altijd al gedaan maar het werd de laatste tijd een probleem om al die beelden steeds maar weer te versjouten. Ik heb al een paar kunstenaars op het oog.”

En dan, met twinkende oogjes: „Je mag best wel weten dat ik het een opwindend gevoel vind dat mensen op een andere plaats van mijn collectie aan het genieten zijn.”

Wie eerder de verzameling van Jo Eyck wil bewonderen, hij melde zich bij de kasteelheer. Volgend week-einde – op 18 en 19 juni – als de tuinen rondom kasteel Wylre voor het publiek zijn opengesteld.



## Combinatie oude techniek met modern materiaal Meubels als sieraden bij galerie Zenith

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Het vak zit Philippe Kersten in het bloed. Grootvader Edmond en vader Paul hanteerden al sinds 1911 in het atelier aan de Maastrichtse Lenculenstraat de hamer en het aambeeld om in opdracht van de Limburgse clerus: kelken, tabernakels en beelden te smeden. Het geslacht Kersten heeft een speciale band met de Griekse god van het vuur, de smid Hefaistos.

Als interior designer zet Philippe deze lijn voort. Hij combineert de oude techniek van het smeden met moderne materialen en een eigenzinnige vormgeving. In zijn galerie Zenith presenteert hij nu bijna vijf jaar permanent zijn collectie.

### Sieraden

De 32-jarige Maastrichtenaar volgde zijn opleiding aan de Stadsacademie. Aanvankelijk was het de bedoeling dat hij edelsmid zou worden maar al in de eerste jaar vervaardigde hij uitsluitend grote objecten, meubels. Die voorliefde is uitgegroeid tot een oeuvre waarin de invloed van de edelsmeedkunst duidelijk naar voren komt. Kerstens extravagante ontwerpen zijn eigenlijk sieraden. Hij omschrijft zijn werk zelfs als 'macro-sieraden', zo ver groot dat ze niet lichaam maar de ruimte, het interieur sieren.

### Luxeus

De designer gebruikt bladgoud, verzilverd of patineert en brengt gekleurd glas aan als decoratie. Spiegel, kasten, stoelen, tafels, lampen en kandelaars krijgen daardoor een speels, feestelijk karakter. Gouden bollen, bronzen prullen en zilveren handvatten. Een echte 'Kersten' is rijk aan detail, luxeus in decoratie en soms zelfs een beetje hoerig. Zoals bij zijn laatste werken, een bankje en spiegel waarbij de ontwerper de fitting en de omlijsting heeft vervaardigd van gecapitonneerd fluweel.

Het woord barok hoort hij liever niet. Volgens Kersten wordt te veel voorwoordig alles waar maar een crulle lijn aanzit barok genoemd. Bovendien werkt hij de laatste tijd steeds soberder en strakker met alleen hier en daar een lichte knijping.

In zijn unica's uit de periode 1988-1993 citeert Kersten vrijelijk uit kunststromingen als Art Deco, de franse Lodewijk-stijlen en verwerkt hij als een echt produkt van de jaren tachtig architectonische elementen in zijn ontwerpen. Ook motieven uit eeuwenoude culturen als van de Azteken inspireren de designer bij zijn vormgeving. Zo ontstaan spiegels die verwijzen naar de zon, tafeltjes met de zon als dragend element, vazen als bloemen, kasten en tafels met een mediterrane karakter of een verveerd oppervlak die regelrecht uit de oudheid lijken te stammen.

Niet alleen zijn vormgeving maar ook zijn materiaalgebruik valt op. Vaak is echt niet van onecht te onderscheiden. Hout lijkt al naar gelang de behandeling goud, zilver of brons. Kunstshars suggereert kostbare edelstenen. Alleen de onderdelen waarbij hij als smid vakkundig de hamer hanteert zijn ook daadwerkelijk van ijzer.

### Galerie

Kerstens design is te bezichtigen in zijn eigen tentoonstellingsruimte. Daarvoor verbouwde hij begin jaren negentig de voormalige salon van zijn woon- en werkplaats aan de Lenculenstraat. Kersten had genoeg van het gesleep met zijn werk langs galeries.

Hij noemt zijn eigen galerie Zenith - de hoogste stand - en maakt daarmee zonnklaar hoe hij tegen zijn roeping als vormgever aankijkt. Voor de Maastrichtenaar geen middelmaat maar alleen het allerbeste. Merkwaardig genoeg lijken de 'Hollanders' dat voornamelijk te waarderen want het overgrote deel van Kerstens klantenkring komt uit het Noorden.



• Een echte 'Kersten', is rijk aan detail, luxeus in decoratie en soms zelfs een beetje hoerig. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN



• Semiaquilegia ecalcarata, voorvader van vele mooie akeleien. Foto: DRIES LINSSEN

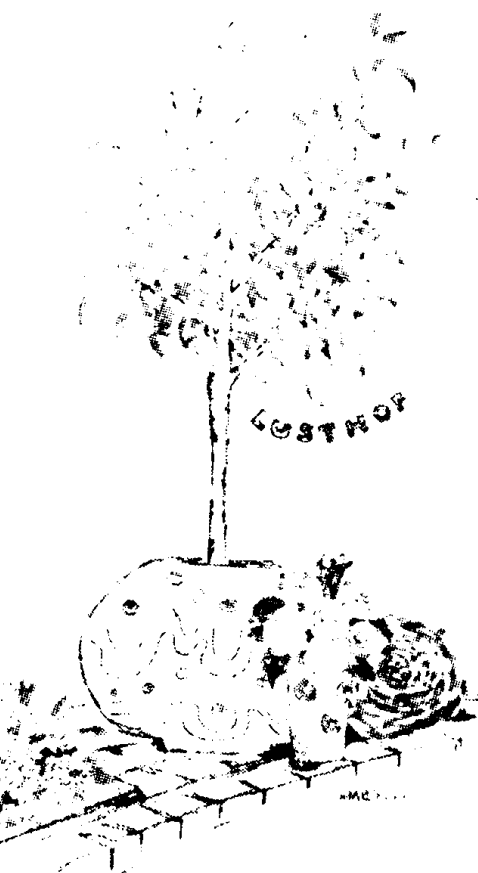
## Akelei leeft maar kort

DOOR SANTE BRUN

Tot de vroeg in de voorzomer bloeiende vaste planten horen de akeleien. In de handel zijn fraaie kruisingen verkrijgbaar, zoals McKana-hybrids, Crimson Star, Snow Queen, en zo voort. Wie ze in de tuin heeft zal opmerken dat ze, ondanks de beste verzorging - vochtige grond, halfschaduw, goede bemesting - in de loop van de jaren achteruit gaan en uiteindelijk verdwijnen. Ze zijn echter gemakkelijk te kweken uit zaad: nu gezaaid, volgend jaar bloemen.

De plant op de foto toont een ver familielid, Semiaquilegia ecalcarata, geen spectaculaire plant, wel interessant voor de rotsstuin. Ooit zaaide ik vele soorten, waaronder deze, en ik heb gemerkt dat de ongespoorde bloemen van vaak merkwaardig gekleurde en dubbele akeleien die overal in de tuin groeien, verwantschap vertonen met zowel gewone akeleien als met dit plantje. Ik heb nu zwarte bloemen en bloedrode, halfroze, vooral veel blauwe (van licht tot donker), en het merkwaardige is dat deze kruisingen zich niet alleen vrijelijk uitzaaien, maar ook veel levenskrachtiger zijn dan de genoemde grootbloemige hybriden.

Hoe kom je er aan? Een kwestie van 'de natuur zijn gang laten gaan', hoe weinig natuurlijk zo'n uiteraard op zich ook is...



## Selectie monumenten pas in 1999 bekend

ZEIST - Pas in 1999 zal duidelijk zijn welke gebouwen uit de periode 1850-1940 worden aangemerkt als monument. Afgelopen week startte het zogenaamde Monumenten Selectie Project dat bepaalt welk object een monument van jonge bouwkunst is. Het ministerie van WVC en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg stellen voor de uitvoering van de selectie achtien miljoen gulden beschikbaar.

Uit de eerste inventarisatie blijkt dat in principe 165.000 objecten voor monument van jonge bouwkunst in aanmerking komen. Gebouwen uit deze categorie, zoals de Van Nelle fabriek in Rotterdam en het voormalige sanatorium Zonne-straat in Hilversum, zijn inmiddels al als topmonument bestempeld. De Rijksdienst verwacht 14.000 objecten en 200 stads- en dorpsgezichten uit te kiezen als monument.

## Milieuvriendelijke huis aan de Limpenshof Zonnewoning in Neerbeek gebruikt weinig energie

DOOR JO REIJNDERS

Een huis bouwen dat veel licht biedt, weinig energie verbruikt en ook nog eens is gemaakt van milieuvriendelijke materialen. Dat was de wens van Paulien en Dieter Höyng toen ze plannen maakten om een eigen stekje te bouwen. Het resultaat staat aan de Limpenshof in Neerbeek en de meeste wensen van het echtpaar zijn in vervulling gegaan.

De eerste ideeën over het nieuwe huis van Paulien en Dieter zagen er aanvankelijk heel anders uit. In hun drang om zowel milieu als natuurlijke energiebronnen zoveel mogelijk te sparen, was de eigentijdse vormgeving op de achtergrond geraakt. Een rustieke villa was al mooi genoeg. Maar tijdens de gesprekken met hun architect Paul Lindeman uit Cuijk, die al eerder energiezuinige woningen had ontworpen, kwam een ander ontwerp op tafel.

Het echtpaar Höyng wilde zoveel mogelijk gebruik maken van zonne-energie. Omdat de voorgevel van het huis parallel moest lopen met de ligging van de straat werd met bepaalde muren geschoven en gedraaid. Daarom staat het woongedeelte enigszins schuin ten opzichte van de rest van het pand. Dat levert in de woonkamer niet alleen een optimale lichtinval op maar ook uitzicht naar alle kanten. De voorkamer steekt schuin uit de voorgevel. Daardoor kijkt de familie niet haaks de straat over, maar gaat de blik over een groot deel van de Limpenshof. Voor in de zijgevel doet zich hetzelfde fenomeen voor.

Het licht valt binnen via een grote glaspartij, die vanuit de woonkamer doorloopt naar de bovenverdieping. Boven bevindt zich de overloop, die in open verbinding staat met de woonkamer. De benaming vide zou de ruimte boven tekort doen. Het is een grote open overloop, die door de drie kinderen als speel- en leefruimte kan worden gebruikt. Het licht, de zon kan de hele dag naar binnen schijnen, dat de zuidgevel binnenlaat, verwarmt de grote ruimte voldoende om de heteluchtverwarming zoveel mogelijk met rust te laten. Die verwarming draait voorlopig nog even op aardgas, maar alle voorzieningen zijn getroffen om op het platte dak zonnepanelen te plaatsen. Dat gaat eerstdaags gebeuren, zodat er dan zowel van actieve als van passieve zonne-energie gebruik wordt gemaakt.

De heteluchtverwarming, die grotendeels door Dieter zelf is aangelegd, bespaart op verschillende manieren energie. De verbruikte lucht wordt niet meteen afgevoerd. De warmte wordt herwonnen en opnieuw naar binnen gebracht. Het buizensysteem ligt

onder de vloer en is slechts dunnetjes geïsoleerd. Daardoor wordt warmte afgegeven aan de leistenen vloer. Dat breekt alvast de eerste kou. Bovendien zijn de leistenen overdag al door de zon verwarmd. De in de leistenen buffer opgeslagen warmte zorgt 's avonds voor een deel van de behaaglijkheid in het woongedeelte.

In huize Höyng werd even gestoeid met het dilemma van een open of gesloten keuken. Het werd een compromis. Een twee meter brede schuifdeur maakt beide opties mogelijk. Bij het koken gaat de deur regelmatig dicht. Ze verdwijnt daarna weer onzichtbaar in een smalle ruimte achter de keukenmuur. Ook boven is deze truc toegepast. Vanuit de grote overloop kijkt je de ouderlijke slaapkamer binnen. Daar staat ook een gezellige zitbank als blikvanger vanuit de vide. Pas als je er binnenstapt zie je dat het om de slaapkamer gaat. Ook daar speelt het binnenvallende licht een grote rol. De grote glaspartij van de zijgevel loopt boven rondom de slaapkamer door en laat overdag genoeg warmte binnen.

Het huis is voornamelijk gemaakt van materialen, die het milieu zo weinig mogelijk belasten. Het echtpaar koos voor gebroken kalkzandsteen, die met een alweer milieuvriendelijke onzichtbare laag werd geïmpregneerd. De bovenverdieping is hoofdzakelijk houtskeletbouw. Drie kinderkamers bevinden zich onder het schuin aflopende pannendak. In de punt van het



• De glaspartijen zitten vooral aan de achterkant van het zonnehuis van Paulien en Dieter Höyng.

Foto: ERMINDO ARMINO

dak is nog plaats voor een zolder. Noord-europese grenen en onbehandeld red cedar werden als voornaamste houtsoorten gebruikt. De houten bovenbouw is van buiten gestuct.

Als de kinderen straks de deur uit zijn wil het echtpaar wat kleiner gaan wonen. Daarvoor hoeven ze niet te verhuizen. Bij de bouw is er rekening mee gehouden, dat pa en ma dan een com-

plete woning op de benedenverdieping krijgen. In de bijkeuken kan straks makkelijk een riante badkamer worden geïnstalleerd.

En ook aan de toekomstige

slaapkamer is al gedacht. Daar hoeft straks niet veel energie aan te worden verspild. Wat er dan met 'boven' gaat gebeuren zal Paulien en Dieter nu even een zorg wezen.



# Limburgs Dagblad

## woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel  
**045-719966**

### Centrum Brunssum (Lindeplein) op 2e etage

**Geh. gemeub. APPARTEMENT**  
met KTV, stereo, incl. gas/water/licht f. 1.000,- p.mnd.  
Bijl. gr. l-vorm. woonk. met keukenblok, badk. en toilet, c.v. verwarming, 1 slaapk. en berging. Br.o.n.r. 8-05598, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

**Centr. Geleen**  
grote BOVENWONING met grote woonkamer, huurprijs f. 1.100,- incl. l.v. MAASLAND BEHEER O.G. 043-21913 (ma t/m do 18.00-19.30 uur)

**ZUTENDAAI: 2 huse nieuwb.**  
app. inge. keuken + badk. f. 1.100,- met garage, onmidd. te koop. Br.o.n.r. 043-22001.

**Te huur woning te NEER-  
BEK, f. 1.200,- per maand.**  
Tel. 04404-2123.

**Te huur royaal APPARTE-  
MENT** te Kerkrade-West  
met 2 slaapk. Br.o.n.r. 8-05577, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

**Te huur 1-pers. gemeubd-  
te en geest. APPARTE-  
MENT**, all-in, voor pers. to-  
nen 30 jaar, f. 045-25200,  
tel. tussen 10 en 17 uur.

**Te huur APPARTEMENT** in  
Heerlen, huurprijs  
f. 980,- all-in, m.v. direkt.  
Tel. 040-2418767.

**SIMPVELD, Beekstr. 21,**  
huurprijs f. 91,-, kelder, inge-  
geest. 3 slaapk., badk., tuyn,  
zolder. Tel. 045-44201.

**Te huur mooi appartement,**  
gelegen a.d. Kon. Albertlaan  
11 te Maastricht Living ca. 40  
m<sup>2</sup>, keuken volledig inge-  
richt, kantoort, badkamer, 2  
ruime slaapkamers, berging  
eventueel garage. Int. 08-  
22656048.

**In natuurgebied, kleine 1-  
pers. BOVENWONING** te h.,  
3 kamers, keuken, douche  
met w.c. Tel. 045-320737.

**Heerlen, te h. Sittardseweg**  
APPARTEMENT: woonkamer, keu-  
ken, douche, 1 slaapk., berging,  
tuyn en servicekosten  
f. 780,-. Int. 046-743275 van  
11.00-14.00 uur.

**Te huur 3-slaapkamerw-  
oning in heel LANDGRAAF,**  
Tel. 045-424426.

**Heerlen, Burg. de Hesselplein. 16,**  
Schitterend uniek mooi op toplocatie gelegen nostalgisch,  
karakteristiek, kolossaal herenhuis met c.v. in keurige staat  
van onderhoud. Bij vrijblijvend een bezichtiging!

**Koopprijs f. 239.000,- k.k.**  
DENIS VASTGOED 040-129524.

**Puth, Kerkweg 121.**  
Te koop halfvrijt. woning met kelder. Beg. gr. l-vorm  
woonk. m. parkeert, keuken met inb. app. (1992), bijk. k. en  
te verd. 3 slaapk., badk. met ligbad, douche w.c. Zolder: c.v.,  
bergruimte, w.c., slaapk. met groot dakbedk.  
2 Garages met hiebouwen hobbyruimte, carport. Huis is ged.  
voorz. van dubb. glas, rolluiken en geh. geïsoleerd. Bouw-  
jaar 1972. Perc.opp. 650 m<sup>2</sup> incl. startuyn en zwembad.  
Vr.p. f. 280.000,- k.k. Telefoon 04493-1167.

**Simpelveld**  
Nabij de markt gel. woonhuis, gesch. v. bewoning met kan-  
toort/praktijkruimte of bewoning door 2 kleine gezinnen.  
Vraagprijs f. 200.000,- k.k.

**Landgraaf, Elzeshof 14**  
Halfvrijstaand woonhuis met o.a. l-vormige woonkamer ca.  
9 meter diep met parkeertuyn. Ruime eetkamer met luxe  
aankomstkeuken. Garage. Ruime tuyn. Zie slaapkamers!  
Vraagprijs f. 240.000,- k.k.

**Kerkrade, Pricksteenweg 60**  
Tweestoffend woonhuis met o.a. kelder, woonkamer en  
tuyn, keuken, serre, badkamer, 2 ruime slaapkamers op  
de 1e verd. en vaste trap naar 2e verd. met 2 ruime kamers.  
Grote tuyn. Spoedig te aanvaarden. Vr.p. f. 185.000,- k.k.

**Heerlen, Adenauerlaan 11a**  
Ruim halfvrijt. woonhuis, met zeer grote garage, geschikt  
voor meerdere auto's, event. ook geschikt voor het stallen  
van een caravan, leuke architectuur, met schulpd n. terras  
en dakterras, bijl. '91. Spoedig te aanv. Prijs n.o.l.k.

**Schinveld, Mariabergstraat 18**  
Aan natuurgebied gelegen riante bungalow, geheel  
onderhoud, garage voor 4 auto's, verwarming, living 60  
m<sup>2</sup>, 4 slaapk., enz. enz. Tel. vriesen, ca. 350 m<sup>2</sup>. Perc. opp.  
1400 m<sup>2</sup>. Vraagprijs f. 585.000,- k.k.

**Echt, Rutskeovenstraat 29**  
Rustig gel. halfvrijt. woonk. met tuyn, gar., carport, ruime  
living en 3 slaapk. Kant u zo intrekken. Aanv. in overleg.  
Vr.p. f. 185.000,- k.k.

**Verkocht:**  
Mitsbeekstraat 3 Voerendaal.  
**045-460444**  
Deben Quodbechen 13, Kerkrade.

**MAKELAAR: HONINGS**

**Hypotheekrente v.a. 6,5%!!**  
Met financieel gunstige voordeel:  
VAN DE PAS MAKELAARDIJ  
HYPOTHEECENTRUM LIMBURG  
Burg. de Hesselplein 13, Heerlen  
Telefoon: 045-741616

**Representatieve kantoorruimte**  
gevocht (ca 100 m<sup>2</sup>) met verkeersgunstige ligging in  
Heerlen/Kerkrade of omgeving met onmiddellijk ingang  
voor internationaal werkend reclamebureau.  
Int. tijdens kantooruren: M. Kirsch, 040-6321-577270.

**Limburgs WOODS ISLAND**  
\*\*\*\* Leuk huis gezien ??\*\*\*\*  
Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!  
VAN DE PAS MAKELAARDIJ  
HYPOTHEECENTRUM LIMBURG  
Burg. de Hesselplein 13, Heerlen  
Telefoon: 045-741616

**Uw huis verkopen met behulp van de  
echte makelaar**  
Bel de onroerend goed lijn  
**046-750 000 !**  
Peters & Partners Geleen  
**Geen verkoop -  
Geen kosten**

**Kerkrade**  
Te k. bij Autoweg en Ind. ter-  
rein, winkelwoning, grote  
tuyn, tot opp. 1.500 m<sup>2</sup>, ged.  
bouwpl. Vr.prijs f. 250.000,-  
k.k. Tel. 045-411431.

**Eygelshoven**  
Halfvrijt. woonhuis met in-  
pendige garage en kelder,  
woonkamer, keuken, 4  
slaapk., badk., prijs op aanv.  
Int. 045-216987/11553.

**Margraten**  
Kruisde wijk won. met gar.,  
keuken, bijk. keuken, woonk.,  
3 slaapk., met parkeert. en  
zolder met vaste trap.  
Vr.p. f. 270.000,- k.k.  
Mak. kantoor Janssen B.V.  
046-335840.

**Geef aan nie-  
mand opdracht!**  
Prat eerst eens met Mr.  
Cornelis Brons, makelaar  
O.G., over de verkoop van  
Uw huis. 046-750318.

**Geef aan nie-  
mand opdracht!**  
Prat eerst eens met Mr.  
Cornelis Brons, makelaar  
O.G., over de verkoop van  
Uw huis. 046-750318.

**Geef aan nie-  
mand opdracht!**  
Prat eerst eens met Mr.  
Cornelis Brons, makelaar  
O.G., over de verkoop van  
Uw huis. 046-750318.

**Immobiliën GmbH**  
**van Lier-Radermacher**  
**Een betrouwbare naam**  
met groot verkoopssucces en een nog  
beter uitgebreide service.  
Wij zoeken voor meer dan 100 gekwalificeerden,  
woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS,  
HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD  
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaars-  
kantoor voor Nederland O.G. verkopen? Bel onse!  
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk!  
Ook als u zelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te  
koop is, belk u ons.  
U ontvangt dan de notariële transportakte voor uw  
bemiddeling f. 250,-.  
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergis-  
sen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons.  
Onder alle verkopers verdienen wij elk jaar op 30 november  
fantastische prijzen.  
Eerste prijs: 1 week Grand Canaria voor 2 pers.  
Tweede prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.  
Derde prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl  
en nog veel meer mooie prijzen.  
**040-49.24073017**  
**045-451291**  
Prachtig gelegen 4/5-kamerappartementen v.v. c.v.  
op de Heesberg  
Gunstig l.v. v. het C-Heerlen. Huurprijs ca. f. 725,- p.m.  
Int. De Boer Den Hartog Huur, 020-5405540.

**Oirsbeek Op de Graaf 46**  
terraswoning. Ind.: hal, toilet, woonkamer 37 m<sup>2</sup>, keuken, 4  
slaapk., badk., berging, garage. Uitsluitend met ca. 60 m<sup>2</sup>  
praktijk of hobbyruimte mog. Vraagprijs f. 210.000,- k.k.  
Aanvraag op korte termijn mogelijk. Int. van Oost Aas.  
VOF, Juliana Bernhardtlaan 4, Heerlen. 045-224241.

**Puth, Kerkweg 167**  
Te koop halfvrijt. woonhuis met garage, 3 slaapk., badk.,  
kelder, vaste trap n. zolder, grondopp. 1300 m<sup>2</sup>, bijl. 1940.  
Vr.p. f. 275.000,- k.k. Direct te aanv. Te bev. 04493-1247.

**Direkt en zeker uw huis verkocht!!!**  
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.  
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.  
Denis Vastgoed 040-129524.

**Ter bemiddeling**  
zoeken wij dringend diverse woningen:  
Geleen/Beek/Stein o.o. won. in alle prijsklassen  
Omp. Jabeek/Merkebeek halfvrijt. won. tot f. 275.000,-  
Hulsberg/Klimmen/Windrade, won. tot f. 325.000,-  
Uitendael/Schimmert, vrijst. landhuis, tot f. 450.000,-  
Amstelveen/Hoensbroek/Heerlen won. in alle prijsklassen.  
Nuth/Schinnen, (boerderij) woningen tot f. 375.000,-  
Gehete Oostelijke Mijlsteek woningen in prijsklasse tot  
pluim f. 500.000,-  
Makelaarskantoor Janssen B.V. 046-335840.  
na 17.30 uur: 046-339072.

**Schinnen, Nuthweg 4**  
Ruim halfvrijstaand woonhuis met garage en tuyn, kelder, 3-  
vormige woonkamer met open haard, grote serre, keuken, 3  
slaapk., badkamer met w.c. en ligbad, zolder. Opp. 268 m<sup>2</sup>.  
Vraagprijs f. 189.500,- k.k. Voor info: Bertus Vastgoed  
management 045-516688, ma. t/m vr. van 9.00-17.00 en  
za. van 10.00-12.00 uur.

**SITTARD CAMPINACOMPLEX**  
In stadspark gelegen villa-project. Nog drie bouw kavels te  
koop! Oppervlakte 600 m<sup>2</sup>, f. 237.500,- v.o.n.  
**Grouwels-Daelmans 043-254565.**

**Toplocatie "Heerlen"**  
Heerlerheide, Lokerstraat 14:  
Schitterend kolossaal zeer groot vrijst. herenhuis, centraal  
gelegen, nabij scholen en winkels. Gezien de grootte is het  
pand voor diverse mogelijkheden geschikt: bewoning door  
een groot gezin, evt. combinatie verhuur in 3 appartementen.  
Voor een juiste indruk van de ruimte en indeling kunt u  
vrijb. een afspraak maken voor een bezichtiging!

**Koopprijs f. 198.500,- k.k.**  
**Inruil huidige woning mogelijk!!!**  
DENIS VASTGOED 040-129524

**IMMO-TREND**  
Der Immobilien Partner  
Door enorm verkoopssucces  
zoeken wij dringend huizen  
in de regio Kerkrade, Landgraaf, Heerlen  
Bocholtz, Simpelveld en Vaals.  
Hebt u of uw makelaar moeite met de verkoop van uw huis?  
De top-verkopers werken voor ons en daarom,  
als u wilt, ook voor u!

**Belt u ons geheel vrijblijvend**  
**09-49.24072037 of 045-316070.**  
Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het  
passeren van de koopakte f. 250,- en een presentje.

**Landgraaf, Elzeshof 14**  
Halfvrijstaand woonhuis met o.a. l-vormige woonkamer ca.  
9 meter diep met parkeertuyn. Ruime eetkamer met luxe  
aankomstkeuken. Garage. Ruime tuyn. Zie slaapkamers!  
Vraagprijs f. 240.000,- k.k.

**Kerkrade, Pricksteenweg 60**  
Tweestoffend woonhuis met o.a. kelder, woonkamer en  
tuyn, keuken, serre, badkamer, 2 ruime slaapkamers op  
de 1e verd. en vaste trap naar 2e verd. met 2 ruime kamers.  
Grote tuyn. Spoedig te aanvaarden. Vr.p. f. 185.000,- k.k.

**Heerlen, Adenauerlaan 11a**  
Ruim halfvrijt. woonhuis, met zeer grote garage, geschikt  
voor meerdere auto's, event. ook geschikt voor het stallen  
van een caravan, leuke architectuur, met schulpd n. terras  
en dakterras, bijl. '91. Spoedig te aanv. Prijs n.o.l.k.

**Schinveld, Mariabergstraat 18**  
Aan natuurgebied gelegen riante bungalow, geheel  
onderhoud, garage voor 4 auto's, verwarming, living 60  
m<sup>2</sup>, 4 slaapk., enz. enz. Tel. vriesen, ca. 350 m<sup>2</sup>. Perc. opp.  
1400 m<sup>2</sup>. Vraagprijs f. 585.000,- k.k.

**Echt, Rutskeovenstraat 29**  
Rustig gel. halfvrijt. woonk. met tuyn, gar., carport, ruime  
living en 3 slaapk. Kant u zo intrekken. Aanv. in overleg.  
Vr.p. f. 185.000,- k.k.

**Verkocht:**  
Mitsbeekstraat 3 Voerendaal.  
**045-460444**  
Deben Quodbechen 13, Kerkrade.

**MAKELAAR: HONINGS**

**Hypotheekrente v.a. 6,5%!!**  
Met financieel gunstige voordeel:  
VAN DE PAS MAKELAARDIJ  
HYPOTHEECENTRUM LIMBURG  
Burg. de Hesselplein 13, Heerlen  
Telefoon: 045-741616

**Representatieve kantoorruimte**  
gevocht (ca 100 m<sup>2</sup>) met verkeersgunstige ligging in  
Heerlen/Kerkrade of omgeving met onmiddellijk ingang  
voor internationaal werkend reclamebureau.  
Int. tijdens kantooruren: M. Kirsch, 040-6321-577270.

**Limburgs WOODS ISLAND**  
\*\*\*\* Leuk huis gezien ??\*\*\*\*  
Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!  
VAN DE PAS MAKELAARDIJ  
HYPOTHEECENTRUM LIMBURG  
Burg. de Hesselplein 13, Heerlen  
Telefoon: 045-741616

**Uw huis verkopen met behulp van de  
echte makelaar**  
Bel de onroerend goed lijn  
**046-750 000 !**  
Peters & Partners Geleen  
**Geen verkoop -  
Geen kosten**

**Kerkrade**  
Te k. bij Autoweg en Ind. ter-  
rein, winkelwoning, grote  
tuyn, tot opp. 1.500 m<sup>2</sup>, ged.  
bouwpl. Vr.prijs f. 250.000,-  
k.k. Tel. 045-411431.

**Eygelshoven**  
Halfvrijt. woonhuis met in-  
pendige garage en kelder,  
woonkamer, keuken, 4  
slaapk., badk., prijs op aanv.  
Int. 045-216987/11553.

**Margraten**  
Kruisde wijk won. met gar.,  
keuken, bijk. keuken, woonk.,  
3 slaapk., met parkeert. en  
zolder met vaste trap.  
Vr.p. f. 270.000,- k.k.  
Mak. kantoor Janssen B.V.  
046-335840.

**Geef aan nie-  
mand opdracht!**  
Prat eerst eens met Mr.  
Cornelis Brons, makelaar  
O.G., over de verkoop van  
Uw huis. 046-750318.

**Geef aan nie-  
mand opdracht!**  
Prat eerst eens met Mr.  
Cornelis Brons, makelaar  
O.G., over de verkoop van  
Uw huis. 046-750318.

**Geef aan nie-  
mand opdracht!**  
Prat eerst eens met Mr.  
Cornelis Brons, makelaar  
O.G., over de verkoop van  
Uw huis. 046-750318.

**Immobiliën GmbH**  
**van Lier-Radermacher**  
**Een betrouwbare naam**  
met groot verkoopssucces en een nog  
beter uitgebreide service.  
Wij zoeken voor meer dan 100 gekwalificeerden,  
woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS,  
HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD  
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaars-  
kantoor voor Nederland O.G. verkopen? Bel onse!  
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk!  
Ook als u zelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te  
koop is, belk u ons.  
U ontvangt dan de notariële transportakte voor uw  
bemiddeling f. 250,-.  
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergis-  
sen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons.  
Onder alle verkopers verdienen wij elk jaar op 30 november  
fantastische prijzen.  
Eerste prijs: 1 week Grand Canaria voor 2 pers.  
Tweede prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.  
Derde prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl  
en nog veel meer mooie prijzen.  
**040-49.24073017**  
**045-451291**  
Prachtig gelegen 4/5-kamerappartementen v.v. c.v.  
op de Heesberg  
Gunstig l.v. v. het C-Heerlen. Huurprijs ca. f. 725,- p.m.  
Int. De Boer Den Hartog Huur, 020-5405540.

**Oirsbeek Op de Graaf 46**  
terraswoning. Ind.: hal, toilet, woonkamer 37 m<sup>2</sup>, keuken, 4  
slaapk., badk., berging, garage. Uitsluitend met ca. 60 m<sup>2</sup>  
praktijk of hobbyruimte mog. Vraagprijs f. 210.000,- k.k.  
Aanvraag op korte termijn mogelijk. Int. van Oost Aas.  
VOF, Juliana Bernhardtlaan 4, Heerlen. 045-224241.

**Puth, Kerkweg 167**  
Te koop halfvrijt. woonhuis met garage, 3 slaapk., badk.,  
kelder, vaste trap n. zolder, grondopp. 1300 m<sup>2</sup>, bijl. 1940.  
Vr.p. f. 275.000,- k.k. Direct te aanv. Te bev. 04493-1247.

**Direkt en zeker uw huis verkocht!!!**  
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.  
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.  
Denis Vastgoed 040-129524.

**Ter bemiddeling**  
zoeken wij dringend diverse woningen:  
Geleen/Beek/Stein o.o. won. in alle prijsklassen  
Omp. Jabeek/Merkebeek halfvrijt. won. tot f. 275.000,-  
Hulsberg/Klimmen/Windrade, won. tot f. 325.000,-  
Uitendael/Schimmert, vrijst. landhuis, tot f. 450.000,-  
Amstelveen/Hoensbroek/Heerlen won. in alle prijsklassen.  
Nuth/Schinnen, (boerderij) woningen tot f. 375.000,-  
Gehete Oostelijke Mijlsteek woningen in prijsklasse tot  
pluim f. 500.000,-  
Makelaarskantoor Janssen B.V. 046-335840.  
na 17.30 uur: 046-339072.

**Schinnen, Nuthweg 4**  
Ruim halfvrijstaand woonhuis met garage en tuyn, kelder, 3-  
vormige woonkamer met open haard, grote serre, keuken, 3  
slaapk., badkamer met w.c. en ligbad, zolder. Opp. 268 m<sup>2</sup>.  
Vraagprijs f. 189.500,- k.k. Voor info: Bertus Vastgoed  
management 045-516688, ma. t/m vr. van 9.00-17.00 en  
za. van 10.00-12.00 uur.

**SITTARD CAMPINACOMPLEX**  
In stadspark gelegen villa-project. Nog drie bouw kavels te  
koop! Oppervlakte 600 m<sup>2</sup>, f. 237.500,- v.o.n.  
**Grouwels-Daelmans 043-254565.**

**Toplocatie "Heerlen"**  
Heerlerheide, Lokerstraat 14:  
Schitterend kolossaal zeer groot vrijst. herenhuis, centraal  
gelegen, nabij scholen en winkels. Gezien de grootte is het  
pand voor diverse mogelijkheden geschikt: bewoning door  
een groot gezin, evt. combinatie verhuur in 3 appartementen.  
Voor een juiste indruk van de ruimte en indeling kunt u  
vrijb. een afspraak maken voor een bezichtiging!

**Koopprijs f. 198.500,- k.k.**  
**Inruil huidige woning mogelijk!!!**  
DENIS VASTGOED 040-129524

**Immobiliën GmbH**  
**van Lier-Radermacher**  
**Een betrouwbare naam**  
met groot verkoopssucces en een nog  
beter uitgebreide service.  
Wij zoeken voor meer dan 100 gekwalificeerden,  
woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS,  
HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD  
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaars-  
kantoor voor Nederland O.G. verkopen? Bel onse!  
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk!  
Ook als u zelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te  
koop is, belk u ons.  
U ontvangt dan de notariële transportakte voor uw  
bemiddeling f. 250,-.  
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergis-  
sen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons.  
Onder alle verkopers verdienen wij elk jaar op 30 november  
fantastische prijzen.  
Eerste prijs: 1 week Grand Canaria voor 2 pers.  
Tweede prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.  
Derde prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl  
en nog veel meer mooie prijzen.  
**040-49.24073017**  
**045-451291**  
Prachtig gelegen 4/5-kamerappartementen v.v. c.v.  
op de Heesberg  
Gunstig l.v. v. het C-Heerlen. Huurprijs ca. f. 725,- p.m.  
Int. De Boer Den Hartog Huur, 020-5405540.

**Oirsbeek Op de Graaf 46**  
terraswoning. Ind.: hal, toilet, woonkamer 37 m<sup>2</sup>, keuken, 4  
slaapk., badk., berging, garage. Uitsluitend met ca. 60 m<sup>2</sup>  
praktijk of hobbyruimte mog. Vraagprijs f. 210.000,- k.k.  
Aanvraag op korte termijn mogelijk. Int. van Oost Aas.  
VOF, Juliana Bernhardtlaan 4, Heerlen. 045-224241.

**Puth, Kerkweg 167**  
Te koop halfvrijt. woonhuis met garage, 3 slaapk., badk.,  
kelder, vaste trap n. zolder, grondopp. 1300 m<sup>2</sup>, bijl. 1940.  
Vr.p. f. 275.000,- k.k. Direct te aanv. Te bev. 04493-1247.

**Direkt en zeker uw huis verkocht!!!**  
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.  
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.  
Denis Vastgoed 040-129524.

**Ter bemiddeling**  
zoeken wij dringend diverse woningen:  
Geleen/Beek/Stein o.o. won. in alle prijsklassen  
Omp. Jabeek/Merkebeek halfvrijt. won. tot f. 275.000,-  
Hulsberg/Klimmen/Windrade, won. tot f. 325.000,-  
Uitendael/Schimmert, vrijst. landhuis, tot f. 450.000,-  
Amstelveen/Hoensbroek/Heerlen won. in alle prijsklassen.  
Nuth/Schinnen, (boerderij) woningen tot f. 375.000,-  
Gehete Oostelijke Mijlsteek woningen in prijsklasse tot  
pluim f. 500.000,-  
Makelaarskantoor Janssen B.V. 046-335840.  
na 17.30 uur: 046-339072.

**Schinnen, Nuthweg 4**  
Ruim halfvrijstaand woonhuis met garage en tuyn, kelder, 3-  
vormige woonkamer met open haard, grote serre, keuken, 3  
slaapk., badkamer met w.c. en ligbad, zolder. Opp. 268 m<sup>2</sup>.  
Vraagprijs f. 189.500,- k.k. Voor info: Bertus Vastgoed  
management 045-516688, ma. t/m vr. van 9.00-17.00 en  
za. van 10.00-12.00 uur.

**SITTARD CAMPINACOMPLEX**  
In stadspark gelegen villa-project. Nog drie bouw kavels te  
koop! Oppervlakte 600 m<sup>2</sup>, f. 237.500,- v.o.n.  
**Grouwels-Daelmans 043-254565.**

**Toplocatie "Heerlen"**  
Heerlerheide, Lokerstraat 14:  
Schitterend kolossaal zeer groot vrijst. herenhuis, centraal  
gelegen, nabij scholen en winkels. Gezien de grootte is het  
pand voor diverse mogelijkheden geschikt: bewoning door  
een groot gezin, evt. combinatie verhuur in 3 appartementen.  
Voor een juiste indruk van de ruimte en indeling kunt u  
vrijb. een afspraak maken voor een bezichtiging!

**Koopprijs f. 198.500,- k.k.**  
**Inruil huidige woning mogelijk!!!**  
DENIS VASTGOED 040-129524

**Immobiliën GmbH**  
**van Lier-Radermacher**  
**Een betrouwbare naam**  
met groot verkoopssucces en een nog  
beter uitgebreide service.  
Wij zoeken voor meer dan 100 gekwalificeerden,  
woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS,  
HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD  
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaars-  
kantoor voor Nederland O.G. verkopen? Bel onse!  
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk!  
Ook als u zelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te  
koop is, belk u ons.  
U ontvangt dan de notariële transportakte voor uw  
bemiddeling f. 250,-.  
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergis-  
sen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons.  
Onder alle verkopers verdienen wij elk jaar op 30 november  
fantastische prijzen.  
Eerste prijs: 1 week Grand Canaria voor 2 pers.  
Tweede prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.  
Derde prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl  
en nog veel meer mooie prijzen.  
**040-49.24073017**  
**045-451291**  
Prachtig gelegen 4/5-kamerappartementen v.v. c.v.  
op de Heesberg  
Gunstig l.v. v. het C-Heerlen. Huurprijs ca. f. 725,- p.m.  
Int. De Boer Den Hartog Huur, 020-5405540.

**Oirsbeek Op de Graaf 46**  
terraswoning. Ind.: hal, toilet, woonkamer 37 m<sup>2</sup>, keuken, 4  
slaapk., badk., berging, garage. Uitsluitend met ca. 60 m<sup>2</sup>  
praktijk of hobbyruimte mog. Vraagprijs f. 210.000,- k.k.<



'Goede naam riet uit Overijssel in geding'

# inferieure Oosteuropese waar bedreigt markt

● Kalenberger riet geeft  
een huis eigen stijl, karak-  
ter.

Archieffoto:  
KLAUS TUMMERS



telers van Kalenberger vinden dat aan de ver-  
p van inferieur import-  
als produkt uit De  
ribben een einde moet  
en. Het komt steeds va-  
voor dat op minder  
zaam riet uit landen  
Polen en Turkije de  
Kalenberg prijkt. Ko-  
van een rieten dak  
den daardoor bena-  
den, menen de Overijssel-  
etproducenten.

riet gaat gemiddeld vijftig  
mee, terwijl die andere soor-  
niet langer dan vijftien jaar op  
dak blijven liggen. Het is be-  
dat ze zo iets Kalenberger  
noemen. Onze goede naam  
t bezoodeld. Daarom hebben  
us riet een keurmerk gege-  
licht rieteler A. Muis toe.

Kalenberger riet is genoemd  
het dorp dat van oudsher  
als het centrum van de riet-  
uur in De Weerribben, een  
assig veengebied van inter-  
male allure met de status van  
maal park. Het riet dat hier  
is van uitstekende kwali-  
Muis: „De stengel heeft een  
ge doorsnee en is daardoor  
krachtig. Het riet breekt dank  
e eigenschap niet snel en is  
duurzaam. Rietdekkers wer-  
er graag mee.” Het riet uit De  
ribben dankt zijn goede  
teit aan het voortreffelijke  
in het natuursreservaat.

„Het water is voedselarm.  
riet groeit daardoor lang-  
wat het stevig maakt. De  
waterconditie heeft te ma-  
niet het feit dat de invloed  
de landbouw zeer gering is.”  
besloeg het rietgebied van  
nberg zo'n 3.000 hectare.

van is - vooral als gevolg van  
ding - nog 1.200 hectare  
Ook het aantal telers is ge-  
een paar decennia geleden  
in het er nog meer dan 300.  
omisch gezien konden velen  
moofd niet meer boven water  
en. Een forse sanering bleek  
wendbaar. Circa 120 deeltijd-  
20 full-time-rietelers zijn  
vergebleven. Ze produceren  
jaarlijks circa 800.000 bos-  
et. Dat is een kwart van de  
rietproduktie in Nederland.

krimping van de rietteelt  
het leven in de dorpen rond  
Weerribben sterk beïnvloed.  
weet nog dat in de tientallen  
langs de Kalenbergricht  
uitend rietelers wonden.

idels zijn vele mensen van  
het gebied eigenaar van de  
te voet, per fiets of boot be-  
re woningen. Ze brengen er

hun vakanties en weekeinden in  
door, of verblijven er permanent.

Toerisme en recreatie worden  
steeds belangrijker voor de eco-  
nomie van dit waterland. „In het  
hoogseizoen komen er wel duiz-  
zend recreatieschepen per dag  
voorbij. En vergeet de vele fiet-  
sers niet,” zegt Muis terwijl hij  
vanuit zijn huis over de waterweg  
uittijkt. Het is deze voorjaars-  
avond stil op de vaart. Alleen af-  
en aanvliegende watervogels zor-  
gen voor activiteit. Wolkenpar-  
tijten, in kleur variërend van spier-  
wit tot donkergrijs, spiegelen zich  
in het water.

Muis is verslaafd aan het riet.  
„Het is toch heerlijk om in dit  
landschap te werken. Maar wat  
wil je: mijn vader en grootvader  
waren ook rietelers.” Wie mocht  
denken dat het werk van rieteler  
een en al romantiek is, vergist  
zich. Muis: „Door de mechanisa-  
tie is het wel wat lichter dan vroe-  
ger, maar er komt nog steeds veel  
handwerk aan te pas. Het gebied  
is nu eenmaal te kwetsbaar voor  
het gebruik van zware machines.”

In de winter zijn Muis en zijn col-  
lega-rietelers in de weer met de  
oogst. „Dat duurt al met al zes  
maanden. Elke dag dat er een ste-  
vige laag ijs ligt, is mooi meegen-  
omen, want dan kun je ook het riet

maaien dat anders moeilijk of niet  
bereikbaar is. Ook de afvoer van  
het riet is dan vrij gemakkelijk.”  
Het geogste riet wordt op be-  
paalde plekken verzameld. Daar  
maken de telers er bosjes van met  
een omtrek van 46 centimeter, de  
ideale maat voor dakbedekking.  
In de rest van het jaar zien ze erop  
toe dat de rietlanden niet ten  
prooi vallen aan verlanding. Om  
het jonge riet een goede groei-  
kansen te geven, wordt er water  
opgepompt. Nachtvorst kan fataal  
zijn voor de pas uitgelopen plant-  
ten.

Het telen van riet levert Muis het  
beleg op de boterham die hij als  
medewerker van de Heidemij ver-  
dient. „Ik heb daar een vierdaagse  
werkweek. Er blijven zo twee da-  
gen over om met het riet bezig te  
zijn. Nee, een volledig bestaan als  
rieteler zit er niet in; daarvoor  
zijn de verdiensten te marginaal.”  
Hij verwacht dat de introductie  
van het keurmerk voor het Kalen-  
berger riet een gunstige uitwer-  
king zal hebben op de rietteelt in  
De Weerribben: „Tegelijk met de  
invoering van het keurmerk zijn  
wij een grote campagne gestart  
om reclame te maken voor hoge  
kwaliteit van ons produkt. De  
consument is daar best gevoelig  
voor. Die wil toch een duurzaam  
dak! Waarom riet nog steeds zo  
gewild is als dakbedekking? Riet  
geeft een huis eigen stijl, karak-  
ter.”

## Na de regen: alles weer rechtop zetten

● Het 'paviljoen' van Hart-  
man, met bijpassend meubel-  
lair.

DOOR SANTE BRUN

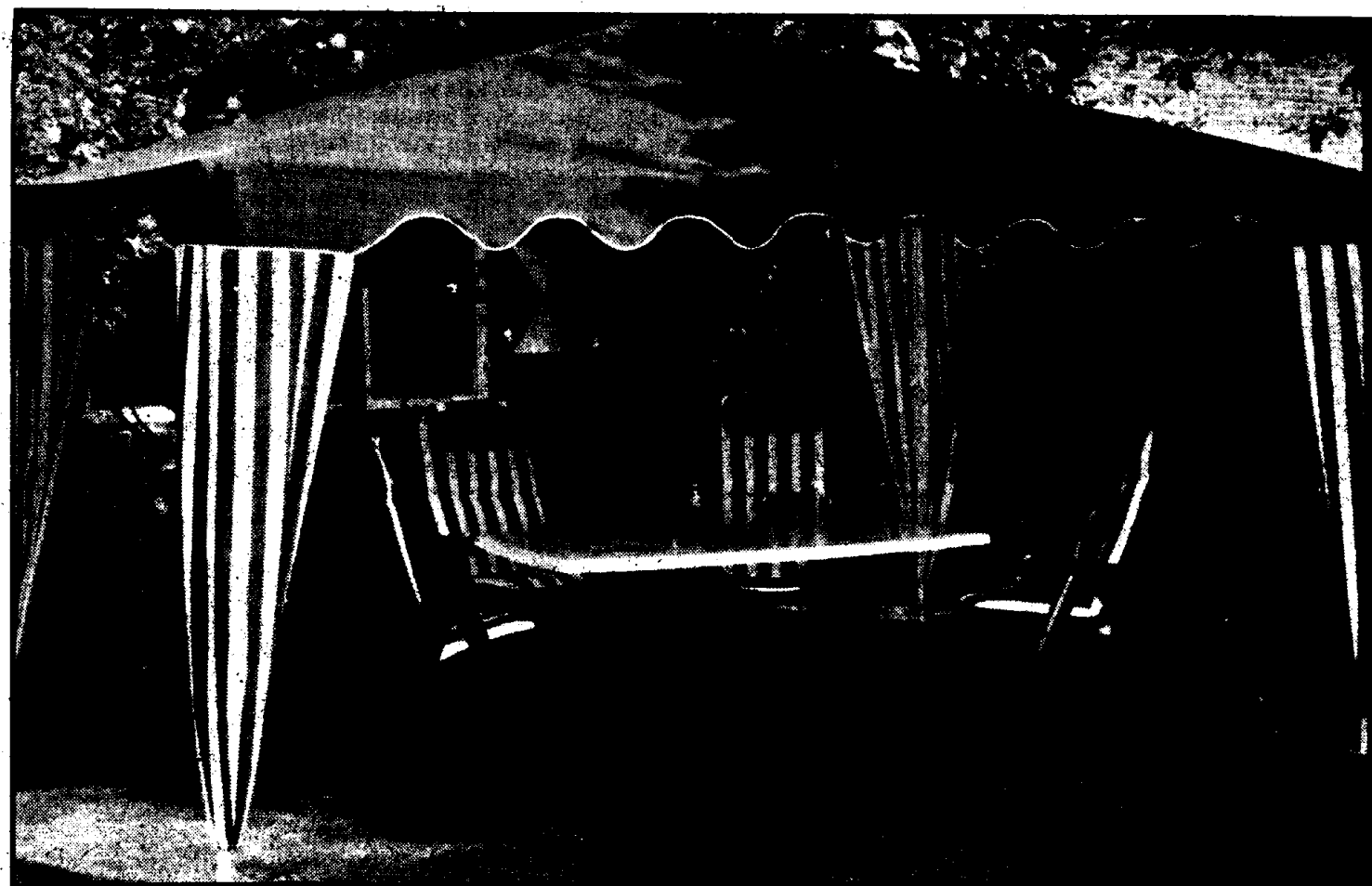
Wind, enorme regenval, kou:  
geen best weer voor de tuin. Na  
het afgelopen weekeinde was er  
behoorlijk werk aan de winkel.  
Eerst maar eens regenkleding  
aan, ook als het niet regent, want  
je wordt doornat van zelfs maar  
rondlopen in de tuin. En dan de  
schade proberen te herstellen.  
Planten die bloeien of zwaar in  
de knop staan, moet je weer  
rechtop zetten.

Eigenlijk had je dat al eerder  
moeten doen, voor het echt  
slechte weer toeslaat; in een  
nacht met veel regen en wind  
kunnen veel bloemstengels al  
flink krom worden. Rechtop zet-  
ten gaat als volgt: zet tonkinstok-  
ken rondom en als het kan ook  
in de plant; de stokken moeten  
minder hoog zijn dan de plant.  
Gebruik bij voorkeur groene.  
Bindt de bloemstengels of tak-  
ken met groen binddraad een  
voor een aan een dichtbijstaande  
stok, en bekijk van een afstand  
of ze goed staan.

Sommige planten hebben heel  
stevige stokken nodig, die een  
heel eind de grond in moeten,  
zoals *Crambe cordifolia*.  
Het is een heel karwei, maar zo  
heb je tenminste nog wat van je  
mooie planten die je het hele  
voorjaar hebt vertroeteld en die  
nu door ons gezellige klimaat  
even te grazen worden genomen.  
Tenslotte is de hoofdbloeijs nu  
wel zo ongeveer aangebroken.

En vooral niet de moed verlie-  
zen. Het mooie van een goed ver-  
zorgde en goed gesorteerde tuin  
is juist, dat hij zo kwetsbaar is.  
Als u geen kwetsbare tuin wilt,  
dan moet u plastic bloemen in de  
tuin zetten, die bloeien zelfs de  
hele winter... Of u moet verhu-  
zen naar uw tweede huis aan de  
Riviera, waar het wat minder  
vaak slecht weer is. Hoewel...

Greet Buchner heeft al vaker  
aardige boekjes het licht doen  
zien over milieuvriendelijk tui-  
nieren. Er is nu een nieuw boek-  
je uit, *Uw tuin natuurtijl* waarin  
nog eens op een rijtje wordt ge-  
zet dat je een heleboel dingen in  
de tuin best milieuvriendelijk  
kunt doen, zonder meteen naar  
de flitspuit te grijpen. Er zijn na-  
tuurlijk al veel meer boeken over  
dit onderwerp, maar het boekje  
van Buchner heeft het grote  
voordeel dat het goedkoop is,  
dun, en helder geschreven. Het  
gaat over ideale plantcombin-  
aties, over het maken van comp-  
post, over de juiste wijze van  
gieten, kortom, bij lezing dacht  
ik: toch maar weer eens iets mili-  
euvriendelijker worden. Al heb  
ik vreselijk de pest gekregen aan  
de composthoop omdat die voor  
de hopeloze verspreiding van  
veel onkruid heeft gezorgd. Maar  
ook dat is natuurlijk een geval  
van 'eigenschuld, dikke buik'.  
Het boekje is uitgegeven bij De  
Drieboek in Amsterdam, en kost  
f22.50



tuinarchitect vaak zijn voorbeel-  
den zoekt in Engeland en Japan,  
daar kon Modeste wel eens ge-  
lijk in hebben.

Het boek bevat overigens een  
heleboel leuke ideeën, zoals een  
chlorofoze zwembad, en een  
overzicht van de allernieuwste  
'moderne' vaste planten voor de  
tuin, waarin terecht Piet Oudolf,  
plantenkweker in het Achter-  
hoekse Hummelo, in het zonnetje  
wordt gezet.

Is die vlondertuin van Rob Her-  
wig wel zo modern, trouwens?  
Ik vind dat een typisch jaren-  
zeventig-idee. Van nu is toch:  
iets meer nieuwe truttigheid,  
zoals de cottage-tuin, of de ro-  
mantische tuin? Met alle prakti-  
sche aanwijzingen erbij is dit  
boek toch wel vrij bijzonder. Het  
is uitgegeven bij Kosmos-Z&K,  
en het kost f49.90.

De tijd dat je kon volstaan met  
een tuinasparasol hebben we ken-  
nelijk wel gehad. Je moet nu een  
afdak hebben, pardon, een pavil-  
joen, moet ik van de firma Hart-  
man zeggen; *marquee* is het  
onvertaaltbare Engelse woord. In  
ieder geval heeft het ding het  
voordeel dat het veel ruimte  
biedt en niet bij de eerste wind-  
vlaag wegwaaert. Je kunt het zelfs  
gebruiken wanneer het regent.  
Het nadeel is dat je veel ruimte  
moet hebben en nogal een poos-  
je bezig bent met de installatie.  
Ik heb ze in diverse tuincentra-  
en doe-het-zelfzaken aangebo-  
den gezien tegen schappelijk ta-  
rief. Deze van Hartman is rood  
met bijpassende rode tuinstoe-  
bels. Wit of geel lijkt me iets  
praktischer.

Vroeger was het ordinaris om bui-  
ten te zitten, maar nu niet meer  
- de tuin is vaak door hagen in-  
gedeeld in verschillende tuinkam-  
ers, elk met een eigen sfeer en  
doel. Ik lees dat in het nieuwste  
boek van Modeste Herwig, die  
kennelijk bezig is aan een inhaal-  
race tegen haar beroemde vader,  
Rob - die trouwens ook wordt  
opgevoerd als 's werelds meest  
gelezen groenauteur'.

'Als dat zou kunnen', mompel ik  
bij die tuinkamers, want zelfs op  
het platteland en in de duurdere  
woonwijken zijn vaak geen tui-  
nen meer te vinden die je zou  
kunnen indelen in 'verschillende  
tuinkamers'. In het boek 'Het  
nieuwe tuinieren', want daar heb  
ik het over, staat bijvoorbeeld  
een moderne stadstuin van 25  
meter lang en 8 meter breed...  
Maar dat met name de moderne

(ADVERTENTIE)

## Kleurrijke ideeën



**bock**  
Grote moderne  
behang- en vloerbedekkingstudio

'n Begrip op het gebied van  
woninginrichting.  
Behang - vloerbedekking -  
wandbekleding - verven.

Het juiste adres voor  
schilders, meubelmakers, timmerlieden en kozijnmakers.

**BOCK GMBH & CO KG. FELDCHEN 9 AKEN**  
(Krefelder Straße / Ecke Prager Ring, ehemals Göbbelgasse)

Ons adviescentrum is geopend:

maandag-donderdag 7.30-17.00 uur  
vrijdag 7.30-16.00 uur  
zaterdag 8.00-12.00 uur  
Tel. 09-49-241-182070, fax 1820799

Zo bereikt u ons:

afslag Würselen/Aken Centrum,  
richting Aken, na 200 m bij verkeerslicht  
links, daarna te straat links.



# EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN

St. Franciscusweg 16/ Oliemolenstraat 3, Heerlen, tel. 045-711617,

in  
Limburg



# VIJGEN VRAGEN!!

Roermonderstrasse 21 in Aken, tel. 0049-241873066

**Vaak verkopen wij huizen die de krant  
niet niet halen. Zoekt u een huis?  
Laat u vrijblijvend inschrijven.**

Zie ook onze etalages.

## ONROERENDE ZAKEN

**BOCHOLTZ:**  
**SALVIASTR.4.** Drive-inn woning met garage. Bj.76. Ind.: Garage, ogeerk woonk. 24,5 m2 met balkon, half open keuken 3 m2, bijkeuken 14 m2 met balkon, 3 slk. 7/12 en 12 m2, badk. ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 20 m2 met vaste trap. Voorzien van rolluiken.  
Vrpr.f.163.000,-kk.

**BRUNSSUM:**  
**ESSENSTR.13.** Rustige volksbuurt gelegen tussengelegen woonhuis. Bj.1950. perc.opp.154 m2. Ind.: provisiekelder, woonk. 21 m2, gesl. keuken 12 m2, berging, bijkeuken, tuin op zuid. 3 slk. 6/10 en 10 m2, badk., ligbad, zolder met vliessoort 30 m2. Voorzien van rolluiken.  
Vrpr.f.165.000,-kk.

**FLORBERTUSSTR.4.** Keurig onderh. halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Perc.opp. 251 m2. Ind.: Ruime hal, living met toegang tot ruime gesl. witte (Siematic)keuken 12 m2, 4 slk., 6/5/9 met v.w. 16,5 en 16,5 m2, nieuwe badk. (wit) met ligbad en v.w. en 2de toilet. Zolder.  
Vrpr.f.257.000,-kk.

**RDR.THIBALDSTR.38.** Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Bj.80. perc.opp. 333 m2. Ind.: Kelder, living 31 m2, open haard en parketvloer, serre 20 m2, half open eiken aanb. keuken 12 m2, 3 slk., 8/12 en 16 m2, badk., ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 30 m2 met vaste trap. Voorzien van rolluiken en dub. glas.  
Vrpr.f.274.000,-kk.

**HEERLEN:**  
**KAMPSTR.23.** Perfect onderh. halfvrijst. woonhuis. Geheel gestoffeerd incl. amfeler, woonk. 22 m2, laminaat, open keuken, mooie tuin, garage 3 slk., badk., zolder, vliessoort. Geheel gestoffeerd met 18.000,- subsidie met garage.  
Vrpr.f.176.000,-kk.

**ROEBROEKWEG 35 C.** Halfvrijst. winkelwoonhuis. Ind.: kelder 34 m2, winkel 32 m2, keuken 12 m2, opslagruimte. L-woonk. 36 m2, half open eiken aanb. keuken, tuin, 2 terrassen, 4 slk., badk., ligbad, douche en 2 v.w.  
Vrpr.f.223.000,-kk.

**SCHAESBERGERWEG 38.** Keurig onderh. vrijst. herenhuis op 800 m2 grond. Bj.30. Ind.: kelder, woonk. 30 m2, serre 22 m2, schuifdeuren, gesl. keuken, bijkeuken, berging, tuin op z.w. 2 ruime slk., badk., douche, 2e toilet, zolder, vaste trap, 2 slk. Parkeergelegenheid voor de deur, loopafstand centrum.  
Vrpr.f.273.000,-kk.

**SCHAESBERGERWEG 151 A MET GROOT BOUWKAVEL.** Ruim vrijstaand herenhuis op 1060 m2 grond. Ind. gen. onderkelder met toegang tot tuin, L-woonk. 40 m2, gesl. keuken, serre, overdekt terras, diepe tuin, 2 ruime slk., mog. 3e slk., douche, vaste trap, zolder. Dub. beglazing. Bijz. geschikt voor dubbele bewoning.  
Vrpr.f.239.000,-kk.

**VULLINGSWEG 99.** Mooi gel. vrijst. bungalow te Heerlerbaan met garage en tuin. Bj.62. perc.opp. 450 m2. Ind.: hal, l-living 32 m2, gesl. keuken 9,5 m2, bijkeuken 6 m2, 2 slk., 15,5 en 16 m2, badk., ligbad en v.w. Voorzien van rolluiken, dub. glas en kunststoffen kozijnen.  
Vrpr.f.279.000,-kk.

**HOENSBROEK:**  
**SLEPERSTR.18.** Goed onderh. halfvrijst. woonhuis Bj.75 perc.opp. 210 m2. Ind.: Woonk. 50 m2 met niveau-verschil, parketvloer, open haard, garage en tuin, open aanb. keuken 10 m2, 4 slk., 8/8/14 en 17,5 m2. Badk., ligbad, v.w. en 2de toilet, zolder 60 m2, vliessoort. Wasruimte. Geheel voorzien van rolluiken, zonnescherm.  
Vrpr.f.219.000,-kk.

**KERKRADE:**  
**DE LINGESTR.30.** Rustig gelegen halfvrijst. woonhuis met ged. dub. glas. Perc.opp. 220 m2. Ind.: kelder 8 m2, living 32 m2, parketvloer, gesl. keuken, garage, tuin op z.w. 3 slk., 5,5/10 en 12 m2, badk., ligbad, zolder 20 m2, vliessoort.  
Vrpr.f.205.000,-kk.

**KASPERENSTR.15.** Goed onderh. tussengelegen woonhuis. Bj.1910. perc.opp. 260 m2. Ind.: kelder, living 40 m2, gesl. kunststoffen aanb. keuken 14 m2, tuin op z.w. met terras, berging, badk., ligbad, douche en v.w., 3 slk., 7,5/10 en 13 m2, zolder 40 m2 met vaste trap. Voorzien van rolluiken.  
Vrpr.f.209.000,-kk.

**NIEUWENHAGENWEG 43A.** Nieuwbouw. Halfvrijst. woonhuis op 320 m2 grond. Ind.: living 27 m2, open keuken, tuin met berging, 3 slk., 11/12 en 6 m2, badk., douche, v.w. en 2de toilet. Zolder met vaste trap 40 m2.  
Vrpr.f.209.000,-kk.

**LANDGRAAF:**  
**HEIGANK 56.** Ruim goed onderh. vrijst. woonhuis, Bj.1969. perc.opp. 564 m2. Ind.: Woonk. 36 m2, parketvloer, gesl. aanb. keuken 34 m2, 2 bergingen, tuin op z.w. serre 8 m2, 3 slk., 8/8 en 15 m2, badk., ligbad, dub. glas en rolluiken. Garage/berging. Dit huis moet u van binnen zien!!  
Vrpr.f.269.000,-kk.

**PASWEG.33.** Goed onderh. halfvrijst. herenhuis. Bj.41. perc.opp. 295 m2. Ind.: kelder 24 m2. Woonk. 40 m2, inbouwhaard, 2 muurkasten, parketvloer, keuken 10 m2, bijkeuken, garage, tuin op z.w. 3 slk., 7/16 en 18 m2, badk., ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 60 m2, vaste trap, mogelijkheid voor 2 kamers. Voorzien van kunststoffen kozijnen en dub. glas, achterzijde rolluiken.  
Vrpr.f.279.000,-kk.

**RETERSBEEKSTR.18.** Keurig onderh. halfvrijst. woonhuis in Schaesberg. Perc.opp. 320 m2. Ind.: geheel onderkelder, l-living 28 m2, keuken 10 m2, garage, tuin op z.w. 3 slk., 8/12 en 14 m2, badk., douche, v.w. en 2de toilet, zolder 20 m2, mogelijk 4de slk. Voorzien van kunststoffen kozijnen en ged. dub. glas.  
Vrpr.f.214.000,-kk.

**MAASTRICHT:**  
**ST.PIETERSLUISSWEG 47.** Rustig gelegen drive-inn woning aan de Maas met uitzicht op jachthaven. Dichtbij centrum en natuurgebied. Bj.86. Ind.: Onderpandige entree en ruime garage met berging. L-woonk. 29 m2 met balkon, half open aanb. keuken. Achttertijn op woonk. niveau. 3 slk., ruime badk. met ligbad en 2de toilet. Zolder, vliessoort. Gedeelt dub. glas.  
Vrpr.f.334.000,-kk.

**RANSDAAL:**  
**LEO DOHMENSTR.14.** Goed onderh. geschakelde bungalow in rustige buurt gelegen. Bj.77. perc.opp. 525 m2. Ind.: woonk. 44 m2 met o.h. en plavuizenvloer, half open eiken aanb. keuken 10 m2, garage 20 m2, tuin met zwembad en tuinhuisje. 3 slk. 10/10 en 18 m2, badk., ligbad, douche, 2 v.w. en toilet.  
Vrpr.f.390.000,-kk.

**SCHINNEN:**  
**DORPSTR.12.** Tussengel. winkelwoonhuis, Bj.1930. perc.opp. 1015 m2. Ind.: gewelfde kelder. Parterre: winkel 42 m2, werk-pl. 45 m2, slk. 20 m2, keuken 12 m2, garage 35 m2, tuin. 1e Verd.: woonk. 32 m2, half open keuken, badk., slk. 14 m2. 2e Verd.: zolder 20 m2, vaste trap.  
Vrpr.f.243.000,-kk.

**SITTARD:**  
**GULICKSESTR.44.** Tussengel. woonhuis, kelder 15 m2, woonk. 30 m2, gesl. keuken 8 m2, douche en v.w., garage, 3 slk., zolder, vaste trap, slk. 15 m2.  
Vrpr.f.152.000,-kk.

## Exclusief wonen met Vijgen!!

**BOCHOLTZ**  
**BANEHEIDERWEG 1.** Vrijstaande carré boerderij op 2000 m2 grond. Diverse schuren 36/40/120/145 en 150 m2 met grote hooizolders. Bj. 1910. Ind.: kelder 20 m2, woonk. 22 en 22 m2, serre, gesl. keuken, bijkeuken, 3 slk., 10/10 en 22 m2, badk., ligbad, douche en v.w. Zolder 20 m2, vaste trap. Geschikt voor meerdere woningen te bouwen.  
Vrpr.f.598.000,-kk.

**BRUNSSUM:**  
**AKERSTR.135.** Vrijstaand herenhuis. Perc.opp. 401 m2. Ind.: kelder 8 m2, woonk. 32 m2, o.h. en parketvloer, kantoortje 6 m2, gesl. aanb. keuken 7 m2, bijkeuken 10 m2, garage, tuin met terras, vijverpartij, berging, 3 slk. 10/16 en 16 m2, badk., ligbad, douche en v.w. Zolder, 2 slk. 8 en 12 m2. Voorzien van dub. glas en rolluiken.  
Vrpr.f.349.000,-kk.

**HOENSBROEK:**  
**SLOT HARENLAAN 25.** Schitterende villa in villawijk gelegen. Geschikt voor woonhuis/praktijk. Bj.73. perc.opp. 1200 m2. Ind.: Sout.: Ruime hal, praktijkruimte 16 m2, tuinkamer 18,5 m2, nieuwe badk., douche, v.w. en toilet, inpandige garage 62 m2. Part.: living 75 m2 met schuifdeuren, kantoortje 10 m2, gesl. aanb. keuken 10 m2. Mooi aangelegde tuin op z.w. terras 40 en 60 m2, vijverpartij. 1e Verd.: 3 slk., 16/21 en 25 m2, badk., ligbad, 2 v.w. en toilet. Dit pand moet u zien!!  
Prijs op aanvraag.

**JABEEK:**  
**DORPSTR.41.** Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met paardenwei 1000 m2, paardestal, grote schuur met zolder en diverse kleine stalletjes. Bj.1920. perc.opp. 2500 m2. Ind.: Gewelfde kelder, woonk. 30 m2, 2de woonk. 14 m2, parketvloer, aanb. keuken 10 m2, tuin met diverse terrassen, 4 slk. 10/12/16 en 18 m2, douche. Zolder 60 m2 met vaste trap.  
Vrpr.f.439.000,-kk.

Uw huis verkopen? Vijgen vragen!!  
't Loont zich

Heerlen, 045-711617  
Aken, 0049-241873066  
Regio Sittard/Geleen  
04498-51891

**LANDGRAAF:**  
**DR.NOLENSTR.40.** Vrijst. landhuis op rustige lokatie. Bj.90. perc.opp. 723 m2. Ind.: l-woonk. 45 m2, tegelvloer, vloerverw., gesl. kunststoffen aanb. keuken met app. 10 m2, studeerk. 11 m2, garage met zolder, tuin op zuiden, vijverpartij, 1e Verd.: 5 slk., 10/10/11/11 en 18 m2, badk., ligbad, 2 v.w., 2de toilet, bidet. Aparte douche. Dub. glas.  
Prijs op aanvraag.

**MOLTBOS 9.** Goed gestuurd en representatief onderh. vrijst. landhuis met panoramisch uitzicht. Bj.91. perc.opp. 684 m2. Ind.: ruime hal, marmerenvloer, living 50 m2, parketvloer, open haard, winterhuis, atelier met zolder, half open aanb. keuken, dub. garage, mooi aangel. tuin, 3 ruime slk., compleet sanitair, zolder 20 m2, vliessoort. Dubbel glas en rolluiken. Dit pand moet u van binnen zien!!  
Prijs op aanvraag.

**MAASMECHELEN (BELGIË):**  
**MONNIKHOF 1.** Vrijst. woonhuis met hondenpensioen voor ± 100 honden. Perc.opp. 9000 m2. Ind.: woonk. 52 m2, o.h., gesl. keuken 10 m2, garage met werkplaats 70 m2, magazijn, kantoortje, 4 slk., 10/11/12 en 25 m2, badk., ligbad, zolder 50 m2 met vaste trap.  
Vrpr.f.399.000,-kk.

**MARGRATEN:**  
**BERNHARDLAAN.** Luxe witte bungalow met dubbele garage. Bj.67. Geheel onder architectuur gerenoveerd, incl. gehele stoffering. Nieuw geïsoleerde daken, alarminstallatie. Ind.: woonk. 54 m2, schuifpui over de breedte van de tuin, inbouwhaard, luxe Siematic keuken met app. 12 m2, 4 slk. 10/12/15 en 25 m2, alle voorzien van inbouwkasten (Exclusiv). Luxe bad, dub. douche, ligbad, 2 v.w., kaptafel en 2de toilet. Tuin op z.w. onder architectuur ingericht, onderhouds-arm, royaal terras met zonneschermen. Tot opp. 1600 m2.  
Prijs op aanvraag.

**TERMAAR 115.** Landelijk gelegen in buitengebied gerenoveerde halfvrijst. boerderij op 5000 m2 grond. Ind.: gewelfde kelder, l-woonk. 32 m2, gesl. keuken 16 m2, bijkeuken 16 m2, 3 ruime slk. 16/16 en 21 m2, douche, diverse ruimtes met meerdere grote schuren.  
Minder grond ook mogelijk.  
Dit moet u zien!!  
Prijs op aanvraag.

**NUTH:**  
**EIJKENDERWEG 65.** Landelijk gelegen vrijst. landhuis op 1474 m2 grond. Ind.: souterrain 16 m2. Parterre: ruime hal 12 m2, woon-/eetk. 60 m2, o.h., plavuizen, incl. open eiken aanb. keuken, ruime garage voor 2 auto's, inpandig zwembad, douche, 2 terrassen, grote tuin, schuurtje. 3 slk. 15/20 en 24 m2, badk., ligbad, douche, 2 v.w. en 2de toilet. Dit pand moet u van binnen zien!!  
Vrpr.f.498.000,-kk.

**VALKENBURGERWEG 74 A.** Perfect gelegen vrijstaande bungalow, Bj.76, perc.opp. 3030 m2. Ind.: souterrain 24 m2, parterre: l-woonk. 66 m2, travertinvloer, gesl. kunststoffen aanb. keuken 10 m2, dubbele garage 60 m2, mooi aangel. tuin, 4 slk., 9/10/12 en 14 m2, badk., ligbad, douche, v.w., 2de toilet en bidet. Grote multifunctionele extra ruimte 130 m2 in de tuin met veel daglicht en mooi uitzicht, achterom bereikbaar ideaal voor zelfst. ondernemer of praktijkruimte.  
Dit moet u zien!!  
Prijs op aanvraag.

**PUTH-SCHINNEN:**  
In Puth-schinnen kunnen wij een schitterend vrij en landelijk boeren woonhuis aanbieden met 2 bouwkwavels. Perc.opp. 1260 m2. Ind.: sout.: kelder 6 en 12 m2. Part.: living 37 m2, open haard en Noorse Lei. Gesl. aanb. keuken met diverse app. 14 m2, bijkeuken 30 m2. Schuur 35 m2, zolders 24 en 50 m2, open vide, kantoortje 12 m2, tuin op z.w., berging, terras. 1e Verd.: 4 slk. 12/12/14 en 16 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2de toilet. 2de Verd.: zolder 60 m2 met vliessoort. Het onderpand is compleet gerenoveerd en gemoderniseerd.  
Prijs op aanvraag.

**RANSDAAL:**  
**OPSCHIEURER 4.** Geheel gerenoveerd landelijk gelegen vakwerkbouderij. Bj.1979. perc.opp. 515 m2. Ind.: sout.: kelder 12 m2. Part. hal 15 m2 l-woonk. 38 m2, open haard, tegelvloer, gesl. eiken aanb. keuken 12 m2, zithoek 8 m2, bijkeuken 8 m2, garage met zolder, tuin op z.w., terras 48 m2, blokhut. 1e Verd.: 3 slk., 7/13 en 20 m2, open vide, badk., ligbad, douche, 2 v.w. en 2de toilet. Voorzien van rolluiken.  
Vrpr.f.475.000,-kk.

**SIMPELVELD:**  
**HOUBIERSTR.19.** Vrijstaande bungalow op 966 m2, Bj.68. Ind.: provisiekelder, woonk. 40 m2, parketvloer, gesl. keuken 12 m2, bijkeuken 7 m2, oprit, tuin op z.w., terras 40 m2. 5 Slk. 7,5/8/9,5/14 en 23 m2, badk. met ligbad, douche en 2 v.w.  
Vrpr.f.409.000,-kk.

In Simpeveld kunnen wij u een vrijst. semi-bungalow op 5000 m2 grond aanbieden. Op goede stand gel. met vrij uitzicht. Ind.: Sout.: kelder 12 m2 en 12 m2. Part.: l-living 56 m2, inbouwhaard, serre 8 m2, gesl. aanb. keuken 8 m2, garage 40 m2, mooi aangel. stieruin op z.w., terras 42 m2, badk., ligbad, v.w. en 2de toilet. 1e Verd.: 3 slk., 8/10 en 15 m2. Blokhut 50 m2 met zolder. Het gehele pand is voorzien van parketvloeren en sierpleister, voorzien van dub. glas.

**UBACH OVER WORMS:**  
**VLIEGENPOEL 2.** Perfect onderh. vrijst. landhuis. Bj.1990. perc.opp. 430 m2. Ind.: ruime living, marmerenvloer, o.h., schuifdeuren, gesl. aanb. keuken, bijkeuken, garage, mooi aangel. tuin. 3 slk., 14/16 en 17 m2. Luxe badk., zolder met vaste trap, 4de slk. 16 m2. Voorzien van vloerverwarming en dub. glas.  
Prijs op aanvraag.

**VOGELZANKWEG.14.** Perfect onderh. vrijst. landhuis. Bj.1993. Ind.: Living 64 m2, o.h., natuursteenvloer, gesl. aanb. keuken 20 m2, bijkeuken, garage en keuken met zolder, tuin, 3 slk., 12/20 en 25 m2. Luxe badk. met luxe sanitair, ligbad, douche, v.w. en 2de toilet. Zolder 100 m2 met vaste trap.  
Vrpr.f.469.000,-kk.

**VELDWEZELT (BELGIË):**  
**KWARTELLAAN 5.** Luxe fraai gel. landhuis met garage en mooi aangel. tuin. Geheel onderkelder, l-living, allesbrand. gesl. keuken 18 m2, bijkeuken, garage 22 m2, 4 slk. 6/12/16 en 22 m2, luxe badk.  
Vrpr.f.449.000,-kk.

In het directe Nederlands, Duitse grensgebied zoeken wij panden in de hogere prijsklasse

VERKOCHT	VERKOCHT	VERKOCHT
KRUISSTR.83/85	HEERLEN	HEERLEN
ZOMERSTR	HEERLEN	HEERLEN
MAARZUDE	KERKRADE	KERKRADE
FREDERIKAGRACHT 4	KERKRADE	KERKRADE
BANEHEIDERWEG 30B	BOCHOLTZ	BOCHOLTZ
COUMANSSTRAAT	KERKRADE	KERKRADE
DRIEVOGELSTR	KERKRADE	KERKRADE
EISENHOUWERSTR	BRUNSSUM	BRUNSSUM
MONTFORTSTR	HOENSBROEK	HOENSBROEK
DR. CL. MEULEMANSTR	HEERLEN	HEERLEN
GRACHTSTR	SIMPELVELD	SIMPELVELD
UTRECHTSTR	HEERLEN	HEERLEN
GRASBROEKWEG	HEERLEN	HEERLEN
HEIGANK 26	LANDGRAAF	LANDGRAAF
BREUKERWEG	HEERLEN	HEERLEN
FOSSIELENERF	HEERLEN	HEERLEN

VERKOCHT	VERKOCHT	VERKOCHT
----------	----------	----------

IN DE REGIO SITTARD, GEELEN EN BORN  
ZOEKEN WIJ VOOR POTENTIELE KLANTEN  
DIVERSE WOONHUIZEN IN DE PRIJSKLASSE  
VAN F. 200.000,- - 600.000,- K.K.

## BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

**TE HUUR HEERLEN:**  
**EMMAPLEIN.** Beleggings/winkelpand in centrum van Heerlen  
**KERKRADE:**  
**KLARENANSTELERWEG.** Luxe kantoren van 200 tot 1000 m2. Prijs slechts fl. 137,- m2 gestoffeerd. Incl. op aanvraag  
**BELEGGINGS-PAND** huurobrengst f. 70.000,- p.j.  
Koopprijs f. 429.000,- k.k.

# HYPOTHEEK/FINANCIERING?



# VIJGEN VRAGEN!!

**NEDU  
MAKELAARDIJ**  
"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. MAKELAARDIJ  
TAXATIES - HYPOTHEKEN - ASSURANTIE

**TE KOOP**  
**LINNE:**  
"Halfvrijstaande semi-bungalow met ruime garage en uitzicht op natuurgebied Linner Weerd!" Ind. hal, l-living woonk. (± 40 m2) m. open haard, dichte keuken, 3 slaapk., badk., zolder over geh. pand ged. dubb. begl. en roll. Perc.opp. 670 m2.  
Aanv. direct. Vraagpr. f. 245.000,- k.k.

**HEERLEN/DE ERK:**  
"Op toplocatie gelegen ruim halfvrijstaand herenhuis op een perceel van 475 m2!" Ind. Sout. hal/berging, gar. 1e/2e verd. hal, woonk., keuken, eet/werkkamer (5,50 x 3,00) 4 slaapk., badk. m. ligb. v.w. en 2e toilet. Geh. beg. grondvloer in marmer. Geïsoleerd en grotendeels dubb. begl. Aanv. in overl. desgewenst op korte termijn.  
Vraagpr. f. 395.000,- k.k.

**KERKRADE:**  
"Goed verzorgd appartement!" Ind. berging, woonk. 2 slaapk., badk. Aanv. in overl.  
Vraagpr. f. 117.500,- k.k.

**BRUNSSUM:**  
"Mooi appartement in hartje centrum!" Ind. berging, ruime hal, woonk. (± 37 m2), keuken, 2 grote slaapk., badk. m. ligb. douche en dubb. v.w. Ale. ramen/kozijnen hardhout. Geïsoleerd en dubb. begl. Aanv. in overl.  
Vraagpr. f. 198.000,- k.k.

**VALKENBURG/CENTRUM:**  
"Zeer ruime vrijstaande villa in prachtige architectuur!" Ind. souterrain 4 kelders, ruime gar. hal, salon, eetkamer, keuken, bijkeuken, overloop m. toilet, 4 slaapk., 1 mansarde-kamer, badk., zolder, 5 gar. boxen. Bwjr. 1939. Perc. opp. 715 m2. Aanv. in overl.  
Vraagpr. f. 425.000,- k.k.

**EMMAPLEIN 12, HEERLEN**  
TEL. 045-711500  
Maandag t/m vrijdag van  
9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag  
geopend van 9.00-13.00 uur

**Houthandel  
van Thoor bv**  
AAN DE FREMMIE 6, MARGRATEN  
TEL. 04458-2266, B.G.G. 04458-1818  
SPECIALISTEN IN HARDHOUT O.A.

eiken noten abachi ramin  
beuken olmen iroko teak  
gest. beuken ahorn merbau wenge  
essen linden meranti red cedar  
kersen mahonie bangkirai oregon pine

**GEELEN**  
**Notaris mr. Wim Nelissen  
te Sittard**  
zal op woensdag 13 juli 1994, 's middags om 3 uur in Hotel-restaurant Sköl, Mauritslaan 104 te Geleen, ex artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek, juncto art. 1223 van het oude Burgerlijk Wetboek, in het openbaar bij opbod en afslag in één zitting verkopen, overeenkomstig de Algemene Veilingvoorwaarden Registergoed 1993;  
**het hoekhuis met garage, een en ander met ondergrond en tuin**  
staande en gelegen aan de Jan Steenstraat 38 te Geleen, Kad. gem. Geleen, sectie F nr. 2835, groot 2 are 74 centiare.

**Indeling:** woonkamer, keuken, toilet, hal en kelder; eerste verdieping: vier slaapkamers, douchebad en zolder.

**Schriftelijke biedingen** kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling (uiterlijk 29 juni 1994) worden uitgebracht bij de notaris. Slechts op verzoek van de hypotheekhouder of hypotheekgever kan de president van de rechtbank te Maastricht bepalen dat de koop onderhands zal geschieden. Dit geschiedt op grond van een aan de president ter goedkeuring voorgelegde koopovereenkomst gebaseerd op een bieding.

**Betaling** van de kosten om tot veiling te geraken, overdrachtsbelasting, het notarieel honorarium, kadastrale rechten en BTW uiterlijk 21 juli 1994.  
**Betaling** van de waarborgsom of stellingen bankgarantien bedrage van 10% van de koopsom op verzoek van verkoper uiterlijk de vijfde dag nadat daarom is verzocht.  
**Betaling** koopsom, roeyementskosten en verrekening baten en lasten uiterlijk op 24 augustus 1994.  
Nadere informatie kan worden verstrekt door notaris mr. Wim Nelissen, Wilhelmijnstraat 53 te Sittard, tel. 046-517373.

**'NADFAK  
OF VERANDA  
VAN  
PLEXIGLAS?  
DAEMEN!**

**Meerwandige kunststof  
VERANDADAKPLATEN**  
Uitgebreid assortiment platen  
met bijbehorende  
montageprofielen.  
Op maat gezaagd, uit voorraad leverbaar.

**DAEMEN**  
KUNSTSTOFFEN GEELEN  
Daemen Kunststoffen, Hofdarsweg 7,  
ind.terr. Krawinkel-Oost, Geleen  
tel. 046-753865

**KUNSTSTOF "BRUNSSUM"**  
**'n aluminium  
overkapping hoeft  
niet duur te zijn.**  
Door eigen fabricage  
b.v. 3x3 meter  
nu al vanaf  
**f 2000,- excl. btw**  
**BRUNSSUM TRICHTERWEG 7, TEL. 045-231045**

**Emozione molinari®**  
Ze zijn hartstochtelijk verliefd op mooie dingen. Je voelt hun zuiderhart kloppen in alles wat ze maken. Ze blijven verrassen met hun geraffineerde combinaties van vormen, kleuren en materialen. De Italiaanse ontwerpers: wie kan ze evenaren? Nù te degusteren bij Woonkultuur, samen met een zonnig glas Italiaanse wijn om in de sfeer te komen.

**Ledershow**  
Italië is uiteraard ook present in de permanente ledershow van Woonkultuur, naast lederdesign van andere Europese ontwerpers.

**woonkultuur**  
Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon: 089/61.11.36  
Telefoon vanuit Nederland: 00-3289 61.11.36  
ledere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.  
Levering franco aan huis zonder grenskosten.

**Ondercuratestelling**  
Rek.nr.: 4593/FA RK 94-161.  
Bij beschikking van de arrondissementsrechtbank te Roermond van 8-6-1994, is onder curatele gesteld: **Antonius Johannes Wendels**, geboren te Voorst op 29 maart 1935, verblijvende in huize Savelsberg te Koningsslust, gem. Heiden, met benoeming van Maria Wendels, wonende te 6005 KH Weert, Watersnip 4, tot curator/curatrice en met benoeming van Johannes Wendels, wonende te 3961 XD Wijk bij Duurstede, Vechtsteent 25, tot toezien curator/curatrice.  
Procureur aanvrager: mr. M. Janssen.

**Ondercuratestelling**  
Rek.nr



Limburger Ben Verbong maakt tv-serie naar boek Hella Haasse

# Praag decor voor adellijk liefdesdrama Bentinck

DOOR JAAP TIMMERS

**PRAAG** – Op een steenworp afstand van de met toeristen overladen Karlsbrücke in Praag rijden koetsen over kasseien. Ze maken deel uit van de filmopnamen voor de vijfdele dramaserie Charlotte Sophie Bentinck, gebaseerd op het door Hella Haasse geschreven boek over deze achttiende-eeuwse jonkvrouw. De Avro brengt deze zes miljoen gulden kostende productie in vijf delen op televisie, waarschijnlijk in januari 1996, later gevolgd door de BRTN. Waarschijnlijk komt er ook een bioscoopversie.

Koetsen, hoepelrokken en balzen vallen niet uit de toon in het hedendaagse Praag. De stad heeft met zijn erfenissen uit de Habsburgse keizertijd toch al een sprookjesuiterlijk. Auto's zie je bijna niet in de binnenstad. Ook niet in Mala Strana (Kleine Zijde), het stadsdeel ten westen van de rivier de Moldau, de plek waar Franz Kafka door steegjes zwierf en waar nu de meeste ambassades zijn gevestigd.

In Mala Strana zijn de opnamen gaande onder leiding van cineast Ben Verbong. In een herberg-scène vraagt een 'stand-in' voor hoofdrolspeelster Nanette Kuipers de waard of ze er kan overnachten. De herbergier bestudeert de adellijke mevrouw even en kijkt opzij. Een hond kluipt op een bot; hij moet voor de film opkijken en weglopen. De ruimte ruikt bedompt; er branden kaarsen. Regisseur Verbong vertelt de waard hoe hij moet reageren op de komst van Charlotte. Een plek waar zij voor het eerst wordt 'ondergedompeld' in het volkse leven. Ze is later getuige van een vreet- en zuipfeestijn.

In de smalle corridor die toegang biedt tot de herberg verdringen zich zo'n twintig mensen die betrokken zijn bij de productie. Het zijn Duitsers, Tsjechen en Nederlanders. Als de camera loopt, houdt iedereen de adem in.

Ben Verbong vindt Praag een uitstekende plek voor de opnamen. Het verhaal speelt zich af in de periode van 1715 tot 1800 in Den Haag en Duitsland. Het filmen in authentieke Nederlandse en Duitse woningen en paleizen was onmogelijk. Als dit soort gebouwen al bewaard zijn gebleven, zijn de huurprijzen exorbitant hoog. In en rond Praag is echter alles te vinden tegen schappelijke prijzen.

## Verademing

De Tsjechen hebben behalve inspirerende decoraties een rijk film- en ontwerphistorie, waarvan het tv-team ook de vruchten plukt. Verbong noemt het verademing te werken met de nauwgezette Tsjechische technici, decorbouwers en mede-werkers van naai-ateliers. Diversen musea waren bovendien bereid kostbare rekwisieten en gebruiksvoorwerpen uit te leenen.

Verbong: „De opnamen verlopen voorspoedig. We hebben ook geluk gehad met het mooie weer. En zelfs toen we een keertje sneeuw nodig hadden, sneeuwde het plotsklaps. De werkzaamheden in en rond Praag nemen 64 dagen in beslag. De enige opname-dag in Nederland is 20 juni, wanneer het gezelschap neerstrijkt in de tuinen van Paleis 't Loo in Apeldoorn.

Over Charlotte Sophie Bentinck zegt Verbong: „Zij was een heel sterke vrouw, die precies wist wat ze wilde, en die – tegen beter weten in – op zoek was naar een vrijer leven, wat in die tijd voor een vrouw niet de bedoe-



● Hoofdrolspeelster Nanette Kuipers (links) als Charlotte Sophie met naast haar Edda Barends als haar kamenierster Madame Cordier. Foto's: GPD



● Regisseur Ben Verbong geeft tekst en uitleg aan schrijfster Hella Haasse.

ling was. Ze past goed in de tijd van de Verlichting. Een periode waarin met name de intellectuele elite kritischer ging nadenken over de rol van de individuele mens in de wereld. Een jonge garde trachtte zich te onttrekken aan de oude religieuze en burgerlijke leefwijzen. Niet God maar de mens kreeg een centrale plek in de schepping.

## Vier verhalen

De film vertelt vier verhalen, namelijk dat van Charlotte Sophie, Willem Bentinck (haar echtgenoot), Albrecht zu Schaumburg-Lippe (haar minnaar) en dat van de vriendschappelijke relatie tussen Charlotte en haar oudere stiefzus Lottgen (echtgenote van Albrecht). Lottgen is de traditionele vrouw, Charlotte loopt over van idealen. Verbong: „Wat we onder meer laten zien is hoe de vrouwen door de gebeurtenissen uit elkaar groeien. We doen daar geen morele uitspraak over; de film is geen veroordeling. Het is spannend te realiseren dat het om een echt persoon gaat, en niet om een fictieve vrouw. Hella Haasse heeft haar neergezet als iemand die ook minder aantrekkelijke kanten

heeft, iemand die zaken bekooft door ongegeneerd haar machtspositie te gebruiken. De vergelijking met het dramatische leven van Emma Bovary (uit: Madame Bovary, door G. Flaubert) dringt zich op. Desgevraagd vertelt Ben Verbong dat hij in het verleden het plan had Madame Bovary te verfilmen. „De vergelijking met Emma gaat slechts ten dele op. Emma ontvlucht haar familie omdat ze op zoek gaat naar hartstocht. Charlotte is het te doen om deel te nemen aan het gewone leven. nee, zij is zeker geen kopie van Emma Bovary.”

Wat is volgens Verbong de actuele waarde van de serie? „Waar het om draait is: pas je aan, of ga je je eigen weg? Voor die keus stond Charlotte 250 jaar geleden, maar haar problemen zijn ook van alle tijden. Ze verliest alles, maar uiteindelijk wint ze het meest, namelijk inzicht in zichzelf en haar eigen positie. En dat is heel wat voor een 23-jarige vrouw.”

De film heeft als ondertitel 'Les morts sont vivants' (De doden leven). Het is een verwijzing naar een uitspraak van Charlotte. „Vaak heb ik het gevoel dat de levenden dood zijn, maar ik wil

leven.” Terwijl Verbong uitleg geeft over Bentinck, maken zo'n twintig figuranten hun opwachting voor de verfilming van de braspertij waarvan Charlotte getuige is. Ze zien er uit alsof ze zo uit Oliver Twist zijn geplukt. Mannen in jute, vrouwen met ingesnoerde rokken. Scheve gezichten, dikke neuzen en overhelende voorhoofden. Een bont stel mensen. In het Duits en Engels vertelt de regisseur de feestgangers wat de bedoeling is.

## Spreektaal

Schrijfster Hella Haasse is nauw betrokken bij de totstandkoming van de rolprent. Zij schreef eigenhandig grote delen van de dialoog, daarbij gebruik makend van haar eigen 'historische' teksten. Verbong en mede-scriptschrijver Jean van de Velde loven Haasse. „Ze heeft zeer veel gevoel voor drama. Heel wat dialogen komen direct van haar af. Die zijn filmisch zeer bruikbaar.”

Een van de moeilijke klussen was het omzetten van het formele taalgebruik uit de brieven en documenten in behapbare spreektaal. Gevoelens en dialo-

gen moesten door de scriptschrijvers zelf worden 'ingevoerd'. Een mooi voorbeeld hiervan is wanneer Charlotte op het eind van haar marteltocht beseft dat ze iedereen is kwijtgeraakt. Alleen de kamenierster is haar trouw gebleven, maar tot haar verdriet kent ze haar naam niet eens. Op een dramatisch gekozen ogenblik vraagt ze: hoe heet je eigenlijk? Ze heet Madame Cordier.

De formele taal is overigens hier en daar gehandhaafd, omdat mensen van adel nogal diplomatiek met elkaar plachten te communiceren. Van de Velde daar over: „Emoties zijn moeilijk te ontdekken. Je zult niemand concreet horen zeggen wat hij wil of voelt. Er worden altijd omtrekkende bewegingen gemaakt.” De film wordt gemaakt met zorg voor detail. „We hebben gekozen voor een subtiel enscenering. De sfeer is er een van rust, vergelijkbaar met het tempo waarin de dingen zich begin 1700 afspeelden. Het gejaagde van de tegenwoordige tijd had je toen niet; er was geen stress en het fenomeen tijd was iets totaal anders dan nu,” aldus Verbong. Hij is niet bang dat het lagere tempo van de handeling het driffige zappende publiek afschrikt. „Het verhaal zelf kent voldoende interessante ontwikkelingen. Bovendien is het aanbrenge van rust in een film iets anders dan saaiheid.”

Over details gesproken. Alle driehonderd kostuums beantwoorden aan de dracht van 250 jaar geleden. Tachtig kledingsstukken werden speciaal voor de film vervaardigd, inclusief corsetten. Een woordvoerder van de Avro spreekt lyrisch over de fraaie kostuums. „We dachten geluk uit te sparen door die corsetten achterwege te laten, die zie je immers niet aan de buitenkant. Problem was alleen dat de vrouwen alleen met corset de juiste, ietwat stijve houding bij het acteren konden aannemen, vandaar dat de corsetten alsnog moesten worden gemaakt.”

De kleuren in de film werden zorgvuldig gekozen. Wit- en grijstinten waren nodig voor de Haagse residentie van Willem Bentinck, dat daarmee de nodige calvinistische uitsluiting kreeg, gebaseerd op een schilderij van Cornelis Troost. Een sombere, en dus donkere kleurstelling is gebruikt voor Varel, het ouderlijke slot van Charlotte Sophie.

made in

onder redactie van Harrie Cremers

GERMANY



● Karel Gott

## Karel Gott met shows in Maastricht en Antwerpen

Goed nieuws aan het begin van deze Made in Germany-aflevering voor alle fans van Karel Gott in de Benelux. De 'Gouden Stem van Praag' komt dit najaar voor twee avondvullende concerten naar Maastricht en Antwerpen. In de Limburgse hoofdstad is Karel op zondag 30 oktober in het Mecc. Zijn Belgische – en vooral Vlaamse – aanhang kan een dag later, 31 oktober, voor hetzelfde concert terecht in de Koningin Elisabethzaal van Antwerpen. Je kunt er wat onder verdeden dat de belangstelling voor beide concerten groot zal zijn. Immers bij zijn laatste bezoeken aan België, toen ik hem in 1993 aankondigde voor twee concerten in het Internationaal Congres Centrum (ICC), waren beide shows volledig uitverkocht. Ook zijn laatste radio-optreden bij Made in Germany op Radio 2 van de BRTN bleek goed voor ruim vierduizend bezoekers in het stadspark van Hasselt. Zowel in Maastricht als in Antwerpen wordt Karel Gott (54) op 30 en 31 oktober begeleid door zijn eigen orkest, tien musici uit Praag, en een vocalduo gevormd door twee goedogende dames. Op het moment dat we dit schrijven zit Karel Gott in de tv-studio's van de Südwestfunk (SWF) in Baden-Baden. Zoals zijn manager Wolfgang Kaminski ons laat weten omdat Gott met de disco-versie van 'Die Biene Maja' is teruggekeerd in de eerstvolgende deutsche Schlagerparade van Duitsland 3. Die wordt zondagmiddag uitgezonden, om 15.45 uur op West 3 en om 18.25 uur op SWF 3. Overigens: kaarten voor de concerten van Karel Gott in Maastricht en Antwerpen zijn er nog niet. Hou daarom het Limburgs Dagblad in de gaten voor nader nieuws en wanneer we ons in België via deze kolommen volgt, luister dan voor meer info op een maandagmiddag in september tussen 14.00 en 17.00 uur naar 'De eerste dag' van Radio 2-Antwerpen/BRTN (rond Duitstalig geprogrammeerde platen).

## Grand Prix der Volksmusik '94

De Grand Prix der Volksmusik staat weer voor de deur. Tijdens deze jaarlijkse muzikale competitie kiezen de Duitstalige landen hun favoriete 'volkstümliche Schlager'. Na voorronden in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland vindt op zaterdag 2 juli in Zürich de finale plaats. Elk van de drie landen brengt vijf kandidaten in het strijdperk en zowel ZDF, ORF als SRG doen op de buis tussen 20.15 en 22.00 uur rechtstreeks verslag van de Grand Prix der Volksmusik 1994. Duitsland koos zijn kandidaten reeds op 17 april en inmiddels hebben nu ook in Oostenrijk en Zwitserland de voorselecties plaatsgevonden. Daarmee is het overzicht van de kandidaten en hun liedjes sedert gisteren compleet. Wie gaan er voor welk land in de slag met elkaar?



● Gaby Albrecht

### Duitsland

Gaby Albrecht – Ein neuer Tag, ein neues Leben.  
Henry Arland und Hansi & Maxi – Echo der Berge.  
Hans Clarin & Marie – Das Mädchen und der Clown.  
Heimatduo Judith & Mel – Danke für alles.  
Stefan Mross und Chor St. Bartholomä – Heilige Berge.  
Oostenrijk  
Alpenrebellen – Die Leut' am Land.  
Bianca Fuchs – Die bunten Träume der Kindheit.  
Helga Gruber – Jeden Tag ein neues Glück.  
Die Raabtal Dirndln – Schuld war nur das Busserl.  
Karin und Marion mit den Zillertaler Nachtschwärmern – Ja, wenn ich dich net' hatt'.  
Zwitserland  
Alpina-Quintett – Viva nos Grischun.  
Die Casanovas – Immer wieder dieser Maier.  
Janine und die Superländerkapelle Carlo Brunner – Heimat.  
Vreni und Franz Stadmann – Mir sinde eis alli chöi.  
Vreni und Ruedi – Ein liebes Wort.

De tv-presentatoren van de Grand Prix der Volksmusik 1994 komen uit elk der drie deelnemende landen: Carolin Reiber (ZDF/Duitsland), Karl Moik (ORF/Oostenrijk) en Sepp Trütsch (SRG/Zwitserland).

## Schlagergala-avond

We lopen alvast even vooruit op een nieuw evenement dat op vrijdagavond 14 oktober, even over de Limburgse grens, in de sporthal van Kettenis-Eupen plaatsvindt. Radio Activität houdt daar voor de eerste maal een Gala-Abend des deutschen Schlagers. Het is de bedoeling dat dit liefdesfeestijn bij gebleken succes een jaarlijkse traditie wordt. De optredende artiesten zijn zeker geen onbekenden: Costa Cordalis, Freddy Breck, Dennis Christian, Kristina Bach, Michelle, Andy Borg en Cindy Berger. Voor de muzikale begeleiding zorgt de Limburgse René Krans Band, terwijl Oscar Dee de presentatie voor zijn rekening neemt. Kaarten (800 en 1000 BF) zijn verkrijgbaar via Radio Activität in Eupen (09-32-87-744755) of bij de VVV van Eupen (09-32-87-553450).



## Claudia Jung uitgeschakeld

Claudia Jung (Stumme Signale, Schmetterlinge, Sommerachts-träume en vele andere successen) kan voorlopig niet optreden. De populaire 30-jarige zangeres, die eerder dit jaar trouwde met haar manager Jürgen Ewers (31), ligt met een gecompliceerde schedelbasisfractuur en ernstige hersenschudding in het ziekenhuis van München. Tijdens een weekende-uitstapje in de Beierse hoofdstad maakte Claudia een zo ongelukkige val van haar struikelende paard dat ze met spoed in het hospitaal moest worden opgenomen. Welke gevolgen het fatale ongeval voor haar verdere toekomst zal hebben, staat nog niet vast. Weliswaar is de zangeres, die nog steeds in het ziekenhuis verblijft, aan de betere hand maar eerder aangegane contracten voor de komende weken heeft zij inmiddels laten afzeggen. Jammer, want Claudia's recente cd-single 'Unter meiner Haut' stond genoteerd op de tweede plaats van de ZDF-Hitparade. De lancering van haar nieuwe, reeds opgenomen, plaat 'Je t'aime mon Amour' in duet met de Parijse pianist Richard Clayderman gaat voorlopig ook niet door. De fanclub van Claudia Jung in de Benelux is gevestigd bij Peter Tetz, Terbaansweg 83, 6044 VV Roermond.

Reacties en correspondentie op en over Made in Germany met Harrie Cremers kun je kwijt op het bekende en vertrouwde adres: rtv/showpaginaredactie Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

# Starsky & Hutch terug

Van onze rtv-redactie

**HEERLEN** – In het kader van Back To The Seventies herhaalt Veronica vanaf 19 juli de populaire Amerikaanse politiserie Starsky & Hutch. De acteurs David Soul en Paul Michael Glaser speelden de rollen van de undercoveragenten Ken 'Hutch' Hutchinson en Dave Starsky. Maar ook Antonio Fargas als Huggy Bear en Bernie Hamilton als Capt. Dobey werden bekende gezichten in deze reeks.

Veronica zond de serie voor het eerst uit op 21 april 1976. De serie liep door tot september 1980. Starsky & Hutch kenmerkt zich door de humor in de regelmatig voorkomende op leven en dood-situaties. Maar ook hun interpretaties van de politieregels leverden dikwijls ludieke situaties op.

Ook bij andere programma's wordt de kijker deze zomer bij Veronica mee terug in de tijd genomen.

Zo zond Veronica vorig jaar de serie Back To The Sixties uit. De opzet van de nieuwe serie, vanaf 19 juli, is gelijk. Programmama-

kers Henk Spaan en Peter Eijkens belichten ook dit keer per aflevering één jaar. Het gaat in totaal om 12 delen. De laatste twee afleveringen beslaan ieder nog eens vijf jaar uit de jaren zeventig. Voor het programma is materiaal gevonden in archieven in Nederland, Engeland en Amerika. De onderwerpen die aan bod komen variëren van onder meer film, politiek en cultuur tot sport en muziek. Veel beelden die van slechte kwaliteit waren zijn door Spaan en Eijkens opgeknappt en soms van nieuw geluid voorzien.



● Paul Michael Glaser en David Soul, respectievelijk als de undercoveragenten Dave Starsky en Ken 'Hutch' Hutchinson. Foto: KIPPA



## WIST U

dat wij in Brunssum en omgeving de meeste bestaande woningen verkopen?  
**De halve TE KOOP GEVRAAGD voor onze cliënten, woningen in Brunssum en omgeving. Geen verkoop: geen kosten.**

Brunssum	Bachstraat 3. Vrijst. woonhuis met garage op goede lokatie. Ind.: hal, keuken, woonkamer met pvcvloeren en open haard, balkon, terras en tuin, 3 slpk., badkamer, diverse bergingen. Pand is geheel onderkelderd en voorzien van rolluiken. Vr.pr. f 285.000,- k.k.
Heerlen	Terwoudal, Landvoogdstraat 28. Op mooie en goede lokatie gelegen woonhuis. Ind.: hal, woonk. met tegelvloer, keuken met compl. app., berging, toilet, 3 slpk., badkamer met ligbad en tweede toilet, tuin met terras. Pand is voorzien van rolluiken met aan voorzijde zonnescherm. Vr.pr. f 144.000,- k.k.
Heerlen	Rotterdamstraat 68. Tussenvoning. Ind.: 2 grote kelders met aansl. w.a. en c.v., hal, toilet, keuken en woonk., tuin met terras en berging, met achtergang, 3 slpk., douche en v.w., grote zolder met vlizotrap. Vr.pr. f 125.000,- k.k.
Brunssum	ABC-straat 2A. Centraal gelegen appartement in de wijk Treebeek. Vr.pr. f 109.000,- k.k.
Brunssum	Hertogstraat 23. Halfvrijst. woonhuis. Ind.: hal, toilet, woonkamer, keuken, 3 slpk. Het pand is geheel onderkelderd. Koopprijs f 145.000,- k.k. Bij deze woning genieten huidige huurders van de woningvereniging Brunssum de voorkeur.

## RENTÉ vanaf 5,7%.

INSTAPTARIEF SPAANSE POTHEEK 5,7%!!! Eff. 5,9%.



**Assurantie-,  
Adviesbureau van Oppen bv**

Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, tel. (045) 254543 - fax (045) 257128

!!! NET EVEN BETER !!!

## (Brom)fietsen

**GESLAAGD!** Een nieuwe fiets of bromfiets, kom dan naar: Rens Janssen, Ganzewide 54, Heerlen 045-211486. Financ. mogelijk.

**GESLAAGD!** Een nieuwe fiets of bromfiets, kom dan naar: Rens Janssen, Ganzewide 54, Heerlen 045-211486. Financ. mogelijk.

Te koop PEUGEOT 102, met verz. i.g.st., f 275,-. Telef. 045-423312.

Te koop RACEFIETS Koga Miyata, afgem. met Dura Ace 14 versnellingen, zeer mooi p.n.o.t.k. Tel. 045-412056.

Te koop PUCH Maxi met sterwielen, 90 z.g.n.w. f 600,-. Tel. 045-272006.

Te koop SNORBROMMER Tomos, bwj 92, vr.pr. f 1.100,-. Tel. 045-421364.

Te k. z.g.n. heren-MOUNTAINBIKE met voor- en achterlicht en achterspatbord. Tel. 045-719352.

Damesfiets GAZELLE Superieur Spec., trom.rem., 5 versn., nw. pr. f 1.345,-. vr. pr. f 850,-. 00-49 24067490.

Te koop Vespa CIAO + sterwielen, i.z.g.st., f 750,-. Telefoon 046-379713.

Te koop VESPA Ciao typ 93 f 850,-. Tel. 045-222372 b.g. 045-224676.

Te koop VESPA Ciao, zwart wit, sterwielen, bwj 90 f 750,-. Tel. 045-754147.

Te koop HERENFIETS Cyclus, 3 versn., 2 jaar oud, f 250,-. Tel. 045-227520.

Te k. Vespa CIAO (snor), 15 jr. oud, sterwielen, f 775,-. Tel. 045-319969.

Te koop VESPA Ciao i.z.g.st., vraagpr. f 725,-. Telef. 045-213950 na 14.00 uur.

Te koop PUCH Maxi met sterwielen en stroomaggregaat. Dorpsr. 9, Landgraaf.

Fongerschamp. SPORTFIETS, 10 versn., f 200,- v. Dietrichsteinstr. 2, Kerkrade.

Te koop Puch MAXI, paars-metallic, vraagpr. f 500,-. Tel. 045-256523.

## Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN vernieuwen f 50,- per stuk met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 466919.

3aat U VERHUIZEN. Bel 046-377122, wij verhuizen U tegen een betaalbare prijs.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

Ervaren vakman biedt zich aan voor sloopwerk o.a. op- en afbouw, strakstrak. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-321378.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN. Dakcentral Limburg. Gratis offerte. Telef. 045-465285.

SCHILDER kan nog binnen- of buitenwerk aanpakken. Tev. schilderen van gevels. Telefoon 045-310273.

Voor SIERBESTRATING, terras, oprijt eisen erkend. Stratenmakersbedrijf Nico Gerardus. Vrijb. prijsopgave en advies. Tel. 045-313956.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreming, uitkappen, voegen, steigerwerk. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijb. adviesofferte. Bel 045-453818.

## Computers

SONY MSX-2 incl. monitor, diskdrive, modem, printer en programma's, f 795,-. 045-241166 of 726254.

Te k. Philips VIDEOWRITER: tekstverwerker, beeldscherm en printer in een compact apparaat, eenvoudige bediening, in perfecte staat, f 750,-. 046-335934.

Te k. COMPUTER 386DX, geh. compl. met extra's f 1.300,-. Inl. 045-321542.

Te koop COMMODORE 64, met ingeb. speeddiss diskdrive, data set, monitor, printer, plasm. 60 disk., lek-tuur, f 700,-. 045-411011.

## jos storms

### Onroerend goed

## GELEEN Jupiterstraat 98

**NEDEEN OPEN HUIS van 13.00 tot 14.00 uur**  
 Halfvrijst. woonh. met garage, leuke tuin, 3 slk., 40 m² woonk., ruime eetkeuk. Kom vandaag kijken. f 145.000,- k.k.

## ENIGHAUSEN Concordiastraat 12

**NEDEEN OPEN HUIS van 14.30 tot 16.00 uur**  
 Halfvrijst. woonh. met garage, tuinje, 4 slk., vaste tr. zolder, badk., ligb., 2e toilet, ruime woonk. met aanb.k. Kom vandaag vrijb. kijken. f 189.000,- k.k.

## GELEEN Imerelstraat 30

Ruim woonh. met garage, leuke binnenpl., grote woonk., aparte aanbouw met keuken, 3 slk., kelder, c.v. Prima ingang. f 175.000,- k.k.

## GELEEN Eikenlaan 3

Keurig onderh. ruim woonh. met grote tuin, serre, witte aanbouw, v. v. v. achterom, 3 slk., zolder, kelder. f 155.000,- k.k.

## GELEEN Stikkerstr. 2

Halfvrijst. woonh. met 4 slpk., leuke tuin, garage, prima ligging. f 225.000,- k.k.

## GELEEN Gladiolensingel 57

Geheel verbouwd halfvrijst. woonh. met uitbouw, grote aanbouw, woonk. 48 m², grote garage, zonnige tuin, 3 slpk., badk., nieuwe c.v., kelder, zolder f 169.000,- k.k.

## SITTARD Hemelsley 238 (Vrangingdai)

Prima geleg., nabij centr. perit. onderh. halfvrijst. woonh. met garage (10 m²), zonnige aangel. tuin, kelder, woonk. met aparte serre (39 m²), nieuwe licht. elken keuk., nieuw toil., nieuwe badk., wit/grijs, 4 slpk., zolder, vaste trap. f 209.000,- k.k.

## SPAUBEEK Paralelweg 4

Vrijst. woonh. op 875 m², perc. geheel onderkelderd, grote garage, 3 slpk., 48 m² woonk. Veel ruimte. f 395.000,- k.k.

## OBBICHT, Vonderstraat 18

Vrijst. woonh. met winkelruimte (65 m²), voorheen kapper, garage, 4 parkeerpl., tuin, grote woonk. 40 m², 3 slpk., witte aanbouw, bad, ligb. Keurig pand. f 249.000,- k.k.

## DRINGEND PANDEN GEVRAAGD!

**GEEN VERKOOP - GEEN KOSTEN**

## OUD-URMOND Raadhuisstr. 10

Keurig verbouwd r. uim boerenwoonhuis in oude dorpskern met tuin rondom, aparte hobbyruimte, grote woonk. 40 m², 2 slpk., zolder, mog. 3e slpk. Moet binnen gezien worden. f 195.000,- k.k.

## URMOND Rienstr. 7

**VERKOCHT**  
 Vrijst. woonh. met 4 slpk., zolder (vaste trap), mooie aangel. tuin, 4 slpk., zolder (vaste trap). f 215.000,- k.k.

## SCHINNELEN Vrijthagen 134

Uniek geleg., voor- en achterkant bosrijk gebied. Vrijst. geheel verbouwd boerenwoonh. met schuren, stallen, 3 slpk., grote woonk., aparte eetkeuk. en zitkeuk. Grote aangelegde tuin (675 m²) met 3 garages, grote verwarmde overk. Alles in perf. staat. f 339.000,- k.k.

## UBACH OVER WORMS Maastichterlaan 63

Ruim woonh. met vrije achterom, grote tuin (15 diep), witte keukens, 3 slpk., kelder, badk., gelijkvl. nieuwe c.v. f 149.000,- k.k.

## HEERLEN Akerstraat 38 (In winkelcentrum)

Geleg. op uitstek. locatie in centrum, statig herenhuis (villa) geschikt voor praktijk of kantoor met 6 slpk., zolder, kelder, grote tuin 25 diep met vrije achterom. Veel ruimte en mogelijkheden. f 369.000,- k.k.

## SCHAESEBERG Brandhofstraat 77

Perf. onderh. vrijst. woonh. op uitstek. locatie met grote tuin op zuiden (perceel 472 m²), 60 m² woonk., 3 slk., vaste trap, zolder, grote aparte eetkeuken met bijkeuken en aparte studeerkamer, badk., ligb. 2e toil., alles hardh. en dubb. gl. f 349.000,- k.k.

## AS Fazzantenstraat 58 (België)

Schitter. vrijst. bungalow op 1000 m² perc. met 3 garages, grote woonk., 3 slpk. aanbouw. Perf. pand. f 298.000,- k.k.

## POSTERHOLT, Bungalowpark in Posterbos

Stenen 6-pers. vakantiebungalow, geheel ingericht met centr. verw., binnen en buiten open haard met voor- en achtertuin. Info via kantoor. Keurig onderh. f 79.000,-.

## VALKENBURG Lindelaan 24

Op toplocatie midden in centr. (t.o.v. Postkant.) winkel/woonh. met tuin, 3 slk., zolder, kelder, c.v., 70 m² winkelruimte met huurgarage (voor 2 auto's), aparte ingangen. f 215.000,- k.k.

## TE HUUR: SITTARD CENTR., Rijksweg Nrd. 63

Midden in centr. 300 m² bedrijfsruimte c.q. opslagruimte, achter- en vooringang (krachtstroom aanw.). f 1000,- p. mnd.

## Pastoor Vonckenstraat 44, Geleen

**Zaterdag geopend van 10.00 tot 13.00 uur.**  
 Tel. 046-742550

## CPC Kerkrade, COMPU-KLEUREN TV grote sorte-

TERS nieuw en gebruikt, ring vanaf f 65,-. Radio/TV Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588. Voorst, Ganzewide 48 Heerlenheide. 045-213879.

## Te koop VIDEO Matchline

Philips, kleuren TV met tele-tex en Akai stereooren met cd wisselaar, 04406-12875.

## Opleidingen

Start 2-daagse cursus theorie voor auto- + motorlessen op 01-07-94 + 04-07-94; aansluitend examen op 05-07-94. Verkeersschool WISCHMANN & Zn, telef. 045-321721.

## ANWB &amp; Bovag erkende

Verkeersschool WISCHMANN & Zn voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid-340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rijopleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

## TE KOOP

## OFFERMANS BORGER & PARTNERS

### FAST GOED

## HOENSBROEK, Amsternaderweg 63

Ruim halfv. woonh. 1954 nabij centr. m. gar. Ind. o.a.: keld. (60 m²), woonk. (60 m²) m. parket en open h., luxe witte keuk., 4 slpk., zold. met mog. 5e slpk. Terras met privacy. Pand moet u van binnen zien. Vr.pr. f 288.000,- k.k.

## HEERLEN, Heideveldweg 15

Ruime halfv. woning. Ind. o.a.: kelder, woonk. ensuite, gesl. keuk., gr. bijkeuk./tuin, 3 slpk., zold. via vaste tr. met mog. 4e/5e slpk. Vr.pr. f 178.000,- k.k.

## HEERLEN, Dautenbergstraat 20K

Roy. appartement (1990) in centrum. Ind. o.a.: grote woonk. en luxe open keuk. (40 m²), balkon op z.o., roy. badk. met ligb., 2 slpk., berging, tot. opp. 91 m². Vr.pr. f 195.000,- k.k.

## SCHINNELEN, Dkn. Packbierstraat 12

Uniek gel. landhuis 1990 met mooi aangel. tuin. Ind. o.a. sout. met gr. gar. en hobbykelder (45 m²), ruime ontvangthal, L-kamer met halloopen keuk. (65 m²), 2 a 3 slpk. en luxe badk. Moderne stijl, afwerk. Vr.pr. f 398.000,- k.k.

## BEEK, Ecrevissestraat 34

Rustig gel. halfv. woonh. met aanb., gar. en leuke tuin. Ind. o.a.: prov. keld., L-woonk., mod. keuk., bijkeuk., 3 slpk., luxe badk., nieuwe (HR)-c.v. Pert. pand. Vr.pr. f 229.500,- k.k.

## LIMBRICHT, Pastoor Janssenstraat 53

In dorpskern gel. ruim en zeer goed geb. halfv. woonh. bwj. 1980 met gar. en grote tuin (perc. 340 m²). Ind. o.a.: kelder, woonk. (37,5 m²), veranda met schuifpui, gesl. keuk., 3 slpk., badk. met ligb. en douche. Vr.pr. f 248.000,- k.k.

## SITTARD, Selfkantstraat 19

Vrijst. gesch. woonh. 1991 m. gar. en tuin., overd. terras, lichte woonk., luxe keuk., vloerverw., slaapk. en luxe badk. ben. Boven 2 roy. slpk. en 2e badk. Vr.pr. f 269.000,- k.k.

## SITTARD, Lisztstraat 9

Roy. halfv. gesch. woonh. met mooie ruime achtertuin en gar., woonk. m. halloopen keuk. (33 m²), bijk., 3 slpk., badk. m. ligb. en 2e toilet, balkon, zolder. Vr.pr. f 239.000,- k.k.

## AMSTERNADERWEG, Houtvliet 11a

Winkelwoonhuis n. Vrijthagen, en tuin. Vr.pr. f 169.000,- k.k.

## SITTARD, Heistraat 37

Perf. in 1992 gerenov. huis in historisch straatje in hartje Sittard. Binnenplaatsje en dakterras. Zeer luxe uitzee afw. Pijps f 229.000,- k.k.

## BROEK-SITTARD, Achter de Kerk 22

In leuke dorpskern gel. boerenwoonh. uit ca. 1800, doch geheel ger. in 1981. Roy. en sfeervolle woonk. met mooie tegelv. (45 m²), aanbouwk. bijkeuk., 3 slpk., badk. met ligb., boogkelder. Geen tuin. Vr.pr. f 169.000,- k.k.

## GELEEN, Portonnelstraat 69

Gerenov. ruim vrijst. woonh. met gar. Ind.: kelder, L-woonk. met park., mooie grote keuk., 3 slpk., badk. met ligb. en 2e toil. zold. v. vaste tr., kl. tuin. Vr.pr. f 198.000,- k.k.

## STEIN, Kelderstraat 25

Unigt. gerenov. en perf. onderh. vrijst. woonh. met gar. en hoogv. bedrjstr. (220 m²). Vr.pr. f 298.000,- k.k.

## MAASTRICHT, Pres. Rooseveltlaan 212c

Leuk appartement op de 3e etage nabij centr., woonk. 38 m², 2 slpk., witte keuk., bijkeuk., berg. Vr.pr. f 142.000,- k.k.

## GEULLE, Graaf Wolter Heenstraat 30

In bos. omg. gel. riant halfv. woonh. met gr. gar., woonk. 50 m², gr. keukens m. uiterst luxe witte aanbouw, 3 riante slpk., nieuwe luxe badk., div. keld. Vr.pr. f 310.000,- k.k.

## GEULLE, Past. Smeetsstraat 6

Halfv. herenhuis met gar., rust. gel. geh. onderkeld. Ind. o.a.: woonk. (50 m²) m. prachtige open h., open keuk., 3 slaapk., grote zolder via vaste trap. Vr.pr. f 298.000,- k.k.

## GEULLE, Twee riante landhuizen in hogere prijsklasse. Informatie via ons kantoor.

## OFFERMANS EN BORGER

### 046-740535/752193

## ZUID-LIMBURG: vanaf f 250.000,- k.k.

Diverse aanbiedingen, waarmee op verzoek van opdrachtgevers i.v.m. privacy niet wordt geadvertiseerd. Geef ons uw wensen te kennen; misschien kunnen wij u van dienst zijn.

## HEERLEN f 260.000,- k.k.

Vrijstaande bungalow met garage en bergingen op 1540 m² (+ mogelijkheid voor pachten van weiland van ± 2700 m²). Entree, keukens, study, woonkamer (± 43 m²), badkamer, 3 slaapkamers en kelder. Vr.pr. f 275.000,- k.k.

## BRUNSSUM f 275.000,- k.k.

Woon/winkelhuis met ruime parking. Voor specialzaak i.v.m. ligging (geen A-lokatie). Eventueel te huur.

## SPAUBEEK f 330.000,- k.k.

Vrijstaand woonhuis met garage en tuin (2850 m²). Woonkamer, keukens, kelder, badkamer en 4 slaapkamers.

## SCHIMMERT f 470.000,- k.k.

Ruime carré-oppervlakte met bijgebouwen, huiswei en boomgaard. Totaal oppervlakte ca. 5000 m². Woonhuis in goede staat; bijgebouwen bieden vele mogelijkheden.

## GEVRAAGD

Voor serieuze gegadigden zoeken wij in bemiddeling o.a.:

**Heerlen:**  
 \* centrum, ruim pand ± f 300.000,-  
 \* Molensbergpark, vooroorlogs pand tot f 500.000,-  
 \* Erk/Douwe Weide, vrijstaand pand ± f 450.000,-  
 \* Welten, (patio)bungalow ± f 350.000,-

## Voerendaal:

\* Kunrade, vrijstaand met tuin tot f 350.000,-  
 \* ook Klimmen: diversen tot f 450.000,-

## Algemeen:

\* (land)huizen en bungalows vanaf f 250.000,-  
 \* exclusiviteit hogere prijsklassen

Maak met ons kantoor eens een vrijblijvende afspraak. Uw huis krijgt onze volle aandacht!

**Troost  
Onroerend Goed  
Heerlen**  
 TELEFOON 045-717976



Heidetuin bij uw huis? Tennisbanen om de hoek? Blijvend vrij uitzicht? Marmeren keukens? Café op loopafstand? Tweepersoons badkuip? Zet 't groot in de krant, want:

**Je huis in de krant  
brengt mensen over de vloer.**

En de makelaar weet van wanten en kranten.

Voor Piccolo's zie verder pagina 43



## gemeente brunssum

## Aanbesteding met voorafgaande selectie

Aanbesteder/opdrachtgever:  
 Burgemeester en wethouders van de gemeente Brunssum  
 Postbus 250  
 6440 AG Brunssum

Directie:  
 Gemeente Brunssum  
 Ald. Openbare Werken en Grondzaken  
 Postbus 250  
 6440 AG Brunssum

Bestek nr. 4, dienstjaar 1994 "Reconstructie Titus Brandsmastraat" met bijkomende werken gelegen in de gemeente Brunssum.

Aanbesteding met voorafgaande selectie volgens het Uniform Aanbestedingsreglement met uitsluiting van de art. 28 lid 1 en 2j.

Het werk omvat o.a.:

- uitbreken van verhardingen
- aanbrengen betonbuizen Ø 500 - Ø 900
- aanbrengen pvc-buizen Ø 125 - Ø 300
- plaatsen van controleputten
- plaatsen van kolken
- aanbrengen van funderingen
- aanbrengen van kantopsluitingen
- aanbrengen van bestratingen + asfalt

ca. 5400 m²;  
 ca. 200 m²;  
 ca. 2100 m²;  
 ca. 40 m²;  
 ca. 35 st.;  
 ca. 4400 m²;  
 ca. 3065 m²;  
 ca. 5500 m².

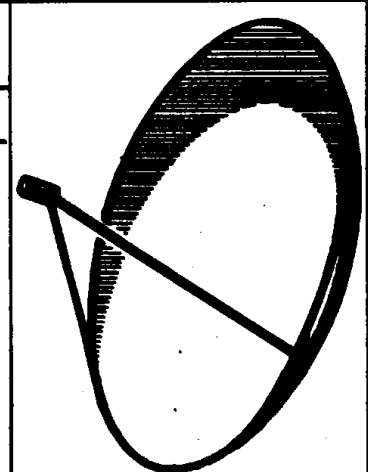
**Plaats van uitvoering:**  
 Titus Brandsmastraat, gemeente Brunssum.

**Uitvoeringstermijn:**  
 90 werkbare werkdagen.

**Betalingsregeling:**  
 per periode van 4 weken.

**Bankgarantie:**  
 groot 10% van de aanneems





# RTL5

**11.55 Sport: Roosmalen Tennis/Giro d'Italia.** Live-verslag van de halve finales van het tennistoernooi van Roosmalen.  
Het commentaar bij de beelden wordt verzorgd door Herman Kuiphof en Jan Roelfs.  
Verder zijn er beelden te zien van de laatste etappe van de Ronde van Italië.

**18.00 C.O.P.S. Cartoon.**

**18.25 Sport: Futbol Mundial.** Nieuws, achtergrond en reportages vanuit de voetbalwereld.

**18.55 MASH.** Amerikaanse comedy-serie. Af1: The late Captain Pierce. Herh.

**19.25 De Rabo Top 40.** Overzicht van de veertig best verkochte singles, gebaseerd op de gegevens van de Stichting Nederlandse Top 40.

**20.05 Studs.** Amerikaanse dating-show.

**20.35 Civil wars.** Amerikaanse dramaserie over alle pijnlijke, gewone dagelijkse dingen die gebeuren als twee mensen zich realiseren dat ze niet meer met elkaar kunnen samenleven. Af1: His honor's offer.

**21.25 Weer.**

**21.30 Half tien nieuws en sport.**

**22.00 Freek de Jonge.** One-man-show De estafette van cabaretier Freek de Jonge.

**23.00 Playboy late night.** Erotisch magazine.

**23.30 Man, woman and child.** Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Dick Richards. Met: Martin Sheen e.a.  
Tien jaar geleden had Bob een verhouding met een mooie dokter in Frankrijk. Hij krijgt bericht dat ze is overleden en dat ze een negen jaar oude zoon achterlaat, zijn kind! Er zit niet anders op dan zijn vrouw over de affaire te vertellen en na de eerste schok stelt zij voor de jongen naar Amerika te halen.

**01.15 Fever pitch.** Amerikaanse dramafilm uit 1985. Met: Ryan O'Neal, Keith Heifner e.a.

**02.55 Hel eloi, koch eloi aktueel.** Luxemburgs programma.

**03.25 Nachtprogramma.**

**TV 5**

06.00 Ochtendprogr. 12.00 Nieuwsflits.  
12.05 Montagne. 12.45 Zwisers  
nieuws. 13.05 Horizons. 14.00 Reflets  
images d'ailleurs. 15.00 Sportmagazi-  
ne. 15.50 Correspondance. 16.00  
Nieuws. 16.10 Méthode Victor. 16.35  
Génies en herbes. 17.05 Les débruités.

**Eurosport**

08.30 Step aerobics. 09.00 Voetbal. Vriendsch. interland. 10.30 Autosport. Grand Prix van Canada voor Formule-1 wagens. 1e kwalificatie. Herh. 11.30 Motorsport magazine. 12.00 Boksen. 13.00 Atletiek. IAAF Grand-Prix. 15.00 Golf. Honda Open. Live. 17.00 Tennis. ATP-toern. van Roemen. Halve finales. 19.00 Grand Prix van Canada voor Formule-1 wagens. Live. 20.00 Tennis. ATP-toern. van Roemen. Halve finales. 22.00 Boksen. Live. 00.00 Zeilen. Magazine. 01.00-02.00 Autosport. Grand Prix van Canada. Kwalificaties. Live.

05.30 NBC News. 06.00 Business insiders. 06.30 NBC News. 07.00 Business insiders. 07.30 Hello Austria, hello Vienna. 08.00 ITN World news. 08.30 Europa journal. 11.00 On the air. Talkshow. 13.00 Today. 14.00 Go into tents. motorsport. 15.00 Sport on NBC Super Channel. Vandaag met Golf: PGA European Tour. 16.00 Wheel to wheel. 17.00 Formula one documentaries. Vandaag: 1972 - The best of the best. 17.30 This week in baseball. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Ushuaia. Avontuurlijke documentaires. 20.30 Datineline. Actueel magazine. 21.30 Executive lifestyles. 22.00 ITN World news. 22.30 The tonight show. Talkshow. 23.30 Talkin' jazz. 00.00 Saturday night thriller: Au pair. Amer. erotische thriller uit 1991. 02.00 Classic series. Met om: 02.00 Honey West. Serie: 02.30 Richard Diamond. Serie: 03.00 The rogues. Serie: 04.00 = Saturday night classic movie: His double life.

06.00 Summer movie madness weekend. 11.00 The big picture. 11.30 Yo! Rapz. 13.30 First look. 14.00 Summer movie madness weekend. 15.00 Movie awards 1994. 17.00 Dance. 18.00 The big picture. 18.30 News - weekend edition. 19.00 European top 20. 21.00 Unplugged with Mariah Carey. 21.30 Unplugged with 10.000 Maniacs. 22.00 The soul of MTV. 23.00 First look. 23.30 Live with Smashing Pumpkins. 00.00 Movie awards 1994. 02.00 Beavis & Butt-head. Teknifilm. 02.30 Marine van der Vlugt. 04.00-06.00 Night videos.

06.30 Style. 07.00 Science and Technology. 07.30 Moneyline. 08.30 Earth matters. 09.00 World business this week. 09.30 Diplomatic licence. 10.00 Inside business. 11.00 Larry King. 12.30 Intern. correspondents. 13.00 Travel guide. 14.00 The big story. 14.30 Real news for kids. 15.00 Healthworks. 15.30 Moneyweek. 16.00 Science and technology. 16.30 Style. 17.00 Showbiz this week. 17.30 Diplomatic licence. 18.00 Earth matters. 18.30 Evans and Novak. 19.00 World business this week. 19.30 Newsmaker Saturday. 20.00 Healthworks. 20.30 Style. 21.00 Your money. 21.00 Intern. correspondents. 22.30 Futurwatch. 23.30 Both sides... with Jesse Jackson. 00.30 Managing with Lou Dobbs. 01.00 Pinnacle. 01.30 On the menu. 02.00 The big story. 02.30 Showbiz this week. 03.00 Larry King Weekend. 05.00 Capital Gang.

## radio

10.00 Het  
 in volks-  
 11.00 De  
 magazine.  
 Klassiek  
 jongeren-  
 Agenda.  
 16.40 Con-  
 on the Air.  
 17.10-

richten; 8.30 Presseschau; 9.05  
 Regionale berichten; 9.10 Havel-  
 Oloof; Gaps & neue Scheiben  
 12.00 Musik à la carte; 13.00 Pres-  
 schau; 13.05 Internationale Hil-  
 parade; 16.05 BRF-Mobil; 18.00 For-  
 um Regionale Nachrichten; 18.40 Forum  
 - Das Kulturmagazin; 20.05-20.30  
 Freie Tribune; Photoeinführung  
 und Ethik.

**Happy RTL Radio**  
 Niets op elk heel uur.  
 8.00-10.00 uur: 1 hit in hand

[illegible]

## België/TV 1

**17.50 Samsonclip.**  
**17.55** Tik tak. Animatieserie. Afl. 162.  
**18.00 Journaal.**  
**18.10 Moeders mooiste** (Some mothers do 'ave 'em). Engelse comedy-serie. Met: Michael Crawford, Michelle Dotrice, Jessica Forte e.a. Afl. 1. Betty ligt in het ziekenhuis. Frank brengt haar uiteraard een bezoekje. Zijn aanwezigheid in het ziekenhuis gaat echter niet onopgemerkt voorbij.  
**18.40 Vlaanderen vakantieland.** Toeristische portretten uit binnen- en buitenland. Vandaag: Binnenland: Temse en het Jaar van de sax. Presentatie: Marc Gielen; Buitenland: Le Nord de la France. Presentatie: Krista Bracke; Tips voor trips.  
**19.20 Joker- en lottotrekking.**  
**19.25 Paardekoersen.**  
**19.30 Journaal, sport en weerbericht.**  
**20.00 Freddytex.** 13-delige Belgische comedyserie. Met: Eddy Vereycken, Els Olaerts, Jos van Geel e.a. Afl. 11: Het ongeval.  
Kathy krijgt een ongelukje en kan een tijdje niet werken. Het probleem is echter hoe dit een arbeidsongeval kan lijken. De meisjes verzinnen een lijst. Aansl.: Winstverdeling Joker en Lotto.  
**20.35 Weekendfilm: Toxic effect.** Amerikaanse ecologische thriller uit 1990. Met: Phillip Brown e.a.  
Op een vruchtbare Afrikaanse vlakte bewerken een aantal akkerbouwers hun land. Sommigen zijn rijk, anderen hebben het niet gemakkelijk, maar voor allemaal geldt dat ze afhankelijk zijn van hun land. Vooral suikerrietplanter Clive Hyde gaat het erg goed dankzij een speciale onkruidverdelger. Met de omliggende boerderijen is echter iets vreemds aan de hand: hun groenten groeien nauwelijks meer en zijn misvormd.  
**22.10 Vandaag.**  
**22.30 Sport op zaterdag.**  
**22.45-00.15 Crack in the mirror.** Amerikaanse thriller uit 1988.



● *Susan Strasberg speelt de ervaren oudere vrouw in het Canadese melodrama 'In Praise of Older Women'. (Duitsland 2 - 00.55 uur).*

Bryan Brown en Brian Dennehy als special-effectsman en privé-detective samen tegen de onderwereld strijden.

**RTL4**  
23.15 uur - Bill and Ted's excellent Adventure - (1989-USA) Komedie van Steven Herek met Keanu Reeves en Alex Winter als twee pubers die een tijdsmachine gebruiken om hun geschiedenislijfjes op te vijzelen.

**Duitsland 2**  
23.20 uur - Seven Days to Noon - (1950-GB) Spannende thriller van John Boulting met semi-documentaire-details. Professor (Barry Jones) wil dat de atoomwapenwedloop stopt, en steelt een bom om zijn eis kracht bij te zetten.

**RTL5**  
23.30 uur - Man, Woman and Child - (1983-USA) Drama met hoog tragischehalte over de buitengewoonlijke zoon die het steady gezinsleven

van Martin Sheen in emotionele

**Duitsland 1**  
00.13 uur - Mordnacht en Manhattan - (1965-D) Routineuze misdaadfilm van Harald Philipp met George Nader en Heinz Weiss. Een kind is getuige van een afrekening in New York en agent Cotton moet hem beschermen.

**Duitsland 2**  
00.55 uur - In Praise of Older Women - (1977-CDN) Tom Berenger als de jonge Hongaar die valt op oudere vrouwen. Als vluchteling in Canada merkt hij dat de vrouwen daar een andere benadering gewend zijn.  
Regie: George Kaczender.

**RTL4**  
01.00 uur - Nothing Lasts Forever - (1984-USA) Originele en zeer amusante komedie van Tom Schiller over een kunstenaar die zich in het Manhattan van de toekomst wil vestigen. Met: Zach Galligan en Lauren Tom.

**RTL5**  
01.15 uur - Fever Pitch - (1985-USA) Draak van een drama over een journalist, een rol waas Ryan O'Neal wanhopig nog iets van tracht te maken, die de gokwereld onderzoekt en zelf verslaafd raakt. Regie: Richard Brooks.

**Radio 1**

12.30, 13.30, 16.30, 17.30 Nieuws.  
7.00 TROS Nieuwsshow. 11.05  
TROS Kamerbreed. 12.07 TROS  
Aktua. 14.05 Lange de lijn, sport en  
muziek. 17.07 Echo. Ek heet uur  
en om 18.30 en 6.30 Nieuws.  
19.04 Het geding. 20.04 Lange de  
lijn, sport en muziek. 23.07 Met het  
oog op morgen. 0.04 Easy listing.  
2.02 AVRO Nachdienst.  
6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

**Radio 2**

7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde.  
12.04 Spikters met koppen. 14.04  
Uitgelicht. 16.04 Terug naar de  
toekomst. 17.04 Ophang en vertier.  
18.04 Voor vele niet kijken wel.  
22.04 Podium van de Nederlandse  
lichte muziek. 23.04-24.00 The  
Bands.

**Radio 3**

6.04 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud  
van oud. 10.04 D'rob of d'rond.  
12.04 Evers in het wild. 14.04 Mege  
top 50. 17.04 Rinkelcircuit.  
18.04 De Avondspits. 19.04 Rave  
radio. 20.04 Leidsezaak live. 22.04  
Twee meter de avond in. 0.04  
Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat  
een nacht.

**Radio 4**

Om 7.00. 8.00, 13.15 Nieuws. 7.02  
Waldker worden. 8.04 Fiori music  
clique. 9.00 Toppers van toen klas-  
siek. 10.00 Caroline. 11.00 Kamer  
en suite. 12.00 Platenzaak zome-

redtie.  
Carmine  
Consort  
the requ  
derland  
ensemble  
Om 18.00  
Fonit  
rondvoo  
opera vi  
za Koor  
non-mou  
0.00-1.01

**Radio 5**

Ek heet  
Nieuws  
rubriek  
en sche  
doro. 8  
mages 2  
9.02 Vro  
12.02 M  
12.44  
ning. 12  
13.10 D  
Mettlerd  
Start. 1  
schrijft  
dio uit  
de schen  
De w  
Tekst e  
19.30 N  
Nieuws  
leke. 20  
lene. 21  
vrijdag  
Deze w  
23.00 N  
oog op

\_\_\_\_\_

20.00 Middagconcert: J. Strauss, Off. New London  
19.15 Philip Pickett. II. After  
Brys. 16.00 De Ne-  
musicus: Quink voksa  
17.17.00 Het witte doek  
18.00 Nieuws. 18.22 Leo Bou-  
langer. 18.30 Nieuws.  
20.00 Nieuws. 20.02 Het  
oor: La belle Hélène  
Offenbach. Zürich Oper  
o.l.v. Nikolaus Har-  
ter et sol. ca. 23.00 Folio/2.  
Het na middernacht.

U (behalve om 7.00)  
45-65.00 Medede-  
lingen: weerbericht  
Berichten. 7.05 Opo  
Zeugus. 8.30 Rondut  
8.55 Waterstanden.  
9.15. 10.02 De muzika-  
1. 11.02 Het interview.  
dan een lief alleen...  
12.00 De laatste hulpe-  
Vragers na de  
verandering. 13.56 EO-  
huisverlening. 14.02  
NOS Tals. 15.02 De  
16.02. 17.45. 17.10 Ra-  
3.17. 18.45 Zevende Dag-  
18.00 Nieuws. 18.02  
zingt Gode lot. 18.51  
18.00 Homoros.  
Nieuws in het Turks. 19.50  
het Marokko. 19.40  
het Chinees. 20.02 Jubi-  
Laat ons de rustdag wit  
EO-Metastandaard hulp-  
22.00 Een ontmoeting.  
23.07-23.58 Met het  
gen.

**Omroep Limburg**  
Elk heel uur ANP-Nieuws.  
9.00 Postbus 94, ver-  
het Ria van Griend.  
El van St. Grijns.  
cultuur met Lai Meester.  
Onderstroom, kun-  
12.00 Omroep Limburg  
13.00 (internationale e-  
14.00 Limburg Expres-  
programma. 14.30 De  
15.00 Met de Taid.  
cert: Ivel 16.00 Hubert  
17.05 Limburg Al-  
18.00 Vrij Spel.

**BRTN/Radio 2**  
6.00 Nieuws. 6.05 Vrij  
(6.30, 7.00, 7.30 Nieuws.  
6.10. 8.10 Ochtend-  
Nieuws. 10.03 De  
dokwits met Luc Apper-  
Vlaamse top tien. 12.  
De nationale hipster.  
Vrynd (om 13.00 nieu-  
Radio Rijnsijk. Swit-  
6.10. 7.00. 7.30. 8.00  
Nieuws. 17.05 De kort-  
spel met Martin de G-  
nieuws). 20.00 Cupiet  
tich programma met  
bolk. 22.10 De tate  
programma. 22.50-5.00  
met vanst 24.00 elk u.

**Beigip/BRF**  
Nieuws tm 20.00 op  
(behalve om 6.30, 12.30)  
6.05 RadioRijnsijk  
7.15 Agenda; 6.45 Hore-  
7.15. 7.15. 7.15. 7.15.

## radio

**Het Nieuws**  
08.00 Het  
in vollo  
11.00 De  
magazine.  
Klassiek  
stukteken.  
jongeren-  
Agenda,  
16.40 Con-  
on the Air.  
at 17.10

**De Persgroep**  
ge vogels  
vrijheid.  
10.00  
in live! re-  
tond. 11.30  
to Guy D.  
the Top 30.  
en de we-  
re). 14.00  
and enies  
and 17.00  
n), telefoon-  
e. Roman-  
anders in de  
n. Muziek-  
n. Muziek-  
radio  
nieuwe.

**Radio 1**  
ik heel sur  
en (18.00)  
en 19.00  
is Wirt von  
usalester; die  
nationalech-

**Radio 2**  
richten; 8.30 Presseschau); 9.05  
Regionalnachrichten, 9.10 Hävel-  
le, Oides, Gags & New Scheiben,  
12.00 Musik à la carte, 13.00 Pres-  
schau, 13.05 Internationale Hit-  
periode, 16.05 BRF-Motik, 18.00  
Regionalschichten, 18.40 Forum  
— Kulturmagazin, 20.05-20.30  
Freie Tribune, Philosophie und  
Ethik.

**Happy RTL Radio**  
Nieuws op elk heel uur  
5.00 Dinsdagavond, 7.00 Uit je kooi  
met Rootj, 9.00 Koffiekransen met  
Jan van de Putte, 11.00 Hello Neer-  
derland met Mart van de Stadt,  
13.00 De Nederlandse Top 40 met  
Bart van Leeuwen, 16.00 Vrijheid  
Elphied, Luc van Rootj, 19.00 De  
Top 30 met Guy D., 20.05-20.30  
mijn, 24.00-05.00 RTL Nightshift.

**WDR 4**  
4.05 Radiowerke, 6.00 Nieuws,  
6.05 Morgenmelodie, 8.00 Nieuws,  
8.05 Zum Tag, 8.07 In unserem  
Alter, 8.55 Morgenadvent, 9.00  
Nieuws, 9.05 Der Musikpavillon  
(10.00 nieuws), 12.00 Nieuws,  
12.05 Pop-Report, Overzicht Duitse  
hitparade (om 14.00 nieuws),  
15.00 Die Sternstunden des Schall-  
plattens, voor de kinderen, 15.05 Café  
Carlton (18.00 nieuws), 17.00 Der  
Tag um Fünf, eerst, Fünf Uhr Tee  
(18.00 Nieuws); 18.05 Auf ein  
Wort, 19.00 Nieuws, 19.05 Musik  
für gross und klein (19.30 Chroni-  
kel, 20.05-20.30 Nieuws), 20.30  
Die Samstagabend, 22.05-22.30  
Nieuws, 22.05 Musik zum träumen,  
22.30-04.05 ARD-Nachtpress.



# Een c.v.-installatie leasen of kopen

**GASWACHT LIMBURG**  
Litscherveldweg 5, Heerlen.

Uw huis op dit formaat in  
de krant kost meestal  
minder dan een maand  
hypotheekrente en  
verkoopt sneller, want:  
Je huis  
in de krant  
brengt mensen  
over de vloer.

**VERKOCHT**

## TER OVERNAME TE HUUR

### lunchcafé en broodjeszaak

A1-locatie  
Centrum Valkenburg a.d. Geul  
Inlichtingen:  
**Noblesse Projektmanagement b.v.**  
Tienhuysstraat 2  
6301 DA Valkenburg a.d. Geul  
tel. 04406-14877, fax 04406-16215

## HYPOTHEKEN v.a. 6,1%

Als onafhankelijk hypotheekadviseur kunnen wij gratis en vrijblijvend uw  
bestaande hypotheek analyseren en onderzoeken of wij door omzetting u  
besparing kunnen bieden.

Een telefoontje is voldoende om de basis te leggen voor mogelijk vele  
duizenden guldens besparing.

Voor bestaande en nieuwe hypotheeken de onafhankelijke hypotheekspe-  
cialist:

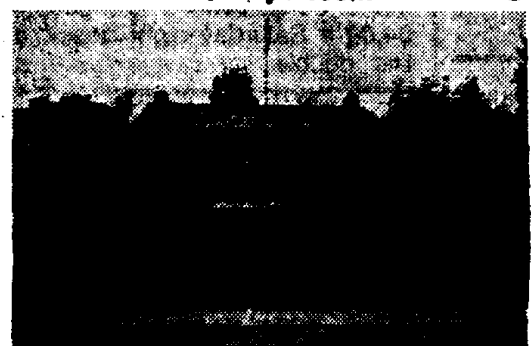
**ABAZ** Inl. De Doom 23  
6419 CW Heerlen  
Tel. 045-718731  
**onroerend goed en taxatieburo**

## Een woning van Ruijters, vast goed!

**RUIJTERS**

### Te koop

#### BORN-HOLTUM, Mispelboom

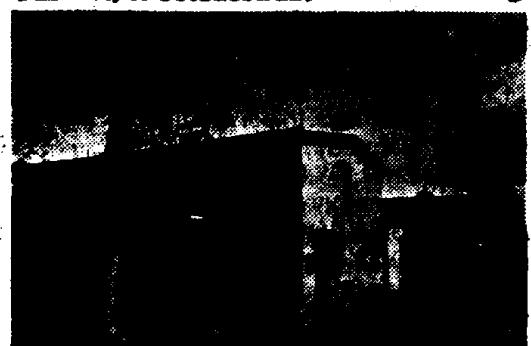


Groot vrijst. woonh. met c.v., inp. garage,  
geheel onderkelderd, tuin. Perc. opp.:  
550 m<sup>2</sup>. Ind. o.a.: gr. woonkr., keuken,  
study, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., vaste  
trap naar zolder. Aanv.: spoedig.  
Prijs: f. 295.000,- k.k.

**GELEEN, Frans Erenkaleen**  
Op uitst. stand gel. goed onderh. vrijst.  
bungalow met c.v., souterrain, inp. garage  
en grote tuin met schitt. uitzicht. Perc. opp.:  
1.572 m<sup>2</sup>. Ind. o.a.: L-vorm. living, roy.  
woon-eetkeuken, study, 4 slaapkrs., badkr.  
met ligb. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f. 530.000,- k.k.

**GELEEN, Kanariestraat**  
Op uitst. stand nabij centrum gel. vrijst. he-  
renh. met c.v., souterrain, inp. garage en  
grote tuin. Ind. o.a.: woonkr., eetkr., woon-  
eetkeuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb.,  
douche, v.w. en toilet. Aanv.: i.o. Prijs op  
aanvraag.

#### GELEEN, v. Oostadestraat



Op goed loc. gel. halfvrijst. woonh. met  
c.v., garage, berging en besloten tuin. Ind.  
o.a.: living met open haard, tuinkr., keuken,  
3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en toilet.  
Aanv.: i.o. Vraagprijs: f. 225.000,- k.k.

**GELEEN, Ruyverbeek**  
Uitst. onderh. roy. halfvrijst. woonh. met  
c.v., inp. garage, souterrain, tuinhuisje en  
tuin. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., luxe keu-  
ken met app., waskeuken, 3 slaapkrs.,  
badkr. met ligb. Aanv.: i.o. Koopprijs: f. 248.000,- k.k.

#### GELEEN, Schachtstraat



Goed gel. halfvrijst. woonh. met berging.  
Ind. o.a.: woonkr., open keuken, 3 slaapkrs.,  
vaste trap naar zolder. Prima onderhoud-  
staand, goed geïsoleerd. Bouwjr. 1990.  
Prijs: f. 165.000,- k.k.

S- inlichtingen kantoor Sittard  
H- inlichtingen kantoor Heerlen

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

#### HEERLEN, Boutscherweg

Goed gel. woonh. met c.v. en tuin. (perc.  
opp.: 510 m<sup>2</sup>). Ind.: kelder, kamer met uit-  
breidingsmog., serre, keuken, tussenkr.,  
badkr., berging. 1e verd.: woonkr., 2 slaap-  
krs., 2e verd.: 2 slaapkrs., zolder. Het pand is  
voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o.  
Prijs: f. 198.000,- k.k.

#### HEERLEN-DE ERK

In landhuisstijl gebouwd mod. halfvrij-  
st. woonh. (bouwj.: 1992) met c.v., garage,  
hobbyruimte en tuin. Ind.: Beg. gr.: entree,  
hal en toilet, L-vormige living (40 m<sup>2</sup>),  
half open keuken, bijkeuken, hobby/stu-  
diekr., garage met vide en tuin. 1e verd.:  
overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., dou-  
che, v.w., apart toilet. 2e verd.: vaste trap  
naar zolder, c.v.-ruimte en 4e slaapk. Aanv.:  
i.o. Prijs: f. 330.000,- k.k.

**HEERLEN, Geleestraat**  
H In landhuisstijl appartement met lift. Ind.:  
hal, toilet, woonkr., slaapk., doucheruimte,  
keuken, bijkeuken. Aanv.: i.o. Prijs: f. 110.000,- k.k.

#### HOENSBROEK, Heerlerweg



Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage  
en tuin. (perc. opp.: 575 m<sup>2</sup>). Ind.: ruime  
hal, toilet, L-woonkr. met o.h., keuken, bij-  
keuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaap-  
krs., geheel betegelde badkr. met ligb.,  
douche, v.w. en 2e toilet. Het pand verkeert  
in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.  
Prijs: f. 248.000,- k.k.

**KERKRADE, Drievogelstraat**  
H Woonh. met c.v. (combielystaart: 1992) en  
tuin. Ind.: beg. gr.: entree, royale woonkr.,  
mod. keuken met app., portaal, toilet en  
tuin. 1e verd.: ruime overloop, 3 slaapkrs.,  
badkr. met v.w. en ligb. (geheel betegeld).  
2e verd.: vaste trap naar zolder. Dit pand  
dient men van binnen te bekijken. Aanv.:  
i.o. Prijs: f. 180.000,- k.k.

**LANDGRAAF, Beeststraat**  
H Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage  
en tuin. (perc. opp.: 285 m<sup>2</sup>). Ind.: hal, toilet,  
woonkr., keuken met app., 3 slaapkrs., mo-  
derne badkr. met douche, v.w. en 2e toilet,  
zolder. Het gehele pand is geïsoleerd en  
v.v. rolluiken en verkeert in uitstekende  
staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Koopprijs:  
f. 210.000,- k.k.

**LANDGRAAF-HOEVELD**  
H Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., berging,  
carport en tuin. Ind.: o.a.: hal, toilet, woonkr.  
met allesbrander, eetkeuken met app.,  
3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w.  
en bidet, apart 2e toilet. Vliering. Het gehele  
pand is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o.  
Prijs: f. 239.000,- k.k.

**PUTH, Bovenste Puth**  
S Rustig gel. goed onderh. halfvrijst. woonh.  
met c.v., kelder, 2 garages, aanbouw en  
grote tuin. Perc. opp.: 1.112 m<sup>2</sup>. Ind. o.a.:  
woonkr. met open haard, zitkr., roy. keu-  
ken, badkr. met ligb., douche, v.w., 2 hob-  
bykrs., 4 slaapkrs., zolder. Aanv.: i.o. Vraag-  
prijs: f. 310.000,- k.k.

#### PUTH-SCHINNE, Kerkweg

Op schitt. loc. gel. riant vrijst. landh. met  
c.v., garage, kelder, verwarmd zwembad  
en parkachtige onder arch. aangel. tuin met  
vijverpartijen. Perc. opp.: 3.800 m<sup>2</sup>. Het  
perceel wordt aan de achterkant begrensd  
door heuvelrand met hoge landschappelijke  
waarde. Ind. o.a.: roy. living (48 m<sup>2</sup>),  
keuken met app., tuinkamer (40 m<sup>2</sup>), was-  
ruimte met toilet en douche, 6 slaapkrs.,  
compl. badkr., aanv.: i.o. Prijs: f. 598.000,- k.k.

**SITTARD, Mgr. Claessensstraat**  
S Nabij centr. gel. halfvrijst. woonh. met c.v.,  
kelder, garage, berging en tuin. Ind. o.a.:  
living, keuken, tuinkr., 4 slaapkrs., badkr.  
met douche, zolder. Het pand is voor meer-  
dere doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs:  
f. 265.000,- k.k.

**SITTARD, Leyenbroekerweg**  
S Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder,  
aanb. en tuin met vrij uitzicht. Ind. o.a.:  
woonkr., keuken, bijkeuken, 2 slaapkrs.,  
badkr. Aanv.: spoedig. Koopprijs: f. 189.000,- k.k.

**SITTARD (KOLLEBERG), Pothastlaan**  
S Uitst. gel. vrijst. landh. met c.v., inp. garage,  
carport, souterrain, tuinhuisje en grote  
besloten tuin. Perc. opp.: 1.300 m<sup>2</sup>. Ind.  
o.a.: L-vorm. living met open haard  
(45 m<sup>2</sup>), mod. keuken, 6 slaapkrs., 2 bad-  
krs. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f. 525.000,- k.k.

**SPAUSEEK, Kupstraat**  
S Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., inp. gar-  
age, kelders, vaste trap naar zolder en tuin.  
Perc. opp.: 505 m<sup>2</sup>. Ind. o.a.: doorzon-  
woonkr., keuken, 4 slaapkrs., badkr. Aanv.:  
i.o. Prijs: f. 315.000,- k.k.

**VOERENDAAL, Heerlerweg**  
H Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., tuin en  
huiswei (perc. opp.: 3260 m<sup>2</sup>). Ind.: sou-  
terrain: 3 kelders. Beg. gr.: hal, woonkr. met  
kachel, eetkeuken, portaal met toilet, bij-  
keuken. 1e verd.: 4 ruime slaapkrs., badkr.  
met ligb. 2e verd.: vaste trap naar zolder  
(40 m<sup>2</sup>). Aanv.: i.o. Prijs: f. 378.000,- k.k.

**WJUNANDSRADE, Hellebroekerweg**  
H Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en  
tuin. (perc. opp.: 440 m<sup>2</sup>). Ind.: kelder, hal,  
L-woonkr., veranda, keuken met app.,  
3 slaapkrs., badkr. met o.a. ligb., bidet,  
2e toilet. Vlieztrap naar zolder. Het pand  
verkeert in prima staat van onderhoud.  
Aanv.: i.o. Prijs: f. 295.000,- k.k.

### Nieuwbouw

**GULPEN, Klebeutal**  
H In het centrum van Gulpen worden door  
Derksen Bouw B.V. 10 luxe appartementen  
gebouwd met garage/berging en lift. Waar-  
van nog 3 appartementen te koop zijn. Op-  
pervlakten van de app. variëren van 60 m<sup>2</sup>  
tot 117 m<sup>2</sup> (excl. terras). Prijs vanaf f. 185.000,- v.o.n.  
tot f. 229.000,- v.o.n.

**VOERENDAAL, B.P. Kunderhoes**  
H In het B.P. Kunderhoes te Voerendaal wor-  
den 13 vrijsektor woningen gebouwd.  
Waarvan er nog 4 woningen te koop zijn.  
Het betreft ruime, uitstekend gel. won. in  
div. types. Perc. opp. vanaf 250 m<sup>2</sup>. Prijzen  
vanaf f. 280.000,- v.o.n. excl. renteverlies  
tijdens de bouw.

**NIEUWBOUWWONINGEN**  
S VS-woningen te Born en Stramproy.  
Appartementen te Berg aan de Maas en  
Geleen. Documentatie op aanvraag.

**RUIJTERS**

Ruijters Makelaardij B.V. - Sittard Maastricht Heerlen  
6131 AL Sittard - Rijksweg 35 - tel 046 - 806151  
6411 AT Heerlen - van Grunvenplein 12 - tel 046 - 713746  
6221 ED Maastricht - Wyckse brugstraat 62 - tel 043 - 216941

# COMMERCIEEL VASTGOED

## Te koop/ te huur

### BEDRIJFSPANDEN

**BEEK, Wethouder Sangerstraat 23A**  
Op industrieterrein nabij autowegen te koop of te  
huur opslagruimte totaal 1900 m<sup>2</sup> BVO met kan-  
toor en verhard voorterrein, vrije hoogte 5m.  
Uitv. geg. op aanv.

#### BEEK, Stationsstraat



Nabij autosnelwegen gunstig gelegen bedr. com-  
pl. best. uit kantoorgebouw 320 m<sup>2</sup>, werkplaats en  
loodsen 2100 m<sup>2</sup>, overdekte opslagr. 2350 m<sup>2</sup> en  
verhard terrein. Perceelgrootte ruim 1 ha.  
Kooppr. f. 1.275.000,- k.k. Huurpr. f. 12.500,- p/mnd  
excl. BTW.

**BORN-PAPENHOVEN, Berghaven 29**  
Te huur bedrijfscomplex bestaande uit 1300 m<sup>2</sup>  
hal/werkplaats, 90 m<sup>2</sup> kantoor en 1500 m<sup>2</sup> ver-  
hard terrein. Aanv. direkt. Huurpr. f. 5.030,-/mnd  
excl. BTW

**ECHT, Galvanweg 1 (zichtsloot)**  
Op industrieterrein "de Berk" te koop kantoor met  
achtergelegen opslagruimte en ruim landhuis. Per-  
ceelgrootte 4950 m<sup>2</sup>. Aanv. i.o. Prijs op aanvraag.

**GELEEN, Past. van Eyestraat 6**  
Aan plantsoen mooi gelegen vrijstaand woonhuis  
met royale garage/hobbyruimte 100 m<sup>2</sup> en tuin.  
Prijs f. 315.000,- k.k. Uitv. gegevens en bezicht op  
aanvraag.

**HEERLEN, Homerusplein 11K**  
Te huur: in Winkel. 't Loon gel. archief/opslagr.  
Opp. 600 m<sup>2</sup>. Huurpr. op aanv. Aanv. in overl.

**SITTARD, Gasthuisgraaf 15/hoek Dr. Nolenslaan**  
Perfekt gelegen bedrijfscomplex bestaande uit o.a.  
670 m<sup>2</sup> kantoorruimte 1350 m<sup>2</sup> werkplaats/hal en  
omliggend terrein (totaal 14.487 m<sup>2</sup>) op zichtlok.  
Aanv. spoedig. Kooppr. op aanv.

**SITTARD, Nusterweg 125**  
Te huur 400 m<sup>2</sup> bedrijfshal met kantoor en geze-  
menlijk voorterrein. Hoogw. afwerkingsnivo.  
Huurprijs f. 32.000,-/jr. excl. BTW.

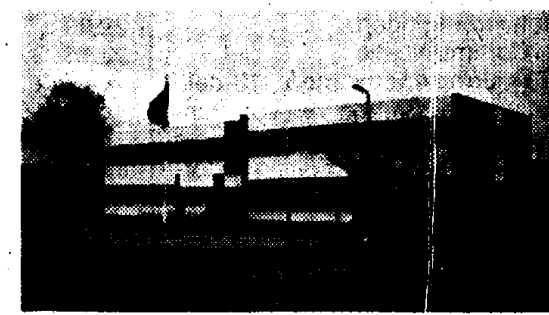
**STEIN-URMOND, Heistraat**  
Te huur, goed gelegen bedrijfshal, opp. 900 m<sup>2</sup>,  
vrije hoogte 6,50 m. v.v. bedrijfsvloer, kraanbaan,  
poort en verhard voorterrein. Dek- en wandisolatie.  
Huurprijs f. 5.000,-/mnd excl. BTW.

### KANTOORPANDEN

**HEERLEN-CENTRUM, Burg. v. Grunsvenplein 14**  
Op loopafstand van station, t.o. parkeerterrein ge-  
legen 227 m<sup>2</sup> representatieve kantoor/praktijk-  
ruimte met goed afwerkingsnivo. Huurprijs en  
andere gegevens op aanvraag.

**HEERLEN, Beersdahlweg 108**  
Te koop, geheel te renoveren kantoorgebouw  
350 m<sup>2</sup> BVO met 4000 m<sup>2</sup> terrein t.b.v. dienstver-  
lening en volumineuze detailhandel. Zeer goede  
zichtsloot en bereikbaarheid. Prijs f. 290.000,- k.k.

#### SITTARD, Mgr. Buckstraat 8



Te huur kantoorpand, opp. 790 m<sup>2</sup>, met P-voorziening.  
Goed afwerkingsnivo. Huurpr. f. 75.000,-/jr. excl. BTW

**SITTARD, Gruizenstraat 18**  
In centrum gelegen KANTOOR-PRAKTIJKRUIMTE  
(1e verd.) met toilet en kitchenette. Huurprijs  
f. 33.000,-/jr. excl. B.T.W.

**SITTARD-CENTRUM, Brandstraat 4**  
Te huur 150 m<sup>2</sup> kantoor, op 1e en 2e verd.  
zelfst. entree en c.v. Huur f. 1.250,-/p/mnd excl. BTW

### WINKELPANDEN

**BORN, Kerkstraat**  
Te huur zeer gunstig gelegen winkelruimte,  
v.a. 51 m<sup>2</sup> bvo met uitb. mogelijk. Huurprijs,  
indelingstek. e.d. op aanvraag.

**GELEEN, Annastraat**  
Te huur in centrum Geleen nieuwbouw winkel-  
ruimte v.a. 87 m<sup>2</sup> B.V.O. met parkeerfaciliteiten. Of-  
casco. Huurgegevens op aanvraag.

**GELEEN, Centrum**  
Te huur 242 m<sup>2</sup> winkelruimte, eventueel te split-  
sen. Huurpr. f. 375,-/m<sup>2</sup> p.jr. excl. B.T.W. Oplev. op  
Aanv. in overleg.

#### GELEEN, Groenstraat



Op A-locatie te huur winkelruimte ter grootte  
ruim 60 m<sup>2</sup> B.V.O. met uitstekende parkeer-  
faciliteiten. Huurprijs v.a. f. 17.100,-/jr. excl. B.T.W. Uitv.  
op aanv.

**KERKRADE, SPEKHOZERHEIDE, Akerstraat**  
Winkelruimte 320 m<sup>2</sup> met ingang aan Patroon-  
laan. Huurprijs op aanv.

**VALKENBURG-CENTRUM, Walravenstraat**  
Nog slechts één winkelruimte te huur.  
115 m<sup>2</sup>. Zeer geschikt voor mode, kado,  
schoenen, kassa/notenwijn, verszaak e.d. Uitv.  
gegevens op aanv. Huurpr. f. 17.500,-/jr. excl. B.T.W.

**RUIJTERS**

Ruijters Commercieel Vastgoed  
6131 AS Sittard - stationsplein 1 - tel 046 - 522  
buiten kantoren: 04492-6046

**BOVENWONING  
OF  
BUNGALOW.**

**De Hypotheker**

Wat u ook op het oog hebt, voor  
een echt persoonlijk hypotheek-  
advies is De Hypotheker het juiste  
adres. Deskundig, onafhankelijk en  
kosteloos. Bel de autoriteit met meer  
dan 70 vestigingen in Nederland.

Samen met u kiest hij uit het aanbod  
van vrijwel alle financiële instellingen  
de hypotheek die het beste bij  
uw persoonlijke situatie past. En die  
sluit hij natuurlijk ook voor u af.

**VOOR EEN HYPOTHEEK GA  
JE NAAR DE HYPOTHEKER.**

Heerlen, Bongerd 22, 045 - 741454.  
Maastricht, Markt 28, 043 - 255252.  
Sittard, Linde 18, 046 - 525252.

**SCHINVELD**  
f. 259.000,- k.k.  
Vrijstaande woonh.  
Grondopp. 877 m<sup>2</sup>.  
hal, toilet, woonkr.,  
6,20x3,50, living,  
6,70x3,25; open ha-  
staf keuken, ge-  
berging en tuin.  
overleg.

**LANDGRAAF**  
f. 385.000,- k.k.  
Vrijstaande bungal.  
met garage. Grond-  
563 m<sup>2</sup>. Ind.: sou-  
slaapkamers,  
4,00x2,70 en 3,  
2,70, hobbyru-  
5,50x3,70. Beg.  
royale hal, toilet, living ca. 55 m<sup>2</sup>, slaapkamer, ge-  
keuken, badkamer, terras en tuin.

**BEDRIJFSPANDEN**

**VOERENDAAL**  
Kooppr. f. 298.000,-  
k.k.  
Horeca object (brou-  
rijtuig, voldoet aan  
huidige normen)  
woonhuis nabij sta-  
ind. sout.; kelders  
ca. 325 m<sup>2</sup>. Beg. g-  
tale opp. 350 m<sup>2</sup> incl. kegelbaan en telpartij.  
verd.: woonkamer, keuken, eetkamer en dakterras.  
verd.: 3 slaapkamers en badkamer. Grondopp. 558 m<sup>2</sup>.  
Het object is ook geschikt als winkel e.g. sta-  
room. Aanvaarding in overleg.

**LANDGRAAF**  
Kooppr. f. 385.000,-  
k.k.  
Royaal woonhuis  
bedrijfsruimte. Wa-  
huis, sout.: ca. 30  
m<sup>2</sup>, gr.: hal, living  
m<sup>2</sup>, keuken, 2 slaap-  
mers, badkamer, te-  
en tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers. Bedrijfsruimte ca.  
m<sup>2</sup> bruikbaar opp., kantoren ca. 130 m<sup>2</sup>, drukkerij  
m<sup>2</sup>, 50 m<sup>2</sup> overige ruimten. Grondopp. 1300 m<sup>2</sup>.  
Aanvaarding in overleg.

## AGENDA

### Provinciale Staten

vergadering 17 juni 1994

Provinciale Staten van Limburg  
vergaderen op vrijdag 17 juni 1994  
om 10.00 uur in de Statenzaal van het  
Gouvernement, Limburgaan 10 te  
Maastricht. De vergadering is open-  
baar; iedereen kan de beraadslagingen  
dus vanaf de publieke tribune  
volgen.

Op de agenda van deze vergadering  
staan o.m. de volgende onderwerpen:

**E**valuatie aanbestedingenbeleid

**F**inanciële van het ETIL na 1994

**V**ervolgnota Vrouwenemancipatie-  
beleid Provincie Limburg

**F**inancieel uitvoeringsprogramma  
autowrakkenbeleid 1994

**U**itvoeringsprogramma Bodem-  
bescherming Limburg 1994

**C**ommunicatie-activiteiten van de  
12 provincies

**P**restatietermijnen 1993

**R**ekening en Balans dienstjaar 1993

**V**aststelling van de Voorjaarsnota  
1994

**B**ijdrage regelingen schade water-  
overlast gemeenten, verenigingen en  
stichtingen

**D**e volledige agenda is voor bezo-  
kers van de statenvergadering ter  
plekke beschikbaar. Deze agenda ligt  
overigens met alle bijbehorende stuk-  
ken ter inzage in de bibliotheek van  
het Gouvernement.

Provincie Limburg

**KOMT U UIT MET  
HYPOTHEEKADVIES**

Wilt u weten wat u kunt verwachten bij het kopen of huren van een huis? Dan is een hypotheekadvies van Ruijters Makelaardij B.V. van groot belang. Het advies geeft u inzicht in de mogelijkheden die u heeft en in de kosten die u kunt verwachten. Het advies is gratis en vrijblijvend. Het advies is van groot belang voor u. Het advies is van groot belang voor u. Het advies is van groot belang voor u.

• Makelaar o.g. • Taxaties  
• Reductieobjecten • Hypotheken  
• Woningen • Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, beslist om z-  
eigen make-aar mee te nemen

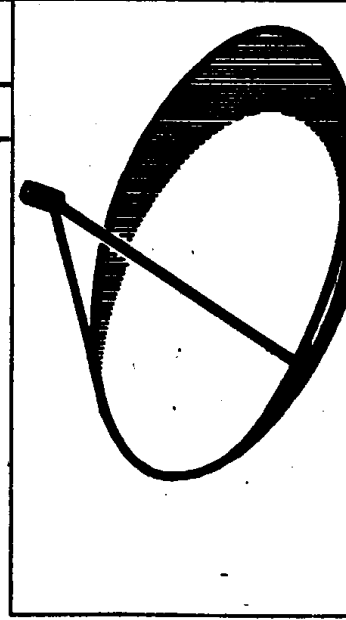
**makelaardij  
ERNENS**

Hooftstraat 42, Voerendaal  
Tel.: 045-752142

Met een NVM-makelaar  
koop je zonder zorgen

**NVM**  
MAKELAAR





## BBC 2

07.15 Open University. 10.10 Beachwatch. Live natuurfilm. 10.25 Fiddlele Foodie bird. 10.40 Fiddlele's american tales. 11.05 The movie game. 11.30 Grange hill. 11.55 Beachwatch. 12.15 Jeugdjournaal. 12.40 The O-Zone. 13.00 Reg. progr.'s. 13.30 Sportprogr. met om: 13.35 Zellen: Ultra 30 serie: 14.00 WK Voetbal, reportage over Ierse team, dat zaterdag tegen Italië moet spelen; 14.15 Atletiek: AAA Kampioenschap; 15.00 Tennis: Stella Artois kampioenschap. Volgende tijden onder voorbehoud. 16.45 Beachwatch. Afli.: Low tide. 17.05 Sportprogr. Vervolg. Met Atletiek: AAA Kampioenschap. 18.50 Beachwatch. Afli.: Rising tide. 19.20 The money programme. 19.50 Auto-sport. Verslag van de Grand Prix van Canada. Volgende tijden onder voorbehoud. 21.45 Beachwatch. Afli.: High tide. 22.15 John Sessions' likely stories. 22.45-03.30 Europe decides. Verkiezingsuitzending rond de Europese Verkiezingen in Groot-Brittannië en de landelijke uitslagen.

## Eurosport

08.30 Step aerobics. 09.00 Tennis. ATP-toern. van Rosmalen. Halve finales. Herh. 10.30 Autosport. Grand Prix van Canada voor Formule-1 wagens. Herh. 11.30 Motorsport. Duitse Pro Superbike kampioenschap. 12.00 Grand Prix van Duitsland voor motoren. 15.30 Autosport. Grand Prix van Canada. Live. 16.00 Tennis. ATP-toern. van Rosmalen. Finale. Live. 18.00 Golf. Honda Open vanuit Hamburg. 20.00 Autosport. Grand Prix van Canada. Live. 22.00 Autosport. IndyCar-race van Detroit. 00.30-01.30 Motorsport. Grand Prix van Duitsland. Herh.

## NBC

08.00 ITN World news. 08.30 International business view. 10.00 Holiday destinations. Informatief vakantiemagazine. 10.30 Memories then & now. 11.00 Videofashion! 11.30 Executive lifestyles. Magazine voor managers. 12.00 Ushuaia. Avontuurlijke documentaire. 13.00 Documentary showcase. Serie documentaire. 14.00 Sports magazine. Met om 14.00 Horses in action, paardesport; 14.30 Trackside; 15.00 Powerboat world; 16.00 Wheel to wheel. 17.00 Meet the press. Actueel discussieprogr. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Holiday destinations. 20.00 Videofashion! 20.30 Best of Now. Compilatie van actuele reportages. 21.30 Talkin' jazz. 22.00 ITN World news. 22.30 Disaster chronicles. 23.00 Sports on NBC Super Channel. Sportprogr. Vandaag met Autosport: DTM-races. 00.00 Culture calendar. Cultureel magazine. 00.30 NBC Nightly news. 01.00 Equal time. 01.30 Executive lifestyles. 02.00 Classic series. Met om: 02.00 Turn of fate. Serie: 02.30 Dante. Serie. 03.00 The rogues. Serie.

## MTV

06.00 Summer movie madness weekend. 10.30 News - weekend edition. 11.00 The big picture. 11.30 European top 20. 13.30 First look. 14.00 Sports. 14.30 Summer movie madness weekend. 15.30 Movie awards 1994. 17.30 The pulse. 18.00 The real world II. 18.30 News - weekend edition. 19.00 US top 20 video countdown. 21.00 120 minutes. 23.00 Beavis & Butt-head. Tekenfilm. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Marjane van der Vlugt. 03.00-06.00 Night videos.

## CNN

06.00 Diplomatic licence. 06.30 Earth matters. 07.00 Moneyweek. 07.30 Healthworks. 08.00 Showbiz. 08.30 Science and technology. 09.30 The big story. 10.00 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.00 Larry King weekend. 12.00 Showbiz. 12.30 Style. 13.00 Earth matters. 13.30 Inside business. 14.00 World report. 15.00 Your money. 16.30 Reliable sources. 17.00 Travel guide. 17.30 This week in the NBA. 18.00 World business this week. 18.30 Intern. correspondents. 19.00 Futurwatch. 19.30 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 World report. 00.30 This week in the NBA. 03.00 Special reports.

## RTBF/La Une

10.00 Fete de la jeunesse laïque. Verslag van deze belangrijke lekenconferentie. 11.00 Mont Blanc, la voie royale. Documentaire. 11.30 La pensée et les hommes. 12.00 Mise au point. 13.00 Nieuws. 13.15 Les aventures de Brisco County Jr. Amer. westernserie. Afli. 17. 14.05 Ma petite Mimi. Franse sprookjesfilm. 15.35 La saga de la chanson française. Afli.: Charles Trenet. 16.35 Spirou et Fantasio. 17.00 Ces années-là. Vandaag: 1979. 18.00 Le retour d'Arsène Lupin. Franse serie. Afli. 1: Le médaillon du pape. 19.00 Week-end sportif. 19.30 Nieuws. Special rond de Eur. Verkiezingen. 20.30 Finale nationale de Gènes en herbe. 21.45-01.00 Verkiezingsuitzending met reportages, uitslagen en interviews. Inclusief laatste nieuwsuitzending.

## SPORTS 21

19.00 Le livre de la jungle. Serie. 19.30 Zie RTBF/La Une. 19.40 Autosport. Grand Prix van Canada, live. 22.00 Racing 94. 22.31 Nieuws.

## TV 5

06.00 Ochtendprogr. 12.00 Nieuwsflits. 12.05 Référence. Politiek magazine. 12.35 Carrefours. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.05 L'école des fans. Amusementsprogr. 13.55 Dierenmagazine. 14.50 Fait pas rever. 15.45 Correspondance. 16.00 Nieuws. 16.10 Le monde est à vous. Amusementsprogr. 17.30 Autovision. 18.00 Bon-weekend. Amusementsprogr. 18.30 Nieuws. 19.00 Trente millions d'amis. 19.30 Nieuws. 20.00 Special elections Europeennes. Verslag van de verkiezingen van het Europees Parlement. 22.00 L'amour nu. Franse speelfilm uit 1981. 23.50 Taratata. Amusementsprogr. 01.20 Nieuws. 01.45 Divan. Serie gesprekken. Vandaag: Jean Daniel. 02.10 L'heure de vérité. Politiek magazine. 03.10 Face à la presse. Discussieprogr. 04.00 Envoyé spécial. 05.30 Concert. Violonconcert van Haydn.

## RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 13.30 Nieuws. 14.00 Toto-tv radiocorriere. Sportprogr. 16.30 Concert. Concert van Luciano Pavarotti vanuit Florence. 18.00 Nieuws. 19.00 Un disco per l'estate. Muziekprogr. Met o.a. Jovanotti en Mariah Carey. 20.00 Nieuws en sport. 21.55 Speciali electioni. Verslag van de Europese verkiezingen. 23.00 Nieuws. 23.05 La domenica sportiva. Sportprogr. 00.05 Nieuws en weerbericht. 00.15 Nachtprogrammering.

## BBC 1

06.30 Johnson and friends. Jeugdserie. 08.40 Playdays. 09.00 Blood and honey. 09.15 Breakfast with Frost. Met om 9.15 en 10.00 nws. 10.15 Faith to faith. Afli.: Story of a community. 10.30 This is the day. 11.00 See hear! 11.30 Breaking glass. Afli.: The invisible barrier. 12.00 Computing for the less terrified. 12.30 Birthrights. Serie. Afli.: Reunion. 13.00 Countryfile. 13.25 Week. 13.30 nws. Aansl: On the record. 14.30 Eastenders. 15.50 Samson and Delilah. Amer. speelfilm uit 1949. 17.55 Jim'll fix it. Amusementsprogr. 18.30 MasterChef. 19.05 nws. 19.25 Sweet inspiration. 20.00 Last of the summer wine. 20.30 A new life. Amer. speelfilm uit 1988. 22.10 Love on a branch line. Serie. 23.00 nws. 23.15 The Richard Dimbleby lecture. Lezing directeur-generaal van de Britse getimede dienst. 00.00 Heart of the matter. 00.35 Day of the locust. Amer. speelfilm uit 1975. Met: Donald Sutherland e.a.

## radio

## Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 8.30 Nieuws 1.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radioprogram. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 16.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06.30.0078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Volgpot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

## Radio 2

7.04 Gebel in het honderd. 10.04 AVRO's Muziekmaakt. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04-14.00 VPRO Jazz op Vier met om 12.04 Het beste uit VPRO's Muziek Hal '93/94. 13.04 Meesters der voordrachtkunst. 14.04 De noedinger. 15.52 De wijde kijl. 16.04 M.C. zondagrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Archief Hilversum: De persoonlijke keus van... 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Aansl. 23.04-24.00 Levenslied en levenslied.

## Radio 3

6.04 TROS 3-draai. 8.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somerrid. 15.04 TROS Wereldthis. 18.04 TROS Dancetrax. 21.04 De CD show. 22.04 Poster. 23.04 TROS Nachtschicht. 0.02 Met Mark. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

## Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 09.00 9.30 Holland Festival 94. De Winterse, Schubert - muziek en gedichten. ca. 10.41 Het ochtend-

## Radio 5

Elk heel uur 'm 18.00 en 23.00 Nieuws (behalve om 10.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenverzekering met uitgebreid weerbericht en schepvaartberichten. 7.05 Praese op zondag. 8.00 Groot nieuws. 8.55 Waterstand. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. KRO/RKK: 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 De beschop aan het woord. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Radiotoes. 14.20 Het bestaan. 15.02 Mededelingen Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieklok. 19.00 Tambo. 19.30 Smaak. 20.02 De muzikale nutmand. 20.45 EO-Metardad hulpverlening. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelespeeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-23.58 Met het oog op morgen.

## Omroep Limburg

Elk heel uur ANP-nieuws. 9.00 Postbus 94. Met Ria van Grinven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trektout. Praetoprogramma vanuit De Perroen in Maasticht. Presentatie: Ger Hoube. 12.00 Omroep Limburg (Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (Klassiek) nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, rechtebreke verslagen, commentaren, uitslagen van internationale, nationale en regionale sport. Eindredactie en presentatie: Alf Poel.

## BRTN/Radio 2

6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendprogr. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Levenslied. 8.12 Relax. Non-stop retro-muziek. 9.00 Nieuws. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De prehistorie met Guy de Pré. 11.00 Bengals. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of top met Conny Neels. 14.00 Fiestag, muzikale familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstraeten. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgelopen. Sportprogramma. 18.10 Functio Functio. Muziek à la carte met Marc Brilouet. 18.30 Nieuws en Levenslied. 19.00 Nieuws. 19.05 Nieuws en Levenslied. 19.30 Nieuws. 19.35 Nieuws en Levenslied. 19.50 Nieuws. 20.00 Nieuws. 20.05 Nieuws. 20.10 Nieuws. 20.15 Nieuws. 20.20 Nieuws. 20.25 Nieuws. 20.30 Nieuws. 20.35 Nieuws. 20.40 Nieuws. 20.45 Nieuws. 20.50 Nieuws. 20.55 Nieuws. 21.00 Nieuws. 21.05 Nieuws. 21.10 Nieuws. 21.15 Nieuws. 21.20 Nieuws. 21.25 Nieuws. 21.30 Nieuws. 21.35 Nieuws. 21.40 Nieuws. 21.45 Nieuws. 21.50 Nieuws. 21.55 Nieuws. 22.00 Nieuws. 22.05 Nieuws. 22.10 Nieuws. 22.15 Nieuws. 22.20 Nieuws. 22.25 Nieuws. 22.30 Nieuws. 22.35 Nieuws. 22.40 Nieuws. 22.45 Nieuws. 22.50 Nieuws. 22.55 Nieuws. 23.00 Nieuws. 23.05 Nieuws. 23.10 Nieuws. 23.15 Nieuws. 23.20 Nieuws. 23.25 Nieuws. 23.30 Nieuws. 23.35 Nieuws. 23.40 Nieuws. 23.45 Nieuws. 23.50 Nieuws. 23.55 Nieuws. 24.00 Nieuws.

## België/BRF

Elk heel uur. 6.05 Radiotoespraak (6.45 Hörgruotelele; 7.15 Verantwoorde-

## RTL4

06.30 Het elst kuck elst. Luxemburgs programma. 07.00 Telekids presenteert de cartoon express. Kinderprogramma. 11.00 Teleleens. Jeugdprogramma met: Pugal's summer. 11.30 My two dads. 12.00 Blossom. 12.30 Saved by the bell. 13.00 Love boat. Amer. serie. Herh. 14.00 Home Improvement. Amerikaanse comedyserie. Herh. 14.30 Napoleon en Samantha. Amerikaanse Walt Disneyfilm uit 1972. Als blijkt dat Samantha en Napoleon waarschijnlijk van elkaar worden gescheiden, lopen zij, samen met hun grote vriend de leeuw, van huis weg. Tijdens hun vlucht worden zij geholpen door Danny, die hen door de bergen leidt. 16.10 The streets of San Francisco. Amerikaanse politiserie. 17.00 Gezond en wel. Magazine. 17.30 Videonieuws. 18.00 Zes uur nieuws. 18.10 Coca Cola WK spelshow. 19.00 Family matters. Comedyserie. 19.30 Half acht nieuws. 19.45 Speelfilm overzicht. Vooruitblik op de films van RTL 4 en 5. 19.55 Crime International. Amerikaanse documentaireserie. 20.25 Columbo. Amer. detectiveserie. 22.05 Jambers. Reportages. 23.00 Nieuws en weer. 23.15 Who breaks pays. Italiaans-Engelse komische actiefilm. Een ruwe bolster, die bijna z'n hele leven in het leger heeft gediend, is op weg naar Tibet. Hij heeft zich aangesloten bij de sekte Children of Heaven en is op zoek naar een beetje vrede en liefde. In Istanbul ontmoet hij een handelaar en redt hem uit een benarde situatie. De handelaar belooft hem naar Tibet te brengen, maar eerst moet nog een aantal obstakels worden overwonnen. Een wapensmokkelaar heeft het namelijk op zijn schip voorzien. 00.50 The Oprah Winfrey show. 01.35 As the world turns. Herh. 02.20 Nachtprogramma.

## RTL Television

05.30-06.50 Tekenfilmseries. 06.50 Winspector, sf-serie. 07.10 Power Rangers. Jeugdserie. 07.35 Die kleine Meerjungfrau Marina. 08.00 Li-La-Laubner. 08.30 The Flintstone frolics. 09.00 Hanna Barbera Party. Spelshow. 09.30 The Flintstone comedyshow. 10.00 Man from U.N.C.L.E. 11.00 Quantum leap. 12.00 Tropical heat. 13.00 Major Dad. 13.30 Operation Petticoat. 14.00 Black sheep squadron. 15.00 Old Yeller. Amer. avonturenfilm uit 1975. 16.45 The incredible Hulk returns. Amer. sf-film uit 1988. 18.45 RTL aktuell. 19.10 Wahlen '94. Europese verkiezingen. 19.30 Formel 1 - Report. Voorbeschouwing Grote Prijs van Canada. 20.00 Formel 1 - Rennen. Grote Prijs van Canada. Met tussendoor van af ca. 21.00 Wahlen '94. 21.55 Spiegel tv. 22.40 Prime Time - Spättausgabe. Vandaag: Der Schlächter von Rom. 23.00 Playboy late night. 23.55 Kanal 4. Dokumentatie. 00.30 Kanal 4 Tanz. 01.10 Married with children. 01.40 Who's the boss? 02.15 Explosiv - Das Magazin. 02.45 Hans Meiser. 03.45 Ilona Christen. 05.00 Gute Zeiten, schlechte Zeiten.

## SAT 1

06.20 Klipp-klapp. 06.50-08.05 Tekenfilmseries. 08.05 Etselohr und Teufelschwarz. 08.15 Don Coyote und Sancho Panda. 08.40 Kinder-Einsprucht. 09.10 James Bond jr. Ein-35 Zorro. Amer. avonturenserie. 10.00 Games World. 10.30 Super!!! 11.00 aIso. 12.00 Basketballmagazine. 13.05 The quick gun. Amer. speelfilm uit 1983. Aansl.: TopNEWS. 14.40 Red alert. Amer. thriller uit 1977. 16.25 Baywatch. Amer. pilotfilm uit 1993. 18.10 Wahltag Europa '94. 18.15 Glücksrad. 19.00 Sat 1 Newsmagazin. 19.15 Terra magica. 19.30 TopNEWS. 20.15 Die Skrupellosen - Hörigkeit des Herzens. Duitse tv-film uit 1993. Aansl.: TopNEWS. 22.00 Talk im Turm. Aansl.: TopNEWS. 23.30 Wahltag Europa '94. 23.45 24 Stunden. 00.15 So gesehen. 00.20 Erben gesucht. 01.00 Live verslag van 3e NBA basketbalfinales. 04.00 Zorro. 04.35 Terra magica.

## Nederland 3

RVU/Vpro/NOS 08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden. 09.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma. 09.25 Beestjes. 09.35 B van Baksteen. 09.45 Boefjes. 10.05 't is mis. 12.05-11.00 Kinderdetectiebureau. 12.00 Journaal. 12.05-12.50 Het Capitool. Actueel discussieprogr. met o.a. een interview met FNV-onderhandelaar V. Korteweg over de acties bij de N.S. 14.00-16.30 (TT) World league volleyball. Rechtstreeks verslag van de wedstrijd Nederland - Cuba. 17.00-17.07 Nieuws voor doven. 18.00 Journaal. 18.05 Het einde van de plijp. 4-delige serie over installatietechniek. Afli. 3. Afli. uit de serie Werken-aan-werk. 18.35 Socutera. Uitzending t.b.v. het Prins Bernhard-Fonds en de Anjersfondsen. 18.45 (TT) Studio Sport. Met o.a. voetbal: Oefen-interland Canada - Nederland. Verder een samenvatting van de beslissende wedstrijd om het kampioenschap van het zondag-amateurvoetbal tussen Stevo en Meerssen en van de zeilwedstrijd Rondje Texel. 21.25 Lopende zaken. Actualiteitenmagazine. 22.02 (TT) Kreeft met kurk. Dramatisch amusementsprogramma. Afli.: De prijsuitreiking. 22.33 Europese verkiezingen 1994. Verkiezingsprogramma vanuit de studio in Hilversum en de grote zaal van het Europees Parlement in Brussel, met prognoses en eerste uitslagen van de Europese verkiezingen, die in de twaalf landen van de Europese Unie zijn gehouden. In dit programma aandacht voor de uitslag van de verkiezingen van donderdag jl. in Nederland. Verder zijn de eerste voorspellingen te verwachten over de nieuwe samenstelling van het Europees Parlement. 00.03-00.08 Journaal.

## Duitsland 3 West

06.15-10.15 Cursussen. 10.15 Ferien im Salzburger Land. 10.30 Bremer Gesundheitswerkstatt. 11.00 Babylon - spricht viele Sprachen. 12.00 Bundespräsident Richard von Weizsäcker zum Abschied. Beneficentconcert. 13.00 Alice. Eur. cultuurmagazine. 13.30 Buchladen. 14.15 Das war's - diese Woche. 14.45 Jim Morrison. Experimentele film over deze zanger. 15.15 Reportage over de (on)macht van het Eur. Parlement. 15.45 Die deutsche Schlagerparade. 16.30 Klatschmohn. 17.00 Hollymünd. Met Howard Carpendale. e.a. 17.45 Die kleine Vampir. 18.15 Tiere suchen ein Zuhause. 18.45 West 3 aktuell. 18.50 Sport im Westen. 19.00 Sport aus dem Rheinland und Westfalen. 19.10 Aktuelle Stunde. 19.45 (TT) Von Wittenberg nach Prag. Reiserapportage. 20.15 Les cousins. Franse speelfilm uit 1958 van Claude Chabrol. 22.00 West 3 aktuell. 22.15 Spuren - Das Gesichts-Magazin. 23.00 MS Franziska. Afli. 8. 00.00-06.15 Nachtprogr. met o.a. om: 01.00 Tagesthemen. 03.30 West 3 aktuell. 03.35 Sport im Westen. 03.55 Aktuelle Stunde. 06.45 ZAK.

## Duitsland 3 SWF

06.10 Denkanstöße. 06.15-09.15 Cursussen. 09.15 Telekolleg aktuell. 09.45 Babylon spricht viele Sprachen. 10.45 Wortwechsel. 11.30 Musik in der Toskana. Portret van de drie beroemde componisten: Geminiani, Boccherini en Puccini. 12.00 Der Musikalische Salon. 12.30 Tele-Akademie. 13.15 Schweigen macht tot. Reportage. 14.00 Kap'n Blaubär Club. 15.00 Aufforderung zum Tanz. 16.10 Eisenbahnromantik dampft im Juni. 16.40 Fängt ja gut an. 17.10 Schlupföhr Schweiz. 17.55 Die sechs Siebeng'scheiten. 18.25 Die Deutsche Schlagerparade. 19.10 Special over de gemeenteraadsverkiezingen in Rheinland-Pfalz. 19.35 Lauter Glückspitze. Afli. 5. 20.00 Tagesschau. 20.15 Relaisweg durch die Bretagne. 20.15 Abenteuer Wissenschaft. 21.45 Flutlicht. 22.05 Kommunal- und Europawahl 1994. Live. 01.25 Schlusssnachrichten. 01.40 Non-Stop-Fernsehen.

## Nederland 2

Tros/Veronica 11.23-11.30 Nieuws voor doven en slechthorenden. 13.00 De eerste trek. Met Nederlandse ondertiteling. 13.35 Holands de islam. 8-delige serie over de islam in Nederland. Afli. 8: De tweede generatie. Herh. 14.05-14.35 Hindoescholen. Reportage. 16.00 (TT) Journaal. 16.05-16.35 Ontdek de chemie. Afli. 4. 17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Afli.: Techniek in huis. 18.00 Journaal. 18.05 Psychologie van het gezin. Informatie. 18.10 Ontdek de geologie. Afli. 8. 18.40 Op zoek naar de bronnen van ons bestaan. Informatie. 18.45 Culturele antropologie. Afli. 5. 19.15 De specialist II. Afli. 1. 19.50 TROS Aktua in bedrijf. Magazine over het Nederlandse bedrijfsleven. Vandaag: Nederland distributieland; Water Toerland. Een prachtig natuurgebied vlak boven de grote stad Amsterdam, een typisch Hollands veenweidelandschap dat samen met de dorpen en steden een aantrekkelijk geheel vormt. Dit project beoogt tal van activiteiten om de stadsbewoners de natuur in te krijgen. 20.45 Allo 'allo. Afli. 5. Von Klinkerhoffen arresteert Irma van Klinkerhoffen, alias Herr Flick. René wordt overspoeld met worsten, waar werkelijk van alles inzit. 21.15 (TT) Postcode bingo. Spelprogramma. 22.00 Journaal. 22.05 Dempsey and Makepeace. Engelse misdaadserie. Afli. 5: Buiten gevecht. Dempsey en Makepeace hebben hun handen vol aan twee rivaliserende misdaadbandes. Behalve haar eigen leven moet Makepeace ook iets anders redden. 22.56 De opkomst van het Verre Oosten. Afli. 7. 23.56-00.01 Journaal

## Duitsland 2

06.15 (TT) 1 - 2 oder 3. Spelprogramma. 08.40 Musik-Zeit: Lampenfieber. Klassieke muziek. Herh. 09.10 Die Schweizer Familie Robinson. 26-delige Duits-Canadese serie. 09.30 Bettkanten-Geschichten. Serie. Afli.: Alles für die Katz. 10.00 Katholischer Gottesdienst. Eucharistieviering. 10.45 Zur Zeit. Religieus magazine. 11.00 ZDF-Fernsehgarten. 12.45 heute. 12.47 blinkpunkt. Magazine. 13.15 Damals. Afli.: Vor 40 Jahren. 13.30 Hallo Taxi. Oostenrijkse speelfilm uit 1958. 15.00 Treffpunkt Natur. Over bedreigende koraalriffen bij de Malediven. 15.30 Il corsaro nero. Afli.-Spaanse speelfilm uit 1971. 17.05 macht mit. Balans van Aktion Sorgenkind. Aansl.: Prämienziehung. 17.10 heute. 17.15 Die Sport-Reportage. Met Voetbal: Live reportage vanuit de WK-studio in Dallas. Met een portret van WK-tegenstander Bolivia; Motorsport: Grand Prix van Duitsland. 18.15 ML Mona Lisa. Magazine. 18.57 Guten Abend. 19.00 heute. 19.15 Bonn direkt. Parlementair. 19.30 Musik liegt in der Luft. Met o.a. Roland Kaiser en Patrick Lindner. Aansl.: heute-Schlagzeilen. 20.55 Europa hat gewählt. Live verslag uit Bonn met de uitslagen van de Europese verkiezingen. 21.55 Ein verrücktes Paar. Korte sketches. 22.25 heute. 22.30 ZDF/ARD-Bundestagerunde zur Europawahl. Verkiezingsdebat. 23.00 Sport am Sonntag. 23.05 heute. 23.10 Europa hat gewählt. Verkiezingsuitzending met reportages. 23.50 Viva Italia. Korte film van Orson Welles. Met: Gina Lollobrigida. Dit unieke filmdocument werd bij toeval in 1986 in Parijs gevonden. 00.20 heute. Met uitslagen Europese en gemeenteraadsverkiezingen. 00.35-02.15 Der Zwang zum Bösen (Compulsion). Amerikaanse misdaadfilm uit 1959. Met: Orson Welles, Dean Stockwell e.a.



De kinderen van een gescheiden vrouw, met o.a. Christina Applegate (rechts), worden in de Amerikaanse komedie 'Don't Tell Mom the Babysitter's Dead' overgeleverd aan een tirannieke oude vrouw. (België TV 1 - 20.15 uur).

zee, op zoek naar goud. Bonte avonturenfilm van Vincent Thomas. BBC 1 15.50 uur - Samson and Delilah. (1949-USA) Ondanks, of juist dankzij, de bordkartonnen knuligheid en het zeer aangedikte spel, een zeer onderhoudend drama van Cecil B. DeMille over de Bijbelse krachtpatser. Met: Hedy Lamarr. België TV 1 20.15 uur - Don't Tell Mom the Ba-

ysitter's Dead - (1991-USA) Een gescheiden moeder van vijf kinderen gaat op vakantie en laat haar kroost achter bij een tang van een vrouw. Komedie van Stephen Herek met Christina Applegate.

Duitsland 3 West 20.15 uur - Les Cousins - (1959-F) Boeiend en kritisch drama Claude Chabrol over de verstandhouding tussen een verlegen jongen en zijn

## Nederland 1

D/Ncrv/Avro 09-11.10 Einde van een tijdperk. De eerste serie over Nederlanders met een missie. Afli. 1: Zo ging dat bij ons. 12.30 De eeuwige Amalek. Reportage over de oorzaken van het jodisme. Gast: Judith Noach. 12 (TT) Verhaal van een taal. De eerste serie over de geschiedenis van het Nederlands. 2: Niet zo, maar zo... Over de jodisme. 13 (TT) Journaal. 14 NCRV op zondag. Met: (TT) Kapad. Programma waarin verschillende kerken in Nederland besocht worden. 2: Kennenierland, een bijzonder museum na 900 jaar. 16 Het gezongen woord. Koor- en zangzang vanuit de Hervormde kerk in Ommen. 17 Op verhaal komen in de West. 6-delige serie vertellingen over de West. Afli. 2: Jozef in huise Potifar. 18 Rondom tien. Praatprogramma. Thema: Familieverenigingen. 19 Nationale fietsdag. Impressie van de AVRO Tour de Force, het grootste wielerspektakel. 20 Kookboek. Culinaire entertainment. Herh. 21 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afli.: Ruzie/moppen. 22 (TT) Made in Holland. Programma waarin Rob Fruithof op gaat naar Nederlanders in het buitenland. Herh. 23 Star trek, the next generation. Her. sf-serie. Afli.: The survivors. 24 (TT) Journaal. 25 Zondagskinderen. Programma waarin gewone mensen die iets buitengewoons hebben gedaan een prijs van \$5 Brink krijgen. 26 Brandpunt. Actualiteitenmagazine. 27 (TT) Hints. Spelprogramma. 28 Iemand zoals jij. 3-delige documentaire over jongeren. Afli. 3: The chief. Engelse politiserie. 29 Journaal. 30-00.05 Nieuws voor doven.

## Duitsland 1

Sesamstrasse. Kinderprogramma. Disney Club. Kindermagazine. Hundert Meisterwerke. Serie. Musikstreichfiedel: Der Klang Jahrhunderte. Klassieke muziek. Vandaag een reportage over de Triennale Köln 1994. Tagesschau. Sonntagsmagazin. Cultureel. (TT) Die Sendung mit der Musik. Educatief kinderprogramma. Pressclub. Tagesschau. WocheSPIEGEL. Twist total (Round the Twist) delige Australische jeugdserie. 8: Ein grünes Wunder. Der Schatten des Messias. Reportage over de religieuze en ecologische drijfveren van de joodse christenen in de door Israël bezette gebieden. Afli. uit de serie Gott und Welt. ARD-Sport extra. Met Motorsport: Grote Prijs van Duitsland; Golf: A-toern. van Hamburg; Atletiek: een meeting vanuit Duisburg; Badminton: EK, finale vanuit Porto. Philippe Petit. Reportage over de unieke koorddans-act. Tagesschau. Sportprogramma. (TT) Lindenstrasse. Duitse serie. Afli. 445: Italiaanse Nacht. Die Goldene 1. Bekendmaking naar van de ARD tv-loterij. Weltpiegel. Reportages. Sportschau-Telegramm. (TT) Tagesschau. Amerika, Amerika. Afli. 3: Far-Spieler und Strategen. Tagesthemen-Telegramm. Europa hat gewählt. Verslag van de Eur. Parlementsverkiezingen. Tagesthemen. ARD/ZDF-Bundestagerunde zur Europawahl. Verkiezingsdebat. ZAK. Weekoverzicht. Europa hat gewählt. Verslag van de Eur. Parlementsverkiezingen. Tagesschau. Zeugen. Documentaire waarin vrienden van de Holocaust vertellen over de jodenvervolgung. Afli. 2. Tagesschau. 02.20 Z.E.N.. Afli.: Die Steinkreislagen Scorchill und Grimspound.



land 2 10 uur - Hallo Taxi. (1958-AUS) Moser kan zich uitleven in een rol als koetsier in zijn geboorteland Wenen. Zijn vriend ruilt de rol in voor een taxi. Regie: Herfried Kugelstadt.

land 2 10 uur - Napoleon en Samant. (1972-USA) Braaf Disneywerkzaam Bernard McEveety met Michael Douglas, Johnny Whitaker en Eddie Foster. Als opa overlijdt raken twee kinderen en hun tante in de











